

Folkeuniversitetet

PROGRAM 2021 – EMDRUP

Er verden i brand?

CAMILLA TENNA NØRUP SØRENSEN

Lektor, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet

Velkommen tilbage

Nu er vi vaccineret og kan gøre det, vi har drømt om de seneste mange måneder. På Folkeuniversitetet har vi aldrig glædet os så meget til et nyt semester. Efteråret venter med forelæsninger på campus, formidlingslystne forskere og fællesskab. Vi kan næsten ikke vente! Ud over klassiske forelæsninger byder efterårsprogrammet på Hearts & Minds-festival om sundhed og det gode liv og på flere andre nye initiativer. Gå på opdagelse på de næste mange sider og find det, du har lyst til at opleve.

På Folkeuniversitetet havde vi aldrig drømt om, at vi også skulle se tilbage på coronamånederne med taknemmelighed. Taknemmelighed over alle jeres opmuntrende ord og støtte, der i en vanskelig tid har givet os gåpåmod, tro på fremtiden og sendt et tydeligt signal om, at der er brug for indsigt, eftertanke, spørgsmål og fælles oplevelser. Det skal I have mange tak for!

Samtidig har det været fantastisk at opleve, hvor mange der har fulgt Folkeuniversitetets gratis livestreamede forelæsninger. De blev til i skyggen af corona, men har åbnet helt nye muligheder for at give mange flere adgang til forskningsformidling. 125.000 har fulgt forelæsninger med forskerne online, siden corona startede. Og 15.000 har allerede tilmeldt sig kommende livestreams. Pga. donationer fra jer har det været muligt at fortsætte livestream-programmet ind i efteråret. Og på den måde gøre det let at følge forelæsninger på Folkeuniversitetet – uanset om man sidder i Berlin, i sofaen med et brækket ben eller er travl børnefamilie. Du kan se alle vores livestreamede forelæsninger på side 94.

Apropos digital forskningsformidling. Vi har længe drømt om at lave et digitalt og forskningsbaseret nyhedsmagasin. Vi har delt ambitionerne og idéerne med vores venner på Aarhus Universitetsforlag, som har fået mulighed for at realisere projektet med Folkeuniversitetet på sidelinjen. Det bliver til magasinet Vid&Sans, som udkommer for første gang i efteråret. Læs mere på side 25.

Vi ses på Folkeuniversitetet – i virkeligheden og online!

Sten Tiedemann

Rektor for Folkeuniversitetet i Aarhus, Emdrup og Herning

Efteråret venter med forelæsninger på campus, formidlingslystne forskere og fællesskab.

Få nyhederne først

TILMELD DIG FOLKEUNIVERSITETETS NYHEDSBREV PÅ [FUAU.DK](http://fua.dk), OG FØLG OS PÅ [FACEBOOK.COM/FUEMDRUP](https://www.facebook.com/fuemdrup), OG FÅ INFORMATION OM BL.A. SÆRLIGE TILBUD OG SÆRARRANGEMENTER

SIDE 6	Samfund & verden
SIDE 20	Arbejdsliv, ledelse & kommunikation
SIDE 26	Psykologi & sundhed
SIDE 40	Natur & univers
SIDE 48	Religion & filosofi
SIDE 60	Arkæologi & historie
SIDE 74	Kunst, arkitektur & design
SIDE 84	Litteratur, film & musik

VIDEN FOR ALLE

Viden er nøglen til at forstå verden omkring os. På Folkeuniversitetet deler forskere og faglige eksperter deres viden med alle, der har lyst til nye indsigter. Der er ingen adgangskrav, og du kan komme en enkelt aften eller følge en række af forelæsninger. Der starter nye hold hele tiden. Du kan også få viden hjem i stuen med livestreamede forelæsninger, eller lige ind i ørerne fra Radio4 eller som podcasts, hvor vi hver dag inviterer forskere ind i vidensprogrammerne 'Kraniebrud' og 'Vildspor'.

HAR DU SPØRGSMÅL

Kontakt os på info@fuau.dk eller 8843 8000.
Se åbningstider på fuau.dk.

UNDERVISNINGSTED

Alle hold foregår på Aarhus Universitet i Emdrup – medmindre andet er angivet. Du kan finde adresse og lokale på alle hold på fuau.dk. Se kort over undervisningsstedet bagst i programmet.

Folkeuniversitetet i Emdrup
Tuborgvej 164
2400 København NV

TILMELD DIG PÅ FUAU.DK

Find holdet på hjemmesiden, og betal med kort eller MobilePay

Kina stormer frem som stormagt

Dynamikken i stormagtsspillet har ikke ændret sig markant de seneste årtier, men der er nye aktører på banen, udviklingen går stærkt.

Af Noa Kjærsgaard Hansen

Uforudsigelige udmeldinger på sociale medier og en globaliseret verden, hvor en nyhed når fra den ene ende af kloden til den anden, før man har fået hældt kaffen op, kan give anledning til at tro, at international politik er et konstant foranderligt felt at forske i. Men faktisk forholder det sig ikke helt sådan, forklarer Camilla Tenna Nørup Sørensen, der er lektor ved Institut for Strategi og Krigsstudier på Forsvarsakademiet. Her forsker og underviser hun med fokus på Østasien.

"Man kan godt få indtrykket af, at det hele tiden ændrer sig. Men hvis jeg læser den første artikel, jeg skrev og fik udgivet i 2004 om Taiwan, så holder meget af den stik i dag. Det er grundlæggende de samme dynamikker, som dog er blevet yderligere skærpet de senere år med forværringen i forholdet mellem Kina og USA."

"Det er jo en konflikt, der går tilbage til borgerkrigen i 1949, hvor kommunistpartiet vandt og nationalistpartiet flygtede til Taiwan, hurtigt støttet af amerikanerne i konteksten af Koreakrigen og starten på den kolde krig. Det blev starten på et komplekst trekantsdrama. Da USA og Kina etablerede diplomatiske relationer i slutningen af 1970'erne, anerkendte USA Beijings 'Et-Kina'-princip, men kongressen i USA vedtog samtidig den såkaldte Taiwan-Relation-Act, der forpligter USA til at sikre Taiwans selvforsvar," forklarer Nørup Sørensen og specificerer det komplekse forhold:

"Taiwan er siden blevet et stærkt og livligt demokrati, hvilket kun har styrket USA's selvpålagte forpligtelse over for øen. For kineserne er Taiwan imidlertid det sidste udestående fra de såkaldte '100 års ydmygelser'. De har fået Hong Kong og Macao tilbage. Derudover er det Xi Jinpings mulighed for at sætte sit aftryk på partiets og Kinas historie som lederen, der endelig genforener landet og genvinder dets retmæssige stormagtsstatus. Om Taiwanstrædet er det farligste sted på Jorden, som tidsskriftet Economist hævdede på sin forside i maj i år, kan diskuteres, men der er ingen tvivl om, at hvis stormagtskonkurrencen mellem USA og Kina udvikler sig militært, så vil det højst sandsynligt udspille sig i Taiwanstrædet."

EN STORMAGT SIKRER SIT NÆROMRÅDE FØRST

At være stormagt er ikke noget, man vælger at blive fra den ene dag til den anden. Det kræver en god geostrategisk placering, et relativt stort territorium med en befolkning af en vis størrelse og et nogenlunde stabilt indenrigspolitisk system. Og så er det kendetegnende for en stormagt, at man sikrer sine egne nærområder først, forklarer Nørup Sørensen og peger på, at USA siden 2. Verdenskrigs afslutning har sat spillereglerne i Østasien med allierede særligt i Japan og Sydkorea.

"Det er denne amerikanske position, som Kina nu for alvor udfordrer. Kina kan med sin øgede økonomiske og militære magt i højere grad tilbyde regionale stater lån og investeringer og gennemtvinge kinesiske synspunkter og interesser," påpeger hun.

Oplev Camilla Tenna Nørup Sørensen i forelæsningsrækken 'En ny verdensorden?', se side 10.

"Graden af samarbejde og konflikt mellem USA og Kina udgør i stigende grad rammen for international økonomi, politik og sikkerhedspolitik."

Læs hele artiklen
på fuau.dk

Samfund og verden

Alt hvad du bør vide om samfundet

— **TID:** 6/9, 6 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vil du vide mere om, hvordan samfundet ser ud i dag, og hvordan det vil udvikle sig i fremtiden? Hør om Danmarks økonomi, velfærdssystem, parlamentariske system, retsvæsen, sikkerhedspolitik og meget mere. Disse elementer vil blive set i perspektiv af fortiden, og vi vil skue ud i fremtiden. Mød centrale danske samfundsforskere, og bliv klædt på til at deltage i samfundsdebatten.

06/09: Danmarks moderne statshistorie.

Claus Møller Jørgensen, lektor i historie, Aarhus Universitet

13/09: Danmarks parlamentariske system.

Palle Svensson, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

20/09: Velfærdsstaten.

Jørgen Goul Andersen, professor i statskundskab, Aalborg Universitet

27/09: Samfundsøkonomi.

Jesper Jespersen, dr.scient.adm., professor emeritus i økonomi, Roskilde Universitet og Aalborg Universitet

04/10: Dansk retsvæsen.

Nicolaj Sivan Holst, lektor i jura, Aarhus Universitet

11/10: Danmarks sikkerhedspolitik.

Peter Viggo Jakobsen, lektor i forsvars- og sikkerhedspolitik, Forsvarsakademiet, og professor, Center for War Studies, Syddansk Universitet

Stater – hvor kommer de fra? Hvor går de hen?

— **TID:** 6/9, 6 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERSISER: Lars Bo Kaspersen, professor i statskundskab, Copenhagen Business School

Har du nogensinde tænkt på, hvor staten kommer fra? Staten er kun ca. 500 år gammel og opstod først i Europa. Staten viste sig at være den mest effektive krigs- og forsvarsmaskine, så derfor blev staten den dominerende enhed. Staternes eksistens i vor tid er stadig forbundet med truslen om den næste krig. Vi kan dog ikke konkludere, at mennesket nødvendigvis er født aggressivt, eller at krig altid vil være til stede i fremtiden. Hvad skal der til, for at vi undgår krige i fremtiden? Skal vi udvikle nye stater?

06/09: Mennesker lever altid i overlevelsesenheder

13/09: England og Frankrigs historie del I

20/09: England og Frankrigs historie del II

27/09: Tyskland og de nordiske lande del I

04/10: Tyskland og de nordiske lande del II

11/10: Krig og stater i fremtiden

Tyskland efter Merkel

— **TID:** 6/9, 3 mandage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

2021 bliver et skelsættende år i tysk politik. Til efteråret går tyskerne til valg, og uanset udfaldet er én ting allerede sikkert: Efter at Angela Merkel har ledet Tyskland i mere end 15 år, skal landet have ny forbundskansler. Men hvilket Tyskland efterlader Merkel til sin efterfølger? Bliv klogere på vores store nabo mod syd, når en række eksperter gør status på den sociale, politiske og økonomiske udvikling i Tyskland anno 2021. Og giver deres bud på, hvilke udfordringer landet står over for i de kommende år.

06/09: Tysk økonomi og arbejdsmarked.

Poul Fritz Kjær, professor, Copenhagen Business School

13/09: Tysk indenrigspolitik.

Philipp Alexander Ostrowicz, dr.phil., seniorforskningsrådgiver, Copenhagen Business School

20/09: Tysk udenrigspolitik: Europa og

verden. Thomas Wegener Friis, lektor i historie, Syddansk Universitet

FÅ VIIDEN HJEM I STUEN

Vi byder på livestreamede forelæsninger, der kun er et klik væk

Et nyt tegnet Europa?

TID: 7/9, 5 tirsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Hvordan ser Europa-kortet ud? Den tidligere catalanske præsident Carles Puigdemont har forladt Spanien, da han står til retsforfølgelse for at have afholdt en forfatningsstridig folkeafstemning om catalansk uafhængighed. Briterne forlod EU den 31. januar 2020. Som konsekvens er Storbritannien måske historie. Putin har annekteret Krim, og russisksstøttede styrker kæmper for løsrivelse i det østlige Ukraine. Og på Balkan er mange spørgsmål endnu ubesvarede efter 1990'ernes krige.

07/09: EU. Thorsten Borring Olesen, professor i historie, Aarhus Universitet

14/09: Catalonien. Carsten Jacob Humlebæk, lektor i spanske samfundsforhold, Copenhagen Business School

21/09: Balkan. Christian Axboe Nielsen, lektor i historie og human security, Aarhus Universitet

28/09: Ukraine. Søren Riishøj, lektor emeritus i statskundskab, Syddansk Universitet

05/10: Storbritannien. Sara Dybris McQuaid, lektor i britisk og irsk historie og samfund, Aarhus Universitet

USA under Biden

TID: 7/9, 6 tirsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Donald Trump videregav modvilligt sit præsidentskab til Joe Biden på tumultarisk vis. Kongressen blev stormet, Twitterkontoen lukket, og Trump forlod embedet med en ny rigsretssag på halsen. Joe Biden brugte den første dag som USA's 46. præsident på at underskrive 15 dekretter om bl.a. gentilslutning til WHO og Paris-aftalen samt ophævelse af indrejseforbudet for personer fra syv lande med primært muslimske befolkninger. Og han lovede 100 mio. vacciner de første 100 dage. Nu har han været i gang i over et halvt år. Hvordan er det gået?

07/09: Hvad er Bidens projekt? Og hvad har han nået? Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet

14/09: Da det amerikanske sundhedssystem mødte COVID-19. Lars Thorup Larsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

21/09: USA's retssystem – en politisk kampplads? Jørgen Albæk Jensen, professor i forfatningsret, Aarhus Universitet

28/09: Race, multikulturalisme og immigration. Jørn Brøndal, professor og leder af Center for Amerikanske Studier, Syddansk Universitet

05/10: Det splittede USA – en nation sammensat af modpoler. Anne Mørk, ph.d. i amerikanske studier

12/10: Hvordan møder Bidens USA verden? Vibeke Schou Tjalve, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier

Rundt om Italien

TID: 28/9, 3 tirsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Italien gemmer på mange spændende fortællinger. Vi skal dykke ned i landets historie, der er begivenhedsrig og fuld af markante personligheder som Mussolini og Berlusconi. Italien er et kerneland i EU, hvor forskellige populistiske og EU-skeptiske bevægelser dog har set dagens lys. Fortællingen om det moderne Italien omhandler også mafiaen. Hør om, hvad det særegne ved den italienske mafia er, hvilken rolle den spiller i dag, og hvordan den har tilpasset sig. Endelig skal vi forbi det store lærred med en overflyvning af den kulørte italienske filmhistorie.

28/09: Italiens moderne historie – fra samlingen til i dag. Gert Sørensen, seniorforsker med fokus på italiensk historie og kultur, Københavns Universitet

05/10: Den italienske mafia. Thomas Harder, forfatter og cand.mag. i italiensk og historie

12/10: Italiensk filmkunst. Rasmus Brendstrup, cand.mag. i moderne kultur og kulturformidling og programredaktør, Cinemateket

Greta Thunberg er blevet personificeringen af kampen for at stoppe de menneskeskabte klimaforandringer. Til efteråret stiller vi spørgsmålet: 'Kan verdens ledere redde klimaet?'. Se side 10.

Den 11. september – 20 år efter

TID: 29/9, 3 onsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

I efteråret 2021 er det 20 år siden, terrorangrebet den 11. september 2001 fandt sted. De fleste husker nok, hvor de var netop den dag, da de to fly ramte World Trade Center. Ikke desto mindre findes der nu en hel generation af børn og unge, som ingen erindring har om terrorangrebet. De 20 år, som er gået siden den skelsættende dag, giver os nu mulighed for at reflektere over angrebet og dets konsekvenser. Hvad har 9/11 betydet for vores samfund, selvopfattelse, kultur og verdensfreden?

29/09: Cybersikkerhed og overvågning efter 11. september. Tobias Liebertau, ph.d.-stipendiat, cand.scient.pol., Københavns Universitet

06/10: Verdensorden og geopolitik efter 11. september. Lars Erslev Andersen, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier

13/10: Den 11. september i populærkulturen. Thomas Ærvold Bjerre, lektor i amerikanske studier, Syddansk Universitet

Personer forgår – magten består

TID: 9/10, lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISERE: Christoph Houman Ellersgaard, adjunkt i sociologi, Copenhagen Business School, og Anton Grau Larsen, adjunkt i sociologi, Copenhagen Business School

Det er stadig en lille gruppe af topfolk fra de samme organisationer, der har hovedrollerne i magtspillene i Danmark. Og de ligner sig selv: midaldrende, hvide mænd med djøf-uddannelser fra 'gode' familier, bosat på den rigtige side af Lyngbyvejen. Men er det billede ved at ændre sig? Hvem er den danske magtelite i dag? Denne forelæsning tager udgangspunkt i bogen 'Personer forgår, magten består' (Hans Reitzels Forlag) og giver et indblik i, hvilke former for magt der tæller i det danske samfund – og hvad der skal til for ikke blot at få magten, men også fastholde den.

Sprogdetektiv – når sproget fælder mordere og terrorister

TID: 10/10, 1 søndag, kl. 11.00-15.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Mads Christiansen, lektor i sprog, Aalborg Universitet

Kan man fange mordere og terrorister ved hjælp af sproglige analyser? Ja, er det korte svar, og derfor anvender FBI ofte sprogligt materiale i sin efterforskning, bl.a. e-mails og sms'er. For ingen mennesker skriver eller taler helt ens, og derfor kan sproget give et værdifuldt fingerpeg om, hvem der fx står bag et anonymt trusselsbrev. Forløbet giver en introduktion til sprogligt bevismateriale i efterforskning og retssager. Der gives løbende eksempler på danske og udenlandske sager, hvor sproget har bidraget til at fælde gerningsmanden.

Forstå Grundloven – med højesteretsdommer Jens Peter Christensen

TID: 25/10, 1 mandag, kl. 17.30-19.15
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Jens Peter Christensen, dr. jur., højesteretsdommer

Grundloven er det fundament, som det danske demokrati hviler på. Da Frederik 7. underskrev loven den 5. juni 1849, var det officielt markeringen af enden på enevælden. Den første grundlov gav stemmeret til ca. 15 % af den danske befolkning og sikrede desuden befolkningen rettigheder som trosfrihed, foreningsfrihed og trykkefrihed. Senere er Grundloven blevet ændret fire gange, bl.a. med stemmeretten til kvinder i 1915. Selvom vi måske ikke tænker over det til daglig, så spiller Grundloven således en helt central rolle i den måde, vores samfund er bygget op på. Baseret på bogen 'Grundloven – Atten Fortællinger' (Gyldendal).

Indblik i Mellemøsten

TID: 25/10, 8 mandage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Mellemøsten er et af verdens brændpunkter. Det er en kompleks region, hvor forskellige kulturer, politiske dagsordener og økonomiske betingelser både mødes og støder sammen. Langvarige kriser i Syrien og Yemen, et presset Iran, enorme flygtningestrømme, kup og demonstrationer har alt sammen præget mediebilledet om regionen i de seneste år. Men hvor er Mellemøsten på vej hen? Det forsøger forelæsningsrækken at give nogle bud på ved både at se på regionen som helhed og de enkelte landes særlige betingelser.

25/10: Irak. Helle Lykke Nielsen, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

01/11: Yemen. Maria-Louise Clausen, postdoc, Dansk Institut for Internationale Studier

08/11: Golfstaterne. Martin Hvidt, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

15/11: Iran. Rasmus Christian Elling, lektor i tværkulturelle og regionale studier, Københavns Universitet

22/11: Israel og Palæstina. Peter Lodberg, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet

29/11: Syrien. Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

06/12: Libanon. Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

13/12: Tyrkiet. Dietrich Jung, professor i historie, Syddansk Universitet

Store økonomer

TID: 26/10, 6 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vi oplever en materiel rigdom uden sidestykke i historien. Kapitalismen er et dynamisk og effektivt økonomisk system, orienteret mod vækst. Men det er også et system, der betyder ulighed og kriser. Og der er grænser for vækst. Kan økonomien bringes under politisk kontrol, således at uligheden mindskes, kriserne forebygges, og vækstens grænser respekteres? Er det økonomien, der bestemmer i konkurrencestaten? Få en introduktion til en perlerække af historiens største økonomer, der giver meget forskellige vurderinger af forholdet mellem økonomi og politik, marked og demokrati.

- 26/10: Adam Smith: Markedet og moralfilosofien.** Otto Brøns-Petersen, analysechef, CEPOS
- 02/11: Karl Marx: Kritik af den politiske økonomi.** Andreas Beck Holm, lektor i filosofi, Aarhus Universitet
- 09/11: John Maynard Keynes: Økonomi, politik og virkelighed i det 20. århundrede.** Jesper Jespersen, dr.scient.adm., professor emeritus i økonomi, Roskilde Universitet og Aalborg Universitet
- 16/11: Friedrich Hayek: Viden, regler, og hvad samfund kan opnå.** Otto Brøns-Petersen, analysechef, CEPOS
- 23/11: Thomas Piketty og Tim Jackson: Vækst, fordeling og bæredygtig udvikling i det 21. århundrede.** Jesper Jespersen, dr.scient.adm., professor emeritus i økonomi, Roskilde Universitet og Aalborg Universitet
- 30/11: Joseph Stiglitz og Karl Polanyi: Ulighed, markeder og kriser.** Rune Møller Stahl, ph.d.-studerende i statskundskab, Københavns Universitet

Rusland under Putin

TID: 26/10, 7 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

I sommeren 2020 ændrede Rusland sin forfatning, så nu sidder Putin uantastet på magten i landet frem til 2036. Eller gør han? Ja, men hvordan står det egentlig til med Putins Rusland ude og hjemme? Rusland er på nye måder en nøgleaktør i nabolandet Ukraine og det borgerkrigsramte Syrien. Rusland har heller ikke holdt sig tilbage fra at påvirke valg i vestlige demokratier gennem digitale troldefabrikker. Og hvordan er det nu med den russiske selvforståelse, som den har udviklet sig op gennem historien? Vær med, når fagfolkene dissekterer Rusland under Putin.

- 26/10: Russisk selvforståelse: Fra Peter den Store til Putin.** Torben Heuer, lektor i russisk sprog, kultur og samfundsforhold
- 02/11: Putin og russiske folkefæller i det nære udland.** Jonas Gejl Kaas, adjunkt i statskundskab, Aarhus Universitet
- 09/11: Ruslands forsvar og den nye kolde krig med Vesten.** Niels Bo Poulsen, militærhistoriker, Forsvarsakademiet
- 16/11: Rusland og de slaviske naboer Ukraine og Belarus.** Claus Mathiesen, lektor i russisk, Forsvarsakademiet
- 23/11: Rusland i Mellemøsten.** Carsten Jensen, ph.d. i statskundskab
- 30/11: Putins greb om magten: Udfordringerne indadtil.** Flemming Splidsboel Hansen, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 07/12: Medier og censur i Rusland.** Birgitte Beck Pristed, lektor i russisk kultur, Aarhus Universitet

Demokratiets krise og den nye konservatisme

TID: 26/10, 8 tirsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Vores demokratier gennemlever en midtlivskrise, hvor de har mistet orienteringen og ser ud til at falde fra hinanden. Vi ser de alvorlige symptomer i forbindelse med den engelske Brexit-diskussion, i nye højrenationale bevægelser i Tyskland og i stærkt konservative partier i Polen og Ungarn. Populistiske slagord og nationalisme gør sig markant gældende hos de politiske ledere i USA og Rusland, mens der i bl.a. Tyrkiet og i Mellemøsten ses klare autoritære tendenser. Forelæsningsrækken er baseret på bogen 'Demokratiets krise og de nye autoriteter' (Aarhus Universitetsforlag).

- 26/10: Demokratiets aktuelle kriser. Et overblik.** Mikkel Thorup, professor i idéhistorie, Aarhus Universitet
- 02/11: Autokratiske tendenser på Balkan.** Christian Axboe Nielsen, lektor i historie og human security, Aarhus Universitet
- 09/11: Brexit og demokratiske krisetegn i Storbritannien.** Casper Sylvest, lektor i historie, Syddansk Universitet
- 16/11: Tyskland: Stabilitetens hjemland under pres fra højre.** Thomas Wegener Friis, lektor i historie, Syddansk Universitet
- 23/11: Antidemokratiske tendenser i Vise-gråd-landene?** Peter Bugge, lektor i centraleuropastudier, Aarhus Universitet
- 30/11: Donald Trump og populismen i USA.** Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet
- 07/12: Nykonservatisme og nationalisme i Putins Rusland.** Erik Kulavig, lektor i historie, Syddansk Universitet
- 14/12: Forstærkede autoritære tendenser i Tyrkiet og Mellemøsten.** Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

Folkeuniversitetets undervisning
 foregår på Folkeuniversitetet i Emdrup
 Tuborgvej 164, 2400 København NV

Store samfundstænkere

— **TID:** 27/10, 7 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

En idé kan ændre verden markant. Vort samfund i dag bygger på idéerne fra de største samfundstænkere gennem tiden. De teoretiserede over samfundets opbygning og analyserede det moderne liv. Deres perspektiver og analyser har haft afgørende betydning for fremtidens samfundsudvikling og samfundssyn, og de har præget politikere og embedsmænd op gennem 1900-tallet og frem til i dag. Få indblik i de store samfundstænkernes personlighed, deres banebrydende idéer, og hvorfor netop deres tanker har sat et tydeligt præg på deres eftertid.

- 27/10: Niklas Luhmann.** Lars Qvortrup, professor i uddannelsesvidenskab ved DPU, Aarhus Universitet
- 03/11: Michel Foucault.** Jens Erik Kristensen, lektor i pædagogik og idéhistorie, Aarhus Universitet
- 10/11: Pierre Bourdieu.** Lisanne Wilken, lektor i europastudier, Aarhus Universitet
- 17/11: Zygmunt Bauman.** Poul Poder, lektor i sociologi, Københavns Universitet
- 24/11: Slavoj Žižek.** Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 01/12: Axel Honneth.** Antje Gimmler, professor i filosofi, Aalborg Universitet
- 08/12: Ulrich Beck.** Mads P. Sørensen, seniorforsker i statskundskab, Aarhus Universitet

En ny verdensorden?

— **TID:** 27/10, 7 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

USA og Vesten har domineret verdensordenen i årtier, nogle vil sige århundreder. Men i dag gør stormagter i andre områder af verden sig i stigende grad gældende. Samtidig har vi været vidne til handelskrige, COVID-19-pandemi, nye konflikter, økonomisk krise og opbrud i den arabisk-muslimske verden. Hvad nu? Får vi en verden uden vestlig dominans? Hvordan vil forholdet mellem stormagterne udvikle sig – får vi rivalisering eller samarbejde? Hvilke værdier vil præge den internationale politik? Hvilke former for konflikter og krige vil vi stå over for i de kommende år?

- 27/10: Afrika.** Anne Mette Kjær, professor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 03/11: Arktis.** Camilla Tenna Nørup Sørensen, lektor, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet
- 10/11: Latinamerika.** Carlos Salas Lind, ekstern lektor i international politik og økonomi, Copenhagen Business School
- 17/11: EU.** Bodil Stevnsboe Nielsen, ekstern lektor og tidl. ansat i EU's Ministerråd, Syddansk Universitet
- 24/11: Mellemøsten.** Helle Lykke Nielsen, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 01/12: Asien.** Camilla Tenna Nørup Sørensen, lektor, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet
- 08/12: USA.** Mette Nøhr Clausen, ekstern lektor i amerikansk politik, Københavns Universitet

Kan verdens ledere redde klimaet?

— **TID:** 27/10, 5 onsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Vi har klimavalg, klimalov og klimastrejker. Alle kender Greta, der pjækkede fra skole for at strejke for klimaet i 2018. Hendes protest satte en bevægelse i gang på verdensplan med skolestrejker – og siden har hun givet verdens ledere tørt på foran FN's Generalforsamling. De menneskeskabte klimaforandringer er en af de største udfordringer på kloden. Følgervirkningerne er bl.a. ustabilitet, naturkatastrofer, sult, migration og stigende vandstande. Vil klimakrisen blive det wake up-call, der genoplivrer det forpligtende internationale samarbejde?

- 27/10: Rusland.** Mette Skak, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 03/11: USA.** Morten Ougaard, professor i statskundskab, Copenhagen Business School
- 10/11: Kina.** Jørgen Delman, professor i kinastudier, Københavns Universitet
- 17/11: EU.** Jens Ladefoged Mortensen, lektor i statskundskab, Københavns Universitet
- 24/11: Det globale syd.** Jesper Theilgaard, stifter af klimaformidling.dk og selvstændig

Danmarks fremtid

— **TID:** 28/10, 7 torsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Hvor er Danmark på vej hen? Coronakrisen har rejst spørgsmål om, hvordan vi værner os mod sundhedskriser i fremtiden. Det er dog ikke det eneste, der kan komme til at udfordre fremtidens Danmark. Hvordan vil de kommende generationer fx skulle navigere gennem klimakrise og et arbejdsmarked i forandring? Hvordan kommer konkurrencestaten til at se ud for vores børnebørn? Syv af landets største eksperter peger på nogle af de vigtigste dagsordener, der kommer til at præge fremtidens samfund.

- 28/10: Sundhed – hvordan skal vi kurere fremtidens sygdomme?** Jes Søgaard, professor i sundhedsøkonomi, Syddansk Universitet
- 04/11: Demokrati – hvordan fremtidssikrer vi demokratiets fundament?** Peter Munk Christiansen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 11/11: Arbejdsmarked – hvilke kompetencer har vi brug for i fremtiden?** Torben Tranæs, forskningsdirektør, professor og formand for regeringens Ydelseskommision
- 18/11: Integration – hvad er fremtidsudsigterne for integrationen af indvandrere?** Kristina Bakkær Simonsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 25/11: Ulighed – hvilke borgere skal vi tage vare på i fremtiden?** Carsten Jensen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 02/12: Konkurrencestaten – hvilke retninger kan vi forudse konkurrencestaten udvikle sig i?** Ove Kaj Pedersen, dr.phil., professor emeritus i komparativ politisk økonomi
- 09/12: Klima – hvilke udfordringer står vi overfor? Og hvordan løser vi dem?** Jørgen Elmeskov, fhv. rigsstatistiker og medlem af Klimarådet

Et nyt Afrika på vej?

TID: 9/11, 6 tirsdage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Løveøkonomier, demokratiske revolutioner og optimisme. Hungersnød, pirater og bistandsafhængighed. Afrika er et kontinent i udvikling, men historier om menneskelige tragedier og væbnede konflikter florerer fortsat. Hvorfor kan den mirakelkur, som igennem de seneste årtier har betydet fremgang i Asien, ikke eksporteres til det afrikanske kontinent? Er det kolonialismen og imperialismen, der er skyld i Afrikas vedvarende økonomiske og sociale nedtur? Vil Afrika i årene fremover komme til at spille en mere fremtrædende rolle i den globaliserede verden? Er der alligevel grund til optimisme?

09/11: Stagnation eller forandring: Politik og økonomisk udvikling i Afrika. Anne

Mette Kjær, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

16/11: Religiøse strømninger i Afrika. Niels

Kastfelt, lektor i kirkehistorie, Københavns Universitet

23/11: Demokrati i Afrika – hvorfor er det så svært? Jørgen Elklit, professor i

statskundskab, Aarhus Universitet

30/11: Kina i Afrika – nykolonisering eller udviklingsalternativ? Peter Krage-

lund, institutleder og lektor i udviklingsstudier, Roskilde Universitet

07/12: Kriser, konflikter og sikkerhedspolitik i Afrika. Holger Bernt Hansen,

professor emeritus i afrikastudier, Københavns Universitet

14/12: Hvordan kommer Afrika videre? Stig

Jensen, lektor i afrikastudier, Københavns Universitet

Japan i bevægelse

TID: 11/11, 4 torsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Japan dukker ofte op i nyhedsstrømmen. Det store jordskælv i 2011 og den efterfølgende ulykke på atomkraftværket Fukushima blev en national katastrofe. Det er begivenheder, som præger Japan i sådan en grad, at de er blevet sammenlignet med tiden efter 2. Verdenskrig. Hør om Japans historie, og om hvordan samfundet, religionen, og arkitekturen forandrer sig. Forløbet tager afsæt i bogen 'Japan i bevægelse' (Forlaget Univers).

11/11: Historie. Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier og historie, Aarhus Universitet

18/11: Arkitektur. Leif Høgføldt Hansen, lektor, Arkitektskolen i Aarhus

25/11: Religion. Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

02/12: Samfund og familie. Bojana Yamamoto-Pavlasovic, ph.d. i sociologi, Kobe University, Japan

Sproget får det glatte lagen! Faste vendinger i forandring

TID: 14/11, 1 søndag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Michael Ejstrup, specialkonsulent, Folketingets Administration

Amalie fra Paradise Hotel gør det meget. Journalister og politikere gør det en del, og selv den ikke helt unge generation gør det indimellem. Vi ændrer konstant en lille smule på de faste vendinger. Vi skal se på danskernes kultur i forandring og på, hvordan vi hele tiden sikrer, at ordsprog og talemåder passer til den tid, vi skal bruge dem i. Alle kan finde eksempler, der enten styrker smilenes størrelse eller får mavesyren til at skumme. "Verden er af lava". Eller hvad siger du?

Vesten mod Vesten – oplev Rune Lykkeberg

TID: 13/12, 1 mandag, kl. 17.30-19.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Rune Lykkeberg, chefredaktør, Dagbladet Information

Hvordan kan det være, at Vesten, der har overvundet alle rivaler og præsteret frihed, fred, lighed, velstand og fremskridt på et niveau, ingen havde regnet for muligt, er ved at tabe til sig selv? Det har Rune Lykkeberg, chefredaktør på Dagbladet Information, sat sig for at undersøge i bogen 'Vesten mod Vesten' (Informations Forlag). Gennem læsninger af ungdomsbøger som 'Harry Potter' og 'The Hunger Games', romaner, film, musik og idéhistorie fortæller Rune Lykkeberg den kulturhistorie, som er konteksten for det 21. århundredes politiske konflikter i Vesten. Bogen kan købes med rabat – se mere på hjemmesiden.

Den bæredygtige stat – med Anders Blok og Rasmus Willig

TID: 16/12, 1 torsdag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISERE: Rasmus Willig, lektor i Samfundsvidenskab, Roskilde Universitet, og Anders Blok, lektor i sociologi, Københavns Universitet

At løse klimakrisen er måske den mest største udfordring, som vi står overfor i de kommende år. Mange forskere peger således på, at vi kun har godt ti år til at få nedbragt det globale CO₂-aftryk. Ifølge sociologerne Anders Blok og Rasmus Willig har både velfærds- og konkurrencestaten spillet fallit, når det handler om at løse klimakrisen. I stedet introducerer de en ny statsform, 'den bæredygtige stat', som bygger på, at vi er nødt til at droppe det ensidige fokus på vækst og ændre vores forbrugsvaner. Forelæsningen tager udgangspunkt i bogen 'Den bæredygtige stat' (Hans Reitzels Forlag).

Skilleveje – dansk udenrigspolitik i 250 år

TID: 16/12, 1 torsdag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Carsten Staur, cand.mag. i historie og dansk, Danmarks ambassadør, OECD

I 1770 fik Danmark sin første egentlige udenrigstjeneste. Dermed var grundstenen til en moderne dansk udenrigspolitik lagt. Og der har været nok at forholde sig til gennem tiden. Tænk bare på afståelsen af Norge i 1814, forholdet til vores tyske nabo og engagementet i organisationer såsom FN, NATO og EU. Eller Muhammedkrisen for den sags skyld. Hvordan har Danmark balanceret værdier, sikkerhed, vækst og velfærd i tilgangen til omverdenen siden 1770? Og hvor står vi nu? Forelæsningen er baseret på bogen 'Skilleveje – Dansk udenrigspolitik i 250 år' (Gads Forlag).

Tænkepauser om samfundet

TID: 17/1, 7 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Tænkepause-serien er et fantastisk koncept udviklet af Aarhus Universitetsforlag. Over 60 sider udfolder en ekspert sig veloplagt om et af tidens mest påtrængende emner, og du har nu mulighed for at høre stoffet formidlet af forfatterne selv. Kom med til syv spændende aftener, når vi inviterer en række dygtige forskere til at holde en forelæsning på baggrund af deres Tænkepause. Alle de udvalgte har det tilfælles, at de gør os klogere på store spørgsmål om vores samfund.

17/01: Lobbyisme. Peter Munk Christiansen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

24/01: Sundhed. Lars Thorup Larsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

31/01: Nationalitet. Michael Böss, lektor emeritus i engelsk, Aarhus Universitet

07/02: Terror. Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

14/02: Velfærd. Carsten Jensen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

21/02: Integration. Mikkel Rytter, professor MSO i antropologi, Aarhus Universitet

28/02: Overvågning. Anders Albrechtslund, lektor i informationsvidenskab, Aarhus Universitet

Store sociologer

TID: 17/1, 6 mandage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Hvordan kommer magt til udtryk i det moderne samfund? Hvad forstår vi ved begrebet normalitet? Og hvorfor føler vi danskere os særligt stolte, når kvindelandsholdet vinder EM? Svaret skal findes i sociologien, som stræber efter at afdække de mange aspekter af menneskelig social adfærd. Individ, gruppe, organisation og samfund. Sociologien rummer nøglen til at undersøge og tydeliggøre de førnævnte spørgsmål – samt utroligt mange andre. Få indblik i centrale sociologiske problemstillinger og ikke mindst de bærende teorier bag.

17/01: Bruno Latour. Anders Blok, lektor i sociologi, Københavns Universitet

24/01: Michel Foucault. Jens Erik Kristensen, lektor i pædagogik og idéhistorie, Aarhus Universitet

31/01: Jürgen Habermas. Heine Andersen, professor emeritus i sociologi, Københavns Universitet

07/02: Pierre Bourdieu. Lisanne Wilken, lektor i europastudier, Aarhus Universitet

14/02: Niklas Luhmann. Lars Qvortrup, professor i uddannelsesvidenskab ved DPU, Aarhus Universitet

21/02: Axel Honneth. Antje Gimmler, professor i filosofi, Aalborg Universitet

Etik og forandringer i (verdens-)samfundet

— **TID:** 17/1, 7 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

TILRETTELÆGGERE: Jesper Jespersen, dr.scient.adm., professor emeritus i økonomi, Roskilde Universitet, og Lars Josephsen, cand.scient., master of public policy

Er der et fælles værdigrundlag for de 17 verdensmål, som alle FN's medlemslande har forpligtet sig til at realisere? Er der alment accepterede etiske holdepunkter? Nogle oplagte trusler mod et fælles værdigrundlag er pandemier, økonomisk tilbagegang, stigende ulighed, klimaændringer og det globale økosystems kollaps. Er det slut med troen på retfærdighed og fremgang for alle indbyggere på kloden?

- 17/01: Findes der et fælles globalt værdigrundlag i en verden under hastig forandring?** Mickey Gjerris, cand.theol., lektor i bioetik, Københavns Universitet
- 24/01: Værdigrundlaget for velfærds- og verdenssamfundet – i dag og i fremtiden.** Jesper Jespersen, dr.scient.adm., professor emeritus i økonomi, Roskilde Universitet
- 31/01: Værdigrundlaget bag virksomheders samfundsansvar.** Steen Hildebrandt, professor emeritus i ledelse, Aarhus Universitet
- 07/02: Refleksioner over ændringer i globaliseringens karakter gennem det sidste årti.** Lars Bo Kaspersen, professor i statskundskab, Copenhagen Business School
- 14/02: Er ny teknologi svaret på de samfundsmæssige og globale økonomiske udfordringer?** Klavs Birkholm, adjungeret professor i etik og teknologi, Aalborg Universitet
- 21/02: Kriser og truende katastrofer: Risici og retfærdighed.** Kristian Cedervall Lauta, ph.d. og prodekan for uddannelse på jura, Københavns Universitet
- 28/02: Global bæredygtighed og de 17 verdensmål stiller krav om en ny retning for verden.** Lars Josephsen, cand.scient., master of public policy

Kampen om Unionen

— **TID:** 18/1, 1 tirsdag, kl. 17.15-19.00
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via fuau.dk
UNDERVISER: Thorsten Borring Olesen, professor i historie, Aarhus Universitet

Folkeafstemningen 2. juni 1992 sendte chokbølger igennem Europa – 50,7 % af vælgerne havde stemt nej til Den Europæiske Union. Bekymringer og jubel blev erstattet af hårde forhandlinger. 350 dage senere ændrede danskerne holdning, og Unionen var alligevel reddet. Dog kun med fire forbehold for Danmark – og ikke uden at brok og brosten fløj gennem luften. Det europæiske samarbejde har splittet befolkningen både før og siden. For står EU for fred, frihandel og indflydelse – eller for tab af national suverænitet, selvbestemmelse og identitet. Eller måske for begge dele? Foredraget er baseret på bogen 'Kampen om Unionen' (Aarhus Universitetsforlag).

Verdens største udfordringer

— **TID:** 18/1, 8 tirsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Selvom det 21. århundrede er i sine spæde år, så har det været særdeles begivenhedsrigt. En ny stormagtsrivalisering er under opsejling. Demokratiet er i krise flere steder. EU og Danmark er i gang med at omdefinere deres roller i forhold til sikkerhed og samarbejde, og klimaforandringer og flygtningestrømme kræver, at nye metoder tages i brug. Vi har inviteret Dansk Institut for Internationale Studier til at vende verdenssituationen. Hvad er status på nogle af klodens største udfordringer? Hvilke løsninger er der i spil? Og hvordan ser perspektiverne ud?

- 18/01: USA og demokratiets krise.** Rasmus Sinding Søndergaard, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 25/01: Kampen om Arktis.** Mikkel Runge Olesen, seniorforsker, Dansk Institut For Internationale Studier
- 01/02: EU og verdens største udfordringer.** Christine Nissen, forsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 08/02: Når diktaturet tager over – kup og modstand i Myanmar.** Helene Maria Kyed, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 15/02: Den globale klimaudfordring.** Lily Salloum Lindegaard, forsker, Dansk Institut for Internationale Studier og Marie Ladekjær Gravesen, forsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 22/02: Cybersikkerhed: Private virksomheders rolle i national sikkerhedspolitik.** Karen Lund Petersen, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 01/03: Flygtningestrømme – hvad driver verdens migration?** Ninna Nyberg Sørensen, enhedsleder og seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 08/03: Det transatlantiske forhold under pres – hvad er udsigterne?** Kristian Fischer, direktør, Dansk Institut for Internationale Studier

Forstå din verden

— **TID:** 20/1, 7 torsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Verden er i konstant bevægelse: Konflikter bliver til krige, traktater underskrives, og politiske håndtryk udveksles hen over bonede gulve. Men hvad er historien bag det, der sker? Hvad adskiller de forskellige regioner, og hvilken viden bringer os nærmere en forståelse af Europa, Mellemøsten, USA, Afrika, Latinamerika og Asien? Få stillet skarpt på de konflikter, bevægelser og politiske problemstillinger, forskerne mener er vigtigst for at forstå verden i dag.

- 20/01: USA.** Anne Mørk, ph.d. i amerikanske studier
- 27/01: Europa og EU.** Jens Ladefoged Mortensen, lektor i statskundskab, Københavns Universitet
- 03/02: Mellemøsten og Nordafrika.** Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 10/02: Afrika.** Holger Bernt Hansen, professor emeritus i afrikastudier, Københavns Universitet
- 17/02: Østeuropa og Rusland.** Søren Riishøj, lektor emeritus i statskundskab, Syddansk Universitet
- 24/02: Asien.** Clemens Stubbe Østergaard, lektor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet
- 03/03: Latinamerika.** Jan Gustafsson, lektor i latinamerikanske studier, Københavns Universitet

På vej til Japan

— **TID:** 20/1, 6 torsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Hvad er japanerne for et folk, og hvilken historie bærer de med sig? Hvordan oplever man bedst deres byer, haver og huse, og hvad er egentlig baggrunden for deres særegne arkitektur? Hvilke bøger kan man læse, og hvilke film bør man se før rejsen? Og hvad er det for et sprog, vi møder? Kunst er også en væsentlig del af japansk kultur, så hør om museernes samlinger og historie. Sidst, men ikke mindst, så kommer vi også omkring de mange forskellige typer af mad, drikke og smage.

- 20/01: Historien i Japans nutid.** Asger Røjle Christensen, journalist og forfatter
- 27/01: Smagen i det japanske køkken.** Ole G. Mouritsen, professor i gastrofysik og kulinarisk fødevarerinnovation, Københavns Universitet
- 03/02: Liv og død i fire japanske filmerperler.** Rasmus Brendstrup, cand. mag. i moderne kultur og kulturformidling og programredaktør, Cinemateket
- 10/02: Litteraturen og sproget.** Mette Holm, oversætter og cand.mag. i japansk
- 17/02: Japans kunstmuseer – koncepter og samlinger.** Gunhild Borggreen, lektor i kunsthistorie og visuel kultur, Københavns Universitet
- 24/02: Japansk arkitektur og rumopfattelse.** Anders Brix, arkitekt, tidl. professor ved Kunstakademiets Arkitektskole

Silkevejen – dengang og i dag

— **TID:** 30/1, 1 søndag, kl. 09.45-14.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

Helt fra oldtiden og frem til det 14. århundrede var Silkevejen hovedfærdselsåren mellem Europa og Asien. Igennem århundreder mødtes befolkninger, kulturer, religioner og kontinenter på vejen. På trods af at regionen har spillet en nøglerolle i verdens- og religionshistorien, har den længe været overset. Men med Peter Frankopans udgivelse af 'Silkevejene', og Kinas planer om en ny silkevej har regionen fået fornyet opmærksomhed. Forelæsningerne er lavet i samarbejde med rejseselskabet Viktors Farmor, der arrangerer rejser langs Silkevejen.

- 09.45: Silkevejens historie og religion.** Jesper Petersen, ph.d.-studerende i religionshistorie, Lunds Universitet
- 12.30: 'Belt and Road Initiative'. Kinas nye silkeveje.** Clemens Stubbe Østergaard, lektor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet

Iran

— **TID:** 30/1, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Bjarke Vestesen, journalist, Fyens Stiftstidende

Vi hører til stadighed om atomaftalen, og Irans forhold til Vesten og de arabiske nabolande. Landet har været hårdt ramt af sanktioner og haft svært ved at håndtere coronapandemien, så den menige iraner er blevet fattigere og mere forarmet end nogensinde. Hvordan har landet udviklet sig siden den iranske revolution i 1979? Hvad er den aktuelle politiske situation, og hvilken plads har Iran i den geopolitiske dagsorden? Forelæsningerne er lavet i samarbejde med Viktors Farmor, der arrangerer studierejser til Iran.

Nationalisme i Europa

— **TID:** 30/1, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Nationalismen og nationalstaten står stærkt i Europa. Eller gør den – efter corona? De nationalistiske partier fik England ud af EU, og de gik frem ved valgene til Europa-Parlamentet i 2014 og 2019. Men lige nu giver corona-pandemien tilsyneladende de nationalistiske partier mindre opbakning i de fleste europæiske lande. Samtidig har sygdommen tvunget lande og samfund til at lukke sig om sig selv, om 'det nære'. Er corona og økonomisk krise ved at sætte en helt ny dagsorden i Europa?

- 10.00: National identitet, forestillede fællesskaber og 'banal' nationalisme.** Mads Daugbjerg, lektor i antropologi, Aarhus Universitet
- 12.30: Nationalismen og nationalismeforskningen fra Herder til corona.** Uffe Østergaard, professor emeritus i historie, Copenhagen Business School
- 14.30: En rejse i nationalismens Europa.** Hjalte Tin, forfatter og ph.d. i europæisk historie

Indblik i Europa

— **TID:** 7/2, 7 mandage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 950 kr., studerende 505 kr.

Eurokrise, nationalisme, flygtningestrømme, Brexit, Trump og COVID-19. Europa har sandelig mødt store udfordringer i de seneste ti år. Ofte siges det, at det europæiske samarbejde styrkes af dets kriser. Vil det også gøre sig gældende denne gang? Kan Europa løse udfordringerne og fortsat gøre sig gældende i det 21. århundrede? Hvad skal der til? Få en aktuel introduktion til de største udfordringer i Europa lige nu.

- 07/02: Stormagt eller museum? Europa i fremtiden.** Jens Ladefoged Mortensen, lektor i statskundskab, Københavns Universitet
- 14/02: Europas håndtering af coronakrisen.** Kjeld Møller Pedersen, professor i sundhedsøkonomi og -politik, Syddansk Universitet
- 21/02: Hvor er den europæiske økonomi på vej hen?** Jesper Jespersen, dr.scient.adm., professor emeritus i økonomi, Roskilde Universitet
- 28/02: Et anspændt forhold. Ukraine, Rusland og EU.** Søren Riishøj, lektor emeritus i statskundskab, Syddansk Universitet
- 07/03: Nye regionale nationalismer.** Uffe Østergaard, professor emeritus i historie, Copenhagen Business School
- 14/03: Kampen om Storbritannien – efter Brexit.** Ole Helmersen, lektor i engelsk, Copenhagen Business School
- 21/03: De nye grænser – Europa og migranterne.** Hans Lucht, antropolog og seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier

Alt hvad du bør vide om dansk politik

TID: 9/2, 7 onsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

På Christiansborg går bølgerne ofte højt, når der skal prioriteres mellem forskellige politikområder. Vi er vidner til brugen af modstridende tal, store løfter og tv-debatter, hvor der skrues op for dramatikken. Det kan til tider være svært at gennemskue, hvad prioriteringerne vil betyde for os som borgere. Kan vi se frem til skattelettelser, flere varme hænder i sundhedsvæsenet eller en mere ambitiøs klimapolitik? Hvor skal pengene komme fra? Forelæsningsrækken er baseret på udgivelsen 'Oxford Handbook of Danish Politics' (Oxford University Press).

09/02: Indledningsforelæsning. Nogle træk ved udviklingen af dansk politik efter 1973. Peter Munk Christiansen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

16/02: Klima. Peter Birch Sørensen, professor i økonomi, Københavns Universitet

23/02: Udenrigspolitik. Rasmus Mariager, lektor i historie, Københavns Universitet

02/03: Arbejdsmarked. Laust Høgedahl, lektor i politik og administration, Aalborg Universitet

09/03: Indvandring og integration. Per Mouritsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

16/03: Økonomi. Torben M. Andersen, professor i nationaløkonomi, Aarhus Universitet

23/03: Sundhed. Lars Thorup Larsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

Israel og Palæstina

TID: 27/2, 1 søndag, kl. 09.45-15.45
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Der er få områder i verden, der rummer så store konflikter og kontraster på så lidt plads, som det er tilfældet i Israel og Palæstina. Ofte bliver konflikten kogt ned til en kamp mellem to stridende grupper, men virkeligheden er langt mere nuanceret. I Israel lever ortodokse jøder med tildækkede kvinder side om side med israelske mænd og kvinder i jakkesæt. Og det samme gør sig gældende for palæstinenserne, hvor fx kønsrollerne også er blevet påvirket af den lange konflikt. Få en grundlæggende introduktion til Israel og Palæstina. Forelæsningerne er lavet i samarbejde med rejseselskabet Viktors Farmor, der arrangerer rejser til Israel og Palæstina.

09.45: Historien om Israel og Palæstina.

Bjarke Vestesen, journalist, Fyens Stiftstidende

12.15: En mosaik – det jødiske folk. Bjarke Vestesen, journalist, Fyens Stiftstidende

14.15: Religion, politik og konflikt i dag.

Hans Henrik Fafner, journalist

Kriseøkonomi og klimagæld – hvor kommer pengene fra?

TID: 7/3, 3 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Jesper Jespersen, dr.scient. adm., professor emeritus i økonomi, Roskilde Universitet

Økonomiske kriser kommer og går i en globaliseret markedsøkonomi. I 2008 var det en finanskris, der kastede grus i maskineriet. Den blev efterfulgt af en dyb statsgældskrise i Europa. I 2020 var det en virus overført fra en flagermus i Kina, der satte hele verdensøkonomien under pres. Der er også de strukturelle kriser, der udvikler sig over længere tid og ofte kommer uden for radaren under de uforudsigelige krisers hærgen. Her tænkes på klimakrisen. Men løsninger på de forskellige typer af kriser behøver ikke være hinandens modsætninger. Hvis den rigtige samfundsøkonomiske forståelse lægges til grund for politikken, så vil vi både kunne mindske arbejdsløshed og klimabelastning.

07/03: Kriser og klima kan ikke adskilles

14/03: Råderummet i den økonomiske politik

21/03: Hvor kommer pengene fra?

Folkeuniversitetets deltagere bruger deres stemmeret til Århundredets Festival. Men mange steder i verden er demokratiet under pres. Bliv klogere på en række stater i 'På kant med demokratiet'. Se side 16.

Krisesamfundet – mød Mikkel Vedby Rasmussen

TID: 29/3, 1 tirsdag, kl. 17.30-19.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Mikkel Vedby Rasmussen, professor i statskundskab, institutleder, Københavns Universitet

Øde gader, social afstand og lukkede forretninger har været symptomatiske for coronakrisen. Men pandemien er ikke en enestående krise. Krisen er blevet en tilstand, et vilkår for vores tid – med finanskrisen og klimakrisen som andre aktuelle eksempler – og det at håndtere kriser er en kompetence, som definerer en politisk leders succes, hvad enten man hedder Churchill, Trump eller Frederiksen. Mikkel Vedby Rasmussens analyse sætter alt fra Mette Frederiksens håndtering af pandemien over Sigmund Freud til zombiefilm under luppen og stiller skarpt på, hvad det betyder for vores samfund, når krisen ikke er undtagelsen, men reglen. Baseret på bogen 'Krisesamfundet' (Informations Forlag).

Efter krigene. Det tidligere Jugoslavien fra 1999 til i dag

TID: 30/3, 1 onsdag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Christian Axboe Nielsen, lektor i historie og human security, Aarhus Universitet

For Balkan og det tidligere Jugoslavien var 1990'erne et forfærdeligt årti. Siden årtusindskiftet har der heldigvis hersket fred på Balkan, men vejen mod EU-medlemskab har været stejl. Genopbygning, korruption, demografisk tilbagegang og manglende opgør med 1990'ernes forbrydelser og nationalisme har alt sammen bidraget til en tøvende udvikling mod demokrati og stabilitet. Christian Axboe Nielsen er lektor i historie ved Aarhus Universitet. Han har fungeret som ekspertvidne i mange sager mod politiske ledere og politifolk ved Det Internationale Krigsforbrydertribunal i Haag, ICTY.

Canada – et forbillede for resten af verden?

TID: 2/4, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Michael Böss, lektor emeritus i engelsk, Aarhus Universitet

Canada har i de sidste ti år vakt international opmærksomhed af flere årsager: som et land, der kom helskindet gennem finanskrisen i 2008; som et multikulturelt samfund, der har held med at integrere flygtninge og indvandrere; som et land, der bestandig ligger i toppen af målinger af livskvalitet; og som et land, der lærte at overtage det bedste fra Nordamerika og Europa og kasserede det værste. Er Canada en model for resten af verden i en tid, hvor der er mangel på forbilleder?

Island

TID: 19/4, 4 tirsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Island fascinerer med sine vulkaner, sine blodige sagaer og sin storslåede natur. Både Islands samfund, natur, kultur og historie gør stort indtryk på alle, der kommer i berøring med øen ude i det barske Atlanterhav. Island er den helt rette blanding af tradition og forandring. Hvordan er Island opstået, og hvorfor er Island et helt specielt sted på Jorden? Hvordan afspejler landets udvikling sig hos moderne forfattere som Hallgrímur Helgason, Sjórn og Jón Kalman Stefánsson? Hvad er det, der er så særligt ved Islands natur og fugleliv?

19/04: Island dengang og i dag. Fra vikinger til pengespekulanter. Torben Rasmussen, litteraturhistoriker, forfatter og direktør, Team Island

26/04: Islands politiske og økonomiske forhold. Torben Rasmussen, litteraturhistoriker, forfatter og direktør, Team Island

03/05: Islands natur og fugle. Ib Krag Petersen, seniorrådgiver, Aarhus Universitet

10/05: Nyere islandsk litteratur. Kim Lembek, cand.mag. i dansk og islandsk

På kant med demokratiet

TID: 25/4, 5 mandage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Til trods for at demokratiet har vundet udbredelse siden den kolde krigs ophør, kan autoritære og totalitære tendenser stadig findes overalt i verden. En række lande har ondt i demokratiet, og helt fundamentale demokratiske spilleregler, såsom frie valg, pluralisme og ytrings- og pressefrihed, udfordres eller er allerede sat ud af spillet. Tag med på en indsigtfuld rejse til nogle af de stater i verden, der enten flirter med det ikke-demokratiske eller har taget springet fuldt ud. Hvad er baggrunden og status lige nu?

25/04: Putins Rusland. Flemming Splidsboel Hansen, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier

02/05: Xi Jinpings Kina. Clemens Stubbe Østergaard, lektor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet

09/05: Erdoğan's Tyrkiet. Deniz Serinci, cand. public. B, freelance-journalist

16/05: Khameneis Iran. Claus Valling Pedersen, lektor i persisk, Københavns Universitet

23/05: Orbán's Ungarn. Søren Riishøj, lektor emeritus i statskundskab, Syddansk Universitet

FÅ VIDEN LIGE IND I ØRNERNE

Lyt til forskerne
i Radio4 og som
podcasts

Vov at vide! Et kig ind i forskningens forunderlige verden

Vær med i efteråret, når det traditionsrige Vov at vide! præsenterer nogle af landets mest excellente forskere. På én aften vil du komme vidt omkring i den fascinerende forskning, når forskerne fortæller om deres originale projekt. Læs mere på de følgende sider.

DANMARKS FRIE
FORSKNINGSFOND

Danmarks Frie Forskningsfond

Originale forskningsidéer er med til at skabe ny viden og er fundamentet for fremtidens samfund. Hvert år udvælger og støtter Danmarks Frie Forskningsfond nogle af de mest originale forskningsidéer. Konkurrencen om midlerne er hård, og Sapere Aude-forskningsledere er blandt de bedste, som får bevilling til projekter, der strækker sig over ca. fire år.

Mød tre Sapere Aude-forskningsledere, som hver især udøver banebrydende forskning.

Mange børn kæmper i de første leveår med forstoppelse, diarre og kolik. De underliggende årsager er uklare, men sammenspillet mellem kosten, tarmbakterier og tarmens bevægelser kunne være afgørende. Henrik Roagers forskning skal bekæmpe mavesmerter hos spædbørn.

Vi rammer ned i hjertet af de skandinaviske staters egen selvforståelse i selskab med Astrid Nonbo Andersen. Hun fokuserer på kampen om historien og retten til at fortælle den, når hun undersøger den betydning, historieskrivning har, for indfødte folks krav i Skandinavien.

Anton A.A. Autzen arbejder med at lave personlige cancertvacciner. Fra tumorbopsier vil han finde de kræftmarkører, der kan træne immunsystemer til at genkende kræftceller. Han bruger nanodisks, der kan efterligne dele fra virus, som immunsystemet vil reagere på i en vaccine.

Danmarks Frie Forskningsfond

- Støtter forskning inden for alle videnskabelige hovedområder.
- Består af 75 rådsmedlemmer og 9 bestyrelsesmedlemmer, som alle er udpeget på baggrund af deres høje faglige viden og kompetence.
- Uddeler hvert år ca. 1,5 mia. kr. til forskning.
- Har hjemmesiden: dff.dk
- Er aktive på:

Vov at vide! Et kig ind i forskningens forunderlige verden

TID: 28/10, 1 torsdag, kl. 19.00-21.00

PRIS: 50 kr. inkl. et glas vin i pausen

STED: AU, Campus Emdrup, bygning A, lokale A220, festsalen, Tuborgvej 164

Sapere Aude! Hav mod til at bruge din egen forstand!” Sådan lyder en af oplysningstidens mest kendte sætninger formuleret af Immanuel Kant i 1783. Denne aften kigger vi dog ud i fremtiden, når nogle af Danmarks bedste forskere præsenterer den nyeste forskning – Vov at vide! Hvert år støtter Danmarks Frie Forskningsfond forskere, der står bag de mest originale og banebrydende idéer. Formålet er at sikre forskernes evne til at konkurrere internationalt og styrke den excellente forskning til gavn for samfundet som helhed. Vi har samlet et hold af disse forskere denne aften. Vi får et unikt indblik i menneskene bag tankerne og laver et nedslag på nogle vigtige spørgsmål inden for forskningens forunderlige verden i dag.

PROGRAM FOR AFTENEN:

- 19.00: Velkomst.** Mette Marie Rosenkilde, professor og institutleder, Biomedicinsk Institut, Københavns Universitet og bestyrelsesmedlem i Danmarks Frie Forskningsfond
- 19.05: En vaccine mod cancer.** Anton A.A. Autzen, ph.d. og forskningsleder i medicinal kemi, Danmarks Tekniske Universitet
- 19.30: Bakterier, kost og ondt i maven hos spædbørn.** Henrik Munch Roager, adjunkt i mikrobiologi og ernæring, Københavns Universitet
- 19.55: Pause med vin.**
- 20.15: Sandhed og forsoning i de nordiske lande.** Astrid Nonbo Andersen, ph.d. og seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 20.40: Forskersamtale og spørgsmål fra publikum.** Line Friis Frederiksen i samtale med Anton A.A. Autzen, Henrik Munch Roager og Astrid Nonbo Andersen
- 21.00: Tak for i aften**

**DANMARKS FRIE
FORSKNINGSFOND**

Arbejdsliv, ledelse & kommunikation

Mere menneske,
mindre management.
Filosofisk inspiration til
organisation og ledelse

— **TID:** 6/9, 5 mandage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Tommy Kjær Lassen, ph.d.
i anvendt filosofi og ekstern lektor i viden-
skabsteori, Copenhagen Business School

I en professionel og teknologisk ledelsestid er der mere end nogensinde brug for at styrke den menneskelige side af ledelse. Fremtidens ledelse er for den, der vil være menneske først og leder næst. Få mere af dig selv med i det personlige lederskab og i dit arbejdsliv, og styrk det professionelle engagement med metoder og indsigter fra praktisk filosofi. Dette forløb præsenterer en række filosofiske tilgange til udvikling af ledelse og arbejdsliv. Forløbet tager afsæt i bogen 'Filosofi for ledere' (Samfundslitteratur).

06/09: Und dig at undre dig. Sæt ord på din egen ledelses- og arbejdsfilosofi

13/09: Vær 'nogen' ikke 'noget'. Styrk dit engagement vha. Kierkegaards eksistentielle filosofi

20/09: Kend dine værdier. Træf bedre beslutninger med klassisk teori om etik

27/09: Sæt handling bag ordene

04/10: Vælg dialogen. Udvikl et lederskab med mere indlevelse, nærvær og intuition

Alternativ konfliktløsning

— **TID:** 8/9, 5 onsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Bør løsning af konflikter bare overlades til de professionelle: sagsbehandlere, advokater og dommere? Eller bør parter, der ikke har kunnet løse deres konflikt selv, snarere have hjælp til at nå frem til deres egne løsninger på konflikten? I denne forelæsningsrække bliver både teorien bag og udmøntningen i praksis af alternativ konfliktløsning belyst.

08/09: Introduktion – om paradigmeskiftet fra domstolsbehandling til konfliktmægling. Mogens Yde Knudsen, advokat (H), LL.M., mediator og retsmægler, Extensio, og Anette Storgaard, professor i kriminologi, straffuldbyrdesret og alternativ konfliktløsning, Aarhus Universitet

15/09: Retsmægling og udenretlig konfliktmægling (mediation). Mogens Yde Knudsen, advokat (H), LL.M., mediator og retsmægler, Extensio

22/09: Mediation og mægling i byggetvister. Anne Buhl, cand.jur. og mediator, Buhl Mediation

29/09: Konfliktmægling i skilsmissefamilier. Leise Døllner, cand.jur., master i konfliktmægling, konfliktmægler, udviklingskonsulent i Familieretshuset

06/10: Konfliktråd: Mødet mellem offer og gerningsperson. Anette Storgaard, professor i kriminologi, straffuldbyrdesret og alternativ konfliktløsning, Aarhus Universitet

Social intelligens
– i livet og på arbejdet

— **TID:** 2/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Lone Belling, cand.phil., forfatter og organisations- og ledelseskonsulent, Liv og Lederskab

Nyere hjerneforskning viser, at vi er skabt til at være sociale. Vores hjerner spiller sammen, og følelser og fornemmelser spredtes mellem mennesker. Hør, hvordan denne viden kan have indflydelse på liv og arbejdsliv med fokus på bl.a. læring gennem imitation, nærvær i møder og samtaler, intuitiv og tavs kommunikation samt udvikling og træning af social intelligens – bl.a. med Teori U som ramme i en organisatorisk sammenhæng. Hør også, hvad det moderne (arbejds)liv gør ved vores evne til opmærksomhed, læring, empati og medfølelse. Dagen vil veksle mellem oplæg og dialog, teori og praksis, øvelser og refleksion. Dagen er for alle og kræver ingen særlige forudsætninger.

FØLG MED PÅ FACEBOOK

facebook.com
/fuemdrup

Stoicisme og ledelse

- **TID:** 2/10, lørdag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Troels Engberg-Pedersen, professor i teologi, Københavns Universitet

New Public Management er på retur. Men hvad var der galt med det? Denne lørdag vil vi stifte bekendtskab med to helt aktuelle, nordamerikanske ledelsesteoretikere – Henry Mintzberg og Joseph A. Raelin – for derefter at dykke ned i, hvad de gamle stoikere i antikken havde at sige om ledelse. Vi vil se, hvordan Mintzberg og Raelin på hver deres måde indkredser et afgørende problem i New Public Management, som er top down-ledelse, og hvordan de forsøger at udarbejde en alternativ forståelse af ledelse, som er bottom up. Dagen tager afsæt i bogen 'Stoicisme og ledelse' (Akademisk Forlag).

Mødefacilitering

- **TID:** 3/10, søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Ib Ravn, lektor i organisatoriske vidensprocesser, Aarhus Universitet

Hvordan får man møder, der er værdiskabende, effektive, involverende, muntre, korte og fåtal-lige? Det gør man ved at facilitere dem. Det vil sige styre deres form stramt og venligt, så indholdet og formålet fremmes bedst muligt. Facilitering er en form for myndig og inkluderende mødeledelse, der næsten umærkeligt bringer det bedste frem i mødedeltagerne, så gruppen sammen når det hele på den aftalte tid, og alle har været på og er glade. Weekendforløbet introducerer en række redskaber til mødefacilitering, og deltagerne afprøver dem i mindre, faciliterede grupper. Forløbet henvender sig til alle med mødeansvar.

Humor som middel til kreativitet

- **TID:** 3/10, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Martin Einfeldt, master i positiv psykologi og kommunikationsrådgiver

Kilometervis af jobannoncer og datingprofiler forlanger ansøgere med humor. Det er ikke et modefænomen. Behovet for humor er reelt overalt, hvor mennesker har brug for fx frihed i tanke og kommunikation, kreativ tænkning og gode relationer. Humor kan være et stærkt middel til kreativitet ved at fremme kreativ tænkning, motivation og nysgerrighed. Så hvordan bruger man humor til at fremme sin og andres kreativitet? Undervisningen tager afsæt i udgivelsen 'Kreativitet, innovation og humor. De bedste teorier og råd' (Samfundslitteratur).

Mod i kriseledelse

- **TID:** 9/10, 1 lørdag, kl. 10.00-14.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISERE: Karsten Mellon, ph.d., cand. mag. og master i organisationspsykologi, ekstern lektor, Syddansk Universitet, og Dion Rüsselbæk Hansen, ph.d., lektor og forskningsleder ved Pædagogik, Kultur og Ledelse, Syddansk Universitet

Mod i kriseledelse er mere aktuelt end nogensinde. Kriser indtræffer, og ledere skal mønstre mod til at håndtere udfordringer her og nu og i et langsigtet, strategisk perspektiv. Kriseledelse handler om kommunikation og beslutningsprocesser, men også om læreprocesser og selvindsigt. I en krisetid kræver tilgangen til ledelse stort engagement og ansvar. Der er meget på spil, og det er svært at forudsige udfaldet af de ledelsesmæssige handlinger. Gennem teorier, metoder og praktiske eksempler får du inspiration og værktøjer til at styrke modet og håndtere kriser. Forløbet tager afsæt i bogen 'Mod i kriseledelse' (Hans Reitzels Forlag).

Når alt er foranderligt: Forstå forandringerne i organisationen

- **TID:** 10/10, 1 søndag, kl. 10.30-14.30
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Signe Bruskin, iværksætter, forfatter og ph.d. i organisationsforandringer og ekstern lektor, Copenhagen Business School

Organisationsforandringer fylder ofte meget på arbejdspladserne. De kan være stressende, de kan skabe utryghed, og de kan skabe troen på en ny og bedre fremtid. Men hvilke organisationsforandringer er de mest radikale for medarbejderne? Og hvilke forandringer fylder i deres arbejdsliv? Forløbet tager fat i medarbejderperspektivet og belyser, hvordan medarbejderne ikke peger på strategiske forandringer som de radikale, men derimod de nære, dem, der påvirker deres hverdag og deres daglige rutiner. Forelæsnningen er baseret på den kommende bog om organisationsforandringer af Signe Bruskin (Dansk Psykologisk Forlag) og består af et miks af eksempler fra forskningen, cases og øvelser.

Ledelsespsykologi

- **TID:** 27/10, 5 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk

De konkrete udfordringer, som organisationer står over for i en stadig mere globaliseret verden, kalder på nye forståelser af ledelse. Bliv introduceret for den nyeste forskning inden for ledelsespsykologien, hvor ledelse handler om processer og opgaver snarere end om frontfigurer og kontrol.

- 27/10: Ledelse og coaching.** Maja Nyboe Bjerrehuus, cand.merc.(psyk), chefkonsulent, Implement Consulting Group
03/11: Ledelse af motivation. Maja Nyboe Bjerrehuus, cand.merc.(psyk.), chefkonsulent, LEAD
10/11: Ledelse af psykisk arbejdsmiljø og trivsel. Hanne Dauer Keller, lektor i læringsteori, Aalborg Universitet
17/11: Ledelse og bæredygtighed. Simon Elsborg Nygaard, konsulent, ph.d. og ekstern lektor i bæredygtighedspsykologi, Aarhus Universitet
24/11: Ledelse af kreativitet. Andrea Søndergaard Poulsen, cand.psych., ledelses-konsulent, LEAD

Den gode samtale er
essentiell – både privat og
professionelt. Men ikke
alle samtaler er lette at
tage hul på. Få inspiration
til at håndtere de svære
samtaler. Se side 23.

Grib journalistikken

TID: 31/10, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk

UNDERVISERE: Helge Kvam, journalist og adjunkt, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, og Malene Bjerre, journalist, cand.mag. og mediekonsulent

Denne dag er for alle, der har lyst til at forstå og lære den journalistiske metode, der i dag ikke kun bruges af journalister, men også af faglige formidlere og kommunikationsfolk. Få indsigt i, hvordan journalister tænker og arbejder, og prøv selv at arbejde med metoderne. Hør om godt journalistisk sprog, fortællemønstre, kilder og interviewteknik, og lær, hvordan journalister undgår skriveblokering. Dagen er fyldt med konkrete eksempler og øvelser, så medbring computer. Forløbet tager afsæt i bogen 'Grib journalistikken' (Djof Forlag).

Byg bro mellem livsglæde og arbejdsglæde

TID: 31/10, 1 søndag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Jesper Bay-Hansen, speciallæge i almen medicin

Enhver ved, at en god arbejdsplads består af glade medarbejdere. Særligt i krisetider er det vigtigt at slå et slag for arbejdsglæden. For det er en følelse, der ikke er vedligeholdelsesfri og aldrig må tages for givet. Det er de færreste, der tænker over, at man uanset uddannelse, erhverv og stilling kan holde hånden under arbejdsglæden ved at løfte livsglæden. Og du kan bl.a. løfte livsglæden ved hjælp af såkaldte positiv psykologiske interventioner, dvs. aktiviteter, der har potentialet til at kaste meningsfuldhed, glæde og andre positive emotioner af sig. Få forskningsunderstøttet inspiration til at bevare arbejdsglæden.

Leder uden kasket

TID: 20/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

UNDERVISER: Lene Worning, cand.merc., HRM-konsulent og coach, WOHA

Mange fagligt stærke specialister har ledelsesfunktioner uden mandat. Her er det vigtigste redskab for at trives og lykkes dig selv, din personlige autoritet og gennemslagskraft. Men hvordan driver du mennesker, projekter, teams og arbejdsgrupper frem mod målet? Hvordan håndterer du krydspres, kollegaer, der ikke samarbejder optimalt, og konflikter, som du er en del af, når du ikke har den formelle ledelsesautoritet? Forløbet introducerer dig for en række konkrete værktøjer inden for relationsledelse, kommunikation og konflikthåndtering. Dagen henvender sig til dig, der i det daglige udøver ledelse, typisk på grund af din faglighed og anciennitet, men som ikke har en formel ledertitel.

Det meningsfulde arbejdsliv – indsigter, forståelse og udvikling

TID: 14/12, 1 tirsdag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISNING: Michael Nørager, ph.d. og lektor i innovation og forandringsledelse, Aarhus Universitet

Når indsigt skaber forståelse, så udvikler det meningsfulde arbejdsliv sig, og det gør ledere og medarbejdere i stand til sammen at løse vanskelige opgaver. Det gælder for både ledere og medarbejdere, at vi kan frisætte store potentialer, når vi udvikler evnen til at forstå hinandens perspektiver. Det er, når vi integrerer vores forskellige synspunkter og vidensområder, at nye løsninger opstår på arbejdspladsen. Den meningsfulde proces starter der, hvor trygheden tillader, at vi ærligt tilkendegiver, hvad vi er gode til. Men også hvad vi ikke er gode til. En sådan udvikling starter med en større selvindsigt, som bidrager til en positiv indvirkning på selvverdet og selvrespekten. Når man ved, hvad man kan bidrage med, kan man åbent og tillidsfuldt tale med sine kollegaer om nye opgaveløsninger. Uanset om man er leder eller medarbejder. Få nye indsigter om det meningsfulde arbejdsliv og konkrete løsningsforslag til dine fastlåste udfordringer. Forløbet foregår i vekselvirkning mellem oplæg, refleksion og dialog.

Kom i gang med aktieinvestering

TID: 14/12, 1 tirsdag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVERISER: Morten M. Bang, cand.merc.aud., aktieanalytiker og iværksætter

Vil du i gang med at investere i aktier, og vil du have den rette viden til at komme godt fra start med investeringerne? Så vær med denne aften. Med afsæt i teori og praktiske erfaringer vil du lære om de muligheder og risici, der kan opstå ved aktieinvestering, og du vil få viden og værktøjer til at komme i gang med aktieinvestering. Få en introduktion til aktiehandel og viden om fundamental analyse, forskellige værktøjer og indsigt i relevante nøgletal. Hør også om fejl og motivation, og find ud af, om aktieinvestering er noget for dig.

Den effektive ledergruppe

TID: 15/12, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVERISER: Eva Damsgaard, cand.mag. i medievidenskab og organisationsudvikling, ledelsesudviklingskonsulent, IMPAO

Et lederteam er for organisationen, hvad et hjerte er for menneskekroppen. Hvis ikke hjertet fungerer, kan man reparere nok så meget på resten af kroppen, uden at det afhjælper symptomerne. Hvis det skal lykkes at udvikle kompetente og bæredygtige organisationer, må lederteamet stå sammen om den værdi, de skal skabe for organisationen og for sig selv som ledergruppen. Visionsledelse og selvledelse er helt centralt, ligesom det er vigtigt at dyrke en kultur, som får organisationen til at lykkes med det, den er sat i verden for, og som styrker både arbejdsglæde og sammenhængskraft. Forelæsnningen tager afsæt i 'Effektive ledergrupper' og 'Det frygtløse lederteam' (Dansk Psykologisk Forlag).

Kunsten at holde kæft – og andre strategier til at overbevise med ord

TID: 15/12, 1 onsdag, kl. 17.15-19.15

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

BOG: Kan købes med 25% rabat på aftenen. Se mere på fuau.dk

UNDERVERISER: Kaare Thomsen, cand.mag. i sprog, psykologi og retorik, specialist i forhandlingsteknik, retorik og samtaleteknik, Gottleben

Evnen til at overbevise er ikke medfødt, men kan optrænes. Med retoriske og psykologiske værktøjer kan enhver øge sin chance for at få medhold i forhandlinger, diskussioner og vanskelige samtaler. Bliv fx bedre til at overbevise andre i samtaler og forhandlinger på jobbet, i banken, på mødet eller ved køb og salg. Vi skal bl.a. kigge på ordvalg, argumenter (og hvorfor de ofte ikke virker), samtaletekniske greb og ubevidst påvirkning. Der vil være små øvelser, der viser i praksis, hvordan denne viden bruges i diskussioner og forhandlinger. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Kunsten at holde kæft & andre strategier til at overbevise med ord' (Gottleben).

Kort og godt om samarbejde

TID: 15/12, 1 onsdag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk

UNDERVERISER: Stine Reintoft, cand.psych., autoriseret psykolog

Hvad er det gode samarbejde? Hvilke mekanismer gør sig gældende, når mennesker skal samarbejde? Og hvad gør man, når samarbejdet kører skævt? Denne aften dykker vi ned i det gode samarbejde og stiller skarpt på adfærdsmønstre og dynamikker, der typisk er i spil i grupper. Med afsæt i psykologiske teorier får du enkle og effektfulde værktøjer til at blive en aktiv medskabende af det gode samarbejde. Få indblik i, hvordan du udvikler tillidsopbyggende dialoger, og hør om væsentlige indsatsområder, du kan gribe til, når samarbejdet skal hjælpes på vej. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Kort og godt om samarbejde' (Dansk Psykologisk Forlag).

God eller pissetårlig ledelse – om succes og fejl

TID: 16/12, 1 torsdag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVERISER: Karsten Mellon, ph.d., cand.mag. og master i organisationspsykologi, ekstern lektor, Syddansk Universitet, og Dion Rüsselbæk Hansen, ph.d., lektor og forskningsleder ved Pædagogik, Kultur og Ledelse, Syddansk Universitet.

Hvad er dårlig ledelse? Hvad er god ledelse? Denne dag stiller vi skarpt på eksisterende ledelsesteorier og dykker ned i begrebet god ledelse. Tendenser peger på, at det dominerende fokus på effektiv ledelse savner modspil fra spørgsmålet om den gode ledelse. Og selvom 'pissetårlig ledelse' ikke er et gængs ledelsesbegreb, så er det et vigtigt begreb, der som en negation kan skærpe bevidstheden om, hvad der rent faktisk skal til for at opnå den gode ledelse. Få inspiration og værktøjer til en endnu bedre ledelse. Undervisningen tager afsæt i udgivelserne 'Pissetårlig ledelse' (Hans Reitzels Forlag, 2020) og 'God ledelse' (Hans Reitzels Forlag 2021).

Kort og godt om svære samtaler

TID: 16/12, 1 torsdag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVERISER: Lene Flensborg, erhvervspsykolog og partner, Organisation

Selv garvede ledere kan finde det stærkt udfordrende at initiere dialoger med medarbejdere om svære emner som dårlig performance og attitudeproblemer. Der er reelle faldgruber forbundet med at tage sådanne problemer op, som udfordrer den andens selvbillende og stolthed – man risikerer, at konflikten øges, relationen svækkes og problemerne bliver større. Men der er mulighed for, at svære samtaler bliver starten på dels at få løst problemerne og samtidig styrker relationen. Lær at forberede, gennemføre og følge op på de svære samtaler. Aftenen henvender sig til alle, der løser opgaver og skaber resultater i samarbejde med andre. Undervisningen tager afsæt i 'Kort og godt om svære samtaler' (Dansk Psykologisk Forlag).

Positiv psykologi i ledelse

— **TID:** 17/1, 6 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Inden for den positive psykologi stiller man spørgsmålet: Hvad gør livet værd at leve? Hvad er det, der får os til at trives som individer og i fællesskaber? Det er givet, at vi må stille de samme typer af spørgsmål i en arbejdslivssammenhæng. Hvad er det, der giver arbejdslivet mening? Hvordan kan jeg trives som individ og i fællesskaber på min arbejdsplads? Trivsel giver mentalt overskud, og det kan mærkes i en arbejdssammenhæng. Bliv klogere på positiv psykologi i ledelse.

17/01: Positiv psykologi og motivation. Nina Tange, cand.scient.soc., specialkonsulent, Aarhus Universitet

24/01: Udvikling af en robust kultur på arbejdspladsen. Ida Thrane Hertz, cand.mag. i psykologi og kommunikation, chefkonsulent, Center for Mental Robusthed

31/01: Kollektiv stress og kollektiv coping. Janne Skakon, ekstern lektor i organisationspsykologi, Københavns Universitet

07/02: Styrkebaseret ledelse. Mads Bab, master i positiv psykologi, forfatter, indehaver af Gnist

14/02: Kreativitet, humor og innovation på arbejdspladsen. Martin Einfeldt, master i positiv psykologi, kommunikationsrådgiver og forfatter

21/02: Mindfulness og stresshåndtering. Jesper Dahlgaard, docent og forskningsleder i Program for Krop og Mental Sundhed ved Forskningscenter for Sundhed og Velfærdsteknologi, VIA UC, og lektor ved Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet

Ledelsesdilemmaer – og kunsten at navigere i moderne ledelse

— **TID:** 20/1, 7 torsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Lakmusprøven på god ledelse er at mestre dilemmeledelse. At kunne sejle med intuition og godt sømandskab i den skærgård af komplekse beslutningssituationer, prioriteringer, valg og fravalg, interessekonflikter og krav, som er rygraden i ledelse. Bliv introduceret til en række vigtige ledelsesdilemmaer, som belyser og problematiserer, hvad der rører sig i ledelsesforskningen og i praksis netop nu. Få også inspiration til konstruktiv håndtering af dilemmaer. Undervisningen tager afsæt i 'Ledelsesdilemmaer – og kunsten at navigere i moderne ledelse', 'Dilemmeledelse i praksis' og 'Både & Værktøjer til effektiv paradoksledelse' (alle tre Djøf Forlag).

20/01: Klassiske udfordringer i en ny tid: Moderne ledelsesdilemmaer og -paradokser. Rikke Kirstine Nielsen, lektor i organisationskommunikation, Aalborg Universitet

27/01: Talentfuld talentudvikling – elite kontra bredde og andre iboende dilemmaer i talentudvikling. Henrik Holt Larsen, professor emeritus, dr. merc. i human resource management, Copenhagen Business School

03/02: Personligt lederskab kontra organisatorisk ledelse – medledelse, selvledelse og formel ledelse. Frans Bévort, lektor i human resource management, Copenhagen Business School

10/02: Mobilitet kontra fast forankring – engagement hos medarbejdere på gennemrejse. Henrik Holt Larsen, professor emeritus, dr. merc. i human resource management, Copenhagen Business School

17/02: Fysisk kontra virtuel ledelse – nærværende ledelse på distancen. Thomas Duus Henriksen, lektor i intern kommunikation og organisatoriske processer, Aalborg Universitet

24/02: Leadership kontra management – passion, performance og purpose. Henrik Holt Larsen, professor emeritus, dr. merc. i human resource management, Copenhagen Business School

03/03: Ledelsesdilemmaer og -paradokser – 25 pejlemærker til håndtering i praksis. Rikke Kirstine Nielsen, lektor i organisationskommunikation, Aalborg Universitet

Skriv lettere end du tror

— **TID:** 27/2, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Maria Larsen, journalist, kommunikationsrådgiver og forfatter, Mellem Linjerne

Skriver du dig frem til budskabet i din tekst? Eller har du overblik over det, inden du sætter dig til tastene? Uanset hvordan du arbejder, kan du få det lettere og sjovere med at skrive. At skrive er et håndværk, alle kan blive bedre til. Gennem oplæg og øvelser får du indblik i de enkle og konkrete redskaber til alle faser af skriveprocessen. Forløbet er relevant for alle, der gerne vil have inspiration til at skrive hurtigere og skrive tekster, der fænger, uanset om det er mails, notater, nyhedsbreve, artikler eller rapporter. Dagen tager afsæt i bogen 'Skriv lettere end du tror' (Samfundslitteratur).

Ledelse og magt i samskabelse

— **TID:** 28/2, 4 mandage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Martin Qwist, cand.mag., master i organisations- og ledelsespsykologi og specialkonsulent, Københavns Kommune

Magten er der altid – også når vi samskaber. Selvom samskabelse er en af tidens hyppigt anvendte løsninger på centrale udfordringer for velfærdssamfundet og vores demokrati, så lader mange kommuner og andre organisationer til at have vanskeligt ved at opnå markante resultater gennem samskabelse. Flere lader ambitionerne ligge eller nedtoner dem undervejs i processen, når barriererne viser sig at være større og mere genstridige end forudset – fx hvis der opstår uventet konflikt og skuffelse. Bliv introduceret til centrale begreber inden for samskabelse i en samfundsmæssig, ledelsesmæssig, organisatorisk, magtteoretisk og processuel kontekst. Formen veksler mellem faglige oplæg baseret på nyere dansk og international forskning og fælles refleksioner.

28/02: Samskabelse i samfundet

07/03: Ledelse af samskabelse – 1. del: Organisation

14/03: Ledelse af samskabelse – 2. del: Magt og ledelsespraksis

21/03: Samskabelsesprocessen

FÅ DANMARKS NYE FORSKNINGSBASEREDE NYHEDSMEDIE

Vid&Sans

Gratis for modtagere af
Folkeuniversitetets nyhedsbrev

I dette efterår får Danmark et nyt nyhedsmedie. Det hedder Vid&Sans og henvender sig til nysgerrige mennesker, som ved, at verden er fyldt med nuancer. En sag har sjældent kun to sider, som man ellers kan få indtryk af i den politiske debat og larmende nyhedsstrøm. Verden har altid flere nuancer, end vi tror.

De nuancer vil Vid&Sans levere – hver uge. Og på en anden måde, end du er vant til fra medierne: Vi vil lade forskere fra landets universiteter og vidensinstitutioner give deres perspektiver på de begivenheder og vigtige emner, der præger vores samtid og samfund.

"Ingen politikere, ingen mundhuggende debat, ingen breaking news. Kun forskere, kun viden, kun nysgerrighed."

Ingen politikere, ingen mundhuggende debat, ingen breaking news. Kun forskere, kun viden, kun nysgerrighed – serveret appetitligt, enkelt og med journalistisk præcision. Man kan kalde det forskningsbaserede nyheder. Man kan også kalde det et nyhedsbaseret folkeuniversitet. For det er dét, der er formålet med Vid&Sans: at forstå verden nu – med hjælp fra videnskaben.

Idéen til Vid&Sans har vi fået, efter at Folkeuniversitetet og Aarhus Universitetsforlag gennemførte undersøgelser blandt deres brugeres syn på medierne – måske var du én af de næsten 6.000 personer, der deltog? I givet fald skal du have tak for den klare melding: Der er brug for et nyt, nuanceret og nysgerrigt medie.

Vi udkommer første gang til efteråret. Hver uge leverer vi nysgerrige nyheder i form af artikler, lyd og podcasts med en nyhedsmail direkte i din indbakke.

Vi vil beskæftige os med hele verden: universet, naturen, kroppen, kulturen, samfundet, fællesskaberne, troen, tvivlen, håbet – og alt det andet vigtige derimellem.

Vi er overbevist om, at Vid&Sans vil være interessant for netop dig, der kigger i Folkeuniversitetets katalog. Det er den samme nysgerrighed efter at forstå verden, som driver Vid&Sans.

Modtagere af Folkeuniversitetets nyhedsbrev kan få Vid&Sans gratis i tre måneder, når det går i luften i efteråret. Hvis du ikke er tilmeldt Folkeuniversitetets nyhedsbrev, kan du gøre det nederst på forsiden på fuau.dk. Alle nyhedsbrevsmodtagere vil få besked, når det er muligt at tegne gratis abonnement.

Med venlig hilsen

Søren Schultz Jørgensen
Chefredaktør, Vid&Sans

OM VID&SANS

Vid&Sans er et nyt forskningsbaseret nyhedsmedie. Det udkommer første gang i efteråret 2021. Det udgives af Aarhus Universitetsforlag. Journalist og ph.d. Søren Schultz Jørgensen er chefredaktør.

vidogsans.dk

Psykologi & sundhed

Tarmen – fra ende til anden

TID: 6/9, 1 mandag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISERE: Lotte Fynne, speciallæge og forsker i mave-tarm-lidelser, og Mette Borre, klinisk diætist, Aarhus Universitets-hospital

De seneste år har forskningen i stigende grad understreget vigtigheden af en sund og velfungerende tarm. Tarmen har en utrolig kompleks fysiologi. Den har bl.a. sit helt eget nervesystem, opsuger næringsstoffer og producerer hormoner, der er afgørende for vores daglige liv. Tarmens bakterieflora beskytter os mod al mulig ondskab og kan muligvis påvirke, om vi fx bliver tykke eller udvikler kræft. Bliv klogere på tarmsystemet, når to eksperter gennemgår tarmens funktion, de mest almindelige forstyrrelser af tarm og afføring og ernærings betydning for tarmen.

Jungs psykologi og filosofi: Menneske og natur

TID: 6/9, 5 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

UNDERVISER: Aksel Haaning, lektor i filosofi, Roskilde Universitet

Psykoanalysens historie er ikke, hvad vi troede for bare 10-15 år siden. Det gælder også den schweiziske psykiater C.G. Jung (1875-1961), der oplever en fornyet interesse i disse år. I dag fremstår Jung som en af det 20. århundredes store tænkere. I centrum står Jungs bidrag til modernismen, det imaginære og det moderne menneskes forhold til naturen. En række skrifter, vi tidligere kun har kendt af navn, præsenteres. Få en indføring i moderne Jung-forskning. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Jung – en stemme fra dybet' (Akademisk Forlag).

06/09: Jungs erfaring af det moderne: 'Den Røde bog' og de 'Sorte Bøger' (2020)

13/09: Kristendommen i moderne fortolkning. Jungs 'Psykologi og religion' (1938)

20/09: Jungs senere værker: 'Den glemte naturforståelse i europæisk historie'. 'Genopdagelse som levende opgave i os selv'. 'Psykologi og alkymi' (1952)

27/09: Opdagelsen af 'Aurora consurgens – opstigende morgenrøde' (1955)

04/10: Aurora, eller Morgenrøde – ånd og natur, mennesket som bindeled

Kroppen – vores fantastiske maskine

TID: 7/9, 6 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vores blodårer kunne nå Jorden rundt to gange, hvis de blev lagt i forlængelse af hinanden. Inden i vores lunger findes et overfladeareal svarende til en lille lejlighed. Hvert eneste minut pumper hjertet knap seks liter blod ud i kroppen. Vores krop er en fantastisk konstruktion, og hvert sekund sker et utal af processer i den, stort set uden at vi lægger mærke til det. Og hver gang lykkes de. Alt går op i en højere enhed. Lad seks forskellige eksperter tage dig med på en fascinerende opdagelsesrejse ind i kroppen.

07/09: Kroppens opbygning og funktioner.

Annemarie Brüel, professor MSO ved Institut for Biomedicin, Aarhus Universitet

14/09: Genomet – maskinens indre univers.

Palle Villesen, lektor ved Center for Bioinformatik, Aarhus Universitet

21/09: Immunforsvaret. Ib Søndergaard, cand.scient., Biolearning

28/09: Kroppens udvikling og aldring (på letforståeligt engelsk). Suresh Rattan, professor emeritus i biogerontologi, Aarhus Universitet

05/10: Om smerte. Lone Knudsen, psykolog, seniorforsker, Rehabiliteringscenter for Muskelsvind, Aarhus

12/10: Reparation af hjertet. Morten Holdgaard Smerup, speciallæge i hjertekirurgi, Rigshospitalet

Positiv psykologi i hverdagen

— **TID:** 7/9, 5 tirsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Der vil altid eksistere dårligdomme og udfordrende situationer i hverdagen, som kan optage vores tanker negativt, dræne os for energi og få os til at miste overblikket. Men man kan gøre meget for at forebygge det ved at prioritere dét, der gør livet værd at leve – også når man møder modgang. Positiv psykologi er en nyere gren af psykologien, som fokuserer på, hvordan man kan trives og fungere godt i hverdagen, uanset om man er på arbejde eller har fri.

- 07/09: Introduktion til den positive psykologi.** Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet, samt ekstraordinær professor, North-West University, SA
- 14/09: Lykke i hverdagen.** Jonas Fisker, autoriseret psykolog og ph.d.-studerende, Psykiatrisk Center København
- 21/09: Motivation i hverdagen.** Ib Ravn, lektor i organisatoriske vidensprocesser, Aarhus Universitet
- 28/09: Flow i hverdagen.** Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet
- 05/10: Mental robusthed i hverdagen.** Ida Thrane Hertz, cand.mag. i psykologi og kommunikation, chefkonsulent, Center for Mental Robusthed

Fra selvkritik til selvvenlighed

— **TID:** 8/9, 3 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Nina Werner, cand.psych, autoriseret psykolog

Vi mennesker har af evolutionære årsager en klar tendens til at kritisere os selv hårdere, end vi kritiserer andre. Vi er ofte venlige, forstående og tålmodige over for vores venner, hvis de fx har begået en fejl. Når det handler om os selv, er vi sjældent lige så venlige. Men hjernen påvirkes lige så negativt af selvkritik som af andres kritik. Med afsæt i psykologiske, evolutionære og kognitive teorier dykker vi denne dag ned i selvvenlighed – også kaldet self compassion – og stiller skarpt på, hvordan du kan vende selvkritik til medfølelse over for dig selv. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Fra selvkritik til self compassion' (Forlaget Klim).

Hjernemad

— **TID:** 8/9, 6 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Kan vi spise os til et bedre mentalt helbred? Hjernemad er et nyt ord, der er dukket op i det offentlige rum. Det pointerer en vigtig sammenhæng mellem hjerne, kost, tarme og vaner, som tidligere har været overset. Vi ved det alle sammen godt – det, vi spiser, påvirker vores fysiske og psykiske sundhed, men det har ikke altid været en selvfølge, og vi glemmer det tit i hverdagen. Kom og få eksperternes svar på de gådefulde sammenhænge mellem hjernen, vaner og mad.

- 08/09: Introduktion til hjernen, og hvorfor den har brug for mad.** Per Bendix Jeppesen, lektor i endokrinologi, Aarhus Universitetshospital
- 15/09: Tarmen – den tredje hjerne?** Oluf Borbye Pedersen, professor, dr.med., Københavns Universitet
- 22/09: Hjerne kemi og spiseadfærd.** Jakob Linnet, dr.med., ph.d., cand. psych.aut., leder af klinik for ludomani og BED, Odense Universitetshospital
- 29/09: Toptrimmede tarme og tanker.** Mette Borre, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital
- 06/10: Vaner, kropserfaring, selvkontrol og måltider.** Niels Viggo Hansen, filosof, fysiker, postdoc v. Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet
- 13/10: Hjernens aldring – kan den påvirkes af det, vi spiser?** Morten Scheibye-Knudsen, læge, lektor i aldring, Center for Sund Aldring, Københavns Universitet

Førstehjælp til dit følelsesliv

— **TID:** 27/9, 3 dage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Irene Henriette Oestrich, specialistpsykolog, ph.d., Region Hovedstadens Psykiatri, Sankt Hans Hospital

Angst, jalousi, tristhed, vrede og glæde. Følelser er livskraft, men giver tit anledning til smerte. Vi er alle i vores følelsers vold og vil gerne være fri for smerte og få mere glæde og lyst. I den sunde udvikling lærer vi at regulere vores følelser, men rigtig mange mennesker kæmper med følelseslivet, og det skaber kritiske situationer, forkerte beslutninger og stjæler de positive oplevelser. Få indblik i, hvad følelser er, hvorfor og hvordan de opstår, og få viden om psykologiens muligheder for at hjælpe med følelsesregulering.

- 27/09: Følelser og følelsesmæssig intelligens**
04/10: Accept og tolerance
11/10: Lad dine følelser arbejde for dig og ikke imod dig

Folkeuniversitetets undervisning
 foregår på Folkeuniversitetet i Emdrup
 Tuborgvej 164, 2400 København NV

En god mavefornemmelse – bakterier

TID: 27/9, 3 mandage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

I vores tarmsystem lever der omkring 1,5 kg bakterier. Disse bakterier lever i et tæt fællesskab med os som vært, og hvis vi sikrer bakterierne et gunstigt og næringsrigt miljø, udfører bakterierne til gengæld en række livsvigtige funktioner, som vi ellers ikke selv kan udføre. Bl.a. hjælper de os med at nedbryde og optage næringsstoffer og bidrager til dannelse af visse vitaminer og hormoner. Bliv klogere på, hvilken betydning tarmens bakterier har for vores sundhed og sygdomme, og hør, hvordan påvirkning af tarmens bakteriesammensætning kan være en del af fremtidens behandlingsformer.

27/09: Hvad er bakterier? Martin Iain Bahl, seniorforsker i tarmmikrobiologi, DTU Fødevareinstituttet

04/10: Tarmens bakterier og sygdomme – muligheder for behandling ved/af bakterier. Trine Nielsen, læge og ph.d. i tarmbakterier, The Novo Nordisk Foundation Center for Basic Metabolic Research, Københavns Universitet

11/10: Tarmens bakterier og kost. Henrik Munch Roager, postdoc i klinisk ernæring, Københavns Universitet

Gå og forstå dit parforhold

TID: 2/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk

UNDERVISERE: Poula Helth, ledelsesforsker, cand.scient.adm., og Hans Jørn Filges, ledelseskonsulent, cand.oecon.

Mange er os er begyndt at gå ture under corona-pandemien. Nu peger ny forskning på, at der kan være store fordele ved at gå sammen med sin partner i naturen. Denne dag dykker vi ned i, hvordan samtaler i naturen kan åbne for større indsigt i hinandens tanker og følelser og give mulighed for at vende dårlig trivsel til god trivsel. Få indsigt i et nyt samtalekoncept, som er et vigtigt alternativ til parterapi og samtalekurser. Dagen vil veksle mellem teoretiske oplæg og praktiske øvelser og tager afsæt i bogen 'Gå og forstå. Vejen til den gode samtale i parforholdet' (Dansk Psykologisk Forlag).

Mindfulness og fordybelse i teori og praksis

TID: 9/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Esther Sorgenfrei Blom, cand.psych.aut. og certificeret MBSR-lærer, Aarhus Universitet

Mindfulness handler om evnen til bevidst nærvær. Mindfulness vil sige at observere og opleve på en måde, hvor vi øver os i at være ikke-dømmende, åbne og nysgerrigt interesserede. Vi anvender mindfulness i forhold til os selv og vores oplevelse af tanker, følelser og kropslige fornemmelser, og vi anvender mindfulness i forhold til andre i vores oplevelser af relationer, arbejde og hverdagslivet. Forskning viser, at øget bevidst nærvær mindsker oplevelsen af stress og forebygger udvikling af fx depression og forbedrer livskvalitet og relationer. Dagen byder på undervisning i mindfulness og fordybelse i en kombination af teori og praktiske øvelser. Medbring liggeunderlag og evt. tæppe.

60+ en ny begyndelse

TID: 25/10, 6 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vi har ikke blot fået flere leveår, vi har – uden at det er gået rigtigt op for os – også fået en spritny fase i livet mellem voksen og gammel. Stadig flere 60+’ere oplever, at de både mentalt og fysisk kan meget mere end forventet, og at det ikke er dem, men måske snarere den ensidige fortælling om forfald og tab, der skal pensioneres. Hvad skal den nye livsfase så bruges til? Hør forskernes bud på, hvad et godt, sundt og meningsfuldt liv som 60+’er kan være i det 21. århundrede.

25/10: Den nye livsfase – når 'det er alderbedst'. Poul-Erik Tindbæk, chefkonsulent og ph.d., en3karriere

01/11: Sociale relationers indvirken på sund aldring. Charlotte Juul Nilsson, læge, lektor og ph.d., Afdeling for Social Medicin, Københavns Universitet

08/11: Hold hjernen i gang. Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, Aarhus Universitet

15/11: Sund og aktiv aldring – hvad kan man selv gøre (på letforståeligt engelsk). Suresh Rattan, professor emeritus i biogerontologi, Aarhus Universitet

22/11: Positiv psykologi og det meningsfyldte liv. Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet, samt ekstraordinær professor, North-West University, SA

29/11: Livsfortællinger – hvordan vi ser tilbage på vores liv. Rikke Amalie Agergaard Jensen, postdoc i psykologi, Aarhus Universitet

FÅ VIDEN LIGE IND I ØRERNE

Lyt til forskerne i Radio4 og som podcasts i vidensprogrammerne 'Kraniebrud' og 'Vildspor'

Børns udvikling er fascinerende, fx hvordan deres adfærd, tænkning og sociale liv forandres over tid. Bliv klogere på udviklingspsykologi og andre retninger inden for psykologien. Se side 29.

Medicin på et semester

TID: 27/10, 6 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Lægevidenskaben vil altid være et felt i riven- de udvikling, hvor der opdages sygdomme og udvikles nye behandlingsformer. Hver dag arbejder lægerne for at holde os sunde og raske og praktiserer et grundigt detektivarbejde i jagten på den rigtige diagnose eller behandling. Dette arbejde kræver en grundlæggende forståelse for mennesket, kroppens anatomi og fysiologi, genetik, biokemi og meget andet. Forelæsningsrækken er en tour de force gennem medicin med seks eksperter. Start her, og få en introduktion til de grundlæggende områder, og bliv klogere på mennesket, sundhed og sygdom.

- 27/10: Anatomi og fysiologi – hvordan er kroppen opbygget?** Ole Bækgaard Nielsen, institutleder og professor i medicinsk fysiologi, Aarhus Universitet
- 03/11: Biokemi – hvad fortæller en blodprøve?** Anne-Mette Hvas, professor, overlæge hos Aarhus Universitetshospital
- 10/11: Immunologi – hvordan forsvaret kroppen sig?** Ib Søndergaard, cand. scient., Biolearning
- 17/11: Personlig medicin – kan behandling tilpasses den enkelte?** Claus Højbjerg Gravholt, professor i endokrinologi, Aarhus Universitet
- 24/11: Epidemiologi – hvem er det, der bliver syge – og hvorfor?** Mette Nørgaard, professor i epidemiologi, Aarhus Universitet
- 01/12: Genetik – hvad fortæller dine gener?** Thomas G. Jensen, institutleder og professor i medicinsk genetik, Aarhus Universitet

Hverdagens udfordringer

TID: 28/10, 5 torsdage, kl. 17.30-19.15
Den 25/11 er kl. 19.45-21.30
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Vi kommer alle til at stå i svære situationer og dilemmaer i livet. Parforhold, børn, forældre, tab og sorg, store beslutninger om fremtiden eller uventede kriser som coronavirus-pandemien, der pludselig kan vende hverdagen på hovedet. Hvis der dog bare fandtes en manual til livet, så vi kunne slå de gode løsninger op. Det gør der ikke. Men der findes forskere, der hver dag arbejder med områder, teorier og metoder, som kan give inspiration, perspektiver og værktøjer til at navigere i hverdagens udfordringer.

- 28/10: Bliv ven med dine tanker – om meta-kognitiv terapi.** Ina Skyt, psykolog og ph.d. i psykologi, Aarhus Universitet
- 04/11: Trivsel og positiv psykologi i hverdagen.** Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet, samt ekstraordinær professor, North-West University, SA
- 11/11: Den kære og svære familie.** Per Schultz Jørgensen, professor emeritus i socialpsykologi, Aarhus Universitet
- 18/11: Tab og sorg.** Mai-Britt Guldin, psykolog og seniorforsker i sorg, Aarhus Universitetshospital
- 25/11: Parforhold og kærlighed.** Asger Neumann, psykolog og ekstern lektor i psykologi, Aarhus Universitet

Alt hvad du bør vide om psykologi

TID: 28/10, 6 torsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Hvordan fungerer menneskets hukommelse, hvad påvirker vores sociale adfærd, og hvordan udvikles vores personlighed? Psykologi handler om at forklare, hvorfor vi mennesker oplever, føler, tænker, handler og udvikler os, som vi gør. Få indblik i de vigtigste milepæle inden for psykologi, og bliv introduceret til den nyeste viden på området. Forelæsningsrækken giver dig redskaber til refleksion og analyse af psykologiske problemstillinger. Bliv klogere på dig selv og andre og få en bedre forståelse og respekt for menneskers forskelligheder.

- 28/10: Socialpsykologi.** Per Schultz Jørgensen, professor emeritus i socialpsykologi, Aarhus Universitet
- 04/11: Læringspsykologi.** Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet
- 11/11: Udviklingspsykologi.** Osman Skjold Kingo, lektor i udviklingspsykologi, Aarhus Universitet
- 18/11: Kognitionspsykologi.** Robin Døngart, ekstern lektor i psykologi, Københavns Universitet
- 25/11: Personlighedspsykologi.** Jesper Dam-meyer, lektor i personlighedspsykologi, Københavns Universitet
- 02/12: Anvendt psykologi.** Thomas Koester, Human Factors Specialist hos Maersk Drilling A/S

Forstå dine drømme

TID: 30/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Michael Rohde, drømmeforsker, medlem af International Association for the Study of Dreams, IASD

Forskning viser, at alle mennesker drømmer to timer hver nat. Men for mange af os er det stadig et mysterium, hvorfor vi drømmer, og hvad vores drømme rent faktisk handler om. Med afsæt i den nyeste forskning inden for ubevidst intelligens og drømme dykker vi denne dag ned i, hvad drømme er og kan, og hvordan du helt konkret husker, forstår og bruger dem. Dine drømme er nemlig en uvurderlig kilde til selvindsigt og personlig udvikling. Undervisningen tager bl.a. afsæt i bogen 'Sådan forstår du dine drømme' (Dansk Psykologisk Forlag).

Autisme hos børn og unge

TID: 30/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Cecilia Brynskov, ph.d. i psykologi, Autismeklinikken, ekstern lektor ved Københavns Universitet

Mere end 1 % af alle børn og unge har autisme. At have autisme betyder, at man har vanskeligt ved kommunikation og ved at indgå i sociale sammenhænge. Man har også en begrænset og ensformig adfærd. Men autisme kan se ud på mange forskellige måder, og det er også meget forskelligt, hvordan autismen påvirker den enkelte og familien. Forelæsningsen giver først en introduktion til, hvad autisme er – med fokus på såvel udfordringer som styrker – og hvad autisme skyldes. Derefter præsenteres og diskuteres forskellige indsatser og former for støtte. Til sidst rettes blikket mod, hvordan autismen påvirker familien, især forældrene, herunder parforholdet, søskende og bedste-forældre.

Kort og godt om gigt. Slid- og leddegigt

TID: 30/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Mogens Pfeiffer Jensen, overlæge og klinisk lektor i reumatologi, Aarhus Universitet

Smerter, ømme og stive led og nedsat bevægelighed. Gigt er fællesbetegnelsen for over 200 sygdomme i bevægeapparatet. Slidgigt er en folkesygdom, og det er langt den mest udbredte af alle gigtsygdomme. Over 300.000 danskere har fået diagnosen, og nogle lever fint med sygdommen, mens andre lider af voldsomme smerter, nedsat bevægelighed og forringet livskvalitet. Leddegigt er en inflammatorisk gigtsygdom. Ca. 1.700 personer får hvert år stillet diagnosen kronisk leddegigt i Danmark. Og så er antallet af patienter med urinsyreigt støt stigende. Men hvad er gigt egentlig? Og hvad kan man selv gøre for at bevare et godt og aktivt liv? Få indblik i den nyeste forskning på området.

Den kreative kraft – udnyt dit potentiale og skab et meningsfuldt liv

TID: 31/10, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 505 kr., studerende 280 kr.

UNDERVISERE: Lærke Egeffjord, læge, forfatter og billedkunstner, og Mette Møller, cand.psych.aut., erhvervspsykolog og specialist- og supervisor godkendt i ledelse og organisation

Hvordan kan kunst og kreativitet hjælpe dig til et meningsfuldt liv, både privat og på arbejdspladsen? Kunst og kreativitet gavner helbredet psykisk såvel som fysisk og dæmper symptomer på angst, stress og depression. Kunsten styrker din intuition og hjælper dig med at træffe bedre beslutninger. Denne dag fokuserer vi på kunstens og kreativitetens væsen – i det enkelte menneske, i et sundhedsperspektiv og i ledelse af eget og andres liv. Teorien bindes op på praktiske øvelser.

10.00: Kunst og kreativitet på recept og med på job?

12.00: Frokostpause

12.45: Workshop med guidede, kreative øvelser og små oplæg

Robusthed i praksis – i hverdags- og arbejdslivet

TID: 1/11, 6 mandage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk

Robusthed og personlig styrke er egenskaber og personlige træk, som flere og flere efter-spørger i en verden med store krav, konstante forandringer, fyldte familiekalendere, højt tempo og stress. Jobannoncer peger i stigende grad på 'robusthed' som det altoverskyggende krav. Men er det rimeligt? Hvad er robusthed egentlig for noget, og hvordan udvikler og skaber man robusthed både privat og på arbejdet? Undervisningen vil være en vekselvirkning mellem teori og øvelser med fokus på praktisk anvendelse. Forløbet tager afsæt i bogen 'Robusthed i praksis' (Forlaget Mindspace)

01/11: Introduktion og robusthed via

flowtilstande. Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet

08/11: Opbygning af mentale muskler og

robusthed. Tanja Staal Wegner, cand.pæd.psych., positiv psykologisk coach

15/11: Relationer og robusthed. Eva Hertz,

psykolog, ph.d. og stifter af Center for Mental Robusthed

22/11: Mening – en vej til robusthed. Nina

Tange, cand.scient.soc., specialkonsulent, DPU, Aarhus Universitet

29/11: Robusthed, livsduelighed og karakterstyrker. Mette Marie Ledertoug,

MA i positiv psykologi, ph.d., ekstern lektor i generel pædagogik, Aarhus Universitet

06/12: Positiv kommunikation styrker vores

mentale robusthed. Rikke Dinnetz, cand.mag. i kommunikation, journalist og forfatter

Litteraturterapi – magien ved at læse og skrive

— **TID:** 13/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Karen Margrethe Schifter Kirketerp, cand.psych.aut., autoriseret psykolog

Litteratur er et enestående medie med en helt særlig kraft til at overskride grænser og udvide livsverdener. Vi reagerer og oplever følelser, i takt med at vores øjne glider over ordene. Med det blanke papir kommer også en unik mulighed for at undersøge og placere vores egne indre verdenskort, skabe fiktive verdener uden restriktioner, værne om vores egen stemme og skabe en mulig 'verbal kremation' af svære oplevelser. Inden for psykologiens verden viser forskning, at litteratur bl.a. kan medvirke til stressforløsning, styrket analytisk tænkning, udvidet selvforståelse og -refleksion samt øget empati. Bliv klogere på de psykologiske aspekter og effekter ved at læse og skrive litteratur.

Demens – hvad ved vi?

— **TID:** 13/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Peter Roos, neurolog, Neurocentret Rigshospitalet

Mange af os vil i løbet af livet komme i berøring med demens, måske som pårørende eller måske selv som syg. Faktisk anslås knap 90.000 danskere at have demens. Demens er en fællesbetegnelse for en række aldersrelaterede sygdomme karakteriseret ved vedvarende svækkelse af de mentale funktioner. Alzheimers sygdom er langt den hyppigste årsag til demens, men mange andre hjernesygdomme kan ligge bag. Undervisningen stiller skarpt på den nyeste viden om demenssygdomme og forebyggelse af intellektuel svækkelse. Få svar på spørgsmål som: Hvad sker der i hjernen ved demens? Er der overhovedet noget at stille op? Og sidst men ikke mindst: Hvad med de pårørende?

Hjernen og læring

— **TID:** 21/11, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, Aarhus Universitet

Ingen er i tvivl om, at læring sker i – og med – hjernen, men hvad ved vi egentlig om det, der går for sig i hjernebarken? Gennem de seneste 20-30 år er vores viden på området vokset betydeligt, og vi kan nu sige en del om, hvordan vi lærer, og om, hvad der kan gøre det lettere for os at lære. Få indblik i hjernens anatomi og i hukommelsen samt en håndfuld strategier til at kunne bemestre en god og effektiv læring.

Tilbage til samtalen

— **TID:** 29/11, 3 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Vi lever i en tid med hurtig og ofte overfladisk kommunikation. Vi har hele tiden mulighed for at være til stede i flere samtaler på én gang – på mailen, Facebook og sms. Med dette forløb sætter vi spot på den dybe, fokuserede og nærværende samtale og undersøger, hvordan den bidrager til hverdagsliv og arbejdsliv. Men det er både en kunst og en videnskab at samtale. Så hvordan gør man, og hvad kan samtalen? Hvornår bliver den berigende for alle parter, giver nye indsigter, færre misforståelser og tættere bånd? Tre eksperter giver dig tre forskellige vinkler på samtalen.

29/11: Den professionelle samtale. Louise Hansen, cand.pæd.ant., socialrådgiver og chefkonsulent, Københavns Professionshøjskole

06/12: Filosofiske refleksioner over den gode samtale. Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

13/12: Psykologiens teorier og værktøjer til den gode samtale. Asger Neumann, psykolog og ekstern lektor i psykologi, Aarhus Universitet

Bag om depression – Peter Øvig Knudsen og Poul Videbech

— **TID:** 30/11, 1 tirsdag, kl. 17.15-19.00
MEDVIRKENDE: Peter Øvig Knudsen, forfatter og journalist, og Poul Videbech, professor og overlæge i angst og depression, Psykiatrisk Center Glostrup

Samme dag som Peter Øvig Knudsens mor dør, beslutter han at skrive en bog om hende og om at vokse op med en psykisk syg forælder. I processen kan Øvig dog pludselig genkende sig selv i beskrivelserne af moderen, og en altopslugende depression ruller ind over ham. Hvordan opleves det at blive ramt af den sindslidelse, som ca. 125.000 danskere lider af netop nu? Peter Øvig Knudsen vil fortælle om sin oplevelse med den elektrochokbehandling, der hjalp ham, og hvordan det føltes at træde ud af mørket igen. Professor Poul Videbech vil kaste lys over, hvad vi ved om behandlingen og om forskningen i bivirkningerne.

Sandheden om stress – og hjernens skjulte kræfter

— **TID:** 15/12, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Søren Ballegaard, læge og ph.d., Ballegaard Stresscare

Stress er lumsk, og forklaringen findes i hjernens biologiske udviklingshistorie. Bliv klogere på, hvordan din hjernes skjulte kræfter kan hjælpe dig til et bedre og længere liv uden unødvendig medicin. Denne aften dykker læge og forsker Søren Ballegaard ned i den seneste forsknings banebrydende resultater, som viser, hvordan vores organisme og hjernes kræfter fungerer, og hvordan vi udnytter den viden til at skabe forudsætningerne for et bedre liv. Lær at genkende farefulde stresssignaler, og hør, hvordan du med simple øvelser hver dag kan mindske risikoen for at få stress samt lindre symptomerne på stress. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Sandheden om stress' (Gyldendal).

Kort og godt om forhøjet blodtryk

TID: 15/12, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Niels Wiinberg, overlæge, Bispebjerg og Frederiksberg Hospital

Hvert minut i alle dine leveår pumper dit hjerte blod rundt i kroppen. Nogle gange stiger trykket i blodkarrene – fx når du er stresset eller spiser meget salt eller lakrids. Men du kan også være genetisk disponeret for forhøjet blodtryk (hypertension). Tilstanden kan være livstruende og kan føre til hjerteanfald, hjerneblødning og skader på andre organer. 20-25 % af voksne har forhøjet blodtryk, de fleste i lettere grad. Men hvad er blodtrykket egentlig, og hvorfor er det farligt, når det er for højt? Kan man spise eller træne sig fra forhøjet blodtryk? Få indsigt i almindelig og mere avanceret blodtryksdiagnostik, medicinsk behandling og andre nyere behandlingsmetoder.

Taknemmelighed

TID: 15/12, 1 onsdag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Jane Flarup, uddannelseskoordinator og lektor i organisationsteori, Aarhus Universitet

TAK. Tre bogstaver, der tilsammen kan give dig et bedre liv. Gennem mere taknemmelighed i dagligdagen kan du nemlig opleve øget velvære og trivsel, færre konflikter og få stærkere relationer til andre mennesker. At sige tak til andre og føle taknemmelighed over for store og små ting er et nyt og spændende forskningsområde, som ligger i forlængelse af forskning i anerkendelse og er en del af den positive psykologi, som har fokus på det, der fungerer hos mennesker, fremfor diagnoser og psykiske dysfunktioner. Få en introduktion til, hvad taknemmelighed er og kan, og tag veldokumenterede taknemmelighedsøvelser med hjem.

Hvad alle bør vide om mænd, mandemyter og mandesundhed – også for kvinder. Se side 32.

Slip bekymringerne

TID: 16/12, 1 torsdag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Maiken Lykke Christiansen, cand.psych., McT-I-certificeret psykolog

Hvad nu, hvis det går galt? Hvad mente han med det? Er jeg mon god nok? Det er en udbredt opfattelse, at den bedste måde at tackle kriser på er ved at bearbejde dem. Vi taler, tænker og analyserer i et forsøg på at tømme rygsækken for dårlig baggage. Men psyken skal ikke betragtes som en rygsæk. Ifølge banebrydende ny forskning inden for metakognitiv terapi bør sindet i stedet betragtes som en si, hvor alt passerer, medmindre vi selv aktivt vælger at holde fast i det. Få en introduktion til metakognitiv terapi, og få øvelser til at arbejde med at løse konkrete bekymringer.

Hvad alle bør vide om mænd

TID: 14/12, 1 tirsdag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Jesper Bay-Hansen, speciallæge og specialist i klinisk sexologi

De taler om skønhed, sundhed, følelser, sex og parforhold. Og de læser om det i ugeblade, magasiner, bøger og litteratur. Kvinderne. Men hvad gør mændene? Med en praksisorienteret og forskningsbaseret tilgang stiller vi skarpt på mænd, mandesundhed og mandens seksuelle univers. Forelæsningsen er bl.a. et opgør med de mange usande mandemyter, vi alle, uanset køn, lever med. Der er garanti for konkrete, forskningsunderstøttede budskaber samt hands-on-viden, som kan bruges overalt. Både i familie- og arbejdslivet – og uanset om du er mand eller kvinde. Aftenen tager afsæt i bogen 'Hvad alle bør vide om mænd' (Lindhardt og Ringhof), som kan købes til særpris i forbindelse med undervisningen.

Livskvalitet – grib det gode liv

TID: 17/1, 5 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Med stress og jag haster vi afsted i vores egen lille verden. Med hovedet begravet i telefonen og tankerne beskæftiget med fortidens fejltrin og fremtidens bekymringer. Men er der en vej til et mere enkelt liv? Et liv med fokus på nærvær og samvær. Et liv, hvor vi sænker farten, vender udviklingsræset ryggen og i stedet mærker verden og er til stede i nuet – til gavn for os selv og dem omkring os. Et liv med øget livskvalitet.

- 17/01: Den gode samtale.** Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet
- 24/01: Stoisk ro i hverdagen.** Anders Dræby, ph.d., eksistentiel terapeut, filosof og forfatter
- 31/01: En pause i naturen.** Dorthe Varning Poulsen, fysioterapeut, lektor i naturbaseret terapi og sundhedsfremme, Københavns Universitet
- 07/02: Skønlitteraturens helbredende kraft.** Mette Steenberg, forsker i litteratur, Aarhus Universitet
- 14/02: Hjernen, fordybelse og koncentration.** Troels Wesenberg Kjær, forfatter, hjerneforsker, professor ved Københavns Universitet og specialeansvarlig overlæge, Sjællands Universitetshospital

Forstå sorgen

TID: 18/1, 5 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Den tid, den sorg, siger vi. Men den tid kommer altid. For sorg er et grundvilkår for os alle. Engang vil vi miste dem, vi elsker, og de vil miste os. Sorg føler vi dog ikke kun, når et menneske dør. Vi mærker også fortvivlelsen, når vi lider andre af livets mange tab, fra skilsmisser til alvorlig sygdom. Hvis vi tør give sorgen en plads i vores kultur og i livet, når den dukker op, kan dens smerte ikke bare forvandle sig til erindringens glæde, men også lære os at leve. Undervisningen tager bl.a. afsæt i bogen 'Giv sorgen ord. Sorgkultur i forandring' (Forlaget Munksgaard).

- 18/01: Den døendes sorg.** Christian Juul Busch, hospitalspræst, Rigshospitalet
- 25/01: Sorg på internettet.** Stine Gotved, cybersociolog og lektor, IT Universitetet i København
- 01/02: Sorgens psykologi.** Mai-Britt Guldin, psykolog og seniorforsker i sorg, Aarhus Universitetshospital
- 08/02: Sorgritualer.** Dorthe Refslund Christensen, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet
- 15/02: Mænd og sorg.** Henrik Kruse, cand.theol. og forfatter

Mental sundhed i hverdagen

TID: 20/1, 6 torsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vores mentale sundhed har stor indflydelse på vores livskvalitet og på risikoen for at udvikle psykiske lidelser. Ifølge Sundhedsstyrelsen betegner mental sundhed en tilstand, hvor man trives, fordi man udfolder og udvikler sine evner, formår at håndtere dagligdagens udfordringer og indgår i fællesskaber med andre mennesker. Seks eksperter gør rådene for mental sundhed mere konkrete, når de giver inspiration, forslag og værktøjer til, hvordan vi selv kan bidrage til at passe godt på vores mentale helbred.

- 20/01: Sov godt.** Poul Jørgen Jennum, professor, overlæge, dr.med., Dansk Center for Søvnmedicin, Rigshospitalet
- 27/01: Spis dig glad.** Anne Wilhjem Ravn, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital
- 03/02: Fysisk aktivitet, psykisk sundhed og livskvalitet.** Julie Midtgård, klinisk professor i psykiatri og seniorforsker ved Psykiatrisk Center Glostrup, Københavns Universitet
- 10/02: Hold dig mentalt aktiv.** Albert Gjedde, professor i translationel neurobiologi, Syddansk Universitet
- 17/02: Tag en pause.** Mindfulness og meditation. Lone Belling, cand.phil., forfatter og organisations- og ledelseskonsulent, Liv og Lederskab
- 24/02: Psykisk sygdom og terapeutiske værktøjer.** Malene Klindt Bohni, cand.psych.

Indblik i psykiatrien

TID: 20/1, 6 torsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
STED: AU, Campus Emdrup, bygning A, lokale A405, Tuborgvej 164

Mange mennesker kommer i kontakt med det psykiatriske behandlingssystem, personligt eller via slægtninge og venner. Alligevel hersker der fortsat mange tabuer og myter om psykiske lidelser og psykiatrisk behandling. I de senere år er der sket væsentlige fremskridt i forståelsen af psykiske lidelsers årsagsforhold, og mulighederne for behandling og forebyggelse er blevet meget bedre. Forelæsningsrækken gennemgår en række psykiske lidelser og behandlingsmetoder.

- 20/01: Depression.** Poul Videbech, professor og overlæge i angst og depression, Psykiatrisk Center Glostrup
- 27/01: Angststilstande.** Jimmi Andreasen, ledende psykolog, Forsvarsministeriets Personalestyrelse
- 03/02: Skizofreni.** Lennart Bertil Jansson, klinisk lektor og overlæge, Psykiatrisk Center Hvidovre, og Maja Zandersen, specialpsykiolog, ph.d., specialist i psykoterapi, Psykiatrisk Center Glostrup
- 10/02: Personlighedsforstyrrelser.** Frederik Weischer Frandsen, cand.psych.aut., Psykoterapeutisk Center Stolpegård, Region Hovedstadens Psykiatri
- 17/02: Bipolar sygdom (maniodepressiv sygdom).** Maj Vinberg, klinisk forskningslektor, overlæge, Region Hovedstadens Psykiatri
- 24/02: Misbrug.** Henrik Rindom, overlæge, Hvidovre Hospital

Forbrydelse og straf – psykologi og samfund

— **TID:** 25/1, 4 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

I dag er der i Danmark stor opbakning til det danske strafferetssystem. Stod det til et flertal af Folketingets politikere, blev straffen for en række forbrydelser hævet, og der blev indført minimumsstraffe. Men samtidig viser en række undersøgelser fra forskningens verden, at det ikke hjælper at straffe. Så hvorfor straffer vi? Hvad er straffens rolle i et retssamfund? Og kan man være for syg til at tage sin straf?

- 25/01: Forbrydelse og straf i loven: Hvorfor straffer vi, og virker det?** Jørn Vester-gaard, professor i strafferet, Køben-havns Universitet
- 01/02: Forbrydelse og straf i psykiatrien: For syg til straf.** Birgitte Jensen, afdelings-sygeplejerske, Retspsykiatrien, Aarhus Universitetshospital, og Lisbeth Uhr-skov Sørensen, overlæge, Retspsykia-trien, Aarhus Universitetshospital
- 08/02: Forbrydelse og straf i samfundsfi-losofien: Hvilken rolle spiller straf i samfundet?** Bjarke Viskum, studielek-tor, Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet
- 15/02: Forbrydelse og straf i psykologien: Hvordan forholder forbrydere og ofre sig til straf?** Henrik Day Poulsen, speciallæge i psykiatri

60+ en ny begyndelse

— **TID:** 22/2, 6 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vi har ikke blot fået flere leveår, vi har – uden at det er gået rigtigt op for os – også fået en spritny fase i livet mellem voksen og gammel. Stadig flere 60+’ere oplever, at de både men-talt og fysisk kan meget mere end forventet, og at det ikke er dem, men måske snarere den ensidige fortælling om forfald og tab, der skal pensioneres. Hvad skal den nye livsfase så bruges til? Hør forskernes bud på, hvad et godt, sundt og meningsfuldt liv som 60+’er kan være i det 21. århundrede.

- 22/02: Den nye livsfase – når 'det er alder-bedst'.** Poul-Erik Tindbæk, chefkonsu-lent og ph.d., en3karriere
- 01/03: Sociale relationers indvirkning på sund aldring.** Charlotte Juul Nilsson, læge, lektor og ph.d., Afdeling for Social Medicin, Københavns Universitet
- 08/03: Hold hjernen i gang.** Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, Aarhus Universitet
- 15/03: Sund og aktiv aldring – hvad kan man selv gøre (på letforståeligt engelsk).** Suresh Rattan, professor emeritus i biogerontologi, Aarhus Universitet
- 22/03: Positiv psykologi og det menings-fyldte liv.** Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet, samt ekstraordinær professor, North-West University, SA
- 29/03: Livsfortællinger – hvordan vi ser tilbage på vores liv.** Rikke Amalie Agergaard Jensen, postdoc i psykologi, Aarhus Universitet

Slip perfektionismen

— **TID:** 26/2, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Sanne Østergaard Nissen, lektor, coach og perfektionismeforsker, University College SYD

De fleste af os kender til følelsen af at stræbe efter perfektion og trangen til at fremstå som en succes – i større eller mindre omfang. At man er ambitiøs, gerne vil præstere sit bedste og stræber efter at komme langt i livet, kan være en rigtig god egenskab. I større omfang kan perfektionisme dog føre til en utålelig selvkritik, gentagne bekymringer og frygt for at begå fejl, hvilket kan skabe problemer for både det fysiske og mentale helbred. Få viden og værktøjer fra forskningens verden. Under-visningen tager afsæt i bogen 'Skønheden i det uperfekte: Hvordan vi slipper fri af tidens per-fekthedskultur' (People's Press).

Eksistentiel psykologi

— **TID:** 6/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Anders Dræby, ph.d., eksis-tentiel terapeut, filosof og forfatter

Hvad er mon formålet med vores liv? Det spørgsmål stiller mange af os i en tid, hvor der mangler plads til at være menneske. Derfor er den eksistentielle psykologi særligt populær netop nu. Som vi skal se, er denne psykologi inspireret af filosofien, og den handler ikke mindst om at kunne opdage meningen med li-vet og finde retning i tilværelsen. Hvordan kan vi overkomme angsten for døden, mens vi bli-ver i stand til at engagere os fuldt ud i livet? Og hvordan kan vi påtage os vores egen frihed og træffe gode valg i tilværelsen, samtidig med at vi kan håndtere både modgang og medgang?

FÅ VIIDEN HJEM I STUEN

Vi byder på livestreamede forelæsninger, der kun er et klik væk

Immunforsvaret A-Z

— **TID:** 6/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Ib Søndergaard, cand.scient., Biolearning

Immunsystemet er afgørende for vores overlevelse. Det kan være for at bekæmpe nye influenzatyper, malaria, borrelia fra skovflåten, cancer eller helt aktuelt coronavirus. Men hvorfor er det sommetider vanskeligt for immunsystemet at fungere, som vi gerne vil have det? Forelæsningsen giver en basal introduktion til immunsystemet. Hør om nye tiltag inden for virus- og malariavacciner, cancerbehandling samt opdagelser af sammenhænge mellem kroppens tarmflora og sygdomme som allergi og diabetes. Bliv også klogere på, om man selv kan gøre noget for at få et kampklart immunforsvar. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Immunforsvar – kampen i kroppen' (Forlaget Praxis).

Følelsernes kompas

— **TID:** 19/3, 1 lørdag, kl. 11.00-16.00
PRIS: 420 kr., studerende 220 kr.
UNDERVISER: Mia Skytte O'Toole, lektor i klinisk psykologi, Aarhus Universitet

Vi reagerer mange gange dagligt med følelser. Til tider kan de løfte os op på en lyserød sky. Andre gange er de forbundet med smerte og ubehag. Men alle følelser er vigtige. De indeholder nemlig information om, hvor vi er i forhold til dér, hvor vi gerne vil være. Men følelser kan være vanskelige at afkode og styre, og derfor er to vigtige nøgler til et velfungerende følelsesliv såvel følelsesmæssig klarhed som følelsesregulering. Bliv klogere på, hvordan du får adgang til dine følelser og regulerer dem på en hensigtsmæssig måde. Forelæsningsrækken tager afsæt i 'Følelsernes kompas' (Akademisk Forlag).

Stoisk ro i hverdagen

— **TID:** 20/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Anders Dræby, ph.d., eksistentiel terapeut, filosof og forfatter

Det moderne samfund stiller store krav til det enkelte menneskes udvikling, og for mange af os bliver hverdagen et kapløb med tiden. Men tempoet kan blive så højt, at vi helt mister fokus – og til tider også os selv. Udtrykket 'at have en stoisk ro' bruges om personer, der har et fuldstændigt overblik og en uændret væremåde, uanset hvad der sker. Det er ikke uden grund, at stoicismen de seneste årtier har vundet fornyet fokus inden for såvel filosofi, psykologi og psykoterapi. Bliv introduceret til stoicismens livsfilosofi, og hør, hvad den stoiske tilgang har at tilbyde det moderne menneske.

Kort og godt om DNA

— **TID:** 28/3, mandag, kl. 17.30-19.15
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Lotte Bjergbæk, lektor i molekylærbiologi, Aarhus Universitet

DNA er en sladrebank. Det røber forfædres eskapader og afslører forbrydere og fjerne slægtninge. Vi kan ikke løbe fra vores arv. DNA-molekylet har eksisteret i ca. 3,8 milliarder år – men set med forskerøjne er det ungt, da det først blev opdaget og beskrevet i 1953. Så hvad er DNA egentlig? Hvad kan det fortælle om os selv? Og hvilke muligheder og udfordringer ligger der i, at forskere i dag kan manipulere med DNA? Vær med, når vi denne aften dykker ned i det fascinerende DNA. Forelæsningsen bygger på Tænkepausebogen 'DNA' (Aarhus Universitetsforlag).

Vores mad – hjælp til at navigere i fødevarejungen

— **TID:** 30/3, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Steffen Andersen, senior vice president, Arla Foods

Når du står nede i supermarkedet og skal vælge, hvad der skal i kurven, så er det ikke en handling, som du nødvendigvis tænker videre over. Men det burde du måske? Tag med på en rejse gennem madens oprindelse. For hvorfor ser vores fødevareproduktion ud, som den gør? Hvilken betydning har fødevareproduktionen for ikke bare vores krop, men også for vores samfund? Og kan du som privat og professionel forbruger være med til at gøre en forskel? Vi sætter fokus på fødevareproduktionens fortid, nutid og fremtid. Forelæsningsen tager bl.a. udgangspunkt i bogen 'Der er nok. At brødføde 9 milliarder' (Aalborg Universitetsforlag).

Viden med puls: Gå dig sund

— **TID:** 2/4, 1 lørdag, kl. 10.00-15.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
OBS: Dette arrangement kræver, at du kan gå 5 km i et raskt tempo
UNDERVISER: Marina Aagaard, master i fitness og træning

Mange nyder en god gåtur i godt selskab med naturen, os selv eller en af vores nærmeste. Men kan vi også blive sundere af at gå? Hvilke fysiske og psykiske fordele har gåturen? Kan den regelmæssige gåtur for eksempel være en god erstatning for fysisk træning? Og hvor langt, hvor tit og hvor hurtigt skal man gå for opnå disse positive helbreds-mæssige virkninger? Vi starter dagen med at høre om de sundhedsmæssige fordele ved gåturen, inden vi skal mærke det på egen krop, når vi efterfølgende skal ud på en rask gåtur.

Vi drømmer alle om et liv i trivsel og balance. Der er masser af inspiration at hente i forelæsninger om bl.a. bedre livskvalitet, øget mental sundhed og kunsten at glædes.

Mindfulness og meditation i teori og praksis

TID: 2-3/4, 1 weekend, kl. 10.00-16.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

OBS. Medbring selv liggeunderlag og et tæppe

UNDERVISERE: Jacob Piet, psykolog, ph.d. i mindfulness, varetager uddannelse i mindfulness-baseret stressreduktion (MBSR) ved Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet, og Gull-Maja la Cour, psykolog, certificeret yogalærer og uddannet underviser i mindfulness

Mindfulness handler om evnen til bevidst nærvær og intimitet med livet – som det udfolder sig fra øjeblik til øjeblik. At arbejde med mindfulness handler bl.a. om at træne evnen til at iagttage tanker, følelser og kropslige fornemmelser med en venlig og ikke-dømmende opmærksomhedsindstilling. I en tid præget af stress, forandring og effektivitet kan det være en stor udfordring at være nærværende. Men evnen kan trænes og være et middel til stresshåndtering, forebyggelse af depression og forbedring af livskvalitet, relationer og samarbejde. Undervisningen vil foregå i en dynamisk vekselvirkning mellem teori, praktiske teknikker og dialogbaserede øvelser. Der kræves ingen særlige forudsætninger for at deltage.

Socialpsykologi

TID: 2/4, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Maria Ovesen, ph.d. i socialpsykologi

Som mennesker er vi dybt afhængige af hinanden. Det gælder fysisk, men det gælder også psykologisk, fordi vores identitet og selvskab igennem relationer med andre mennesker. Socialpsykologi handler om mennesket som socialt væsen og om forholdet mellem individ og samfund. Hele livet igennem påvirkes vores tanker og adfærd af vores medmennesker og det samfund, vi indgår i: vores venner, familie, kollegaer, partnere, kulturer, politiske strømninger mv. Få en bedre forståelse af dig selv og andre mennesker som sociale væsener – på godt og ondt.

Forstå dine drømme

TID: 3/4, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Michael Rohde, drømmeforsker, medlem af International Association for the Study of Dreams, IASD

Forskning viser, at alle mennesker drømmer to timer hver nat. Men for mange af os er det stadig et mysterium, hvorfor vi drømmer, og hvad vores drømme rent faktisk handler om. Med afsæt i den nyeste forskning inden for ubevidst intelligens og drømme dykker vi denne dag ned i, hvad drømme er og kan, og hvordan du helt konkret husker, forstår og bruger dem. Dine drømme er nemlig en uvurderlig kilde til selvindsigt og personlig udvikling. Undervisningen tager bl.a. afsæt i bogen 'Sådan forstår du dine drømme' (Dansk Psykologisk Forlag).

Få nyhederne først

TILMELD DIG FOLKEUNIVERSITETETS NYHEDSBREV PÅ FUAU.DK, OG FØLG OS PÅ [FACEBOOK.COM/FUEMDRUP](https://www.facebook.com/FUEMDRUP), OG FÅ INFORMATION OM BL.A. SÆRLIGE TILBUD OG SÆRARRANGEMENTER

Sæt grænser

TID: 4/4, 1 mandag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Irene Henriette Oestrich, speciallæge og specialist i klinisk sexologi, Region Hovedstadens Psykiatri, Sankt Hans Hospital

At turde sætte grænser kræver en særlig form for mod, god evne til selvbeskyttelse og omsorg for sig selv. Mod til at løbe en nødvendig risiko for at skuffe mennesker, der betyder noget for en. At springe over hvor gærdet er lavest og undlade at sætte grænser kan medføre store og uoverskuelige følelsesmæssige og sociale problemer. Denne aften stiller vi skarpt på forskellige former for grænser og begrænsninger, som vi alle livet igennem har brug for. Med afsæt i psykologiske teorier og metoder dykker undervisningen bl.a. ned i evnen til at stille op for sig selv og ikke bare finde sig i alting – at bryde grænser og overvinde begrænsninger. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Sæt grænser' (Dansk Psykologisk Forlag).

Kort og godt om psykoterapi

TID: 7/4, 1 torsdag, kl. 17.15-19.00
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Ole Karkov Østergård, ph.d., cand.psych., leder af Universitetsklinikken, Aalborg Universitet

Hvad er psykoterapi? Hvilke retninger er de mest almindelige, og hvordan foregår psykoterapi i praksis? Psykoterapeutisk behandling dækker over forskellige former for samtaleterapi, der har til formål at hjælpe mennesker med at håndtere forskellige psykiske symptomer og bearbejde følelsesmæssige og eksistentielle udfordringer. Få kort og klar viden om alle de vigtigste aspekter ved psykoterapi, og hvordan det virker. Undervisningen stiller også skarpt på psykoterapi ved forskellige psykiske lidelser og giver indblik i forskningen bag psykoterapien. Forelæsningsen tager afsæt i bogen 'Kort og godt om psykoterapi' (Dansk Psykologisk Forlag) og henvender sig til alle, der ønsker faglig indsigt i psykoterapi som behandlingsmetode.

Kunsten at glædes

TID: 7/4, 1 torsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Jesper Bay-Hansen, speciallæge og specialist i klinisk sexologi

Flere og flere danskere føler sig så stressede i dagligdagen, at det går ud over livsglæden og evnen til at arbejde og fungere normalt – også socialt. Så hvordan kan du undgå, at den travle tid belaster dig, så du mister glæden, lusten og energien? Det kan i den grad øge livskvaliteten at kunne glæde sig på andres vegne og dele sin glæde med andre. Vi skal ikke alene tænke på vores egen glæde, men i høj grad også have fokus på at kultivere fællesglæden og medglæden. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Medglæde – kunsten at glæde sig med andre' (Forlaget Ella).

Psyriske lidelser hos børn og unge

TID: 7/4, 1 torsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Per Hove Thomsen, overlæge og professor i børne- og ungdomspsykiatri, Aarhus Universitet og Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital Psykiatrien, Skejby

ADHD, autisme, triste tanker, bekymringer, tvangssymptomer, angst og spiseforstyrrelser. Børn og unge, psykiske problemer og psykiatriske diagnoser fylder mere og mere i den daglige debat blandt både fagfolk og forældre. Gennem de seneste år er der sket en mærkbar stigning af børn og unge, som henvises til psykiatrisk udredning og behandling. Denne aften kan du blive klogere på en række psykiske tilstande og lidelser hos børn og unge og få indblik i årsager, udvikling og behandlingsmetoder. Undervisningen tager bl.a. afsæt i Per Hove Thomsens bog 'Psyriske lidelser i skolealderen. En guide for forældre og lærere' (Hans Reitzels Forlag).

Tarmen – fra ende til anden

TID: 30/5, 1 mandag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISERE: Lotte Fynne, speciallæge og forsker i mave-tarm-lidelser, og Mette Borre, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital

Vores tarmsystem er afgørende for vores liv og velvære. Tarmen har en utrolig kompleks fysiologi. Den har bl.a. sit helt eget nervesystem, op-suger næringsstoffer og producerer hormoner, der er afgørende for vores daglige liv. Tarmens bakterieflora beskytter os mod al mulig onds-kab og kan muligvis påvirke, om vi fx bliver tykke eller udvikler kræft. Bliv klogere på tarm-systemet, når to eksperter gennemgår tarmens funktion, de mest almindelige forstyrrelser af tarm og afføring og ernæringens betydning for tarmen. Du får viden om, hvad du selv kan gøre for at få en sund tarm, og hvornår du skal søge professionel hjælp.

Hvad har coronakrisen lært os?

TID: 30/5, 1 mandag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Jesper Bay-Hansen, speciallæge og specialist i klinisk sexologi

Hvordan kan coronakrisen forstås i en eksistentiel og positiv psykologisk optik? Hvad har danskerne gjort for at holde hånden under glæden og trivslen, da krisen var værst? Og hvad kan vi tage med os og bruge fremadrettet i forbindelse med fremtidige kriser? Med afsæt i den nyeste forskning inden for bl.a. eksistentiel og positiv psykologi får du konkrete redskaber til at navigere i det uvisse og håndtere eksistentiel usikkerhed, skabe positivt livsindhold og mening i med- og modgang. Undervisningen tager afsæt i 'Hullerne i livet – og livet i hullerne' (Forlaget Ella) samt 'Recepten på lykke 2.0 – om kunsten at glædes, også i krisetider med usikkerhed, forvirring og frygt' (udgivet 2021).

Soveværelset er kun til sex og søvn

Mange søvnproblemer kan afhjælpes med adfærdspsykologiske teknikker, forklarer Ali Amidi, der er adjunkt ved Psykologisk Institut på Aarhus Universitet, hvor han bl.a. forsker i, om lysbehandling kan afhjælpe træthed og søvnløse nætter blandt kræft- og kemopatienter.

Af Noa Kjærsgaard Hansen

"Døgnrytmen spiller en stor rolle i vores liv og bestemmer bl.a., hvornår på dagen vi fungerer bedst – alligevel er det noget, der ofte overses i psykologisk forskning, og det ønsker jeg at ændre på."

Det forklarer adjunkt og søvnforsker Ali Amidi, der underviser og forsker ved Psykologisk Institut på Aarhus Universitet. Her har han sammen med sine kollegaer indledt en række studier om søvn, døgnrytmer og psykologi.

"Der findes få søvnklinikker og -eksperter i landet, og hverken læger eller psykologer er trænet til at spørge ind til søvn. Det er ærgerligt, når vi oplever, at manglende søvn i høj grad kan være årsag til og ikke bare konsekvens af andre sygdomme."

"Så vidt muligt bør du gå i seng og stå op på samme tidspunkt hver dag - også i weekenden."

FÅ EN BEDRE NATTESØVN MED PSYKOLOGISKE REDSKABER

Mens neurovidenskaben længe har beskæftiget sig med kemiske og neurologiske årsager til og konsekvenser af hen-

holdsvis for lidt og for meget søvn, så er det relativt nyt, at psykologien også er begyndt at arbejde med at sikre en bedre nattesøvn. Her er det især det kognitive og adfærdsmæssige, der er i fokus.

MEN HVORNÅR HAR MAN EGENTLIG ET SØVN-PROBLEM?

"Selvom det er lidt vagt, plejer jeg at sige, at man skal have nok søvn til at føle sig udhvilet. Det er vigtigt at understrege, at både søvnlængde og døgnrytme er individuelt. Nogle kan klare sig med under 7 timer, mens andre har brug for mere end 8. Gennemsnitligt tyder det dog på, at 7,5 time er en passende længde, hvis man vil forebygge sygdomme som overvægt, diabetes og hjerteproblemer," påpeger Amidi og slutter af med et par gode råd til en bedre søvnrytme:

Hold rytmen. Så vidt muligt bør du gå i seng og stå op på samme tidspunkt hver dag – også i weekenden – det giver de bedste betingelser for en robust døgnrytme.

Søvnrestriktioner. Hvis du ligger vågen længe i sengen, inden du falder i søvn, så påbyd dig selv ikke at gå i seng før det tidspunkt, hvor du plejer at falde i søvn.

Soveværelse = søvn og sex. Sørg for kun at bruge soveværelset til at sove og have sex. På den måde styrker du forbindelsen i hjernen, der associerer sengen med søvn.

Læs hele artiklen
på fuau.dk

Natur & univers

Jordens og livets historie

TID: 6/9, 4 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Jorden er ca. 4,5 milliarder år gammel, og i dette enorme tidsrum er der sket voldsomme geologiske og biologiske forandringer. Tag med og hør om de vigtigste begivenheder i planeten Jordens udvikling. Hør, hvordan et bombardement af is-meteoritter fra rummet dannede Jordens oceaner. Om vulkansk aktivitet og vanddamp, der skabte en atmosfære, som var afgørende for livets opståen. Om dannelsen af de første encellede organismer, som var kimen til evolution. Og om fotosyntesen, der førte til Jordens nuværende iltrige atmosfære, som skaber betingelserne for det liv, vi kender i dag.

06/09: Jordens dannelse og udvikling. Niels Balling, adjungeret professor i geoscience, Aarhus Universitet

13/09: Klimaet gennem Jordens historie. Marit-Solveig Seidenkrantz, professor i geologi, Aarhus Universitet

20/09: Jordens udvikling – vulkaner, jord-skælv og dannelsen af bjerge. David Lundbek Egholm, professor i geologi, Aarhus Universitet

27/09: Livets opståen og udvikling. Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet

Velkommen til fremtiden

TID: 6/9, 4 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Med udviklingen af moderne teknologier og med de klimaudfordringer, vi står overfor, virker det sværere end nogensinde at sige noget om, hvad fremtiden bringer. For hvordan kommer kunstig intelligens og robotter til at påvirke vores hverdag og vores arbejdsliv i fremtiden? Kommer vi til at leve i en verden fyldt af genmodificerede mennesker, der spiser genmodificerede fødevarer? Og hvad med klimaet? Skal vi vænne os til flere varme måneder, flere orkaner og flere oversvømmelser? Kom med, når en række eksperter sætter spot på fremtidens tendenser og udfordringer.

06/09: Mennesket i fremtiden: Genteknologi, etik og det forbedrede menneske. Thomas Vorup-Jensen, professor i biomedicin, Aarhus Universitet

13/09: Mad i fremtiden: Etik og bioteknologiske fødevarer. Mickey Gjerris, cand.theol., lektor i bioetik, Københavns Universitet

20/09: Jorden i fremtiden: Klimaet og dets udfordringer. Jesper Theilgaard, stifter af klimaformidling.dk og selvstændig

27/09: Hverdagen i fremtiden: Kunstig intelligens, robotter og selvkørende biler. Søren Tranberg Hansen, ph.d. i robotteknologi

Kristendom og naturvidenskab – er de hinandens modsætninger?

TID: 6/9, 1 mandag, kl. 19.30-21.15
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Jens Olaf Pepke Pedersen, seniorforsker i klimaændringer, DTU Space

Naturvidenskaben har i kraft af blandt andre Kopernikus, Galilei og Darwin flyttet mennesket fra en plads i universets centrum og som slutmålet for livets udvikling. Under forelæsningsen vil vi se på nogle af de store sammenstød mellem kristendom og naturvidenskab, som ofte bliver fremhævet af eftertiden, men som i samtiden ikke blev opfattet som større konflikter. Tværtimod fandt mange forskere inspiration i kristendommen, og under den naturvidenskabelige revolution i 1500- og 1600-tallet var naturvidenskaben tæt knyttet til den kristne tro, der var videnskabens egentlige motivation og legitimation. Men hvordan er samspillet mellem kristendom og naturvidenskab i dag? Og fører naturvidenskaben til ateisme?

Insekternes fascinerende liv

TID: 7/9, 4 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

For nogle er de en kilde til frygt – for andre en kilde til fascination. Nogle af dem er giftige – andre er harmløse. Nogle af dem råber vi ad i køkkenhaven, mens andre meget gerne må kigge forbi havens frugttræer. Insekterne er den mest artsrige dyregruppe på Jorden. Fælles for insekterne er, at de er opdelt i tre dele, og at de har seks ben. Men herfra bliver forskellene meget markante. Kom tæt på insekternes liv. Hvordan lever de? Hvad er særligt for de forskellige grupper? Og hvilke arter kan du møde i den danske natur?

- 07/09: Sommerfugle.** Michael Stoltze, biolog og ph.d.
14/09: Bier. Claus Rasmussen, ph.d., adjunkt i akvatisk biologi, Aarhus Universitet
21/09: Biller. Philip Francis Thomsen, lektor i økologi, Aarhus Universitet
28/09: Myrer. Hans Joachim Offenberg, seniorforsker i plante- og insektøkologi, Aarhus Universitet

Fantastiske opdagelser i universet

TID: 14/9, 5 tirsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Verdensrummet har altid betaget mennesket med sit smukke stjernehimmel og fascinerende uendelighed, og i mange tusinde år har vi forsøgt at skabe en forståelse af universet. Som da Nicolaus Kopernikus i 1500-tallet påstod, at Solen, og ikke Jorden, var universets midtpunkt, og dermed skabte den heliocentriske forståelse af universet. Vores nysgerrighed efter at forstå den fysiske verden omkring os har ført til utallige opdagelser siden hen. Hør om nogle af de vigtigste opdagelser, og bliv klogere på, hvad universet er for en størrelse.

- 14/09: Det heliocentriske verdensbillede.** Helge Stjernholm Kragh, professor emeritus i videnskabshistorie, Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet
21/09: Mikrobølger fra universets fødsel. Helge Stjernholm Kragh, professor emeritus i videnskabshistorie, Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet
28/09: Kosmisk stråling – og universets kosmiske accelerationer. Jens Olaf Pepke Pedersen, seniorforsker i klimaændringer, DTU Space
05/10: Sorte huller. Marianne Vestergaard, lektor i astrofysik, Niels Bohr Institutet
12/10: Et univers af galakser. Lise Bech Christensen, lektor i astrofysik, Niels Bohr Institutet

Svampenes verden

TID: 19/9-20/9, søndag kl. 13.00-16.00 og mandag kl. 19.30-21.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
STED: Se mødesteder på fuau.dk
UNDERVISER: Thomas Læssøe, ekstern lektor i mykologi, Statens Naturhistoriske Museum

Svampenes verden er utrolig og meget langt fra den verden, vi kender fra planter og dyr. På grund af svampenes mange forskellige egenskaber er de blevet ret populære hos os mennesker, og de både fascinerer og skræmmer os. Men hvordan får man styr på, hvilke svampe der er ud-søgte spisesvampe, og hvilke man absolut ikke skal sætte tænderne i? Kom med til to spændende dage, hvor vi i selskab med svampeekspert Thomas Læssøe bliver meget klogere på svampenes liv og lærer at genkende en række arter.

- 19/09: Svampetur i Jægersborg Hegn**
20/09: Undervisning

Naturtur til Heatherhill: Danmarks landskabsformer og strandsten

TID: 22/9 og 25/9, onsdag kl. 17.15-19.00 og lørdag kl. 10.30-13.00
PRIS: 425 kr., studerende 225 kr.
STED: Se mødesteder på fuau.dk
UNDERVISER: John Cappelen, cand.scient., videnskabsjournalist, seniorklimatolog og naturguide

Få indblik i, hvordan det danske landskab er blevet til, og viden til at afkode landskabet og de sten, du finder på stranden. Vi lægger ud med en baggrundsforelæsning med introduktion til de vigtigste danske landskabsformer og de mest almindelige danske strandsten. Herefter besøger vi Heatherhill i Nordsjælland og ser og hører om, hvordan dette smukke og specielle landskab er dannet. Vi går desuden en tur på stranden neden for Heatherhill for at gå på opdagelse i strandstenene og prøve vores viden af i praksis.

- 22/9: Optaktsforelæsning om landskabsformer og strandsten**
25/9: Tur til Heatherhill og strand

Folkeuniversitetets undervisning
 foregår på Folkeuniversitetet i Emdrup
 Tuborgvej 164, 2400 København NV

Naturtur til Stevns Klint: Danmarks kalk og verdensarv

TID: 29/9 og 2/10, onsdag kl. 17.15-19.00 og lørdag, kl. 10.30-13.30
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
STED: Se mødesteder på fuau.dk
UNDERVISER: John Cappelen, cand.scient., videnskabsjournalist, seniorklimatolog og naturguide

Få indblik i Danmarks kalk, og oplev Stevns Klint, som er på UNESCOs verdensarvsliste. Vi lægger ud med en baggrundsforelæsning om den spændende historie om Danmarks kalk fra skrivetridten, der blev aflejret, da Danmark var dækket af hav, og hvor livet var næsten uforstyrret i over 30 mio. år indtil en fatal verdensomspændende naturkatastrofe for ca. 66 mio. år siden, og til det fortsatte liv derefter, der opbyggede bryozokalken og koralkalken. Herefter besøger vi Stevns Klint, hvor vi vandrer på Trampestien fra Stevnstøtten til Højrup Kirke og tilbage igen, hvor klinten, fiskeleret og klintekongens hule studeres nærmere.

På strejftog gennem universet

TID: 2/10, 1 lørdag, kl. 10.15-14.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISERE: Helle Stub, cand.scient. i astronomi, fysik og matematik, og Henrik Stub, cand.scient. i astronomi, fysik og matematik

Astronomien er inde i en gylden tid. Nye teleskoper i rummet og på Jorden kan vise os universet på en måde, vi tidligere kun har kunnet drømme om. Vores billede af universet her i det 21. århundrede indeholder begreber, som var ukendte i astronomien for bare 50 år siden. Vi behøver blot at nævne emner som exoplaneter eller den mystiske mørke energi, der får universet til at udvide sig stadigt hurtigere. Og med det første billede af et sort hul taget i 2019 kunne astronomerne fejre en triumf, som ingen havde troet mulig. Tag med på et strejftog gennem universet, og bliv opdateret på den nyeste viden inden for astronomien.

Alt hvad du bør vide om Danmarks natur

TID: 25/10, 8 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Naturen er særegen, fordi den både repræsenterer en mangfoldighed og en begrænsning. Den er vild, frodig og føles uendelig, men den er samtidig indikator for biodiversitetskrise, klimaændringer og ressourceudtømmning. Forelæsningsrækken gør dig klogere på den natur, der venter lige uden for døren, og den måde, den spiller ind i hele verdens økosystem på. Hvad betyder skovene for verdens klima? Hvilke arter af fx pattedyr, fisk og insekter kan du finde i Danmark? Og hvilke områder i Danmark bør du besøge for at blive klogere på det hele?

25/10: Introduktion: Den biologiske mangfoldighed. Naia Morueta-Holme, adjunkt i makroøkologi, Globe Institute

01/11: Skove og træer. Vivian Kvist Johannsen, ph.d. og seniorforsker ved Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning

08/11: Vilde planter. Henrik Ærenlund Pedersen, lektor emeritus, Statens Naturhistoriske Museum, Københavns Universitet

15/11: Insekter. Philip Francis Thomsen, lektor i økologi, Aarhus Universitet

22/11: Fisk. Peter Rask Møller, lektor i zoologi, Statens Naturhistoriske Museum

29/11: Pattedyr. Thomas Secher Jensen, seniorforsker emeritus, Naturhistorisk Museum

06/12: Padder og krybdyr. Henrik Bringsøe, herpetolog

13/12: Trækfugle. Mark Desholm, ph.d. i vildtbiologi, Dansk Ornitologisk Forening

Naturvidenskabens detektiver

TID: 25/10, 6 mandage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Den bibelske gengældelseslov 'øje for øje, tand for tand' kunne nemt forveksles med en retsmedicinsk procedure. Der er dog en verden til forskel. Men hvad sker der egentlig i obduktionslokalet, i laboratorierne og i undersøgelsesrummene, når politiet kommer med nye kroppe – døde og levende – til undersøgelse? Mange forskere og eksperter arbejder hele tiden på at hjælpe politiet med opklaringsarbejdet i kriminalsager. Få et indblik i, hvordan naturvidenskabens eksperter arbejder som detektiver i kriminalitetens verden og hjælper med opklaringen af selv de mest komplicerede mordgæder.

25/10: Hvad den døde krop afslører – retsmedicin. Asser Hedegård Thomsen, speciallæge i retsmedicin, Aarhus Universitet

01/11: Maddiker, fluer og tiden efter dødens indtræden – retsentomologi. Thomas Pape, lektor og kurator, Statens Naturhistoriske Museum

08/11: Behandlet, påvirket eller forgiftet? – retskemik. Martin Worm-Leonhard, retskemiker, Syddansk Universitet

15/11: Tænder og kæber: et kæmpebibliotek af personlige informationer hos både levende og døde – retsodontologi. Dorthe Arenholt Bindslev, adjungeret professor, specialtandlæge, Aarhus Universitet

22/11: Personundersøgelsen og forbrydelsens tydelige spor – klinisk retsmedicin. Lise Frost, speciallæge i retsmedicin, Aarhus Universitet

29/11: Når DNA-spor fortæller en historie – retsgenetik. Stine Frisk Fredslund, laboratorieleder, Retsgenetisk Afdeling, Københavns Universitet

Hvirveldyrenes evolution

TID: 28/10, 7 torsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

UNDERVISER: Bent Erik Kramer Lindow, palæontolog, Statens Naturhistoriske Museum

Hvirveldyr – dyr med ryggrad – er en af de mest mangfoldige dyregrupper på Jorden. Gennem 400 millioner år har de tilpasset sig et væld af forskellige miljøer på vores planet; havet, land-jorden og luften; tropisk varme, arktisk kulde og alt derimellem. Mennesket er selv et hvirveldyr, og hvirveldyrenes lange evolutionshistorie er derfor også vores egen. Forelæsningerne gennemgår hvirveldyrenes evolution med udgangspunkt i den nyeste viden fra forskning i både fossiler og DNA. Få opridset hele den store historie.

28/10: Fossiler, forstening, datering og slægtskab

04/11: Hvirveldyrenes oprindelse og fisk og hajers evolution

11/11: Hvirveldyrene går på land og masseuddøen ved Perm/Trias

18/11: Tilbage til havet: Hvaløgler og svaneøgler og de første dinosaurer

25/11: Fuglenes oprindelse og udvikling og masseuddøen ved Kridt/Tertiær

02/12: Hvalernes oprindelse og evolution

09/12: Primaternes oprindelse og evolution

Bjergarter – Jordens byggesten

TID: 13-14/11, 1 weekend, kl. 10.00-16.00

PRIS: 895 kr., studerende 495 kr.

UNDERVISER: Hans Dieter Zimmermann, lektor emeritus i geologi, Aarhus Universitet

Bjergarterne er Jordens byggesten og er uundværlige som råstoffer. Nogle bjergarter dannes i stor dybde, andre på Jordens overflade. Nogle er milliarder af år gamle, mens andre dannes lige i dette øjeblik. Studiet af bjergarter er nøglen til at forstå processer som pladetektonik, magmadannelse, vulkanisme, metamorfose og sedimentation. Hvordan har bjergarterne udviklet sig? Hvad gør dem så forskellige? Hvilke metoder bruger geologerne til at undersøge bjergarter og for at finde ud af, hvordan de 'ser ud inden'? Hvilke udgangsmaterialer har bjergarterne dannet sig fra og ved hvilke betingelser? Få de vigtigste bjergarter beskrevet mineralogisk og teksturelt og sat i relation til deres udgangssammensætninger og dannelsesprocesser.

At opklare forbrydelser er ikke kun forbeholdt politiet. Mange forskere hjælper med opklaringsarbejdet. Mød en række af dem i 'Naturvidenskabens detektiver'. Se side 42.

Universets fundamentale kræfter

TID: 17/1, 5 mandage, kl. 17.15-19.00. Ingen undervisning 14/2

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Alt i verden er påvirket af de fire fundamentale kræfter – den elektromagnetiske kraft, den svage kernekraft, den stærke kernekraft samt tyngdekraften. Det er dem, der gør, at mennesker ikke falder fra hinanden, at Solen lyser, og at gigantiske galakser støder sammen. Kræfterne er nemlig ansvarlige for alle fysiske vekselvirkninger i universet. Men hvordan kan to protoner være lige ved siden af hinanden, selvom de frastøder hinanden? Hvordan kan vi se kræfternes effekt? Og kan alle fire kræfter samles i strengteorien? Kom på tur ind i universets mindste bestanddele og ud til rummets største objekter.

17/01: Den elektromagnetiske kraft. Ulrik Ingerslev Uggerhøj, professor i relativistisk atomfysik, Aarhus Universitet

24/01: Den svage kernekraft. Troels C. Petersen, lektor i eksperimentel subatomar fysik, Niels Bohr Institutet

31/01: Den stærke kernekraft. Mads Toudal Frandsen, lektor i partikelfysik, Syddansk Universitet

07/02: Tyngdekraften. Niels Obers, professor i partikelfysik og kosmologi, Københavns Universitet

21/02: Strengteori – alle kræfterne i én teori. Charlotte Fløe Kristjansen, professor i partikelfysik og kosmologi, Niels Bohr Institutet

Fremtidens digitale teknologier

TID: 17/1, 4 mandage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Forestil dig en hverdag, hvor dit SmartWatch fortæller dig, om du er ved at blive syg, hvor dine briller viser data om fx den by, du går rundt i, eller hvor du får leveret varer til døren med droner eller selvkørende biler. Den digitale udvikling tordner afsted. Big Data, Blockchain, Internet of Things – vi når knap nok at forstå teknologierne, før de spås at få en enorm indflydelse på vores fremtid. Hør om nogle af de digitale teknologier, eksperterne mener, vil revolutionere verden og ændre vores hverdag.

17/01: Big Data. Bjarne Kjær Ersbøll, professor og sektionsleder ved DTU Compute, Danmarks Tekniske Universitet

24/01: Blockchain. Kim Peiter Jørgensen, videnskabelig assistent, IT-Universitetet i København

31/01: Kunstig intelligens. Martin Mose Bentzen, lektor, DTU Management Engineering, Danmarks Tekniske Universitet

07/02: Internet of Things (IoT). Sarah Renée Ruepp, lektor i telekommunikation, Danmarks Tekniske Universitet, og Martin Nordal Petersen, lektor i telekommunikation, Danmarks Tekniske Universitet

Alt du bør vide om naturvidenskab – næsten

TID: 20/1, 7 torsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Hvordan er det nu lige med Newtons love, evolutionsteorien, atomer, kvantemekanikken og DNA-spiralen? Få din naturvidenskabelige viden genopfrisket – eller start her. Naturvidenskaben forundrer og forbløffer med både den indsigt, forskerne har opnået, og de spørgsmål, ingen endnu har formået at besvare. Få et overblik over de kræfter, som styrer alt omkring os, og de sammenhænge, teorier og opdagelser, der ligger bag vores viden om den verden, som mennesket gennem årtusinder har forsøgt at forstå.

- 20/01: Biologi.** Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet
27/01: Kemi. Mogens Christensen, lektor i kemi, Aarhus Universitet
03/02: Genetik. Thomas G. Jensen, institutleder og professor i medicinsk genetik, Aarhus Universitet
10/02: Fysik. Ulrik Ingerslev Uggerhøj, professor i relativistisk atomfysik, Aarhus Universitet
17/02: Matematik. Niels Lauritzen, lektor i matematik, Aarhus Universitet
24/02: Astronomi. Hans Kjeldsen, professor i fysik og astronomi, Aarhus Universitet
03/03: Geologi. John A. Korstgård, professor i geologi, Aarhus Universitet

Aben der blev verdens herre

TID: 30/1, 1 søndag, kl. 12.00-16.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet

De seneste 150 år har forskere søgt efter sandheden om det første menneske. Men med syv millioner års historie og et utal af tidligere menneskearter kan man kun opstille sandsynlige forløb. Denne dag ser vi nærmere på menneskets evolution. For hvordan endte en abe med at blive verdens hersker? Hvordan kortlægger vi menneskets historie ud fra arkæologiske fund? Og hvad betyder nye fund for fortællingen? Bliv klogere på menneskets evolution, udvandringen fra Afrika til resten af verden, og hvordan mennesket udviklede sig til at blive et tobenet, skaldet og tænkende væsen. Forløbet tager afsæt i bogen 'Evolutionens menneske – menneskets evolution. Om aben der blev verdens herre' (Aarhus Universitetsforlag).

Einstein, sorte huller og andre mysterier

TID: 19/3, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISERE: Helle Stub, cand.scient. i astronomi, fysik og matematik, og Henrik Stub, cand.scient. i astronomi, fysik og matematik

Det første billede af et sort hul fra 2019 var et af de største astronomiske gennembrud i mange år og en stærk bekræftelse af Einsteins relativitetsteori. Vi vil forsøge at placere de sorte huller i det moderne astronomiske verdensbillede samt at se på, hvad fremtiden kan bringe. Vi skal vidt omkring bl.a. i Einsteins univers, som giver forudsætningen for at forstå de sorte huller. Vi skal høre om sorte hullers historie og opdateres om de nyeste opdagelser, og til sidst kigger vi på nogle af de uløste mysterier, som universet byder på.

Kemiske eksperimenter – prøv gerne dette derhjemme

TID: 20/3, 1 søndag, kl. 12.30-16.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Peter Hald, sikkerhedsleder ved Institut for Kemi, Aarhus Universitet

Det er både spændende og sjovt at eksperimentere, men eksperimentet er også centralt for videnskaben. I århundreder har videnskabsmænd og -kvinder lavet videnskabelige forsøg for at blive klogere på, hvad naturen kan. Denne dag vil du blive præsenteret for en række kemiske eksperimenter, som let kan udføres i et almindeligt køkken. Og du får lov til at prøve dem selv i praksis. Forløbet henvender sig både til undervisere på skoler, gymnasier og universiteter samt til de nysgerrige, der gerne vil prøve at have eksperimenterne i egne hænder. Undervisningen tager afsæt i bogen '169 kemiske eksperimenter' (Aarhus Universitetsforlag).

Altings begyndelse

TID: 20/4, 6 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Det er svært ikke at fortabe sig i naturvidenskabens fascinerende forklaringer på vores tilstedeværelse i verden. Om det er Big Bang, vejen fra vand til land, menneskets første fodspor eller noget helt fjerde. Men hvordan er egentlig historien om altings begyndelse, når den bliver belyst af forskellige fagligheder? I denne forelæsningsrække bliver du klogere på altings begyndelse – både som den beskrives i naturvidenskaben, som den fortolkes i religionerne, og som den graves frem i arkæologien og historiebøgerne.

20/04: Big Bang og universet bliver til. Tina Ibsen, astrofysiker og videnskabsformidler

27/04: Livets oprindelse – fra vand til land. Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet

04/05: Religion og samfundets begyndelse. Anders Klostergaard Petersen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

11/05: Menneskenes oprindelse og tidlige udvikling. Bent Erik Kramer Lindow, palæontolog, Statens Naturhistoriske Museum

18/05: Altings begyndelse på film – dinosaurer og hulemennesker i populærkulturen. Peter Schepelern, lektor emeritus i filmvidenskab, Københavns Universitet

25/05: Nu er vi her – hvad er så meningen med det? Mia Skjold Tvede Henriksen, ph.d. i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet

FÅ VIDEN LIGE IND I ØRNERNE

Lyt til forskerne
i Radio4 og som
podcasts

På skattejagt i naturen

TID: 25/4, 5 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Et metaldetektorfund på linje med Solvognen. Eller forsvundne skatte fra 2. Verdenskrig. De fleste af os har nok drømt om at finde værdier på adrenalinfyldte skattejagter, der er Indiana Jones værdige. I denne forelæsningsrække skal vi møde en række eksperter, der har gjort skattejagt i naturen til en del af deres professionelle virke. Hør om deres vildeste opdagelser, få tips til de bedste steder at gå på jagt i den danske naturs eget skatkammer, og bliv kloge- re på arbejdet med danekræ.

- 25/04: Danekræ – enestående fossiler, mageløse meteoritter og sjældne krystaller.** Bent Erik Kramer Lindow, palæontolog, Statens Naturhistoriske Museum
- 02/05: Rav – et vindue til fortiden.** Anders Leth Damgaard, ravforsker og formand for Den Danske Ravklub
- 09/05: Fossiljagt i Danmark – hvad kan du finde, og hvor?** Line Henriette Broen, geolog, Aarhus Kommune
- 16/05: Forstenede dyrespor – et øjebliksbillede af det forhistoriske liv.** Jesper Milàn, ph.d. i geologi og museumsinspektør, Geomuseum Faxe
- 23/05: Danmarks dybe fortid: Fossile fisk fra moleret.** Ane Elise Schrøder, ErhvervsPhD-studerende i palæontologi, Museum Mors og Statens Naturhistoriske Museum, Københavns Universitet

Evolutionshistoriske milepæle

TID: 26/4, 5 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Evolutionsbioingen fortæller os, at klodens syv milliarder mennesker kun spiller en mindre rolle i en langt større fortælling. Alt levende fortæller en fælles historie, som danner grundlag for udviklingen af den enorme mangfoldighed, der omgiver os, og som vi er en del af. Livet på Jorden er et resultat af 4 milliarder års formåls- løs udvikling, hvor noget omdannes til noget andet. Det kan være svært at forholde sig til, at alt foregår helt tilfældigt. En række dygtige evolutionsforskere giver dig en introduktion til evolutionsteoriens mange sider.

- 26/04: Livets oprindelse.** Kai Finster, professor i astrobiologi, Aarhus Universitet
- 03/05: Evolution af endotermi blandt hvirveldyrene.** Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet
- 10/05: Evolution på øer.** Jens Mogens Olesen, professor i biologi, Aarhus Universitet
- 17/05: Sex – en evolutionær gåde.** Jørgen Bundgaard, lektor emeritus i genetik, Aarhus Universitet
- 24/05: Uddøen.** Finn Borchsenius, prodekan, lektor, Natural Sciences, Aarhus Universitet

Naturtur: Ornitologi, fuglestemmer og kommunikation

TID: 22/5, 1 søndag, kl. 10.00-12.30
PRIS: 275 kr., studerende 150 kr.
STED: Mødested: Utterslev Mose, P-plads ved Grønnemose Allé, Grønnemose Allé
UNDERVISER: Bjarne Bo Jensen, biolog

Vandreturen kombinerer den direkte oplevelse af fuglene i naturen og deres sang med beskrivelser af, hvordan de bruger sangen og kaldene i deres kommunikation med hinanden. Nyere forskning tyder på, at nogle fuglearter faktisk forstår grammatiske regler og anvender dem i deres kommunikation. Sangfuglene skal lære deres stemmer via mekanismer, der i stor udstrækning ligner den måde, børn lærer at tale på. Vi vil også gennemgå årets gang set fra fuglenes side, og hvor vi igennem året har gode chancer for at se dem. Og så skal vi selvfølgelig lytte til fuglestemmerne, som her i midten af maj synges ud i landskabet for fuld kraft.

Religion & filosofi

Gå dig klog – i Grundtvigs fodspor

— **TID:** 26/8, 1 torsdag, kl. 15.30-17.30
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
STED: Vor Frue Kirke, Hovedindgangen ved Nørregade
UNDERVISER: Ingrid Ank, leder af Grundtvig-Akademiet

Der er fyldt med fugle, marker og skove i N.F.S. Grundtvigs salmer, men selv tilbragte han det meste af sit liv inden for Københavns bymure i den dengang lille, lukkede og lugtende by, hvor også Søren Kierkegaard og H.C. Andersen gik rundt. Med København som baggrundsramme gjorde Grundtvig sig sine tanker om samfund, skole, frihed, tro og menneskeliv og var vidne til et samfund i voldsom forandring. Følg med på byvandring i Grundtvigs fodspor, og få et indblik i Grundtvig som både politiker, folkeoplyser, præst og digter.

Gå dig klog – filosofisk vandretur

— **TID:** 29/8, 1 søndag, kl. 13.00-15.00
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
STED: Foran Dronning Louises Thehus, Ved Slotshaven 12 (det stråtekte hus for enden af stien)
UNDERVISER: Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

Vandring har for mange filosoffer været et redskab til at finde inspiration. Filosoffer som Kant, Kierkegaard, Nietzsche og Rousseau har alle vandret rundt i naturen og byen for at bevæge tanker og få sat gang i spillet mellem krop og sind. Vær med, når Folkeuniversitetet i selskab med filosof Carsten Fogh Nielsen sætter farten ned og drager på en filosofisk vandretur i smukke omgivelser ved Bernstorff Slotshave. Kom med på en skovvandring i godt selskab. Lær, hvordan man tænker og får idéer på farten. Vær med, når vi filosoferer over sprogets forunderlighed, over hvor naturen slutter og kulturen begynder, og over vores ansvar for at passe på naturen. Lær om spillet mellem filosofi, natur, kultur, etik, sprog, krop og bevægelse på en eftermiddag med tænksom filosofisk vandring.

Et menneske af kvalitet

— **TID:** 6/9, 6 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

"Du har altid været rig, køn og i super god form. Hvor er det dog imponerende, at du har mere end 450 venner på Facebook. Og hvilken IQ! Skål for dig og tillykke med dagen!" Er det de kvaliteter, vi håber, venner og familie fremhæver under skåltaler til vores runde fødselsdage? Siden antikken har filosoffer, teologer og tænkere funderet over menneskelivets værdi. De har overvejet, hvilke dyder vi bør stræbe efter. Både for at skabe gode relationer, men også som fundamentet til et samfund, vi har lyst til at dele med hinanden.

06/09: Dannelse. Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet
13/09: Empati. Anders Dræby, ph.d., eksistentiel terapeut, filosof og forfatter
20/09: Generøsitet. Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet
27/09: Taknemmelighed. Anders Dræby, ph.d., eksistentiel terapeut, filosof og forfatter
04/10: Mod. Hans Fink, docent emeritus i filosofi, Aarhus Universitet
11/10: Myndighed. Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

FØLG MED PÅ FACEBOOK

facebook.com
/fuemdrup

Mytologier

TID: 7/9, 6 tirsdage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Mytologier gav svar på livets store spørgsmål og fortæller hermed en vigtig historie om fortidens verdensbilleder. Historiens mytologier giver ikke længere mennesket svar på, hvordan verden hænger sammen, men de giver et perspektiv på menneskets behov for meningsfulde forklaringer. Vær med, når de store mytologier introduceres. Få et indblik i deres udbredelse, deres historie og deres forklaringer på verdens konflikter, skabelse og undergang.

- 07/09: Indledning: Kristendom og mytologi – samme eller to forskellige ting?** Anders Klostergaard Petersen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 14/09: Ægyptisk mytologi.** Louise Alkjær, cand.mag. i ægyptologi
- 21/09: Græsk mytologi.** Chr. Gorm Tortzen, lektor emeritus, cand.mag. i græsk og latin
- 28/09: Romersk mytologi.** Jakob Munk Højte, ekstern lektor i klassisk arkæologi, Aarhus Universitet
- 05/10: Nordisk mytologi.** Jens Peter Schjødt, professor i religionshistorie, Aarhus Universitet
- 12/10: Litteratur er det modsatte af myte.** Hans Hauge, lektor emeritus i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Livet og døden i de store religioner

TID: 7/9, 4 tirsdage, kl. 17:30-19:15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Hvor kommer vi fra? Hvor skal vi hen? Hvad er meningen med livet? Og hvorfor er der ondskab og død? Hvad giver værdi her i livet og hinsides det jordiske liv? Hvordan skal man selv være et godt menneske, og hvilken rolle spiller religiøse idéer, praksisformer og tilhørsforhold? Bliv konfronteret med tanker om livet på godt og ondt, når religionsvidenskabelige forskere præsenterer verdensreligionernes forskellige svar og forestillinger om menneskelivet og livet efter døden.

- 07/09: Hinduisme.** Marianne Qvortrup Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 14/09: Buddhismen.** Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 21/09: Kristendom.** Tina Langholm Larsen, ekstern lektor i religionsstudier, Syddansk Universitet
- 28/09: Islam.** Thomas Brandt Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Straffens filosofi

TID: 8/9, 6 onsdage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Thomas Østergaard, cand.mag. i filosofi

Hvad skal vi som samfund stille op med de mennesker, der begår kriminalitet? Det nærliggende svar er, at de skal straffes, men dette rejser nye spørgsmål: Hvor mildt eller strengt skal der straffes for forskellige typer kriminalitet, og hvad vil vi opnå med at straffe? Er straffen et mål i sig selv, eller har den et bestemt formål – og er dette realistisk? Kunne der tænkes at være brugbare alternativer til straffeinstitutionen, som den ser ud i dag?

- 08/09: Straffens problem og gengældelsens princip**
- 15/09: Humane straffe og basal ansvarlighed**
- 22/09: Lovlydighedens pris og straffens symbolik**
- 29/09: Kriminalprævention: Forbedring eller afskrækkelse?**
- 06/10: Farlige kriminelle og uskadeliggørende straffe**
- 13/10: Samfundets selvforsvar og straffeinstitutionens alternativer**

Filosofiens hovedværker: Simone de Beauvoirs 'Det andet køn'

TID: 8/9, 3 onsdage, kl. 17:30-19:15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Mia Skjold Tvede Henriksen, ph.d. i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet

"Man fødes ikke som kvinde, man bliver det." Sådan skrev Simone de Beauvoir i sit banebrydende mesterværk 'Det Andet Køn' fra 1949. Men hvad betyder det? Og har konstateringen fortsat en relevans i dag? Beauvoir var en af det 20. århundredes helt store tænkere. Både som prominent eksistentielist og som en af feminismens mest afgørende figurer. Bliv klogere på Simone de Beauvoir, når vi dykker ned i hendes hovedværk.

- 08/09: Kvinden og Det Andet Køn.**
- 15/09: Kvinden og kroppen.**
- 22/09: Kvinden og kulturfortællingen.**

Den gådefulde søvn

TID: 13/9 og 20/9, 2 mandage, kl. 19:30-21:15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Marie Møller Kristensen, forfatter og cand.mag. i filosofi

Vi bruger omkring en tredjedel af vores liv på at sove, men for viden-skaben er søvnen stadig noget af en gåde. Vores søvn er en sammensat størrelse, der både er naturlig og påvirket af kultur og samfund. Sovevæner, søvnproblemer og opfattelser af søvn har forandret sig gennem historien. Der er blevet forsket i søvn siden Aristoteles, men den moderne søvnforskning er kun 100 år gammel. I dag er den sunde søvn et emne af almen interesse, og teknologien bidrager med flere og flere metoder til at måle og – måske – forbedre søvnkvaliteten.

Vågn op til livet

- **TID:** 14/9, 4 tirsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Anders Dræby, ph.d., eksistentiel terapeut, filosof og forfatter

Hvordan skal man leve sit liv, for at det bliver et godt liv? Vores kultur er præget af en forestilling om, at vi opnår et godt liv ved at få oplevelser, tjene penge, forbruge, præstere og få social anerkendelse. Men stadig flere af os føler, at vores måde at leve på virker lidt som at gå i søvne. Den østlige og vestlige filosofi indeholder da også et tidløst budskab om, at vi faktisk kan vågne op til et andet og bedre liv. Hvis vi forholder os bevidst til vores livsvilkår, kan vi nemlig få en mere menneskelig tilværelse. Baseret på 'Livskunsten – filosofien om at vågne op til livet' (Akademisk Forlag).

14/09: Søvn og vågen tilstand

21/09: Døden

28/09: Hjertet

05/10: Ånden

Hegel for et større publikum – oplev Rune Lykkeberg

- **TID:** 29/9, 1 onsdag, kl. 19.45-21.15
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Rune Lykkeberg, chefredaktør på Dagbladet Information

Den tyske filosof Georg Wilhelm Friedrich Hegel har betydet så meget for vores forestillinger om modernitet, historie og fremskridt, at vi alle er hegelianere – de fleste af os ved det bare ikke. Hegel ville udvikle et filosofisk system, som skulle begribe hele hans tid i tanker, men det er også med Hegel, at vi kan få greb om vores egen samtid. Få mulighed for at forstå Hegel helt forfra i selskab med Rune Lykkeberg. Foredraget tager afsæt i bogen 'Hegel for et større publikum' (Informations Forlag).

Hvorfor har vi de værdier, vi har? En indføring i Nietzsches 'Moralens genealogi'

- **TID:** 2/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Hvad er godt? Hvad er ondt? Sådan har moralfilosofien spurgt igen og igen. Kedelige spørgsmål, mente Nietzsche. Og de efterfølgende værdidebatter har mest tjent til at forhindre en egentlig undersøgelse af moralen. En sådan undersøgelse ville kræve, at man begyndte at filosofere med hammeren, som Nietzsche udtrykte det. Med sin såkaldt genealogiske metode stillede Nietzsche derfor en ny type mere hårdtslående spørgsmål: Hvorfor har vi de værdier, vi har? Hvem har haft brug for at skabe dem? Og hvad er de siden hen blevet anvendt til?

Tre tænkere, ét emne: Fællesskab

- **TID:** 9/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Fællesskab er et evigt aktuelt emne. De kriser, der præger vor tid – finanskrisen, flygtningekrise, unionskrise, miljøkrise, pandemikrise – udfordrer på forskellig vis vores fællesskaber. Det foranlediger os til helt fundamentalt at spørge: Hvem er vi? Hvad udgør et fællesskab? Hvad vil det overhovedet sige at være sammen? Det ser vi på denne weekenddag. Vi genbesøger tre klassiske tænkere i et nyt lys: Aristoteles om det politiske fællesskab, Kant om det æstetiske fællesskab og Kierkegaard om det religiøse fællesskab.

Alderdommens filosofiske livskunst

- **TID:** 10/10, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Anders Dræby, ph.d., eksistentiel terapeut, filosof og forfatter

Vi kan have brug for hjælp, når vi nærmer os livets sidste fase. I dag bliver stadig flere af os gamle i en kultur, der mere og mere forherliger ungdommen. Samtidig lever vi i en teknologisk tidsalder, der har tilsidesat alderdommens visdom, og vi mangler gode visioner for at ældes. Men der er hjælp at hente hos fortidens filosoffer og åndelige lærere, der var optagede af, hvordan man får en god alderdom.

Skildpaddetanker – banale sandheder om fødsel, død og det utrolige liv ind imellem

- **TID:** 12/10, 1 tirsdag, kl. 19.45-21.30
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Mickey Gjerris, cand.theol., lektor i bioetik, Københavns Universitet

Vi lever med små og store historier i vores liv for at kunne holde det hele ud. Der er vores egne små historier om meningsfyldte øjeblikke, menneskelige relationer og interessante opgaver, der for en stund kan give det hele mening. Og så er der de store historier, som vi sætter os selv ind i – historier om Gud, kosmos, arten, slægten og ideologierne. Alle historierne trues konstant af dødens og tilfældighedens meningsløshed. Tager udgangspunkt i bogen 'Skildpaddetanker' (Jensen & Dalgaard) og søger efter at minde os om det, som vi har det med at glemme, men som kan gøre livet til at bære.

Eftermiddage i Park Bio på Østerbro: Filosofiens mesterværker

— **TID:** 26/10, 8 tirsdage, kl. 12.15-14.00
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.
STED: Park Bio, Østerbrogade 79
UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Filosofien vrimler med tanker udtænkt af historiens mange filosoffer og nedskrevet i et utal af filosofiske værker. Alligevel dukker nogle værker oftere op end andre. Hvorfor? Fordi de er i en klasse for sig! Disse filosofiske mesterværker har det med at overleve deres fortolkninger og være en udtømmelig kilde til menneskets forsøg på at forstå sig selv og sin verden. Bliv indført i – og udfordret af – en perlerække af filosofiens absolutte mesterværker.

26/10: Platon – Staten
02/11: Aristoteles – Den nikomakhæiske etik
09/11: Augustin – Bekendelser
16/11: René Descartes – Metafysiske meditationer
23/11: Immanuel Kant – Kritik af den rene fornuft
30/11: Søren Kierkegaard – Kjerlighedens Gjerninger
07/12: Friedrich Nietzsche – Moralens genealogi
14/12: Martin Heidegger – Væren og tid

Det Nye Testamente

— **TID:** 26/10, 5 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Troels Engberg-Pedersen, professor i teologi, Københavns Universitet

De fleste danskere har en nogenlunde forståelse af kristendommens grundpiller. Vi blev undervist i kristendommen i folkeskolen, og samfundet overleverer dens værdier, så vi har ikke kunnet undgå at beskæftige os med den. Men hvor godt kender du egentlig den filosofi og teologi, der ligger bag den kristne tankegang? Bibelen er et komplekst værk, som er blevet læst, genlæst og nyfortolket af generationer af teologer med store konsekvenser for os alle. Den har været lærebog og samfundsindretter gennem årtusinder af vestlig kulturhistorie og er derfor måske det vigtigste litterære og religiøse værk de sidste 2000 år.

26/10: Markusevangeliet: Det første evangelium
02/11: Paulus: 1. Thessalonikerbrev og Filipperbrevet
09/11: Paulus: Galaterbrevet
16/11: Johannesevangeliet: Det sidste evangelium?
23/11: Johannes' Åbenbaring: Apokalyptik og politik

Forstå debatten: Nutidens etiske dilemmaer

— **TID:** 27/10, 4 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Hvad ville du gøre, hvis en af dine nærmeste led af en smertefuld og uhelbredelig sygdom og bad om hjælp til at få fred? Hvordan skal vi prioritere vores sundhedsindsats under corona og i kriser generelt? Har vi et ansvar overfor kommende generationer og folk fra fjerne lande ift. klimaforandringerne? Og kan man argumentere for, at krige kan være retfærdige? Hverdagen er fuld af dilemmaer, der har bund i filosofi og etik. Ethiske dilemmaer kræver mange grundige overvejelser, hvor der må tages stilling til, hvilket eller hvilke hensyn der har størst vægt.

27/10: Aktiv dødsbistand: Bør det lidende menneske have hjælp til at dø? Jacob Dahl Rendtorff, professor i ledelsesfilosofi, Roskilde Universitet
03/11: COVID-19 og prioritering i sundhedsvæsenet. Hvordan vælger vi, hvem der får behandling først? Jacob Busch, lektor i medicinsk filosofi, Aarhus Universitet
10/11: Hvem har ansvaret for klimaændringerne? Lone Belling, cand. phil., forfatter og organisations- og ledelseskonsulent, Liv og Lederskab
17/11: Kan krigen være retfærdig? Morten Dige, lektor i filosofi, Aarhus Universitet

Filosofihistorie – fra år 1900 til i dag

— **TID:** 27/10, 8 onsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Forelæsningerne præsenterer nogle af de største og mest betydelige filosoffer, der har eksisteret. Den historiske periode, som strækker sig fra 1900 til i dag, byder på mange afgørende filosofiske idéer og tanker. Lær at forstå de filosofiske teorier og mennesket bag dem, når vi gennemgår en perlerække af historiens filosofiske tænkere – fra Wittgenstein, Beauvoir og Sartre til Habermas og Butler. Bliv nysgerrig på sproget, idéhistorien, teologien, kønnet og meget mere, når vi præsenterer de tanker, der har været med til at forme vores samfund, som det ser ud i dag.

27/10: Martin Heidegger: Væren i verden – filosofiens muligheder efter Guds død. Morten Sørensen Thaning, lektor i filosofi, Copenhagen Business School
03/11: Ludwig Wittgenstein: Sprog, verden, livsform. Lars Bo Gundersen, lektor i filosofi, Aarhus Universitet
10/11: Jean-Paul Sartre: Eksistensen går forud for essensen – om menneskets radikale frihed. Kresten Lundsgaard-Leth, adjunkt i anvendt filosofi, Aalborg Universitet
17/11: Simone de Beauvoir: Frigørelse og køn. Cæcilie Varslev-Pedersen, ph.d. i filosofi, New School for Social Research
24/11: Hannah Arendt: Menneskets vilkår og totalitarismen. Anders Dræby, ph.d., eksistentiel terapeut, filosof og forfatter
01/12: Michel Foucault: Videnskabshistorie, magtanalytik og subjektivering. Lars Thorup Larsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
08/12: Jürgen Habermas: Vægten af det bedre argument. Heine Andersen, professor emeritus i sociologi, Københavns Universitet
15/12: Judith Butler og Alenka Zupančič: Væren, politik og seksualitet. Rasmus Ugilt, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Paulus

TID: 30/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag. i historie og oberstløjtnant

Paulus' breve er de første skrifter overhovedet, der kendes om Jesus, hans virke og årtierne, som fulgte efter hans død. Med lidenskab og voldsomt engagement sætter Paulus sig ind for den nye tro – hyppigt i strid med egne trosfæller – mens han utrætteligt rejser, forkynder, sætter i værk, skriver, fordømmer, formaner, opmuntrer og stifter nye menigheder overalt, hvor han kommer frem. Man kan med rette sige, at uden en Paulus ville Jesusbevægelsen næppe have frigjort sig fra jødedommen og være blevet til det, den jo blev: en verdensreligion.

Techne: Teknologi og kunst fra stenalderen til i dag

TID: 4/11 og 11/11, 2 torsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Marie Møller Kristensen, forfatter og cand.mag. i filosofi

Menneskenes historie er også teknologiernes historie, der begyndte i stenalderen med redskaber og kunst og fortsatte med skrifttegn og stadig mere avancerede apparater og maskiner. I dette forløb vil vi foretage nogle nedslag i vores teknologihistorie fra de første mennesker og op til i dag. Vi skal se på tidlige menneskeskabte redskaber og kunstværker, på opfindelsen af skrift forskellige steder i verden og på moderne computerteknologier. Få et indblik i, hvordan både gamle og nye teknologier udvider vores erkendelse og hukommelse, hvordan vi oplever verden og lever gennem teknologier. Forløbet tager afsæt i bogen 'Skrift – fra billeder til bits' (Mindspace 2020).

Eksistentialismens store tænkere

TID: 28/10, 6 torsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

UNDERVISER: Kresten Lundsgaard-Leth, adjunkt i anvendt filosofi, Aalborg Universitet

Kom tæt på seks af filosofihistoriens største eksistenstænkere, som på hver deres måde forsøgte at stille os til regnskab for tilværelsens vanskeligste spørgsmål: Hvem er jeg? Hvad er mennesket for en størrelse? Og hvordan kan vi leve et menneskeligt liv, der er værd at leve? Denne forelæsningsrække vil se på, hvordan de største tænkere inden for eksistentialismen hver især gentænker det sokratiske grundspørgsmål om, hvad menneskelivet (altså 'eksistensen') er for noget.

28/10: Sokrates

04/11: Søren Kierkegaard

11/11: Arthur Schopenhauer

18/11: Friedrich Nietzsche

25/11: Martin Heidegger

02/12: Jean-Paul Sartre

Eftertanker: Forskeren og hospitalspræsten om håb

TID: 6/12, 1 mandag, kl. 17.30-19.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISERE: Mickey Gjerris, cand.theol., lektor i bioetik, Københavns Universitet, og Lotte Blicher Mørk, hospitalspræst på Rigshospitalet

Det er ikke nemt at være menneske. Der er så meget at forholde sig til, så meget ansvar at løfte, så mange bekymringer at bekymres over og så meget sorg at bære. Livet er udskudt død, som Løgstrup sagde. Og rundt omkring kolliderer økosystemerne, klimaet forandres, og arterne forsvinder i et tempo, så biologerne taler om den 6. masseuddøen. Hvordan kan man i den situation bevare håbet og forstanden? Det er spørgsmål som disse, som hospitalspræsten og etikeren har sat hinanden og publikum stævne for at samtale om.

Jürgen Habermas – samtalens tænker

TID: 17/1, 4 mandage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

I 2019 udgav Jürgen Habermas sit formentligt sidste hovedværk 'Også en filosofiens historie'. Betragter man hele Habermas' forfatterskab, er det tydeligt, at Habermas er samtalens tænker. For ham er det gennem samtalen, at vi søger indbyrdes forståelse, selvom vi ikke er ens eller enige. Her hersker ikke magten, men det bedre arguments tvangsløse tvang. Også i Habermas' sidste værk er samtalen i fokus. Her udvides den til at omfatte religionen. Frem til det moderne har religionen i alle civilisationer ydet den grundlæggende tyding af tilværelsen, så grundlæggende, at vi ikke uden at miste os selv kan se bort fra den i det moderne.

17/01: Det bedre arguments ejendommelige tvangsløse tvang. Steen Nepper Larsen, lektor i uddannelsesvidenskab, Aarhus Universitet

24/01: Habermas' politiske tænkning. Heine Andersen, professor emeritus i sociologi, Københavns Universitet

31/01: Tro og viden: Et hegelsk tema hos Habermas. Niels Grønkjær, sognepræst og dr.theol.

07/02: Var det de religiøse sprog- og tankeformer, der skabte det moderne? Steen Nepper Larsen, lektor i uddannelsesvidenskab, Aarhus Universitet

Værklæsning: Søren Kierkegaards 'Kjerlighedens Gjerninger'

TID: 17/1, 6 mandage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

UNDERVERSISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Kierkegaards 'Kjerlighedens Gjerninger' er et af de smukkeste og mest udfordrende værker om kærligheden i den europæiske idéhistorie. En radikal udlægning af den kristne kærlighed holdes her op imod kærlighedsbegreberne fra den antikke verden: elskoven og venskabet. For Kierkegaard er den kristne kærlighed først og fremmest tilstede i handlingen – men Kierkegaard rokker samtidig ved vores forestilling om, hvad det overhovedet vil sige at handle. Værket er inddelt i en række kortere taler, der efter Kierkegaards egen intention henvender sig til enhver. Vi undersøger seks af disse taler.

17/01: Kjerlighedens Gjerninger, side 11-24

24/01: Kjerlighedens Gjerninger, side 25-95

31/01: Kjerlighedens Gjerninger, side 96-136

07/02: Kjerlighedens Gjerninger, side 155-203

14/02: Kjerlighedens Gjerninger, side 212-226

21/02: Kjerlighedens Gjerninger, side 312-326

Mennesket i naturen – naturen i mennesket

TID: 17/1, 5 mandage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

UNDERVERSISER: Rasmus Thybo Jensen, ph.d. i filosofi

Aristoteles definerede mennesket som det fornuftige dyr. Og Kant mente, at alene mennesket har værdi i sig selv i kraft af sin fornuft. Men hvis naturen forstås helt og holdent naturvidenskabeligt, så synes naturen blottet for enhver fornuft og iboende værdi. Muligvis har vi brug for det, som er blevet kaldt en delvis genfortryllelse af naturen for at forstå, hvordan naturen kan rumme sådan nogen som os. Kan vi gå så vidt som til at sige, at naturen kan have en værdi i sig selv? Og hvis ikke, giver det os så carte blanche til at udnytte naturen grænseløst? Og hvad kan vi overhovedet forstå ved natur i en verden, hvor klimaet er blevet et kulturprodukt?

17/01: Hvad er natur?

24/01: Hvad er menneskets natur?

31/01: Menneskets værdi

07/02: Naturens værdi

14/02: Menneskets ansvar for naturen

Sandhedens krise og den demokratiske samtale

TID: 18/1, 5 tirsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

UNDERVERSISER: Rasmus Thybo Jensen, ph.d. i filosofi

Afhænger sandheden af øjnene, der ser? Og hvad vil det overhovedet sige, at noget er sandt? Disse klassiske filosofiske spørgsmål har fået en ny relevans i en tid, der af nogle kaldes postfaktuel. Men kan vi fastholde en demokratisk samtale uden sandheden som guidende ideal? Med udgangspunkt i klassiske sandhedsteorier undersøger vi bl.a. idéen om, at alle kendsgerninger er socialt konstruerede. Undervejs trækker vi på klassiske filosoffer som Platon, Descartes og Kant samt nyere teorier om sandhed. Vi kigger også på en række konkrete debatter om fx klimaforandringer, kønsidentitet og sygdomsbegrebet.

18/01: Hvad er sandhed?

25/01: Er sandheden altid relativ?

01/02: Socialkonstruktivisme: Former vores begreber virkeligheden?

08/02: Sandhed og det postfaktuelle samfund

15/02: Sandhed og den demokratiske samtale

Få nyhederne først

TILMELD DIG FOLKEUNIVERSITETETS NYHEDSBREV PÅ FUAU.DK, OG FÅ INFORMATION OM BL.A. SÆRLIGE TILBUD OG SÆRARRANGEMENTER

Store tanker om hverdagslivet

— **TID:** 19/1, 8 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Hvordan forholdt Kierkegaard sig til angst? Hvad siger Bibelen om tilgivelse? Og hvordan har man i filosofien reflekteret over kærligheden til forskellige tider? I denne forelæsningsrække stiller en række af landets dygtigste forskere skarpt på otte emner, som er tæt inde på livet for ethvert menneske.

- 19/01: Længsel.** Mogens Pahuus, professor emeritus i filosofi, Aalborg Universitet
26/01: Kærlighed. Søren Gosvig Olesen, lektor i filosofi, Københavns Universitet
02/02: Vrede. Lars-Henrik Schmidt, professor i filosofi og pædagogik, Aarhus Universitet
09/02: Tillid. Gry Ardal Printzlau, postdoc i teologi, Københavns Universitet
16/02: Mod. Poul Poder, lektor i sociologi, Københavns Universitet
23/02: Angst. Ole Morsing, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet
02/03: Omsorg. Claus Holm, lektor i pædagogik, Aarhus Universitet
09/03: Tilgivelse. Anders-Christian Lund Jacobsen, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet

Viljens mysterium – om menneskets magt og afmagt

— **TID:** 19/1, 6 onsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVERS: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

På højdepunktet af den europæiske oplysning erklærede Kant, at "intet kan siges at være uforbeholdent godt andet end en god vilje". På tærsklen til 2. Verdenskrig udbredte Leni Riefenstahl Hitlers nationalsocialisme i propagandafilmen 'Viljens triumf'. Disse nedslag illustrerer, at den europæiske kultur har gennemgået dybe erfaringer med viljen. Alligevel er viljen forblevet et mysterium. Under hvilke omstændigheder blev begrebet om viljen skabt? Og hvad er det siden hen blevet brugt til?

- 19/01: Aristoteles om menneskets magt**
26/01: Augustin om viljens synd
02/02: Thomas Aquinas om vilje og forstand
09/02: Kant om viljens lov
16/02: Kierkegaard om viljens enhed
23/02: Nietzsche om overmenneskets vilje til magt

Tysk filosofi – fra oplysningstiden til det 20. århundrede

— **TID:** 20/1, 8 torsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

"Tyskerne – man kaldte dem engang for tænkernes folk: Tænker de overhovedet længere? 'Deutschland, Deutschland über alles', jeg er bange for, at det var afslutningen på tysk filosofi. 'Findes der tyske filosoffer? Findes der tyske digtere? Findes der gode tyske bøger?', spørger man mig i udlandet. Jeg rødmer. At tyskerne overhovedet har holdt deres filosoffer ud!" Sådan filosoferer Nietzsche med hameren på tærsklen til det 20. århundrede. Men står det mon så grelt til med ånden i det europæiske hjerteland, som Nietzsche formodede?

- 20/01: Immanuel Kant: Oplysningsfilosofi.** Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet
27/01: G.W.F. Hegel: Idealisme. Anna Cornelia Ploug, ph.d.-studerende i filosofi, Roskilde Universitet
03/02: Friedrich Nietzsche: Fornuftsmistanke. Kresten Lundsgaard-Leth, adjunkt i anvendt filosofi, Aalborg Universitet
10/02: Ludwig Wittgenstein: Sprogfilosofi. Anne-Marie Søndergaard Christensen, lektor i filosofi, Syddansk Universitet
17/02: Martin Heidegger: Fænomenologi. Søren Gosvig Olesen, lektor i filosofi, Københavns Universitet
24/02: Theodor Adorno og Max Horkheimer: Kritisk teori. Malte Frøslee Ibsen, ekstern lektor i statskundskab, Københavns Universitet
03/03: Hans-Georg Gadamer: Hermeneutik. Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet
10/03: Peter Sloterdijk: Filosofisk antropologi. Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Moderne filosofihistorie på ét semester

— **TID:** 20/1, 6 torsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVERS: Kresten Lundsgaard-Leth, adjunkt i anvendt filosofi, Aalborg Universitet

De moderne filosoffer tager et opgør med antikkens naive metafysik for slet ikke at tale om middelalderens religiøse dogmer. Den fælles front mod de præmoderne tænkere får imidlertid ikke de moderne filosoffer til at være enige. Hvor rationalisterne mener, at tænkning skal klare ærterne, sværger empiristerne i stedet til den sanselige erfaring. Og hvor liberalismen tager udgangspunkt i det enkelte menneskes individuelle frihed, tager republikanismen udgangspunkt i forpligtende fællesskaber. Kant forsøger at samle trådene via sin såkaldt kopernikanske revolution, hvormed oplysningsfilosofien kulminerer, inden Nietzsche går til angreb på modernitetens fremskridtsoptimistiske sandheder og værdier.

- 20/01: Rationalisme: René Descartes**
27/01: Kontraktualisme: Thomas Hobbes
03/02: Empirisme: David Hume
10/02: Republikanisme: Jean-Jacques Rousseau
17/02: Kriticisme: Immanuel Kant
24/02: Perspektivisme: Friedrich Nietzsche

FÅ INFORMATION OM SÆRARRANGEMENTER OG SÆRLIGE TILBUD

Tilmeld dig Folkeuniversitetets
nyhedsbrev på fuau.dk

Eftermiddage i Park Bio på Østerbro: Hvad enhver dansker bør vide

— **TID:** 24/1, 8 mandage, kl. 12.15-14.00
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.
STED: Park Bio, Østerbrogade 79

Hvad bør man læse, høre, se eller smage, før man dør? Det giver tv, bøger og aviser os mange svar på. På Folkeuniversitetet har vi inviteret nogle af landets dygtigste forskere til at give deres bud på, hvad der er grundlæggende at vide inden for deres fag. Få overblik over milepæle, begivenheder og personer, som revolutionerede menneskets tilværelse. Hvad betyder 1864 for danmarkshistorien? Hvorfor er Johannes V. Jensen og Herman Bang fortsat på pensum? Hvilke konsekvenser fik opfindelsen af den elektriske telegraf, flyet og internettet for menneskets selvforståelse?

- 24/01: Danmarks historie.** Asser Amdisen, cand.mag. i historie og forfatter
- 31/01: Kunst.** Anders Troelsen, professor i arkitektur, Arkitektskolen i Aarhus
- 07/02: Teknologi.** Kristian Hvidtfelt Nielsen, lektor i videnskabsstudier, Aarhus Universitet
- 14/02: Musik.** Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab, tidl. musikchef, Aarhus Symfoniorkester
- 21/02: Film.** Andreas Halskov, ekstern lektor i medievidenskab, Aarhus Universitet
- 28/02: Litteratur.** Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet
- 07/03: Sundhed.** Uffe Juul Jensen, professor i filosofi og videnskabsteori, Aarhus Universitet
- 14/03: Arkitektur.** Anders Troelsen, professor i arkitektur, Arkitektskolen i Aarhus

Værklæsning: Johannesevangeliet

— **TID:** 24/1, 5 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVERISER: Troels Engberg-Pedersen, professor i teologi, Københavns Universitet

Johannesevangeliet har gennem alle tider været et nøgleevangelium om Jesus. Men det rummer også en lang række udfordringer for læseren, der giver anledning til spørgsmål: Er der tale om én sammenhængende tekst? Hvorfor gentager Johannes sig selv så meget, ikke mindst i de lange taler, han giver Jesus? Har han ét samlet koncept for hele sin betretning? Og adskiller konceptet sig i givet fald fra fx Markus og Paulus? Er Johannesevangeliet anti-jødisk?

- 24/01: Johannesevangeliet, kapitel 1**
- 31/01: Johannesevangeliet, kapitel 2-8**
- 07/02: Johannesevangeliet, kapitel 9-12**
- 14/02: Johannesevangeliet, kapitel 13-17**
- 21/02: Johannesevangeliet, kapitel 18-20**

Filosofiens mesterværker

— **TID:** 8/2, 8 tirsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.
UNDERVERISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Filosofien vrirler med tanker udtænkt af historiens mange filosoffer og nedskrevet i et utal af filosofiske værker. Alligevel dukker nogle værker oftere op end andre. Hvorfor? Fordi de er i en klasse for sig! Disse filosofiske mesterværker har det med at overleve deres fortolkninger og være en udtømmelig kilde til menneskets forsøg på at forstå sig selv og sin verden. Bliv indført i - og udfordret af - en perlerække af filosofiens absolutte mesterværker.

- 08/02: Platon – Staten**
- 15/02: Aristoteles – Den nikomakhæiske etik**
- 22/02: Augustin – Bekendelser**
- 01/03: René Descartes – Metafysiske meditationer**
- 08/03: Immanuel Kant – Kritik af den rene fornøft**
- 15/03: Søren Kierkegaard – Kjerlighedens Gjerninger**
- 22/03: Friedrich Nietzsche – Moralens genealogi**
- 29/03: Martin Heidegger – Væren og tid**

Nordisk mytologi

— **TID:** 27/2, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVERISER: Karen Bek-Pedersen, ph.d. i kulturhistorie

Hvad troede danskerne egentlig på, før hvide krist kom til Norden? Hvilke forestillinger havde man om verden, livet og døden? Og hvordan ved vi i dag noget om disse forestillinger? Hør om nordisk førkristen mytologi og om de religiøse trosforestillinger, der ligger bag myterne. Dagen vil desuden røkke lidt ved de populære forestillinger, vi har om for eksempel Odin, Thor og Freya, fordi disse forestillinger ikke svarer til, hvad den nyeste forskning i nordisk mytologi egentlig viser.

Hvad gør vi, når vi tænker?

— **TID:** 28/2, 5 mandage, kl. 17.00-18.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVERISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Hvad vil tænkning sige? Sådan spurgte filosofen Martin Heidegger i en række forelæsninger, der udkom i år 1954. I disse forelæsninger finder man Heideggers provokerende udsagn om, at 'det betænkeligste er, at vi endnu ikke tænker', og at 'videnskaben tænker ikke'. Vi vil i kurset tage Heideggers provokation op og forsøge at finde ud af, hvad tænkning overhovedet er: Hvad er det, vi gør, når vi tænker? Hvad er tænkningens genstand? Hvad er tænkningens forhold til filosofien som en 'kærlighed til visdom'? Hvilken forbindelse er der mellem tænkning og handling? Og hvad nytter tænkningen overhovedet?

- 28/02: Tænkepausen**
- 07/03: Tænkning og kærlighed**
- 14/03: Tænkning og viden**
- 21/03: Tænkning og sandhed**
- 28/03: Tænkning og moral**

Feminismens tænkere

TID: 28/2, 5 mandage, kl. 17:15-19:00

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Den feministiske filosofi har stor indflydelse på vores tænkning om mennesket, samfundet og demokratiet. Det har den, fordi den gentagne gange i historiens løb har sat etablerede sandheder under en kritisk lup og gentænkt, hvad det vil sige at være mand/kvinde, heteroseksuel/homoseksuel, hvid/ikke-hvid, majoritet/minoritet m.m. Bliv klogere på feministisk filosofi og dens betydning, når vi gennemgår nogle af de vigtigste feministiske tænkere, der på hver sin måde har forsøgt at ændre den gængse forståelse af køn, seksualitet, klasse, etnicitet og religion.

28/02: Ældre feministiske tænkere. Bente

Rosenbeck, professor emerita i nordiske studier og sprogvidenskab, Københavns Universitet

07/03: Simone de Beauvoir: Det andet køn.

Cæcilie Varslev-Pedersen, ph.d. i filosofi, New School for Social Research

14/03: Judith Butler: Det performative køn.

Rasmus Ugilt, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

21/03: Sojourner Truth til Silvia Federici:

Race, klasse og køn. Louise Fabian, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet

28/03: Fatima Mernissi: Islamisk feminisme.

Louise Rognlien, ph.d.-studerende i idéhistorie, Aarhus Universitet

Løgstrup i Hitlers Tyskland

TID: 7/4, 1 torsdag, kl. 17:15-19:00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Hans Hauge, lektor emeritus i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Blev Løgstrup økologisk i Tyskland i 30'erne? Og blev han fascineret af nazismen? Teologen og tænkeren K.E. Løgstrup var på studieophold i Hitlers Tyskland i 1930'erne og 1940'erne. Undervejs mødte han både kendte og ukendte personer, der var med til at præge ham. Forelæsningsen handler ikke om, hvad Løgstrup tænkte, men om, hvor han gjorde det, og hvem han tænkte med, tænkte på og tænkte over. Få et indblik i den ukendte side af Løgstrup. Baseret på bogen 'Den ukendte Løgstrup' (Eksistensen).

Hannah Arendt var en af det 20. århundredes markante filosoffer. Til foråret kan du være med til at gennemgå hendes hovedværk 'Menneskets vilkår'. Se side 54.

Den meningsfulde tid

TID: 19/4, 6 tirsdage, kl. 17:15-19:00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vi ønsker os meningsfuld tid. Tid, hvor vi er fuldt til stede, og hvor vi virkelig lever i livets øjeblikke. Sådanne øjeblikke kan vi opleve i en venskabelig eller kærlig relation. Vi kan finde de særlige øjeblikke i fordybelse, flow og udøvelse af fx musik, kunst eller sport. Vi kan opleve den meningsfulde tid i vores betragtning af naturen, indlevelse i kunst eller læsning af en bog. I disse situationer finder vi meningsfuld tid med indhold, glæde og livsfylde. Men hvordan fylder vi livet med de ting, som giver os mening?

19/04: Tidens komme: Guddommelighed, virke og mening. Peter Lodberg, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet

26/04: Tidens fordring: Eksistens og ånd. Ole Morsing, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet

03/05: Tilblivelsens tid og den dvælende tid – alternativer til tidnød og stressende tid. Mogens Pahuus, professor emeritus i filosofi, Aalborg Universitet

10/05: Tid og fordybelse: Forestilling om fortid og fremtid. Anne Marie Pahuus, lektor i filosofi og prodekan, Aarhus Universitet

17/05: Tid og væren: Livsfylde, historie og mening. Thomas Schwarz Wentzer, professor i filosofi, Aarhus Universitet

24/05: Når tiden rinder ud: Død, sorg og fravær af tid. Mogens Pahuus, professor emeritus i filosofi, Aalborg Universitet

Værklæsning: Hannah Arendts 'Menneskets vilkår'

TID: 19/4, 5 tirsdage, kl. 19:30-21:15

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Hannah Arendts hovedværk, 'Menneskets vilkår', er et af de mest fascinerende bidrag til forståelsen af mennesket i det 20. århundredes tænkning. Mennesket beskrives her ud fra tre aktivitetsformer: arbejde, fremstilling og handling. Arendt fremhæver menneskets evne til at begynde, og at denne evne afhænger af forholdet til fødslen. Mennesket er selv en begyndelse og kan, gennem sit forhold til sin begyndelse, begynde på noget nyt. Med dén grundidé genfortolkede Arendt Aristoteles' gamle bestemmelse af mennesket som 'det politiske dyr'. Samtidig mente hun, at dette 'politiske dyr' var ved at uddø. Mennesket var ved at forvandle sig til 'det arbejdende dyr', og politik var ved at forvandle sig fra en samtale om det gode liv til en forvaltning af det blotte liv.

19/04: Introduktion til Hannah Arendt og til 'Menneskets vilkår'

26/04: Arbejde

03/05: Fremstilling

10/05: Handling

17/05: Tænkning

Guds ord – i Toraen, Bibelen og Koranen

— **TID:** 20/4, 3 onsdage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Vidste du, at religionerne jødedom, kristendom og islam har mange ligheder? Der er én gud og en række hellige personer, hvoraf nogle fremtræder i alle religionerne. De har alle ét grundlæggende helligskrift, der henholdsvis hedder Toraen, Det Nye Testamente og Koranen. Fællestrækkene er til at få øje på. I denne forelæsningsrække kommer du tættere på de tre helligskrifter og på deres forskelle og ligheder. Hvor og hvordan er disse skrifter opstået? Hvilken betydning har de haft for religionen, og hvilken rolle spiller de i dag?

20/04: Toraen. Søren Holst, lektor i bibelsk eksegesi, Københavns Universitet

27/04: Det Nye Testamente. Anders Klostergaard Petersen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

04/05: Koranen. Thomas Hoffmann, professor MSO i koranstudier, Københavns Universitet

De store verdensreligioner – dengang og i dag

— **TID:** 20/4, 5 onsdage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
TILRETTELÆGGER: Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Religioner har eksisteret siden tidernes morgen, da mennesket til alle tider har skabt religiøse forestillinger. Også i dag fylder religionerne en stor del af verdensbilledet. Men mennesket, verden og samfundet ændrer sig – og det samme gør religionerne og den måde, de dyrkes på. Religioner tilpasser sig og udvikler sig forskelligt. For selvom der er mange ligheder mellem de enkelte religioner, er der mindst lige så mange forskelle. Hvorfor overlever nogle religioner, mens andre uddør? Hvorfor tilpasser nogle religionsformer sig bedre til det moderne samfund end andre? Hvad er religionernes udviklingspotentiale og 'unikke salgsargumenter'?

20/04: Religion og religionstyper. Hans Jørgen Lundager Jensen, professor i religionsvidenskab, dr.theol., Aarhus Universitet

27/04: Hinduisme. Marianne Qvortrup Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

04/05: Buddhismen. Marianne Qvortrup Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

11/05: Kristendom. Anders Klostergaard Petersen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

18/05: Islam. Thomas Brandt Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Idéer der ændrede verden

— **TID:** 25/4, 5 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Din verden er fuld af idéer og begreber, som giver dit liv struktur, mening og retning. Mange idéer virker evige og intuitive, men tænk vi efter, bliver det klart, at idéerne ikke er faldet ned fra himlen. De er opstået i verden på et tidspunkt, og deres betydning står i forhold til historien og nutiden. Idéen om 'staten' har fx ikke altid været den samme, og stater ser vidt forskellige ud rundt i verden. Nogle idéer er så fundamentale for vores liv og væren iblandt hinanden, at vi ikke tænker over deres foranderlighed. Forløbet tager afsæt i '50 ideer der ændrede verden' (Aarhus Universitetsforlag).

25/04: Velfærd. Ove Kaj Pedersen, dr.phil, professor emeritus i komparativ politisk økonomi

02/05: Dannelse. Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

09/05: Samfund. Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

16/05: Tolerance. Frederik Stjernfelt, professor i idéhistorie, Aalborg Universitet

23/05: Masserne. Ole Morsing, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet

Rundt om Kant

— **TID:** 27/4, 5 onsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Immanuel Kant er en af filosofihistoriens største tænkere. Derfor hører man jævnligt kampråbet: Tilbage til Kant! Med Kant blev filosofiens landkort tegnet på ny, og tænkningen fik et nyt grundlag, nemlig et kritisk. I sine kritiske undersøgelser spurgte Kant: Hvad kan vi med vores forstand vide? Hvordan anvendes vores dømmekraft, når vi ikke kan vide, men stadig må tænke? Hvad er det os tilladt at håbe og tro? Og endelig det spørgsmål, som Kant mente sammenfattede alle de øvrige: Hvad er mennesket?

27/04: Kants teoretiske filosofi

04/05: Kants praktiske filosofi

11/05: Kants æstetiske filosofi

18/05: Kants religionsfilosofi

25/05: Kants filosofiske antropologi

Gå dig klog – filosofisk byvandring

— **TID:** 4/6, lørdag, kl. 13.00-15.00
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
STED: Østbanegade ved Nordhavn Station
UNDERVISER: Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

Vandring og byliv har for mange filosoffer været både et redskab til at finde inspiration og en arena at filosofere på. Filosoffer som Sokrates, Kant, Kierkegaard, Sartre og Rousseau har alle vandret rundt i byens gader for at debattere filosofi med andre af byens borgere og for at bevæge tanker og få sat gang i spillet mellem krop og sind. Vær med, når Folkeuniversitetet i selskab med filosof Carsten Fogh Nielsen sætter farten ned og drager på filosofisk byvandring. Kom med på en tur rundt i det up-and-coming-kvarter, Nordhavnen, samtidig med at vi sætter fokus på, hvad byen har betydet for tænkningen.

Ledelsen skal forebygge stress ved at booste fællesskabet

Der er ikke en simpel vej til et stressfrit arbejdsmiljø, og både kollektive og individuelle arbejdskulturer kan føre til stress på arbejdspladsen, lyder det fra Tanja Kirkegaard, der er adjunkt ved Psykologisk Institut på Aarhus Universitet.

Af Noa Kjærsgaard Hansen

Selvom det seneste århundredes teknologiske udvikling har gjort, at mange traditionelle erhverv er blevet erstattet af maskiner og robotter, er vi ikke just begyndt at arbejde mindre – eller langsommere. Tværtimod har arbejdsmarkedet også udviklet sig i en grad, hvor vi ser mange stressmeldinger som konsekvens af hyppige organisatoriske forandringer, nedskæringer og en generel intensivering af arbejdslivet, påpeger adjunkt Tanja Kirkegaard, der forsker i arbejdsliv, ledelse og stress på Aarhus Universitet.

"Ting skal gå hurtigere, man skal nå mere på kortere tid, og nye måder at organisere sig på har skabt andre vilkår. Hvis man kigger på videnarbejdere (folk med høje uddannelser, der arbejder på universitetet, gymnasiet eller eksempelvis som konsulenter), så kan det for dem være rigtig svært at finde en naturlig grænse. Her holder arbejdsopgaverne aldrig

"Mange oplever, at der ikke er tid til at gøre det arbejde, der er nødvendigt, og som man selv finder meningsfuldt. Der er alt for mange krav om dokumentation, så kerneopgaven ender med at blive nedprioriteret. Og så begynder arbejdet at blive meningsløst."

KULTUR I ET ORGANISATORISK PERSPEKTIV

For Tanja Kirkegaard opstod interessen for forskningsfeltet allerede under studiet, hvor hun læste en undersøgelse om, at der var flere i det vestlige samfund, der udviklede depression:

"Jeg blev meget optaget af den kulturelle komponent – og så efterhånden blev jeg også mere og mere interesseret i kultur fra et organisatorisk perspektiv. Hvad er det for nogle måder at tænke og handle på, som allerede ligger der, og som vi trækker på?"

I sit arbejde som praktiserende psykolog, hvor hun talte med stressramte, fik hun pludselig fire medarbejdere fra det samme arbejdssteam, og mønstret var, at de havde samme måde at tænke og handle på, når det kom til stress.

"Hvordan påvirker vi hinanden i sådan en proces omkring psykisk arbejdsmiljø, vurderingen af den og samtalerne om den? Det var jeg nødt til at undersøge nærmere," fortæller hun.

"Mange oplever, at de ikke har tid til at gøre det arbejde, der er nødvendigt, og som man selv finder meningsfuldt."

rigtig op, og man ser ofte også en individuelt præget kultur, hvor man forsøger at håndtere situationen selv og ikke søger arbejdsfællesskabet i så høj grad."

Det er dog meget forskelligt, hvad der boner ud, når man kigger på, hvad det egentlig er, der forårsager stress på arbejdspladsen. Anderledes ser det ud, hvis man eksempelvis kigger på sundhedssektoren, selvom man her har mere faste arbejdstider, forklarer hun:

Læs hele artiklen
på fuau.dk

Arkæologi & historie

En civilisation pibler frem. Europas middelalder og renæssance

— **TID:** 6/9, 5 mandage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVERS: Steffen Heiberg, historiker og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum, Frederiksborg Slot

Hør historien om tolv dramatiske århundreder, der formede Europa, når Steffen Heiberg indkredser de kulturelle, mentale, sociale og politiske forudsætninger for Europas særlige udvikling i middelalderen og renæssancen med nye idéer og opfindelser, militær og økonomisk konkurrence og pest. Vi slutter ved udgangspunktet: det romerske sammenbrud. Er det en gentagelse, vi ser i dag med folkevandringer, religiøs fanatisme, fake news og mistillid til viden? Er det kulturelle og mentale fundament stærkt nok til at overvinde krise, eller skal vi ud i 'en ny begyndelse'? Steffen Heiberg er forfatter til de anmelderroste bøger 'En ny begyndelse. Europas kulturhistorie i middelalderen' og 'Nye horisonter. Europas kulturhistorie i renæssancen' (Gads Forlag).

06/09: Det store sammenbrud 400-700
13/09: Europa under angreb 700-1000
20/09: Et nyt Europa. Højmiddelalderen 1000-1300
27/09: Pest og gryende renæssance 1300-1500
04/10: Ringen sluttet. Europa og os

Byvandringer: På sporet af kolonihistorien i København

— **TID:** 7/9, 4 tirsdage. Forelæsning 7/9 kl. 19.45-21.30. Alle byvandringer kl. 10.30-12.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
STED: Se mødesteder på fuau.dk
UNDERVERS: Per Nielsen, cand.mag. i historie og forfatter

Danmarks kolonihistorie knytter sig til en lang række kvarterer og bygninger i København – steder, hvor skibe har lagt til kaj, og fremmede varer er blevet bragt i land. Hertil kommer indbyggere fra de oversøiske besiddelser som sømænd, tjenestefolk og politikere, der har opholdt sig i hovedstaden og været med til at forme danskernes billede af verden. Efter et overblik over dansk-norsk kolonihistorie går vi på opdagelse i indre by, på Slotsholmen, på Christianshavn og i Frederiksstaden. Undervejs møder vi Christian 4., plantageejere og slaver og kommer vidt omkring fra Grønland til Tranquebar.

07/09: Forelæsning: Kolonierne og København
14/09: Byvandring fra Bibliotekshaven til Rådhuspladsen: Christian 4.s handels- og ekspansionspolitik
21/09: Byvandring på Christianshavn: Kolonihandel, skibsfart og sukkerindustri
28/09: Byvandring fra Nyhavn gennem Frederiksstaden til Fødselsstiftelsen: Plantageejere, storkøbmand og tjenestefolk

Historiens vigtigste vendepunkter – 1945 til i dag

— **TID:** 8/9, 6 onsdage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Historien er fuld af begivenheder, som har haft enorme samfundsmæssige konsekvenser og afgørende betydning for de generationer, der følger efter. Seks eksperter fortæller om nogle af de mest skelsættende forandringer, der har formet verden siden 2. Verdenskrig. Hvilke faktorer udløste begivenhederne? Og hvorfor blev de til vendepunkter, hvis betydning vi stadig kan mærke den dag i dag? Forelæsningerne bringer os ikke kun rundt i tid, men også rundt i verden: Hvad har Nelson Mandelas løsladelse betydet for Sydafrika og for resten af verden? Hvorfor ændrede Vesten sig med ét efter angrebet på World Trade Center? Og hvordan fik Maos død en afgørende betydning for udviklingen hen imod det Kina, vi kender i dag?

08/09: Atombomben over Hiroshima, 6. august 1945. Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag
15/09: Staten Israel proklameres, 14. maj 1948. Peter Lodberg, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet
22/09: Maos død og en ny retning for Kina, 9. september 1976. Stig Thøgersen, professor emeritus i kinastudier, Aarhus Universitet
29/09: Berlinmurens fald, 9. november 1989. Åse Lerche, cand.mag. i tysk og journalist, tidligere bosat i Berlin
06/10: Nelson Mandela bliver løsladt, 11. februar 1990. Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNørd
13/10: Angrebet på World Trade Center, 11. september 2001. Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet

Verdens mægtigste mænd? – USA's præsidenter

— **TID:** 8/9, 6 onsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet

USA's historie er fyldt med nytænkning, krig og konflikt og politiske, økonomiske og kulturelle begivenheder og udviklinger, som ikke kun har spillet en rolle i USA, men i hele verden. Centralt i denne historie står de amerikanske præsidenter, der har bestredet det, der kaldes verdens mest magtfulde embede. Vær med, når USA-ekspert Niels Bjerre-Poulsen kaster et grundigt blik på præsidentrækken og giver sit bud på, hvem du bør kende til – fra de bedste til de værste. Undervejs kommer vi forbi borgerkrig, depression, velfærd, verdenskrig, kold krig og supermagtsstatus og møder bl.a. Lincoln, Wilson, Roosevelt, Truman, Reagan, Clinton, Obama og Trump.

- 08/09: Introduktion: Præsidentembedets skabelse og udvikling og præsidenternes formelle beføjelser**
- 15/09: De bedste præsidenter: George Washington, Abraham Lincoln, Theodore Roosevelt og Franklin Delano Roosevelt**
- 22/09: De "næsten fremragende" præsidenter del 1: Thomas Jefferson, James Polk, Harry S. Truman og Dwight Eisenhower**
- 29/09: De "næsten fremragende" præsidenter del 2: John F. Kennedy, Ronald Reagan, Bill Clinton og Barack Obama**
- 06/10: Præsidenter, der "kunne have været blandt de bedste, men noget gik galt": John Quincy Adams, Woodrow Wilson, Herbert Hoover og Lyndon B. Johnson**
- 13/10: De katastrofale præsidenter: Franklin Pierce, James Buchanan, Andrew Johnson, Warren G. Harding og Donald J. Trump**

Danmark besat og befriet 1940-1945

— **TID:** 8/9, 6 onsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

De fem besættelsesår har trukket dybe spor ind i efterkrigstiden. Bl.a. har de haft stor betydning for dansk identitetsdannelse og selvopfattelse, og der er knyttet stærke følelser og værdier til historien om besættelsestiden. Lige efter krigen blev besættelsen hovedsageligt fremstillet som en national modstandskamp mod den tyske besættelsesmagt. Med ny forskning er fortællingen blevet mere broget og nuanceret med fokus på konflikterne i det danske samfund i forhold til modsætningen mellem samarbejde og modstand og med fokus på 'tabernes historie'. Hvor er besættelsestidens historie på vej hen? Vi dykker ned i forskellige perspektiver af besættelsen og tiden, der fulgte.

- 08/09: Besættelsen 9. april og samarbejdspolitikken.** Steen Andersen, seniorforsker og arkivar, Rigsarkivet
- 15/09: På den forkerte side – danskere i tysk uniform, stikkere og værnemagere.** Claus Bundgård Christensen, lektor i historie, Roskilde Universitet
- 22/09: Modstandsbevægelsen.** Peter Birkelund, arkivar, seniorforsker, ph.d., Rigsarkivet
- 29/09: De danske jøder.** Sofie Lene Bak, lektor i historie, Københavns Universitet
- 06/10: For Danmarks ære – danskere i allieret tjeneste.** Jakob Sørensen, lektor i historie, KVUC
- 13/10: Når krigens skygger går i arv.** Steen Klitgård Povlsen, lektor emeritus i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

Byvandring: Københavns forunderlige historie

— **TID:** 28/9, 3 tirsdage, kl. 17.00-18.30
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
STED: Se mødesteder på fuau.dk
UNDERVISER: Hanne Fabricius, cand.phil. i arkæologi, forfatter og med i Historiequizzen på DRK

På tre byvandring skal vi vandre langs de gamle havnekajer, gå fra middelalderens Nørreport til Vesterport, vandre oven på gamle kirkegårde for at ende i kvarteret omkring Holmensgade. I løbet af middelalderen fyldte man op i havneområderne, så København rykkede længere ud i vandet. Langs havnen lå værtshuse og ølkældre. Her drak sømændene, soldaterne og tørstige københavnere massevis af øl og brændevin, mens fiskerkonerne på Gammel Strand råbte ad hinanden. Ligesom byen rykkede ud i vandet, så rykkede bebyggelsen ud til kanten af befæstningen. Og den byggeglade Christian 4. ombyggede Bremerholms gamle ankersmedje til Holmens Kirke, opførte Børsen, Skipperboderne og Knippelsbro. Hanne Fabricius er forfatter til den nye bog 'Københavns forunderlige historie' (Turbine).

- 28/09: Fiskerkællinger, lokumsstræder og forsvundne havnekajer**
- 05/10: Kirker, tegl og kanoner i Pisserenden**
- 12/10: Fra Børsen til Skipperboderne: Handel, havneliv og offentlige fruentimere i Holmensgade**

Det gamle Ægypten

— **TID:** 29/9, 3 onsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Kim Ryholt, professor i ægyptologi, Københavns Universitet

For over 5.000 år siden opstod et af verdens ældste riger: det gamle Ægypten. Det eksisterede i næsten 3.000 år og var centrum for en blomstrende kultur, der leder tankerne i retning af pyramider, Nilen, faraoer og mumier, men kulturen rummede meget mere end det. Tag med på en rejse gennem oldtidens Ægypten i selskab med Kim Ryholt, der indvier os i væsentlige fund gjort i oldtidsmanuskripterne – fra dramaerne, der udspillede sig under dynastierne, til de oldægyptiske fortællinger.

FÅ VIIDEN HJEM I STUEN

Vi byder på livestreamede forelæsninger, der kun er et klik væk

Europas historie fra oldtiden til i dag

TID: 2/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Lars Hovbakke Sørensen, ph.d., lektor, Professionshøjskolen Absalon

Tag med på en rejse gennem Europas dramatiske historie fra afslutningen på Den Peloponnesiske Krig i 404 f.v.t. til i dag. Vi begynder med oldtidens store imperier: Alexander den Stores Makedonien og Romerriget med fokus på årsagerne til både deres storhed og fald, og hvordan arven fra Romerriget kom til at påvirke udviklingen af middelalderens europæiske stater og styrkelsen af kongernes magt i løbet af 1500-, 1600- og 1700-tallet. Samtidig vil der være fokus på, hvordan de politiske begivenheder påvirkede europæernes identitet og kultur, herunder den nationale identitet. Fortællingen føres helt op til i dag og de seneste års store forandringer med flygtningestrømme, klimakrise og coronapandemi. Afsættet er Lars Hovbakke Sørensens bog 'Europas historie. Fra oldtiden til i dag' (Gyldendal).

Russerne på Bornholm

TID: 2/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Jakob Seerup, museumsinspektør, Bornholms Museum

Selvom de sidste sovjetiske styrker forlod Bornholm i april 1946, er den russiske tid blevet ved med at spille en rolle i bornholmernes bevidsthed – helt frem til i dag. Var Bornholm blevet 'glemt' af politikerne på Christiansborg og overladt til sig selv? Og hvor slemme havde de egentlig været, de russiske soldater? Museumsinspektør Jakob Seerup fortæller om de dramatiske begivenheder i maj 1945, hvor Rønne og Nexø blev bombet af sovjetiske fly, mens resten af Danmark festede og glædede sig over frihedsbudskabet. Begivenhederne sættes ind i deres samtidige sammenhæng, men der gives også eksempler på, hvordan eftertiden har fortolket det, der skete, i lyset af sin egen tids politiske dagsorden. De 11 måneder med stigende usikkerhed, hvor sovjetiske styrker stod på Bornholm, har givet næring til rygter og fordomme, men også til forargelse og forsvarsvilje.

Frankrig 1940-1968

TID: 3/10, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag. i historie og oberstløjtnant

Dagen sætter fokus på årene 1940-1968 i fransk historie. Vi starter med 2. Verdenskrig og den tyske invasion i 1940. Den efterfølgende tid blev kendetegnet af både samarbejdet med tyskerne, men også af oppositionen til besættelsesmagten, herunder De Fri Franske styrker under ledelse af de Gaulle. Årene 1944-45 blev præget af de kaotiske tilstande omkring befrielsen og interne stridigheder i modstandsbevægelsen. Vi følger Frankrig ind i 1950'erne og 60'erne med bl.a. kolonikrige i Fransk Indokina og Fransk Algeriet. Samtidig søgte Frankrig at genetablere sin stormagtsstatus gennem opbygning af en atomstyrke samt at frigøre sig fra USA's dominans og spille en afgørende rolle i det spirende europæiske samarbejde. Perioden rundes af med studenteroprøret i 1968 og de nye sociale og kulturelle strømninger.

Byvandring: Fremmede ansigter i København

TID: 5/10, 2 tirsdage, kl. 10.30-12.15

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

STED: Se mødesteder på fuau.dk

UNDERVISER: Per Nielsen, cand.mag. i historie og forfatter

På to byvandring skal vi i sporene på afrikannere, amerikanere og vestindere på Vesterbro 1880-1980. Gennem mange år har folk udefra arbejdet og slået sig ned på Vesterbro, så her har man kunnet støde på folk, der levede på en helt anden måde og så anderledes ud. Undervejs møder vi bl.a. den sorte fru Jensen, der i 1905 arbejdede på Emma Gads koloniudstilling i Tivoli, Josephine Baker og Louis Armstrong. Og så er der dansk-vestindere som Joseph Brown, som – efter et liv som blind passager på verdenshavene, portier i Europas storbyer og teaterstatist og musiker Danmark – såmænd går hen ad 1970'ernes Istedgade på vej til ældrecentret for at hygge sig med de andre pensionister i kvarteret. Hvilken opsigtsvækkende historie mennesker, og hvordan blev de omtalt?

05/10: Musik, dans og udstillinger på Vesterbrogade

12/10: Livet i gaderne omkring Istedgade

Hverken ubesindig eller frygtsom. Dramatiske beretninger fra Flådens historie

TID: 9/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Søren Nørby, adjunkt, Institut for Strategi og Krigsstudier, Forsvarskademiet

Marinehistoriker Søren Nørby fortæller om Søværnets virke fra kampen mod algeriske korsarer i 1700-tallet over krigene i 1848-51 og 1864 til 2. Verdenskrig og vor tids indsatser mod pirater ved Afrikas Horn. Det er historien om de søofficerer og orlogsgaster, der gennem tiden, og ofte fjernet fra Danmark, har gjort deres bedste for at udføre ordrer fra kongen eller Danmarks regering. Denne lørdag går vi med om bord og hører om, hvordan de oplevede kampene på kanondækket, på broen, i riggen og i maskinrummet. Søren Nørby er forfatter til bogen 'Hverken ubesindig eller frygtsom. Dramatiske beretninger fra Flådens historie' (Turbine).

Historien om Christian 2.

TID: 11/10, 1 mandag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Lars Bisgaard, lektor i historie, Syddansk Universitet

Han var en magtfuld international skikkelse, konge af Danmark og Norge og arving til den svenske trone. Mange kender ham fra Det Stockholmske Blodbad i 1520, fra kærlighedsforholdet til Dyveke – hvis mor, Sigbrit, blev kongens rådgiver – eller som omdrejningspunktet i 'Kongens fald'. Denne aften genoplever vi historien om Christian 2., når Lars Bisgaard fortæller om kongens dramatiske liv og en samtid på kanten til reformationen. Undervejs rydder vi op i de mange historier og myter, der knytter sig til hans person. Forelæsningen tager afsæt i den anmelderroste bog 'Christian 2. En biografi' (Gads Forlag), der bygger på omfattende kildestudier af bl.a. et rigt brevmateriale.

Forår på Sandbjerg Gods: Danmark-Tyskland og grænselandet

TID: 30/4-1/5, lørdag 11.30 - søndag 15.00

PRIS: 2.300 kr. pr. person i enten enkelt- eller dobbeltværelse

Prisen er inkluderet foredrag, overnatning og måltider

STED: Sandbjerg Gods, Sandbjergvej 102, 6400 Sønderborg

Traditionen tro rykker Folkeuniversitetet ind på Sandbjerg Gods ved Sønderborg en forårsweekend med overnatning. Her midt i grænselandet går vi tæt på relationerne mellem Tyskland og Danmark fra midten af 1800-tallet og frem til i dag – et forhold, der har udviklet sig fra konflikt over sameksistens til venskab. I en blanding af gods- og højskolestemning byder weekenden på fællesspisning, gåtur, sang og ikke mindst en masse foredrag med historikere, en kunsthistoriker, redaktører fra det danske og tyske mindretals aviser samt en tidligere dansk ambassadør i Tyskland. Se hele programmet på fuau.dk, holdnummer 2211-293 (enkeltværelse) og 2211-294 (dobbeltværelse).

Byvandring: Det farverige liv i og omkring Istedgade

TID: 18/10, 3 mandage, kl. 17.00-18.30

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

STED: Se mødesteder på fuau.dk

UNDERVISER: Hanne Fabricius, cand.phil. i arkæologi, forfatter og med i Historiequizzen på DRK

I 1577 forbød rigshofmester Valkendorf slagting af kvæg inden for byens volde og opførte et slagtehus uden for Vesterport. Det blev startskuddet til, at Vesterbro udviklede sig til slagter- og forlystelseskvarter. I kølvandet på slagterne fulgte værtshusene, for her drak man 'lidkøb' efter endt handel. I 1879 flyttede kvægtorvet ind i den nyopførte Brune Købby, og slagtere, skomagere og værtshuse fulgte efter. De slog sig ned i og omkring Istedgade, og i 1906 fulgte de offentlige fruentimmere efter, da loven om offentlig prostitution blev ophævet. På tre byvandring skal vi høre om Istedgades historie – om slagtere, forlystelser og værtshuse, farverige artister, offentlige fruentimmere, panserbasser, Liva Weel, og hvorfor man 'skød papegøjen' på Vesterbro. Hanne Fabricius er forfatter til den nye bog 'Københavns forunderlige historie' (Turbine).

18/10: Slagtere og værtshuse

25/10: Istedgade overgik sig aldrig! Yverfriskadeller og offentlige fruentimmere

01/11: Pest, papegøjer og lopper i Istedgade

Byvandring: På sporet af Absalons København

TID: 19/10, 2 tirsdage og 1 lørdag. Byvandring tirsdage 19/10 og 26/10 kl. 17.00-18.30. Besøg lørdag 30/10 kl. 10.30-12.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr. Entré på 50 kr. til ruinerne under Christiansborg skal påregnes.

STED: Se mødesteder på fuau.dk

UNDERVISER: Hanne Fabricius, cand.phil. i arkæologi og forfatter

De nyeste udgravninger viser, at København er ældre end antaget – og altså fra før Absalon. Indtil videre er der fundet spor af by på Rådhuspladsen fra første halvdel af 1000-tallet. Omkring 1100 blev der opført en halvkredsvold i området, som man mener omgav kongsgården i Havn. Den var formentlig i brug, frem til Absalons borg på Slotsholmen stod færdig ca. 1170. På tre byvandring går vi i sporene på det København, som biskop Absalon fik af kong Valdemar den Store omkring 1157-58. Vi skal høre om den tidlige by, og vi følger byens blomstrende udvikling ind i højmiddelalderen. Vi slutter af i ruinerne under Christiansborg, hvor vi skal se resterne af Absalons borg, Københavns Slot og Blåtårn, hvor bisper, adelige, borgerlige og en kongedatter har siddet fanget.

19/10: Byvandring: Lig og lort i Kattesundet

26/10: Byvandring: Fra Vingården til Store Færgestræde: Korsriddere og en grum historie om hestepærer

30/10: Ruinerne på Slotsholmen: Fra bispeborg til kongeslot

Katastrofer og epidemier der har ændret historien

TID: 25/10, 4 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

UNDERVISER: Steffen Heiberg, historiker og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot

Igennem historien har epidemier og naturkatastrofer sat nye dagsordener og ændret politiske og sociale vilkår for os mennesker. Vulkanudbrud og jordskælv ødelagde den minoiske kultur for 3.500 år siden; pest og en pludselig klimaforværring – måske udløst af vulkanudbrud – bidrog midt i 500-tallet til Romerrigets kollaps. Den sorte død i 1300-tallet kostede hver tredje europæer livet, men bestræbelserne på at inddæmme smitten var samtidig med til at skabe det moderne statslige bureaukrati. I fire forelæsninger fortæller historiker Steffen Heiberg, hvordan vi historisk set har reageret på katastrofer – hvad enten det har været epidemier, jordskælv, stormfloder eller klimaforværringer. Det er en dramatisk historie – historien om, hvordan vort samfund er blevet til.

Hansestæderne

- **TID:** 25/10, 3 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Carsten Jahnke, lektor i historie, Københavns Universitet

I dag rejser vi gerne til Stralsund eller til julemarked i Lübeck. Begge steder er i vores øjne prototyper af en middelalderlig hansestad. 'Die Hanse', eller handelsselskabet, blev set som den store tyske supermagt, der kunne knuse andre landes økonomier. Men passer det, at der har været en supermagt i 1400-tallet? Og hvordan kan det forklares, at København blev indskrevet som hanseby på datidens lister? Disse spørgsmål er stadig aktuelle den dag i dag. Forelæsningerne vil give en introduktion til hanseforbundets opståen, og hvilke økonomiske og politiske forhold der lå bag dets udvikling. Desuden vil vi kigge på, hvordan 'die Hanse' har udviklet sig i løbet af den sene middelalder, og hvordan hansestæderne har spillet en rolle her.

Europas koloniriger

- **TID:** 26/10, 6 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Jakob Danneskiold-Samsøe, fil.dr. i historie og videnskabshistorie

Fra 1500-tallet og frem begynder europæerne at kolonisere resten af verden. Det gælder både spaniere, portugisere, hollændere, danske, franskmænd, briter, russere, belgiere og tyskere. Men der er stor forskel på, hvordan den europæiske kolonisering forløber, herunder fx hvordan kolonier indrettes, og hvordan man trækker sig ud af dem igen efter 2. Verdenskrig. Den måde, tidligere kolonier i dag fungerer på, trækker dybe spor tilbage til kolonitiden. Forelæsningsrækken fortæller dermed ikke bare en vigtig del af verdenshistorien, men bidrager også til at forstå nutiden.

Antikkens Grækenland

- **HOLDNUMMER:** 2122-198
TID: 26/10, 5 tirsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Den græske oldtid regnes for helt afgørende for den europæiske civilisations udvikling, og vi ser den afspejlet i mange dele af vores samfund i dag: sprog, politik, uddannelse, litteratur, filosofi, religion, historie, videnskab, kunst og arkitektur. I forelæsningsrækken går fem eksperter på opdagelse i det antikke Grækenlands historie og enestående kultur og kunst, som vi står på skuldrene af. Vær med, når vi dykker ned i alt fra de græske bystater og Den Peloponnesiske Krig over Sokrates og Platon, Iliaden og Odysseen til doriske templer og Olympens guder.

- 26/10: Historie.** Christian Ammitzbøll Thomsen, lektor i historie, Københavns Universitet
02/11: Filosofi. Jakob Leth Fink, postdoc i idéhistorie, Göteborg Universitet
09/11: Kunst og arkitektur. Kristine Bülow Clausen, studiektor i klassisk arkæologi, Københavns Universitet
16/11: Litteratur. George Hinge, lektor i klassisk filologi, Aarhus Universitet
23/11: Religion. Anders Holm Rasmussen, lektor i antikkens historie, Københavns Universitet

Statsministerens magt

- **TID:** 27/10, 6 onsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Tim Knudsen, professor emeritus i statskundskab, Københavns Universitet

Statsministre som Mette Frederiksen, Lars Løkke Rasmussen og Anders Fogh Rasmussen har indtaget en langt mere magtfuld post, end tilfældet var for den første statsminister. Statsministerens magt har været støt voksende siden den første statsminister blev udnævnt ved enevældens fald i 1848. I mange år i relation til kongen, i nyere tid i relation til regering og Folketing. Med seks historiske nedslag viser Tim Knudsen, hvordan embedet og dets magtstilling har udviklet sig frem mod i dag – en historisk magtanalyse, der samtidig giver et nyt perspektiv på danmarkshistorien. Forelæsningerne bygger på Tim Knudsens fembindsværk 'Statsministeren' (Samfundslitteratur).

Ekstreme årtier

- **TID:** 28/10, 6 torsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Chokbølgerne efter 1. Verdenskrig ramte også Danmark. Den gamle verdens idealisme og tro på evigt fremskridt var på mange måder gået til grunde i skyttegravene. Dog ikke på de politiske og kulturelle yderfløje, hvor mellemkrigstidens massive urbanisering, økonomiske vækst – og nedtur – og teknologiske og mediemæssige udvikling vendte ældre generationers kulturpessimisme til troen på en radikalt anderledes og strålende fremtid. Med fokus på ekstremisme i mellemkrigstiden udfordrer historikere konsensusfortællingen om Danmarks vej mod demokrati, velfærdsstat og nationalt fællesskab og fokuserer på nogle af de bevægelser og personer, som ønskede at bryde den nationale konsensus, og som anviste andre og – synes vi i dag – mere ekstreme veje, Danmark skulle gå.

- 28/10: Det danske konfliktsamfund ved indgangen til mellemkrigstiden.** René Karpantschof, historiker og forfatter
04/11: Signalement af den danske fascist. Claus Bundgård Christensen, lektor i historie, Roskilde Universitet
11/11: Venstrefløjens antifascistiske aktivistmiljø. Charlie Emil Krautwald, Universitetet i Agder
18/11: Danmark har ikke noget jødeproblem. Dansk antisemitisme i mellemkrigstiden. Sofie Lene Bak, lektor i historie, Københavns Universitet
25/11: Kommunistiske undergrundsaktiviteter. Jesper Jørgensen, arkivar, Arbejdermuseet
02/12: Wilhelm Reichs seksuelle revolution i Ryparken. Morten Thing, historiker, dr.phil., tidl. forskningsbibliotekar, Roskilde Universitetsbibliotek

Fra oplyste boulevarder til den fortabte generation – Europa 1871-1939

TID: 28/10, 8 torsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

UNDERVISER: Jakob Danneskiold-Samsøe, fil.dr. i historie og videnskabshistorie

Mellem 1871 og 1914 er Europa fyldt med fremskridtstro – og kabareter, verdensudstillinger, automobiler, folkesport og OL, der markerer en ny epoke for fredelig europæisk konkurrence. Men det er også en periode, hvor antallet af sindssyge vokser, hvor Freud gransker sindets afkroge, og hvor kunstnerne drages mod det irrationelle og destruktive. Vi skal opleve bruset og lyset fra denne fantastiske epoke – og dens dystre skyggesider. Herefter springer vi frem til 1918, hvor en generation af unge mænd er forblødt på slagmarkerne. Troen på fremskridt og demokrati har lidt et alvorligt knæk. Millioener af unge europæere vokser op uden en faderlig autoritet. Det skaber gennem 1920'erne en rivende udvikling inden for videnskab og kunst og fører til nye rettigheder for kvinder, men også til en politisk turbulens, som kaster Europa i armene på Hitler og Stalin. Kan vi lære noget af det i dag?

28/10: La belle époque – tilværelsens ulidelige lethed

04/11: Højere, hurtigere, længere

11/11: Undergangstoner

18/11: Sindets og kulturens afkroge

25/11: Verdenskrigens erfaringer

02/12: Kulturopbrud

09/12: Vejen til fascismen

16/12: Demokratier under pres

Forstå Sverige

TID: 28/10, 8 torsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

UNDERVISER: Andreas Marklund, ph.d., seniorforsker, Enigma – museum for post, tele og kommunikation

Over en serie forelæsninger giver den svensk-danske historiker Andreas Marklund et makrohistorisk perspektiv på vores nabolands fremvækst. Tag med på en tour de force gennem 500 års svensk historie – fra de store krige og krigeriske konger via 1800-tallets sult og armod til 1900-tallets folkehjem, 2. Verdenskrig og endelig til nutidens udfordringer og nyfortolkninger af det svenske. Fra Det Stockholmske Blodbad til Sverigedemokraterne.

28/10: Krigerkonger og krigsenker: Et fredeligt land skabt i krig og blodbad

04/11: År 1809: Sveriges 1864

11/11: Forskel på folk: Jordbesiddende adel og frie bønder

18/11: Hungerårene: Sult, krise og masseudvandring

25/11: Hellige svenskere: Frikirker, afholdsløgere og en moraliserende modernitet

02/12: Aldrig mere sult: Folkehjemmets fødsel eller 'Lortesveriges' endeligt

09/12: En svensk tiger: 2. Verdenskrig som realitet og erindring

16/12: Er staten din ven? Velfærd, racehygiejne og overvågning i 'verdens mest moderne land'

Forstå Tyskland

TID: 30-31/10, 1 weekend, kl. 10.00-16.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

UNDERVISER: Andreas Bonde Hansen, ph.d., lektor, Professionshøjskolen Absalon

Tyskland er meget mere end kold krig, 2. Verdenskrig og en veludviklet bilindustri. En rejse gennem Tyskland er en rejse gennem kulturer, strukturer og samfundsforhold, som går mere end 1.200 år tilbage, og som er nødvendige for at forstå det moderne Europa. Kom på en rejse gennem alle de tyske lande – fra jernriket Preussen til tyske lande uden for Tyskland – og gennem 1.200 års europahistorie. Undervejs skal vi bl.a. høre om de mange syn på tyskere, og hvordan krig og fred i Europa har stået og faldet med Tyskland.

Stasi – den østtyske statssikkerhedstjeneste

TID: 30/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Åse Lerche, cand.mag. i tysk og journalist, tidligere bosat i Berlin

I 2020 var det 30 år siden, at folk fra den østtyske borgerbevægelse besatte Stasicentralen. og derigennem sørgede for, at 111 km Stasi-akter er blevet bevaret. Ved at granske i nogle af akterne får vi et indblik i, hvordan den konkrete overvågning fandt sted, og hvad visheden om den daglige overvågning betød for østtyskernes hverdagsliv. Men vi skal også se på, hvad der fik flere hundredtusinde østtyskere til at arbejde som Stasi-stikkere, og hvordan opgøret med stikkerne er foregået siden genforeningen.

Kabaret, parisersalon
verdensudstillinger og
automobiler. Følg Europa fra
oplyste boulevarder til den
fortabte generation. Se side 63.

Over 300.000 danskere udvandrede til Amerika i årene 1820-1930. Her er emigranterne afbilledet af Edvard Petersen i 1890. Få historien om de 'Danske amerikanere'. Se side 65.

Fra Athen til Berlin – Europas historie set gennem storbyerne

TID: 1/11, 7 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Tag med gennem europæisk histories 'hovedstæder', og få et indblik i centrale perioder i Europas historie. Vi dykker ned i et udvalg af Europas metropoler, der har spillet en særlig rolle på historiens store scene og været omdrejningspunkt for verdenshistoriske begivenheder og kraftcentre for en kulturel opblomstring, der har været stilskabende langt ud over byens volde – og langt ud over sin tid.

- 01/11: Athen i antikken.** Christian Ammitzbøll Thomsen, lektor i historie, Københavns Universitet
- 08/11: Rom i Romerriget.** Niels Bargfeldt, ph.d., underviser i klassiske studier, Syddansk Universitet
- 15/11: Konstantinopel i Det Byzantinske Rige.** Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet
- 22/11: Firenze i renæssancen.** Steffen Heiberg, historiker og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum, Frederiksborg Slot
- 29/11: Paris i 1800-tallet – den urbane individualisme.** Jørn Boisen, lektor i fransk, Københavns Universitet
- 06/12: Wien omkring år 1900.** Claus Christoffersen, BA i filosofi og oldtidskundskab
- 13/12: London og Berlin i det 20. og 21. århundrede – storbyer i krig og fred.** Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Svenskekrigene i historien og erindringen

TID: 13/11, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVERS: Sebastian Olden-Jørgensen, lektor i historie, Københavns Universitet

Svenskekrigene kan betegne en hel række krige med 'arvefjenden', men bruges især om de to skelsættende krige 1657-58 og 1658-60. Disse krige var i sig selv dramatiske som en spændingsroman: togtet over de islagte bæltter, Københavns belejring og (mislykkede) storm og hele fire udenlandske flåder opererende i de danske farvande! Danmark var heller ikke det samme bagefter: hærget, reduceret og fremfor alt enevældigt. Og sidst, men ikke mindst: Denne krig bed sig fast i den kollektive erindring. Svenskekrigene er stadig iblandt os. Forelæsningsen tager afsæt i Sebastian Olden-Jørgensens bog 'Svenskekrigene' i Aarhus Universitetsforlags bogserie '100 danmarkshistorier'.

Undergang 1944-1945 – historien om Tysklands endelige nederlag

TID: 20/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVERS: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Krigsårene 1944-45 var for Tyskland domineret af katastrofale nederlag på slagmarken i øst og vest, og krigens endelige udfald stod i sommeren 1944 klart for parterne. Det til trods kæmpede Tyskland videre, og perioden blev derfor den mest voldelige og intense af krigsårene. Forelæsningsen gennemgår forløbet af de afgørende slag, de bagvedliggende politisk-militære beslutninger, og hvordan de krigsførende parter mobiliserede deres samfund i kampen. Hør bl.a. om mindre kendte slag som Slaget om Budapest og Operation Plunder – de allieredes overgang over Rhinen – samt nye vinkler på de mest berømte slag som Slaget om Normandiet, der alle er dele af historien om Tysklands endelige nederlag i 1945.

I majsgudens land: De præcolumbianske civilisationer i det gamle Mexico

TID: 20/11, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVERS: Jesper Nielsen, lektor i indianske sprog og kulturer, ToRS, Københavns Universitet

I tusinder af år før den spanske erobring af Mexico for 500 år siden blomstrede her en lang række storslåede kulturer som del af det, vi i dag omtaler som Mesoamerika. Blandt de mest berømte kulturer var olmekerne, zapotekerne, inkaerne og mayaerne, og alle delte de en række fællestræk, bl.a. storbyer, tempelpyramider, skrift- og kalendersystemer, religiøse forestillinger og et avanceret landbrug baseret på bønner, squash, chili, avocadoer og ikke mindst majs. På denne temadag vil vi tage på en rejse til ruinerne af en række af de mest kendte af disse gamle kulturers vigtigste bycentre – og vi slutter i Mexico City, som blev opført på ruinerne af aztekernes mægtige hovedstad Tenochtitlan.

Cæsar – manden og myten i samtiden og eftertiden

TID: 20/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Gaius Julius Cæsar, manden, som de romerske kejsere tog deres navn fra, blev aldrig kejser selv, men ændrede Romerriget for bestandigt, da han tog magten. Han er en af de mest kendte personligheder fra antikken, og han har på samme måde været en omstridt figur siden sin egen tid. Vi skal se på de allernyeste fund, høre om high definition-arkæologien, Cæsars byggeprogram i Rom og om, hvorfor og hvordan Cæsar siden antikken har spillet en rolle i vestlig kultur, inklusive den danske. Dagen tager afsæt i bogen 'Cæsar: Manden og myten' (Aarhus Universitetsforlag).

10.00: Cæsars Forum-projektet – de nye udgravninger på Cæsars Forum. Sine Grove Saxkjær, postdoc, Det Danske Institut i Rom & Aarhus Universitet

12.15: Cæsar – manden og byen. Rubina Raja, professor i klassisk arkæologi, Aarhus Universitet

14.15: Cæsar efter antikken – Vestens og vores. Trine Arlund Hass, postdoc i klassisk filologi, Det Danske Institut i Rom og Aarhus Universitet

2. Verdenskrig og Hitlers Berlin

TID: 21/11, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Berlin var scenen, hvor centrale kapitler om Det Tredje Riges storhed og fald udspillede sig i 1933-45. På den ene side var byen rammen for regimets selvscenearrangement og massepropaganda efter magtovertagelsen i 1933 og var centrum for Speers og Hitlers planer om at skabe en 'Welthauptstadt'. På den anden side var Berlin undertrykkelsens og forfølgelsesby, hvor jøder og systemkritikere nådesløst blev jaget og deporteret af regimet. Det var frygtens, afmagtens og dødens by, da Berlin som Nazitysklands nervecenter blev et hovedmål for de allieredes bombefly. Det var en ruinby, som Den Røde Hær brutalt indtog i Slaget om Berlin i 1945, der symbolsk markerede 2. Verdenskrigs afslutning i Europa. Hør om Berlins historie fra 1933 til 1945.

Dansk Vestindiens historie: Fra afrikanere til danske statsborgere

TID: 21/11, 1 søndag, kl. 11.00-16.00

PRIS: 425 kr., studerende 225 kr.

UNDERVISER: Per Nielsen, cand.mag. i historie og forfatter

Historien om Dansk Vestindien handler om jagten på fremmede varer og udnyttelsen af mennesker fra Afrika som slaver på plantagerne. Hvordan kunne et samfund, hvor 90 % af indbyggerne arbejdede under slaveri, styres og udvikle sig, og hvad var det, der banede vejen for overgangen fra slaveri til frihed? Hvad skete der i Dansk Vestindien i de sidste 50 år frem til salget af øerne, hvorefter befolkningen overgik til at være indbyggere i et land med love om raceadskillelse? Hvordan skal vi opfatte den befolkning, som gennem årene havde fået deres hjemsted i Dansk Vestindien – afrikanerne og deres efterkommere?

Broder Jakob den Danske: Historien om den første dansker i 'den nye verden'

TID: 9/12, 1 torsdag, kl. 19.30-21.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Jesper Nielsen, lektor i indianske sprog og kulturer, ToRS, Københavns Universitet

I 1542 rejste franciskanermunken Broder Jakob den Danske som den første dansker til den såkaldte 'nye verden'. Han ankom til Mexico for at omvende den indianske befolkning til kristendommen, og her byggede han kirker og klostre. I dag betragtes Broder Jakob derfor som en helgen af folk i området. Samtidig er han på nogle punkter smeltet sammen med lokale guddomme. Og så var Broder Jakob formentlig dansk prins, søn af kong Hans og dronning Christine. Denne aften udfoldes historien om Broder Jakobs dramatiske liv og ikke mindst hans arbejde blandt Michoacan-delstatens indianske folk. Jesper Nielsen har i 2021 været med til at udgive et nyt stort værk om Broder Jakob på spansk, dansk og engelsk 'Den danske franciskanermunk som blev til en indiansk helgen: Broder Jakob den Danskes arv'.

Danske amerikanere

TID: 14/12, 1 tirsdag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Jørn Brøndal, professor og leder af Center for Amerikanske Studier, Syddansk Universitet

Tunge kufferter med ejendele og især drømme fyldte på den barske rejse over Atlanterhavet. Udlængslen og en amerikansk drøm skulle føre til et bedre liv. Men mange udvandrere ville også bevare danske skikke og religion midt mellem yankeer, irere, kinesere, tyskere, afroamerikanere, italienere, svenskere, indianere og polakker. De knap 336.000 danske udvandrere var et lille skvulp i en flodbølge af indvandring – hele 32 millioner europæere i årene 1820-1930. I dag er der danske efterkommere i Midtvesten, Utah og ikke mindst Californien. Rejs med over Atlanten med Jørn Brøndal, og hør om danskere og danskhed i det forjættede land. Forelæsningsen tager afsæt i 'Danske amerikanere' i Aarhus Universitetsforlags bogserie '100 danmarkshistorier'.

Kunsten fortæller Europas kulturhistorie 1400-1800

TID: 18/1, 4 tirsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

UNDERVISER: Steffen Heiberg, historiker og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot

Oplev kunsten som portal til et forsvundet Europa. Kunst kan opleves på mange måder – også som en uforlignelig og fantastisk kulturhistorisk kilde. I fire forelæsninger tager historiker Steffen Heiberg os med på tur gennem europæisk kunst i perioden 1400-1800 og giver eksempler på, hvad billedkunsten fortæller om vores materielle vilkår og dagliglivet. Fra 1400-tallets flamske malere over Rubens til 1700-tallets italienske kunstnere som Magnasco og Crespi tager kunstnerne os med rundt i hele samfundet – til det rå soldaterliv, tortur i fængslet, ind i de stille stuer, på værtshus, på torvet og med køkkenpigen ved opvasken mellem potter og pander – omtrent samme motiv, som Anna Ancher maler 200 år senere. Vær med, når Europas kulturhistorie 1400-1800 fortælles gennem kunsten.

Verdenshistorien

TID: 19/1, 9 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 1.095 kr., studerende 550 kr.

Verdenshistorien handler om kulturmøder. Gennem mødet med andre stammer, folkeslag, stater og imperier har vi udviklet os. Civilisationer er i en evig vekslen opstået, vokset og har domineret deres naboer eller endda hele verdensdele. Sejrherrerne skriver for det meste historien, og det er eftertidens opgave at udlægge den på bedste vis. Forelæsningsrækken vil tage dig med på en rejse til historiens civilisationer og fortælle om deres storhed, undergang og fald.

- 19/01: Oldtidens store civilisationer.** Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNørd
- 26/01: De ekspanderende civilisationer – Hellas, Persien og Romerriget.** Jens Krasilnikoff, lektor i historie, Aarhus Universitet
- 02/02: Kinesiske stormagter.** Bent Nielsen, lektor i Kinas civilisation og kultur, Københavns Universitet
- 09/02: Muslimske imperier.** Jørgen Bæk Simonsen, lektor og dr.phil. i islamstudier, Københavns Universitet
- 16/02: Europa i middelalderen og renæssancen.** Steffen Heiberg, historiker og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot
- 23/02: De præcolumbianske civilisationer.** Jesper Nielsen, lektor i indianske sprog og kulturer, ToRS, Københavns Universitet
- 02/03: Opdagelser og kolonisering.** Niels Brimnes, lektor i historie, Aarhus Universitet
- 09/03: Revolutionernes århundreder.** Asger Amdisen, cand.mag. i historie og forfatter
- 16/03: Det korte 20. århundrede – verdenskrige, ideologier og kold krig.** Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNørd

Kampen om Grønland

TID: 19/1, 6 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Få andre steder i verden har naturen så stor indflydelse på mennesket som i Grønland, hvor uvejr fra den ene dag til den anden kan lukke al kommunikation med omverdenen. Forelæsningsrækken giver overblik over Grønlands historie – fra de første mennesker over kolonitiden frem til i dag. Vi hører om Knud Rasmussens ekspeditioner, om magtspillet om Grønland og Arktis, om klimaforandringer set fra grønlandsk perspektiv og får indblik i nyere litteratur om og fra Grønland.

- 19/01: Forhistorien – fra de første mennesker til kolonitiden.** Bjarne Grønnow, forskningsprofessor, dr.phil., Nationalmuseet
- 26/01: Grønlands moderne historie – fra kolonitiden til i dag.** Jens Lei Wendel-Hansen, ph.d. i historie
- 02/02: Grønlandsekspeditioner og -farere – med særligt fokus på Knud Rasmussen.** Søren la Cour Jensen, museumsinspektør, daglig leder af Knud Rasmussens Hus og Arkiv
- 09/02: Klima og klimaforandringer.** Søren Rysgaard, leder af Arktisk Forskningscenter, Aarhus Universitet
- 16/02: Geopolitik – magtspillet om Grønland og Arktis.** Jon Rahbek-Clemmensen, lektor, Center for Arktiske Sikkerhedsstudier, Forsvarsakademiet
- 23/02: Nyere dansk litteratur om Grønland og grønlandernes egen stemme i litteraturen.** Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab

Rejsen mod Europa. Fra Romerriget til det 21. århundrede

TID: 27/1, 8 torsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.
UNDERVISER: Jakob Danneskiold-Samsøe, fil.dr. i historie og videnskabshistorie

De fleste af os har en forestilling om Europa. Ikke bare som et kontinent, men som en form for kulturel enhed, der adskiller os fra Mellemøsten, Afrika, USA og resten af verden. I forelæsningsrækken undersøger vi, om forestillingen om 'det europæiske' er en myte eller kan underbygges historisk. Vi følger Europas udvikling fra Romerriget til det 21. århundrede og besvarer dermed også spørgsmålet om, hvordan Europa kom til at dominere resten af verden økonomisk og kulturelt. Det er en lang og svimlende rejse, vi skal ud på!

- 27/01: Før Europa: Europas geografi. De første folk og civilisationer. I skyggen af Romerriget**
- 03/02: Udkantsområdet Europa: Kristendommen. Vesten og Byzans. De store omvæltninger**
- 10/02: Dommedag og ekspansion: Korstog og generobring. De store opdagelser**
- 17/02: Europas vidensrevolution: Universiteter. Bogtrykkerkunst. Humanisme. Videnskab**
- 24/02: Jernets århundrede: Slavehandel. Kolonier. Trediveårskrigen**
- 03/03: Revolution og oplysningstid: Drømmen om det rationelle samfund**
- 10/03: Industrialisering: Massesamfundet. Social uro. Nye fællesskaber**
- 17/03: Rædslernes århundrede: Fascisme og kommunisme. To verdenskrige. Jerntæppet. Det europæiske projekt. Europas fremtid i en global verden**

Folkeuniversitetets undervisning
 foregår på Folkeuniversitetet i Emdrup
 Tuborgvej 164, 2400 København NV

De opdagede verden

— **TID:** 29/1, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Kåre Bluitgen, journalist og forfatter

I århundreder har der været europæere, der drog ud i verden for at finde ud af, hvem der boede på den anden side af havet og ved verdens ende. De ville vide, om der fandtes fjerne folk, der måske ville drage mod Europa. Og om der var riger, der rummede udtømmelige værdier som guld, ædelsten og silke. Kunne de erobres? Og så skulle det kristne budskab spredes til alverdens hedninger. Men først og fremmest: Kunne der drives handel med disse ukendte egne? Vi skal høre om ni af de største opdagelsesrejsende: Marco Polo, Christoffer Columbus, Hernán Cortés, Ferdinand Magellan, Mungo Park, Vitus Bering, Henry Morton Stanley, Fridtjof Nansen og Roald Amundsen. Gennem 600 år satte disse vidt forskellige personligheder livet på spil af begær efter viden, rigdom eller berømmelse. Og ændrede verdenshistorien.

Specialstyrker og -operationer i 2. Verdenskrig

— **TID:** 29/1, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Nutidens specialstyrker – britiske SAS og amerikanske Navy SEALs – kan føre deres historie tilbage til 2. Verdenskrig. Her opstår der et behov for egentlige elitestyrker, fordi man skal bage fjendens linjer og hente efterretninger, foretage sabotage eller støtte større operationer. Hør fx om et af de mest dristige angreb fra SAS: Operation Flipper i 1941, hvor man forsøger at myrde Rommel. Eller om operationerne bage de tyske linjer under felttoget i Normandie 1944. Hør om den militærhistoriske udvikling for specialstyrker i 2. Verdenskrig og om udvalgte operationer

2. Verdenskrig: Krigen på Østfronten 1941-1945

— **TID:** 30/1, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Ved dag gry den 22. juni 1941 indledte det nazistiske Tyskland invasionen af Sovjetunionen: Operation Barbarossa. Konflikten udviklede sig til et frontalt sammenstød mellem to totalitære systemer, to tyranner, to af verdens mest magtfulde nationer, der i fire lange år var fastlåst i en ubarmhjertig kamp, der blev den hårdeste, længste og blodigste i 2. Verdenskrig. Vi gennemgår den militærhistoriske fortælling – fra de indledende og katastrofale nederlag for Den Røde Hær over belejringen af Leningrad og vendepunkterne ved Stalingrad og Slaget ved Kursk til krigen afslutning i Berlins ruiner.

Forstå USA – i historisk perspektiv

— **TID:** 22/2, 6 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

En række USA-eksperter giver her et indblik i supermagten USA's historie om alt fra politik, raceforhold til borgerkrig og masseproduceret underholdning. Vi starter med den amerikanske drøm og bevæger os over begivenheder og strømninger i USA, der hver især har haft betydning for den måde, landet er på i dag. Undervejs kaster vi også blik på nogle af de nyeste tendenser i amerikansk politik og samfund.

22/02: Fra begyndelsen. Den amerikanske drøm. Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet

01/03: Borgerkrig, borgerrettighedsbevægelse og raceuroligheder. Jørn Brøndal, professor og leder af Center for Amerikanske Studier, Syddansk Universitet

08/03: Uafhængighedserklæringen, forfatningen og det politiske system. Anne Mørk, ph.d. i amerikanske studier

15/03: Konspirationsteorier og populistiske strømninger i Det Republikanske Parti. Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet

22/03: Amerikansk udenrigspolitik mellem idealisme og realisme. Jakob Sindling Skött, ph.d. i statskundskab, lektor i samfundsfag, Nyborg Gymnasium

29/03: Amerikansk populærkultur. Thomas Ærvold Bjerre, lektor i amerikanske studier, Syddansk Universitet

Vikingetiden – historien, kulturen og de nye fund

— **TID:** 22/2, 6 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vikingetiden er en helt særlig del af vores historie, og vikingerne var det folk, som for alvor fik Norden og Danmark på verdenskortet. De erobrede store dele af England og fandt også vej helt til Amerika. I dag fascineres vi stadigvæk af vikingernes kultur, levemåde, bygninger, skibe og ikke mindst de skatte, som de har efterladt sig. Lad en række eksperter give dig indblik i vikingetiden, og hør om nogle af de nyeste fund og opdagelser, som gør os klogere på vikingernes liv og færden.

22/02: Introduktion til vikingetiden. Søren Michael Sindbæk, professor i middelalderarkæologi, Aarhus Universitet

01/03: Vikingetidens religion. Simon Nygaard, ph.d., adjunkt i førkristen nordisk religion, Aarhus Universitet

08/03: Vikingetogter i Vesteuropa. Kasper Holdgaard Andersen, ph.d., historiker, Moesgaard Museum

15/03: Nordboerne i Nordatlanten. Mogens Skaaning Høegsberg, ph.d., Moesgaard Museum

22/03: Jarlen fra Skanderborg – den rige ryttergrav fra Fregerslev og vikingetidens grave. Merethe Schifter Bagge, museumsinspektør, Museum Skanderborg

29/03: Kongesædet i Jelling – nye udgravninger og forskning. Charlotta Lindblom, museumsinspektør, VejleMuseerne

Overvågningens historie

— **TID:** 26/2, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Andreas Marklund, ph.d., seniorforsker, Enigma – museum for post, tele og kommunikation

Få indblik i, hvordan staten igennem historien har overvåget sine borgere – fra 1500-tallets brevspionage til nutidens digitale masseovervågning. Det er en dramatisk og på mange måder meget aktuel historie, som udspringer sig i en dunkel tussmørkeverden, fyldt af hemmeligheder og skjulte sammensværgelser. Andreas Marklund stiller skarpt på de europæiske erfaringer med statslig overvågning – ikke mindst i nabostaterne Danmark og Sverige – og sætter især fokus på spændingsforholdet mellem overvågning, statslig sikkerhed og privatlivets fred. Afsættet er bogen 'Overvågningens historie – fra sorte kabinetter til digital masseovervågning' (Gads Forlag).

Wien omkring år 1900: Tradition og modernitet – overgang og undergang

TID: 26/2, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Claus Christoffersen, BA i filosofi og oldtidskundskab

Wien er modsætningernes by, hvor det traditionelle og konservative mødes med moderniteten inden for videnskab, musik og filosofi og ikke mindst kunst med secessionsbevægelsen, Klimt og Schiele. Men Wien er også stedet for modernitetens første nederlag. Det er her, fremskridtsoptimismen går under, og moderniteten og oplysningen for første gang må erkende sine svagheder og skyggesider. Dette sammenbrud fører til byens rige kunstneriske skaberkraft og til et voldsomt politisk liv. Wien er byen for den første politiske bevægelse, der bygger på antisemitisme, og Wien er samtidig byen, hvor Theodor Herzl skaber grundlaget for den moderne zionisme. Wien er fuld af spændinger – og derfor fundamentalt spændende.

Tysklands historie i det 20. og 21. århundrede

TID: 26/2, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Philipp Alexander Ostrowicz, dr.phil., seniorforskningsrådgiver, Copenhagen Business School

Den tyske historie i det 20. og 21. århundrede er præget af store modsætninger og omvæltninger. To tabte verdenskrige, Holocaust, Tysklands deling i 1945 og genforening i 1990, den økonomiske krise i 1920'erne og det økonomiske mirakel – 'Wirtschaftswunder' – i Vesttyskland efter 1945 har bestemt Tysklands skæbne. Siden Berlinmurens fald i 1989 har landet udviklet sig fra den vesttyske, lidt småborgerlige Bonner Republik og det socialistiske diktatur i DDR til den kosmopolitiske Berliner Republik i det forenede Tyskland. Få overblik over Tysklands historie, økonomi og sociale udvikling med særligt fokus på udviklingen siden (gen?)foreningen i 1990, aktuelle debatter i samfundet og en perspektivering til tendenser i nutidig tysk litteratur og kultur.

Den Amerikanske Borgerkrig

TID: 27/2, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 475 kr., studerende 265 kr.

UNDERVISER: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag. i historie og oberstløjtnant

Den Amerikanske Borgerkrig 1861-1865 har en særlig plads i amerikansk historie og selvforståelse. Kampen mellem de såkaldte unionister fra Nordstaterne og konføderalisterne fra Sydstaterne handlede om USA's indretning økonomisk, socialt og administrativt med slaveriet og den enkelte stats uafhængighed over for Unionen. I 1861 meldte 11 stater sig ud af Unionen og dannede deres eget forbund. Lincoln ville tvinge dem tilbage, og det lykkedes da også efter fire års krig, der kostede over 600.000 mennesker livet.

På rejse med den transsibiriske jernbane

TID: 27/2, 1 søndag, kl. 11.00-15.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Torben Heuer, lektor i russisk sprog, kultur og samfundsforhold og tidligere bosat i Rusland

Kom med på rejse med den transsibiriske jernbane. Hør om den 8.000 km lange togtur fra Moskva gennem Ruslands skovklædte vidder til Beijing. Undervejs kommer vi også forbi Mongoliets hovedstad Ulan Bator, verdens største ferskvandssø Bajkal i Sibirien, Mongoliets bjerge og græstepper og Gobi-ørkenens flade landskaber. Torben Heuer, der er lektor i russisk sprog, kultur og samfundsforhold og flere gange har været rejseleder på togrejsen, fortæller om både historien bag etableringen af den transsibiriske jernbane med dens tre linjeføringer og om forskellige folkeslag og kulturer langs sporet.

En kulturhistorisk rejse gennem Spanien

TID: 5-6/3, 1 weekend, kl. 10.00-15.00

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

UNDERVISER: Kasper Christiansen, cand.mag. i litteraturhistorie, Rejsebureauindehaver i Barcelona

Weekenden er en rejse gennem Spaniens fascinerende kulturhistorie – fra det romerske Hispania over det visigotiske Toledo, det mauriske al-Andalus, habsburgernes storrige og kriserne og krigene i det 19. og 20. århundrede til nutidens Spanien. Undervejs laver vi nedslag i en række af de vigtigste hændelser og kunstneriske højdepunkter i spansk kulturhistorie: erobringen af Mexico og den efterfølgende guldalder i det 16. og 17. århundrede, mesterværker af kunstnere som Velázquez, El Greco og Goya og historie og arkitektur i bl.a. Sevilla, Barcelona og Madrid. Og så kigger vi ind i fremtidens Spanien på nogle af landets politiske udfordringer.

Korstogene

TID: 5/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Kurt Villads Jensen, professor i historie, Stockholms Universitet

Da pave Urban 2. holdt sin berømte tale i Clermont i 1095 blev det startskuddet til en række pilgrims- og militære ekspeditioner – bedre kendt som korstogene. Over de næste ca. 200 år drog mange fyrster, riddere og jævne folk til det hellige land for at befri det fra muslimernes herredømme. Nogle ønskede at opnå aflad, mens andre havde bagvedliggende økonomiske og politiske motiver. Tag med professor Kurt Villads Jensen på en tour de force gennem de vigtigste korstog og deres betydning i både Europa og i Mellemøsten.

Bystaternes verden

TID: 5/3, lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Bystater har igennem historien fascineret den rejsende. Men bystaterne har også været centrum for politisk strid, til tider selve den udløsende årsag til krig. I middelalderens Europa var Venedig, Brugge og Lübeck nogle af de mest fremgangsrigte bystater og blev centrum for handel, kunst og udveksling af idéer. De var i konstant konflikt med hinanden eller med fyrster, konger og kejsere. I moderne historie indtræder byer som Danzig og Vestberlin som midtpunktet for stormagtspolitikens opmærksomhed i perioden før 2. Verdenskrigs udbrud og under den kolde krig. I dag er Singapore en af de mest fremtrædende bystater – et ankerpunkt i den globaliserede verdensøkonomi, men bliver i stigende grad presset for at vælge side i rivaliseringen mellem USA og Kina. Dagen belyser fællestræk blandt bystaters historie og konkretiserer den betydning, byer som Brugge, Venedig, Danzig og Singapore har haft i verdenshistorien.

Japan er både forunderligt og farverigt. Som her ved Fushimi Inari helligdommen med de mange tusinde orange porte. Få kejserdømmets spændende historie. Se side 69.

Japans historie

TID: 8/3, 4 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Gennem fire forelæsninger sætter vi fokus på udvalgte begivenheder og personer i Japans fantastiske historie med afsæt i forskellige steder – fra de gamle kejserbyer Nara og Kyoto, over shogunbyerne Kamakura og Tokyo til øerne Hokkaido og Okinawa, der blev indlemmet i det japanske imperium i slutningen af 1800-tallet. Vi skal også se nærmere på strømninger fra Kina og Korea, samuraikrigere, europæere, krig og fred, der har udfordret og præget Japan. Få historien om kejserriget fra den første kejserinde Himiko til i dag.

08/03: Kejserinder og kejsere (660 f.v.t.-

1180). Jane Oksbjerg, rejseleder, arkæolog og japanolog

15/03: Samuraiernes verdener (1180-1868).

Jane Oksbjerg, rejseleder, arkæolog og japanolog

22/03: Dannelsen af nationen Japan (1792-

1903). Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier og historie, Aarhus Universitet

29/03: Krig og fred i Japans historie (1876-

2018). Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier og historie, Aarhus Universitet

Det Tysk-romerske Rige

TID: 14/3, 3 mandage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag. i historie og oberstløjtnant

Få historien om Det Tysk-romerske Rige, der prægede Europa i 800 år. Vikinger, hunner og magyarer hærgede de sørgelige rester af det mægtige romerske imperium, som først i 962 fandt sin arvtager som Europas stærke centralmagt – Det Tysk-romerske Rige. Otto den Store fik den politiske magt som kejser af den nye supermagt, mens paven stod som det åndelige overhoved. Gennem 1500-tallets reformationer og det efterfølgende århundredes trediveårskrig mistede den tysk-romerske kejser langsomt sin magt over rigets uregelmæssige regenter. Selvom kejserens politiske magt for længst var overgået til diverse bystyrer, fyrster og konger, opretholdtes kejserriget helt indtil 1806, hvor Napoleon gav Det Tysk-romerske Rige dødsstødet.

Berlin

– en kulturhistorisk rejse gennem byen

TID: 19-20/3, 1 weekend, kl. 10.00-14.00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

UNDERVISER: Åse Lerche, cand.mag. i tysk og journalist, tidligere bosat i Berlin

Som en hvirvelvind har udbygningen til hovedstad raset gennem Berlin siden 1990'erne. Det har været en proces fyldt med kreativitet, og den spændingsladede udvikling har sat sit tydelige præg på byens kunst og kultur, arkitektur og gadebillede. Vi skuer også længere tilbage og inddrager Berlins kulturhistoriske udvikling i tiden op til 1918, i mellemkrigstiden og i efterkrigstidens delte by. På den måde vil vi se, at byens historiske udvikling i høj grad har været præget af brud og af en egenartet religiøs og kulturel mangfoldighed. Evnen til at udnytte disse modsætninger i en kreativ retning var en væsentlig grund til, at Berlin i begyndelsen af det 20. århundrede kunne udvikle sig til en vigtig europæisk kunst- og kulturmetropol. Og det er den evne, Berlin i dag synes at aktualisere igen.

Uopklarede og genåbnede danske kriminalsager

TID: 19/3, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Frederik Strand, museumsleder, Politimuseet

Dobbeltmordet på Peter Bangs Vej, Højbjerg-drabet, Conni-/Connydrabene, Joachimsagen og de seks kvindemord i Københavnsområdet omkring 1990. Leder af Politimuseet Frederik Strand har igennem flere år beskæftiget sig med uopklarede drab og genåbnede danske kriminalsager, og denne dag dykker han ned i, hvorfor nogle drabssager er forblevet uopklarede, og hvordan henlagte kriminalsager er blevet genåbnet igennem nye efterforskningsmetoder, hidtil ukendte spor, nye forbrydelser og teknologiske fremskridt. De uopklarede og genåbnede sager giver også et alternativt indblik i danmarkshistorien, hvor samfundets randeksistenser kommer til orde, og hvor tidligere tiders livsvilkår og menneskesyn åbenbares gennem kriminalitet.

Norge – set fra Danmark

TID: 3/4, 1 søndag, kl. 11.00-15.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Kristoffer Flakstad, journalist og forfatter

Denne dag vender vi blikket mod vores naboland mod nord og udfolder samtidig tusind års tætte bånd mellem Norge og Danmark. Vi kommer på en dramatisk rejse fra vikingerne til tv-serien 'SKAM'. Kristoffer Flakstad giver et samlet billede af Norge og kommer omkring historie, kultur, politik og religion og trækker tråde frem til i dag. Undervejs kommer vi bl.a. forbi de voldsomme år under 2. Verdenskrig, søfarere, hekse, konger, forfattere, politikere og mange andre, der indgår i historien om Danmarks og Norges fælles fortid – og nutid. Kristoffer Flakstad er forfatter til 'Den danske bog om Norge' (Gads Forlag).

Byvandring: Det lystige Vesterbro og Frederiksberg

TID: 5/4, 3 tirsdage, kl. 17.00-18.30

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

STED: Se mødesteder på fuau.dk

UNDERVISER: Hanne Fabricius, cand.phil. i arkæologi, forfatter og med i Historiequizzen på DRK

På tre byvandring følger vi livet uden for voldene. I 1577 sendte rigshofmester Valkendorf slagterne ud på Vesterbro for at slagte deres dyr af sundhedsmæssige årsager. Det var startskuddet til, at Vesterbro udviklede sig til et livligt slagter- og forlystelseskvarter. I 1700-tallet lå et væld af forlystelseshaver langs Vesterbrogade, som de københavnske familier fornøjede sig i om søndagen. Og i gæstgiverierne fandt gæsterne fra Dyrehavsbakken overnatning, hvis de ikke nåede at komme inden for byens porte, før de blev låst. Senere kom Frederiksberg Allé med på den lange forlystelsesrute. Hanne Fabricius er forfatter til den nye bog 'Københavns forunderlige historie' (Turbine).

05/04: Det var på Frederiksberg: Landsteder, forlystelser og en sørgelig kærlighedshistorie

12/04: Det lystige Vesterbro: Valkyrien, den grønne dame og den sorte ørn

19/04: Det lystige Vesterbro: Galger og gæstgiverier

Humanisme – vores umistelige kulturarv

TID: 19/4, 4 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

UNDERVISER: Jakob Danneskiold-Samsøe, fil.dr. i historie og videnskabshistorie

Humanismen er en central del af vores kulturelle DNA. En af de traditioner, der gør Europa til Europa. Den har afgørende præget vores samfundssyn og skolesystemer og ligger også til grund for opkomsten af moderne naturvidenskab. I tidens løb har humanisme haft mange ansigter og kan være svær at definere historisk. I forelæsningerne følger vi humanismen fra det gamle Athen og Rom, over renæssancen og oplysningstiden til moderne humanisme og møder bl.a. Platon, Cicero, Petrarca og Erasmus af Rotterdam.

19/04: Ciceros dannelsesbegreb

26/04: Renæssancehumanismen

03/05: Oplysningstidens humanisme

10/05: Moderne humanisme

Byvandring: På sporet af kolonihistorien i København

TID: 10/5, 4 tirsdage. Forelæsning 10/5 kl.

17.30-19.15. Alle byvandring kl. 10.30-12.15

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

STED: Se mødesteder på fuau.dk

UNDERVISER: Per Nielsen, cand.mag. i historie og forfatter

Danmarks kolonihistorie knytter sig til en lang række kvarterer og bygninger i København – steder, hvor skibe har lagt til kaj, og fremmede varer er blevet bragt i land. Hertil kommer indbyggere fra de oversøiske besiddelser som sømænd, tjenestefolk og politikere, der har opholdt sig i hovedstaden og været med til at forme danskernes billede af verden. Efter et overblik over dansk-norsk kolonihistorie går vi på opdagelse i indre by, på Slotsholmen, på Christianshavn og i Frederiksstadens – og kommer vidt omkring i kolonihistorien fra Grønland til Tranquebar.

10/05: Forelæsning: Kolonierne og København

17/05: Byvandring fra Bibliotekshaven til Rådhuspladsen: Christian 4.s handels- og ekspansionspolitik

24/05: Byvandring på Christianshavn: Kolonihandel, skibsfart og sukkerindustri

31/05: Byvandring fra Nyhavn gennem Frederiksstadens til Fødselstiftelsen: Plantageejere, storkøbmænd og tjenestefolk

Byvandring: Kongernes København

TID: 25/5, 3 onsdage. Forelæsning 25/5 kl.

17.30-19.15. Byvandring 1/6 og 8/6 kl.

10.00-12.30

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

STED: Se mødesteder på fuau.dk

UNDERVISER: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag. i historie og oberstløjtnant

I 1660 får Danmark ny styreform – enevælden. Det fører på sigt til udbygning af statsapparatet og yderligere centralisering af magten i København. En væsentlig måde at sikre sig legitimitet på var samtidig at forherlige monarken gennem en bevidst iscenesættelse af magten. Det kom især til udtryk i en storladent arkitektur. Tag med i sporene af kongernes prægtige København. Vi starter med en forelæsning om Københavns udvikling som residensby og fortsætter med to byvandring med fokus på Slotsholmen og lokaliteter, der knytter sig til den danske enevælde, bl.a. Prinsens Palæ, Frederiksstadens, Amalienborg og Kastellet.

Det Gode Selskab

– viden i dagtimerne i Park Bio

Kom i godt selskab med formidlingslystne forskere og andre, der holder af ny viden og indsigt. Omdrejningspunktet er dygtige formidlere og aktuelle emner – fra det evigt aktuelle til det højaktuelle og på tværs af fagområder. Alle forelæsninger foregår i Park Bio på Østerbro.

Det bedste fra kultur og kunst

— TID: 25/10, 8 mandage, kl. 09.30-11.15
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

- 25/10: Med forfatterne på rejse.** Svend Erik Larsen, professor emeritus i litteraturhistorie, Aarhus Universitet
- 01/11: Det Nye Testamente.** Troels Engberg-Pedersen, professor i teologi, Københavns Universitet
- 08/11: Leonora Christinas værker.** Marita Akhøj Nielsen, dr.phil. i nordisk filologi, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab
- 15/11: Barrison-feberen. Kulturlivet og værdikampene i Europa på tærsklen til det 20. århundrede. (Årets Historiske Bog 2020).** Hans Henrik Appel, dr.phil. i historie og forfatter
- 22/11: Latter og lettere beruset. Om at læse Karen Blixen.** Charlotte Engberg, lektor i dansk, Roskilde Universitet
- 29/11: Falske eller ægte malerier i kunsthistorien?** Jørgen Wadum, professor emeritus i konservering og teknisk kunsthistorie, specialkonsulent, Nivaagaard Samlingen
- 06/12: Danmark og kolonierne – og hvordan vi forholder os til fortiden som kolonimagt.** Louise Sebro, museumsinspektør, ph.d., Museum Lolland-Falster
- 13/12: Danmarks sprog over sø og land.** Michael Ejstrup, sprogforsker, forfatter og projektleder

Det bedste fra psykologi og sundhed

— TID: 25/10, 8 mandage, kl. 12.15-14.00
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

- 25/10: Hjernen på psykedeliske stoffer.** Gitte Moos Knudsen, overlæge ved Rigshospitalet og professor i neurologi, Københavns Universitet
- 01/11: Forstå din søvn – og sov godt.** Birgitte Rahbek Kornum, ph.d. og lektor i neuroscience, Københavns Universitet
- 08/11: Broen til det andet menneske.** Per Schultz Jørgensen, professor emeritus i socialpsykologi, Aarhus Universitet
- 15/11: Hold din hjerne frisk.** Albert Gjedde, professor i translationel neurobiologi, Syddansk Universitet
- 22/11: Eksistentiel psykologi.** Anders Dræby, ph.d., eksistentiel terapeut, filosof og forfatter
- 29/11: Forelæsning på vej! Se fuau.dk**
- 06/12: Kunsten at dvæle i dialogen.** Reinhard Stelter, professor i coaching- og sportpsykologi, Københavns Universitet
- 13/12: Sandheden om stress.** Søren Ballegaard, læge og ph.d., Ballegaard Stresscare

Det bedste fra historie og samfund

— TID: 2/11, 7 tirsdage, kl. 09.30-11.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

- 02/11: De uønskede. De tyske flygtninge i Danmark 1945-1949.** Thomas Harder, cand.mag. i italiensk og historie, forfatter og oversætter
- 09/11: Hvordan står det til med retssikkerheden i Danmark?** Eva Smith, professor emerita i jura, Københavns Universitet
- 16/11: Den bæredygtige stat. Hvordan indretter vi samfundet i pagt med økologiens grænser?** Anders Blok, lektor i sociologi, Københavns Universitet
- 23/11: Hvor er Tyskland på vej hen?** Philipp Alexander Ostrowicz, Copenhagen Business School
- 30/11: Magt og diplomati i den digitale tidsalder.** Rebecca Adler-Nissen, professor i statskundskab, Københavns Universitet
- 07/12: Forstå USA i dag.** Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet
- 14/12: EU og supermagterne. EU's fremtid mellem globalisering og nationalisme.** Søren Riishøj, lektor emeritus i statskundskab, Syddansk Universitet

Filosofiens mesterværker

— TID: 26/10, 8 tirsdage, kl. 12.15-14.00
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.
UNDERVERISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

- 26/10: Platon – Staten**
- 02/11: Aristoteles – Den nikomakhæiske etik**
- 09/11: Augustin – Bekendelser**
- 16/11: René Descartes – Metafysiske meditationer**
- 23/11: Immanuel Kant – Kritik af den rene fornøft**
- 30/11: Søren Kierkegaard – Kjerlighedens Gjerninger**
- 07/12: Friedrich Nietzsche – Moralens genealogi**
- 14/12: Martin Heidegger – Væren og tid**

HISTORISKE DAGE

16 TEMATISKE EVENTS, 75 KR. PR. STK. FOLKEUNIVERSITETET I

Geopolitik og mørke gerninger

Fra korsfarere til fake news: Magten har altid været besat af ekspansion, dominans og kontrol.

Janus Møller Jensen, Søren Nørby, Torben Bramming, Anders Ellebæk Madsen, Dan H. Andersen, Mogens Lykketoft, Andreas Marklund, Dorte Palle.

Kampen om demokratiet

Folkestyret til evig forhandling i spændingsfeltet mellem politiske aktører, folkelige bevægelser og kritiske medier.

René Karpantschof, Tore Leifer, Rasmus Glenthøj, Bertel Haarder, Tim Knudsen, Niels Krause-Kjær.

De største og det værste

Personlig karisma og handlekraft. Kollektiv ofring og disciplin. 2. verdenskrig bliver ved med at fascinere.

Jan Hedegaard, Søren Anker Madsen, Anders Otte Stensager, Adam Holm, Jesper Clemmensen, Thomas Albrechtsen, Ole Sønnichsen.

Deutschland für Grünschnäbel

Fra domineret til dominerende. Tyskland er Europas mest beundrede og frygtede land. Og vores vigtigste nabo. Tyskland for begyndere.

James Hawes, Poul Duedahl, Liv Thomsen, Siegfried Matlok, Lasse Rodewald, Carsten Staur, Bo Lidegaard.

Da vi var sømænd og bonderøve

Hvor meget er vi søfolk, og hvor meget er vi bønder? Kast anker og find dine rødder.

Jakob Seerup, Liv Thomsen, Anders Ravn Sørensen, Benjamin Asmussen, Søren Mentz, Peter Henningsen, Christian Aagaard, Caspar Christiansen.

Klæder skaber konger

Konger, kejsere og andre herskere har til alle tider brugt selviscenesættelsen som spejl af deres magt og vælde.

Thyge Christian Fønss-Lundberg, Kathrine G. Bjerregaard, Katia Johansen, Cecilie Nielsen, Jim Lyngvild, Anja Berth.

Hverdagen af i går

Ønsket, håbet og drømmen om det gode liv i udvikling og under angreb. Historiske Dage holder af hverdagen – og fest.

Rikke Lie Halberg, Bertha Rex Coley, Anders Dalsager, Kirsten Thisted, Britta Søndergaard, Poul Sverrild, Mikkel Thelle, Bertel Nygaard, Adam Holm.

Det store flip

Tressernes kulturelle skælv gav festival, frigørelse og fed musik. Og brutale betjente i gaderne.

Lene Floris, Ole Sohn, Anna Ullman, Klaus Lynggaard, Frederik Strand, Søren Anker Madsen, Sissel Bjerrum Fossat, Per Stig Møller, Kurt Strand.

RISKE

2021

73
Folkeuniversitetet

EMDRUP 16.-17. OKTOBER. LÆS MERE PÅ HISTORISKEDAGE.DK.

Lang tid, tæt på

Når mure falder, og tårne styrter i grus, mærkes historiens vingesus. Under-neden er vi umærkeligt fanger i de lange linjers fængsel.

Erik Petri, Andreas Bonde Hansen, James Hawes, Clement Kjersgaard, Jeanette Varberg, Poul Duedahl.

Med følelserne helt uden på tøjet

1800-tallets københavnske borgerskab badede i nymodens kunstformer som opera og ballet. Og med forbudte følelser helt uden på tøjet.

Karl Peder Pedersen, Adrian Hughes, Henrik Engelbrecht, Erik Aschengreen, Dinna Bjørn, København Danser, dansere fra Den Kongelige Ballet.

Liv og død. I lyd og billeder

Vi hylder livet og kunsten. Både når den frembringer vellydende barokmusik og yndefulde haver. Og når den bringer døden helt tæt på.

Helle Ravn, Lene Floris, Søren Hein Rasmussen, Stefan Pajung, Anne Sophia Hermansen. Concerto Copenhagen, Annette Skov.

Store ånders liv og efterliv

Bestemmer vi selv, hvad vi huskes for, og hvad der ender i glemslens mørke? Karen Blixen og H.C. Ørstedes liv og efterliv.

Bille August, Christian Torpe, Nanna Frank Rasmussen, John de Summer-Brason, Jens Olaf Pepke Pedersen, Tine Eiby, Holmens Herrekvartet, Bjarke Moe.

En anden side af historien

Ofre eller heltinder? Kvinders rolle i historien bliver i disse år gravet frem, omformuleret og foldet ud på nye måder.

Gry Jexen, Anders Olling, Charlotte Sieling, Jesper Fink, Merete Pryds Helle, Ritt Bjerregaard, Birgitte Possing, Anne Brædder, Vibeke Vasbo, Karen Syberg, Karina Willumsen, Adrian Hughes.

Forsvundne fortællinger

Enevældens pomp, pragt og selviscenesættelse. Slaveskibenes brutalitet og rædsel. 1700-tallets Danmark var kontrasternes tid. Kom med og mærk efter.

Kristoffer Schmidt, Jesper Munk Andersen, Sofie Malmberg, Adam Holm, Concerto Copenhagen, Annette Skov.

Modstandens mange ansigter

Et håb om frihed, forandring eller tilbagevenden til det velkendte? Modstandskampen under besættelsen har mange ansigter.

Henrik Engelbrecht, Niels Wium Olesen, Niels-Birger Danielsen, Pia Fris Laneth, Martin Schwarz Lausten, Bent Blüdnikow, Simon Kratholm Ankjærgaard, Sara F. Stadager.

Fortid i nutid

Når fortiden indhenter nutiden, sættes historien til debat. Men må vi ændre på historien, eller skal vi lade den være?

Henrik Thomsen, Ole Sønnichsen, Adam Holm, Astrid Nonbo Andersen, Stephanie Chen Gundorph, Erik Aschengreen, Anna Libak.

Kunst, arkitektur & design

Fransk impressionisme

TID: 7/9, 3 tirsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Birthe Svenstrup, cand.mag. i kunsthistorie og pædagogik

Der er mange tilgange til 1800-tallets billedkunst og til fransk impressionisme: De franske maleres begejstring for byen og det moderne liv, men også malernes møde med naturen. Kunstnernes fremstilling af kvinden og de kvindelige kunstners valg af motiver. Malernes interesse for lyset og deres brug af videnskaben. Deres interesse for fotografiet, men også deres inspirerende møde med det fremmedartede japanske træsnit. Og der er mange spændende kunstnere, der forbindes med impressionisme.

De store følelser i kunsthistorien

TID: 7/9, 6 tirsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

UNDERVISER: Peter S. Meyer, ekstern lektor i kunsthistorie, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør, Trapholt

Gennem seks forelæsninger følger vi de store kunstners arbejde med at udtrykke følelser, kærlighed og angst, håb og fortvivlelse på tværs af kunsthistorien. Fra renaissance med kunstnere som Michelangelo og Dürer, barokkens Bernini og Artemisia Gentileschi til moderne kunstnere som Picasso, Giacometti og Sonja Ferlov og mange flere til. Gennem motiver som kroppen, ansigtet, skriget, den gale og selvportrætter sammenlignes perioder, og hvordan kunstnere inspirerer hinanden.

Kunst på stedet! Besøg fire kunstudstillinger på fire museer

TID: 18/9, 4 lørdage, kl. 10.30-12.00. OBS. 2/10 og 30/10 kl. 11.30-13.00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

(entré er ikke inkluderet i prisen)

STED: Se mødesteder på fuau.dk

UNDERVISER: Merete Mørup, cand.mag. i kunsthistorie og tilknyttet Øregaard Museum

Første gang gælder det Arken og udstillingen 'Blomsten i kunsten', hvor værkerne er malet af både internationale og danske kunstnere inden for et spænd på 200 år. Anden gang skal vi på Hirschsprung og se 'Englens kys. Syge piger i nordisk kunst'. Temaet er sygdom og død i slutningen af 1800-tallet, især i Norden. Tredje gang går vi på SMK og ser 'Efter stilheden – kvinder og krisens kunst 1920-2020', hvor vi møder politisk kunst fra de seneste 100 år. Sidste udstilling er 'Øregaards jubilæumsudstilling'.

18/09: 'Blomsten i kunsten'

02/10: 'Englens kys. Syge piger i nordisk kunst'

16/10: 'Efter stilheden – kvinder og krisens kunst 1920-2020'

30/10: Jubilæumsudstilling – museets egne værker

FØLG MED PÅ FACEBOOK

facebook.com
/fuemdrup

Kunstens historie på SMK 1940 til i dag

- **TID:** 25/9, 4 lørdage, kl. 10.30-12.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
 (entré er ikke inkluderet i prisen)
STED: Statens Museum for Kunst,
 Sølvgade 48
UNDERVERS: Merete Mørup, cand.mag. i kunsthistorie og tilknyttet
 Øregaard Museum

Første gang ser vi på hovedtendenser i dansk kunst op til og efter 2. Verdenskrig. Det spontant abstrakte maleri med kunstnergruppen CoBrA og den geometriske abstraktion. Anden gang gælder det kunst præget af den kolde krig samt nye oprørsbevægelser. Kunstnerne bruger industrielle materialer og banale hverdagsgenstande. Eks-skolen blev oprettet, og kvindelige kunstnere udvidede motiverne. Tredje gang handler om det postmoderne, der opgav kristendom, marxisme og nationalisme. Og fjerde gang tager internettet over med deling af viden og visuel information.

- 25/09: 1940-1960: CoBrA, Linien og de spontant abstrakte**
09/10: 1960-1980: Foto, film og feminisme
23/10: 1980-1990: Vilde værker og ekspressive skulpturer
06/11: 1990 til i dag: Det globale og det nære. Virkelighed og fiktion

Kvindelige malere – et strejftog

- **TID:** 3/10, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVERS: Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

Synet på kvindelige kunstnere var tidligere domineret af et fuldstændig patriarkalsk tankesæt. Heldigvis har tiden her forandret sig, og i dag er der fx stadig øget fokus på at finde frem til en lang række udmærkede, til tider fremragende, kvindelige malere, der måske har været gemt og glemt. Denne dag vil vi forsøge at trække nogle af dem frem i lyset uden at gøre krav på at nå omkring mere end en brøkdel.

Kunst og arkitektur i Venedig, Ravenna og Urbino

- **TID:** 10/10, 1 søndag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVERS: Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie,
 Aarhus Universitet

Efter Det Vestromerske Kejserriges undergang i 476 blev de østlige og sydlige dele af Italien snart tæt knyttet til Det Byzantinske Rige. Ikke mindst kunsthistorisk manifesterer dette sig den dag i dag i en mængde bemærkelsesværdige byzantinske kirker, mosaikker og anden billedkunst i regionerne Veneto og Emilia-Romagna. Hertil kommer en mindst lige så rig renæssancekultur især i Venedig og i den lille hertugelige bjergby Urbino i regionen Marche. Her holdt den berømte hertug Federico da Montefeltro hof i sidste del af 1400-tallet, og forfattere som Castiglione og billedkunstnere som Piero della Francesca bidrog til Urbinos ry som et af renæssancens vigtigste centre.

Billedkunsten i Wien – Gustav Klimt, Oskar Kokoschka og Egon Schiele

- **TID:** 10/10, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVERS: Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

Wien er fyldt med overflod og luksus, og samtidig er det stedet, hvor den gamle europæiske verden mærkes af hendøen og dekadence. Stor kunst vokser frem i den stemning. Der er heftig aktivitet i kunstnerværksteder og udstillingssammenslutninger. Gustav Klimt er i centrum af alt dette. Oskar Kokoschka og Egon Schiele lærer af ham og udvikler sig til at blive store moderne billedfortællere. Hør om Wiens kunsthistorie omkring århundredeskiftet.

Kærs Kunstkafeer: 4 aftener i kunstens tjeneste (tirsdage)

- **TID:** 12/10, 4 tirsdage, kl. 17.30-20.45
PRIS: 1.560 kr. inkl. let og lækker aftensmad
STED: Gastronomisk Innovation / Atelier 1B, Frederiksborggade 1B, 4
UNDERVERS: Peter Kær, cand.mag. i kunsthistorie og kulturformidling

Over en række kafeaftener går kunsthistoriker og tv-vært Peter Kær på opdagelse i kunstens forunderlige verden i selskab med kunsthistorikere, musikere og en dygtig kok. Det bliver en tour de force gennem udvalgte perioder og kunstnere i kunsthistorien, der tages under kyndig, kærlig og kunstnerisk behandling. Samtalerne krydres med et musikalsk lydspor udført af særdeles kompetente musikere. Kokken Rasmus Leck Fischer tryller i køkkenet, så der også er noget til smagssansen.

- 12/10: Marie Krøyer, Bertha Wegmann, Jeanna Bauck og Anna Sophie Petersen**

- 26/10: Einar Nielsen – symbolismens mester**

- 09/11: Bag om kunstværket – galleristens betydning**

- 23/11: Gadens kunst – moderne kunst gennem de sidste 20 år**

Kærs Kunstkafeér: 4 aftener i kunstens tjeneste (onsdage)

TID: 13/10, 4 onsdage, kl. 17.30-20.45

PRIS: 1.560 kr. inkl. let og lækker aftensmad

STED: Gastronomisk Innovation / Atelier 1B, Frederiksborggade 1B, 4

UNDERVISER: Peter Kær, cand.mag. i kunsthistorie og kulturformidling

Over en række kafeaftener går kunsthistoriker og tv-vært Peter Kær på opdagelse i kunstens forunderlige verden i selskab med kunsthistorikere, musikere og en dygtig kok. Det bliver en tour de force gennem udvalgte perioder og kunstnere i kunsthistorien, der tages under kyndig, kærlig og kunstnerisk behandling. Samtalerne krydres med et musikalsk lydspor udført af særdeles kompetente musikere. Kokken Rasmus Leck Fischer tryller i køkkenet, så der også er noget til smagssansen.

13/10: Marie Krøyer, Bertha Wegmann, Jeanna Bauck og Anna Sophie Petersen

27/10: Einar Nielsen – symbolismens mester

10/11: Bag om kunstværket – galleristens betydning

24/11: Gadens kunst – moderne kunst gennem de sidste 20 år

Under huden på malerkunsten – om teknik, materialitet og bevaring

TID: 25/10, 5 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

UNDERVISER: Jørgen Wadum, professor, dr. og tidl. bevaringschef, Statens Museum for Kunst, centerleder for CATS, Centre for Art Technological Studies and Conservation

Med fokus på kunstnernes metoder og materialevalg analyserer vi en række ikoniske værker inden for europæisk billedkunst. Fra Rembrandt van Rijn og Johannes Vermeers værker fra 1600-tallet – til Christen Købke og L.A. Rings værker fra 1800-tallet. Analyserne indgår i den såkaldte tekniske kunsthistorie, der kombinerer historie med en forståelse af de materialer, kunstnerne har brugt. Der benyttes et bredt spektrum af naturvidenskabelige undersøgelsesmetoder, som giver svar på værkernes opbygning, materialitet og indflydelsen af tidens tand.

25/10: Rembrandt – ægte eller falsk?

01/11: Kunst og naturvidenskab

08/11: 'Pige med perleøring' – Vermeers mesterværk, teknik og illusion

15/11: Christen Købkes maleteknik og farver: Fra skitse til maleri

22/11: L.A. Rings perspektiver og malestil

Kunsthistorien på ét semester

TID: 26/10, 8 tirsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Hvad karakteriserer barokken? Realismen? Og futurismen? Hvis du trænger til at få et godt overblik, få opfrisket din hukommelse eller for første gang stifte bekendtskab med kunsthistoriens forunderlige forandringer, så kom og vær med, når vi byder på en sprudlende gennemgang af kunsthistorien fra renaissance til samtid. Forelæsningerne omhandler først og fremmest maleri, skulptur og arkitektur. Men vi kommer også omkring stilretninger fra især det 20. og 21. århundrede.

26/10: Renaissance og manierisme. Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

02/11: Barok og rokoko. Merete Mørup, cand.mag. i kunsthistorie og tilknyttet Øregaard Museum

09/11: Klassicisme og romantik. Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

16/11: Realisme og impressionisme. Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

23/11: Symbolisme og ekspressionisme. Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

30/11: Kubisme og futurisme. Maja Bak Herrie, ph.d. i æstetik og kultur, Aarhus Universitet

07/12: Surrealisme. Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie

14/12: Kunst og arkitektur i dag. Martin Søberg, lektor i arkitekturhistorie, Kunstakademiets Arkitektskole

Kunst – teori og analyse

- **TID:** 26/10, 6 tirsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Birgitte Zacho, mag.art. i kunsthistorie

Hvordan forstå kunsten? I denne forelæsningsrække bliver du introduceret for klassiske kunsthistoriske værktøjer til billedanalyse. Hvordan kender man forskel på kunst fra renaissance og barok? Og hvordan skiller man billedets elementer ad i en analyse? Fra stilhistorie og farvelære til kompositionsanalyse og semiotik – forelæsningsrækken præsenterer dig for en række kunsthistoriske grundbegreber, der gør dig klar til dit næste museumsbesøg.

- 26/10: Kunstforståelse – at se på kunst**
02/11: Form og farve
09/11: Stilhistorie
16/11: Kompositionsanalyse
23/11: Ikonologisk og semiotisk analyse
30/11: Værkets ydre rammer – museet, udstillingen og det offentlige rum

Siciliens kultur og kunstskatte

- **TID:** 28/10, 4 torsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Tine Kragh, cand.mag. i kunsthistorie

Sjældent finder man en så stor koncentration af kunst og kultur som på Sicilien. Øen har været påvirket af blandt andet fønikere, grækere, romere og normannere, der alle har efterladt sig spor fra deres kultur og beriget øen med Europas mest spændende og varierede kunst. I fire forelæsninger vil vi gennemgå et udpluk af Siciliens kunstværker, arkitektur og arkæologiske områder – inddelt efter udvalgte områder på øen.

- 28/10: Palermo & Monreale – storbyen, religiøs kunst og byzantinske mosaikker**
04/11: Siracusa & Villa Romana del Casala – den historiske by, græsk teater og en romersk villa med mosaikker
11/11: Selinunte & Agrigento – to arkæologiske områder på Sicilien
18/11: Mazara del Vallo – oplev en lokal fiskerby

Den danske boligs historie

- **TID:** 28/10, 7 torsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.
UNDERVISER: Malene Lytken, ph.d. i kunst- og designhistorie

Omkring det forrige århundredeskifte var boligstilen i Danmark overvejende klunketidens overlæssede hjem, men en ny og langt mere minimalistisk stil var på vej: funktionalismen. Med afsæt i tiden omkring slutningen af 1800-tallet vil designhistoriker og ph.d. Malene Lytken over syv aftener tage dig med på side-linjen, når hun undersøger vejen fra klunkestuerne mod en funktionalistisk stil og frem til det, vi i dag forbinder med en moderne dansk stil.

- 28/10: Søgen efter en ny form: Vejen til og væk fra klunkestuerne**
04/11: Søgen efter en ny form II: Fra klunker til funkis
11/11: Boligens indretning – det private hjem og det professionelle blik
18/11: En fortælling om Finn Juhl og hans assistent
25/11: Lys og lamper i de danske hjem
02/12: De danske designeres egne fortællinger om det rette lampelys
09/12: Rod og orden

Færøsk kunst – mellem den lille og store verden: Tre klassikere

- **TID:** 31/10, 1 søndag, kl. 10.00-15.00
PRIS: 420 kr., studerende 220 kr.
UNDERVISER: Nils Ohrt, mag.art. i kunsthistorie og fhv. museumsdirektør, Færøernes Kunstmuseum

Færøerne kom sent til billedkunsten, men da det endelig skete omkring 1930, var det med en styrke og egenart, der har gjort 'færøsk kunst' til et kvalitetsstempel. Det er især i maleriet, de tidlige færøske kunstnere udmærkede sig, og på denne temadag sætter vi fokus på Samuel Joensen-Mikines, Ruth Smith og Ingálvur av Reyni. Hos de tre kunstnere står landets natur og folkeliv i centrum, tolket i såvel ekspres-sionistisk som kubistisk retning. En såvel redelig som intens tolkning af den synlige omverden og menneskeskæbner kendetegner de tre malere, der på moderne vis også dyrkede billedets eget sprog.

Storbyerne og det moderne liv

- **TID:** 8/11, 6 mandage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Emilie Høegh Engbirk, cand.mag. i moderne kultur og kulturformidling med profil i urbanitet og æstetik

Der er tusindvis af fragmenter og strømninger, der siden industrialiseringen har været med til at skabe både nogle af fællestrækkene ved verdens storbyer, men også det, der gør dem særligt karakteristiske hver især. Med udgangspunkt i seks forskellige internationale metropoler går vi i dybden med den enkelte bys historiske udvikling og med inddragelse af betydningsfulde begivenheder, bevægelser og personligheder, der har gjort sig gældende for udviklingen af kulturen, prøve at forstå kernen i storbyen og storbyånden.

- 08/11: København: Middelalderby med Tivoli og store drømme**
15/11: Berlin: Den splittede by – fra kejserhovedstad over krig og mur til identitetssøgende verdensmetropol
22/11: London: Big Ben, London Eye og uendeligt mange mennesker
29/11: Paris: Brede boulevarder, smalle passager og bohemeliv
06/12: Deliriske New York: Byen, der aldrig sover, en manifestation af den amerikanske drøm?
13/12: Tokyo: Karaoke, sumo, sakura og sushi

Færøsk kunst – mellem den lille og store verden: Nye veje

- **TID:** 14/11, 1 søndag, kl. 10.00-15.00
PRIS: 420 kr., studerende 220 kr.
UNDERVISER: Nils Ohrt, mag.art. i kunsthistorie og fhv. museumsdirektør, Færøernes Kunstmuseum

Det var Samuel Joensen-Mikines og hans samtidige, der fra 1930 og frem sparkede døren op til kunsthistorien for færøsk kunst. Første generations indsats er på flotteste vis blevet taget op af efterfølgende færøske kunstnere. Her har vi på den ene side et abstrakt landskabsmaleri af naturromantisk, ja, mystisk karakter hos kunstnere som Thomas Arge, Tróndur Patursson og Anker Mortensen. På den anden side står en kunstner som Edward Fuglø, der på baggrund af popkunsten behandler færøsk kultur i en globaliseret verden.

Verdenskunstens højborge

TID: 17/11, 4 onsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

UNDERVISER: René Juul, cand.mag. i kunsthistorie

I denne forelæsningsrække sættes der fokus på to af Europas mest banebrydende kraftcentre inden for kunst og kultur: Firenze og Wien. Hvor Firenze mere end nogen anden blev malerkunstens og skulpturens by, så blev Wien stedet med den fineste musik og arkitektur. Renæssancens store gennembrud i Firenze førte til en akademisk kunst bl.a. præget af matematisk korrekthed, proportioner, ny teoridannelse, gyldne snit mv., mens barokkunsten i Wien i højere grad blev en iscenesættelsens kunst skabt til at imponere betragteren. Forelæsningsrækken fører os igennem mere end fire århundreder med kunst i verdensklasse i to af Europas største skatkamre.

Kunst og arkitektur i Midtspanien. Madrid, Toledo, Segovia, Avila

TID: 20/11, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet

Det centrale Spanien er umådeligt rigt på minder fra landets lange og omtumlede historie. I denne forelæsning skal det primært dreje sig om arkitektur og billedkunst fra middelalder, renæssance og barok. Romanske og gotiske kirker samt ikke mindst formidabel billedkunst i verdensberømte samlinger som Prado og Thyssen-Bornemisza-museet i Madrid med kunstnere som Tizian, El Greco, Ribera, Velázquez og Goya.

Kærs Kunstkafe: Elisabeth Jerichau-Baumann – en kunstnerisk kosmopolit (tirsdag)

TID: 30/11, 1 tirsdag, kl. 17.30-20.45

PRIS: 420 kr. inkl. let og lækker aftensmad

STED: Gastronomisk Innovation / Atelier 1B, Frederiksborggade 1B, 4

UNDERVISER: Peter Kær, cand.mag. i kunsthistorie og kulturformidling

Endnu en gang åbner Peter Kær, Folkeuniversitetet og Gastronomisk Innovation dørene til en sanselig og berigende aften i Kærs Kunstkafe. Denne aften går kunsthistoriker og tv-vært Peter Kær på opdagelse i kunstens forunderlige verden i selskab med en musiker og en dygtig kok i Gastronomisk Innovation i Atelier 1B på Kultorvet. Vi ser på, hvordan en kunstner har flyttet grænser, udfordret vores forestillinger om kunst og vores måde at reflektere over livet på. Samtalen krydres med et musikalsk lydspor udført af en særdeles kompetent musiker. Kokken Rasmus Leck Fischer tryller i køkkenet, så der også er noget til smagssansen.

Kærs Kunstkafe: Elisabeth Jerichau-Baumann – en kunstnerisk kosmopolit (onsdag)

TID: 1/12, 1 onsdag, kl. 17.30-20.45

PRIS: 420 kr. inkl. let og lækker aftensmad

STED: Gastronomisk Innovation / Atelier 1B, Frederiksborggade 1B, 4

UNDERVISER: Peter Kær, cand.mag. i kunsthistorie og kulturformidling

Endnu en gang åbner Peter Kær, Folkeuniversitetet og Gastronomisk Innovation dørene til en sanselig og berigende aften i Kærs Kunstkafe. Denne aften går kunsthistoriker og tv-vært Peter Kær på opdagelse i kunstens forunderlige verden i selskab med en musiker og en dygtig kok i Gastronomisk Innovation i Atelier 1B på Kultorvet. Vi ser på, hvordan en kunstner har flyttet grænser, udfordret vores forestillinger om kunst og vores måde at reflektere over livet på. Samtalen krydres med et musikalsk lydspor udført af en særdeles kompetent musiker. Kokken Rasmus Leck Fischer tryller i køkkenet, så der også er noget til smagssansen.

40 ikoniske fotografier

TID: 15/12, 1 onsdag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Gunner Byskov, cand.mag. i dansk og kunsthistorie samt leder af fotografuddannelsen, Medieskolerne

Gennem årene har vi set millioner af billeder – og så er der alligevel nogle af dem, der bliver hængende og bliver en del af vores eksistentielle beredskab. Dem kalder vi ikoner, og en meget stor del af dem er fotografier. I løbet af kun én aften vil Gunner Byskov, leder af fotografuddannelsen, præsentere dig for 40 af disse ikoniske fotografier, lige fra år 1840 og frem til vores årtusind, i en gennemgang, der både fokuserer på fotografierne, på de fotografiske kvaliteter og på den historie, der netop gør dem til noget særligt.

Rundt om guldalderen

— **TID:** 17/1, 5 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Birgitte Zacho, mag.art. i kunsthistorie

I første halvdel af 1800-tallet sker der så spændende ting på den danske kunsts scene, at eftertiden har kaldt perioden den danske guldalder. Efter Den Franske Revolution bliver borgerskabet toneangivende i samfundet, og i hele perioden ses en refleksion over en række borgerlige værdier og normer i billedkunsten. Det er også en periode, hvor borgerens nationale tilhørsforhold bliver aktuelt. Samtidig reflekterer malerne over kunstnerens rolle og kunstens potentiale. Centrale kunstnere som Eckersberg, Lundbye, Marstrand og Købke udfolder de nye strømninger inden for kunstens forskellige genrer.

17/01: Hvad er guldalder?

24/01: Portrætkunsten

31/01: Historiemaleriet

07/02: Genremaleriet

14/02: Landskabsmaleriet

Fem internationale mesterkunstnere – og deres danske arvtagere

— **TID:** 18/1, 5 tirsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Peter S. Meyer, ekstern lektor i kunsthistorie, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør, Trapholt

Med udgangspunkt i en grundig gennemgang af et enkelt hovedværk af fem moderne, internationale kunstnere som Munch, Schiele, Boccioni, Picasso og Giacometti diskuteres værker af deres danske arvtagere som Kirkeby, Groth, Giersing, Jais Nielsen og Sonja Ferlov Mancoba. Efter indgående analyser af enkeltværker åbnes der op for diskussion. Hvad er påvirkning i kunsten, og hvad er inspiration? Hvad er internationalt, og hvad er nationalt?

Store danske designere

— **TID:** 18/1, 7 tirsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.
UNDERVISER: Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer

Hans J. Wegners Påfuglestol, PH's karakteristiske lamper, Børge Mogensen's Tremmesofa, Arne Jacobsens Ægget, Finn Juhls Poeten, Nanna Ditzels Trinidad-stol, Kay Bojesens teaktræsabe og Verner Pantons FlowerPot-lamper. Vi kender genstandene. Men hvem var menneskene bag de kendte designs, der høstede så stor international anerkendelse? Hvad kendetegner dem hver især? Og hvorfor er deres designs blevet så kendte og elskede? I denne forelæsningsrække vil du blive introduceret for nogle af de fremmeste danske designere og deres designs.

18/01: Poul Henningsen – lysets mester

25/01: Arne Jacobsen – totaldesignets mester

01/02: Hans J. Wegner – håndværkeren over dem alle

08/02: Børge Mogensen og FDB-møbler – fra håndværk til industri

15/02: Finn Juhl – den store elegantier

22/02: Verner Panton og Nanna Ditzel – form og farve uden grænser

01/03: Kay Bojesen og Lego – børnenes designere

Hvad kan kunst og litteratur? Og hvordan er den kunstneriske skabelsesproces?

— **TID:** 19/1, 6 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Har kunst en dannende funktion? Kan den gøre os til bedre borgere, fremme empati og næstekærlighed? Og skal den? Skal den underholde eller oplyse, nære fantasien eller tage del i samfundsdebatten? Kan kunst være en alternativ erkendelsesvej, et korrektiv til videnskaben? Og bør både medicinstuderende og patienter læse litteratur? I denne forelæsningsrække spørger vi en række forskere med forskellige tilgange – én har fx mange års erfaring i at undervise medicinstuderende i brugen af litteratur, mens en anden inddrager neurobiologisk viden i sit arbejde.

19/01: Kunst i praksis. Erik Steffensen, kunstner og fhv. professor ved Det Kongelige Danske Kunstakademi

26/01: Kunst som en særlig erkendelsesvej. Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet

02/02: Litteratur og medicin. Marianne Raakilde Jespersen, ph.d. i litteraturvidenskab

09/02: Kunst som hjerne-gymnastik. Mathias Clasen, lektor i engelsk, Aarhus Universitet

16/02: Danskhedens skabelse med guldalderkunsten. Henrik Ole Holm, museumsinspektør, Statens Museum for Kunst

23/02: Velfærdsstaten – da litteraturen tog ordet, og politikerne lyttede. Lasse Horne Kjældgaard, leder af H.C. Andersen Centret, SDU

Alt hvad du bør vide om dansk kultur

— **TID:** 19/1, 6 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Forelæsningsrækken er en lystvandring gennem de vigtigste strømninger og de lyseste hoveder og deres værker inden for hhv. dansk litteratur, kunst, arkitektur, design, film og musik – discipliner, der på mange måder er nært beslægtede og befrugter hinanden på trods af indbyrdes forskelle. Hvad er historien bag de værker, der har provokeret, flyttet grænser og ført til nybrud, og som siden hen er kommet til at stå som symboler på en ny tid?

19/01: Litteratur. Erik Svendsen, lektor i dansk, Roskilde Universitet

26/01: Kunst. Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie

02/02: Musik. Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab, tidl. musikchef, Aarhus Symfoniorkester

09/02: Design. Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer

16/02: Film og tv-serier. Jakob Isak Nielsen, lektor i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet

23/02: Arkitektur. Anders Troelsen, professor i arkitektur, Arkitekt-skolen i Aarhus

100 års dansk keramik

- **TID:** 20/1, 5 torsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet, og forfatter til bogen '100 års dansk keramik'

Dansk keramik er populært som aldrig før. I tv konkurrerer keramikere om at lave funktionelle, æstetiske og teknisk komplicerede værker. Udstillinger trækker massevis af besøgende, og små værksteder trives overalt. I denne forelæsningsrække får du et sjældent indblik i den moderne, danske keramiske tradition gennem 100 år: lige fra modernismens frembrud med Thorvald Bindesbøll og den tidlige kunstkeramik, over 1930'ernes stentøjsrevolution på Den Kongelige Porcelænsfabrik, enkeltværkstederne og studiekeramikken fra 50'erne og endelig frem til den nyere og mere eksperimenterende, skulpturelle keramik. Forelæsningsrækken bygger på bogen '100 års dansk keramik' (Turbine), der udkommer i 2021.

Temalørdag om Christian Lemmerz

- **TID:** 29/1, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Kamma Overgaard Hansen, ph.d. i kunsthistorie

Fra rådnende grisekroppe til makabre marmorskulpturer. Og fra absurde performances til udbombede byprospekter. Christian Lemmerz har provokeret og rørt os, siden han brød igennem i begyndelsen af 1980'erne. Med sine detaljerede skildringer af menneskehedens skyggesider og tragedier har han sat uforglemmelige aftryk på en lang række udstillinger og efterhånden også mange steder i det offentlige rum. Denne lørdag får du præsenteret Lemmerz' værker med afsæt i temaerne ondskab, katolicisme og forfald, ligesom du bliver klogere på hans samarbejde med Michael Kvium.

Havekunst

- **TID:** 29/1, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Ole Fournais, cand.mag. i historie og nordisk sprog og litteratur

Få overblik over de betydningsfulde perioder i havekunstens historie, og forstå samspillet mellem kulturhistorien og havernes forandringer. Forelæsnningen fører os gennem havestilarter som den mauriske have i Spanien, den italienske renæssancehave, barokhaven i Frankrig og de forskellige former for engelsk landskabelig og romantisk havestil. Hertil kommer enkelte idéer fra de klassiske kinesiske og japanske haveformer.

Veje ind i middelalderens billedverden

- **TID:** 30/1, 1 søndag, kl. 13.00-16.00
PRIS: 270 kr., studerende 150 kr.
UNDERVISER: Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet

Igennem historien er kunstbegrebet blevet forstået på flere forskellige måder. I denne forelæsning præsenteres hovedlinjerne i udviklingsforløbet indledningsvis ganske kort, hvorefter opmærksomheden med udgangspunkt i konkrete eksempler samler sig om middelalderens billeddannelse og de vigtigste historiske, teoretiske, teologiske, filosofiske og semiotiske forudsætninger herfor.

Hvad der er værd at vide om kunst

- **TID:** 3/2, 8 torsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Hvad er det egentlig, vi ser, når vi står foran et kunstværk? Hvad vil kunsten os? Med en kort introduktion til kunstanalyse og en grundig gennemgang af kunsthistoriens centrale perioder og strømninger giver forelæsningsrækken dig nyttige redskaber til at tolke kunsten og sætte ord på indtryk. Det bliver en hæsblæsende rejse, der strækker sig fra middelalderen til det 21. århundrede og slutter af med et blik ud i fremtiden og et bud på, hvilke kunstnere vi skal holde øje med.

- 03/02: Hvad er kunst, og hvad skal vi med den?** Mads Damsbo, direktør, Artcenter Spritten, Aalborg
- 10/02: Kunstforståelse – rent praktisk.** Kamma Overgaard Hansen, ph.d. i kunsthistorie
- 17/02: Kunstens historie – fra middelalder til det tidligt moderne (ca. 800-1600).** Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie
- 24/02: Kunstens historie – fra 1600-tallets enevælde til 1800-tallets romantik (ca. 1600-1850).** Merete Mørup, cand.mag. i kunsthistorie og tilknyttet Øregaard Museum
- 03/03: Kunstens historie – impressionister, modernister og andre revolutionære (ca. 1850-1940).** Merete Mørup, cand.mag. i kunsthistorie og tilknyttet Øregaard Museum
- 10/03: Fotografi, populærkunst og nye medier i det 20. århundrede (ca. 1836-1975).** Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie
- 17/03: Abstraktion, popkunst og ikke-kunst (ca. 1916-2000).** Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie
- 24/03: Hold øje med dem – nye kunstnere på vej (ca. 2000-2050).** Kristian Handberg, postdoc i kunsthistorie, Københavns Universitet

FÅ INFORMATION OM SÆRARRANGEMENTER OG SÆRLIGE TILBUD

Tilmeld dig Folkeuniversitetets
nyhedsbrev på fuau.dk

Japanske træsnit

TID: 28/2, 3 mandage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Gunhild Borggreen, lektor i kunsthistorie og visuel kultur, Københavns Universitet

Træsnitmediet i Japan opstod i 1600-tallet i de japanske storbyer Edo, Kyoto og Osaka. Det var et massemedium, hvor den grafiske reproduktionsteknik gjorde det muligt at producere hundredvis af det samme billede til billige penge. Motivkredsene for træsnit afspejler datidens kulturliv i storbyerne. Senere kom også landskabstræsnittet, der gengav berømte steder eller rejseruter i Japan. Forelæsningsrækken vil fokusere på teknik og motivkredse i japanske træsnit. Desuden vil vi se på, hvordan europæiske kunstnere blev inspireret af japanske træsnit under japonismen.

28/02: Landskabstræsnit og serier

07/03: Træsnit i europæisk japonisme og i moderne tid

14/03: Det japanske træsnit som storbyfænomen: kurtisaner og kabuki-skuespillere

Naturen i kunsten

TID: 23/2, 5 onsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

UNDERVISER: Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie

Menneskets forhold til naturen har altid været et af kunstens foretrukne emner, ja, muligvis er det det første tema, der overhovedet dukker op i kunsthistorien. Naturen har på skift været både motiv og råmateriale i kunsten, rammen omkring menneskets eksistens, en pittoresk kilde til æstetisk nydelse og bagtæppe for vores værste mareridsforestillinger. I løbet af denne forelæsningsrække skal vi kigge nærmere på, hvordan vores definitioner af naturen og vores syn på menneskets forhold til den gennem kunsthistorien har nærret mange skiftende forestillinger og resulteret i vidt forskellige udtryk. Hver gang vil der både være nedslag i ældre kunst og kig på eksempler fra samtidskunsten.

Billedkunsten i de flamske byer Gent, Brugge og Antwerpen i 15. og 16. århundrede

TID: 26/2, 1 lørdag, kl. 13.00-16.00

PRIS: 270 kr., studerende 150 kr.

UNDERVISER: Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet

I 1400- og 1500-tallet havde en række af Flanderns byer opnået en overordentlig stor betydning inden for den internationale handel; men det var ikke alene købmændene, der kunne gøre sig gældende ude i den store verden. Også områdets mest fremragende billedkunstnere blev bemærket overalt i Europa, og deres ofte meget detaljerige og naturtro billeder gjorde indtryk, fx blandt den italienske renessances førende kunstnere. I denne forelæsning præsenteres og analyseres et udvalg af mesterværker af bl.a. Jan van Eyck, Hans Memling, Hugo van der Goes, Robert Campin, Rogier van der Weyden og Pieter Brueghel den Ældre.

Fra Rembrandt til Vermeer og fra van Gogh til Whistler og Hammershøi – teknik, materialitet og innovation

TID: 1/3, 5 tirsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

UNDERVISER: Jørgen Wadum, professor, dr. og tidl. bevaringschef, Statens Museum for Kunst, centerleder for CATS, Centre for Art Technological Studies and Conservation

Hollandsk guldalder frembragte en lang række kunstnere, heriblandt Rembrandt van Rijn og hans tidligste elev Gerrit Dou. En anden af Rembrandts elever var Carel Fabritius, som, hvis han ikke var blevet dræbt i en ung alder, muligvis havde overgået sin læremester. Få år senere gør Johannes Vermeer og Pieter de Hooch deres entre, og 1800-tals-kunstnere som Vincent van Gogh og Vilhelm Hammershøi står begge i gæld til det billedsyn, som blandt andre Vermeer skabte. Tilgangen til forelæsningsrækken sker gennem den såkaldte tekniske kunsthistorie.

01/03: Rembrandts maleteknik og værkstedspraksis

08/03: Gerrit Dou og Carel Fabritius' maleteknik

15/03: Gesamtkunstværket 'Oranjezaal' i Huis ten Bosh (Haag) og dets 12 malere

22/03: Vermeers teknik og brug af perspektiv eller camera obscura

29/03: Perspektiv og fotografi, fra Vermeer over van Gogh og Whistler til Hammershøi

Hvad skaber godt design? Designerens tricks og andre hemmeligheder

— **TID:** 5/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer

Godt design – hvad er det? "Design er æstetisk", lyder et af den tyske mesterdesigner Dieter Rams' 10 bud på, hvad godt design er. Men design kan også berøre os på andre måder, fx gennem godt håndværk, ved lyde og dufte eller ved at være en sjov og smart løsning på et vigtigt problem. Hvorfor fascinerer noget design os, mens andet er ganske ligegyldigt? Denne dag kigger vi ind i designs mystiske verden og prøver at forstå, hvorfor det er sådan. Kodeordene er bl.a. harmoniske proportioner, lækre materialer, humor, empati, innovativ teknologi og meget mere.

Danmark rundt – landskabsmalerier af de største danske malere

— **TID:** 15/3, 3 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

Bliv introduceret til en sand perlerække af malere, der stilfærdigt, stærkt og poetisk tog det danske landskab til sig og omsatte de forskellige temperamenter på lærredet. Sidst i 1800-tallet kom impressionismen til Danmark med bl.a. Johs. Larsen, Fritz Syberg og Anna Ancher. Siden fulgte symbolismen og ekspressionismen (J.F. Willumsen, Niels Larsen Stevns), og snart opstod der en ny generation anført af folk som Harald Giersing og Edvard Weie. Senere fortsatte Oluf Høst og Niels Lergaard på Bornholm, mens Jens Søndergaard modsat indtog Vestkysten. Erik Raadal og Svend Engelund malede det jyske bondeland, og Lauritz Hartz og Karl Bovin forelskede sig i Odsherreds bakkelandskab.

Hvad er det værd? – om køb og salg af kunst

— **TID:** 22/3, 2 tirsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Søren Holmstrup, cand.mag. i kunsthistorie, Sotheby's Institute, og vurderingssagkyndig hos Bruun Rasmussen Kunstauktioner

Når kunstens internationale topnavne som Andy Warhol, Pablo Picasso og Edvard Munch kommer på auktion, resulterer det ofte i priser på trecifrede millionbeløb. Vi undersøger kunstmarkederne og ser på, hvorfor nogle kunstnere kan sælge for millioner, mens andre skal kæmpe for at få dækket udgifter til lærred og maling. Ud over at undersøge kunstens markedsmekanismer vil forelæsningsne give en introduktion til det at købe kunst. Hvor starter man? Hvilke faldgruber skal man være opmærksom på? Og kan man investere i kunst?

Portrætter i kunsten

— **TID:** 3/4, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Kamma Overgaard Hansen, ph.d. i kunsthistorie

Denne dag skal det handle om forskellige kategorier af portrætter – tegninger, malerier, skulpturer og fotografier fra mange forskellige lande og perioder. Vi vil zappe rundt i kunsthistorien og se, hvordan kunstnere opfinder og genbruger forskellige greb for at fortælle bestemte historier om sig selv, hinanden og de mennesketyper, som såvel den reelle som den ideelle verden er befolket af.

Hvor folk færdes – 50 kunstudsmykninger fra Ny Carlsbergfondets historie

— **TID:** 7/4, 1 torsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk
UNDERVISER: Tom Hermansen, mag.art. i kunsthistorie og ph.d.-stipendiat, Københavns Universitet

Kunst skal ud "Hvor Folk færdes og daglig har den for Øje," mente brygger Carl Jacobsen, og siden midten af 1920'erne har Ny Carlsbergfondet finansieret hundredevis af kunstneriske udsmykninger i institutioner og byrum over hele Danmark. Denne aften dykker vi ned i et udpluk af disse kunstudsmykninger og gør dig klogere på kunstnerne, der skabte værkerne, udsmykningernes tilblivelse, værkernes samspil med omgivelserne og kunstens rolle som dannende og demokratiserende. Forelæsningsen bygger på bogen 'Hvor folk færdes – 50 kunstudsmykninger fra Ny Carlsbergfondets historie' (Strandberg Publishing).

FÅ VIDEN HJEM I STUEN

Vi byder på livestreamede forelæsnings, der kun er et klik væk

Michael Kvium sætter
ord på sin kunst til
Århundredets Festival.
Til 'Temalørdag om
Christian Lemmerz'
kan du blive klogere
på billedhuggerens
samarbejde med netop
Kvium. Se side 80.

At bygge en god by – med Jan Gehl, arkitekten bag bogen 'Livet mellem husene'

TID: 19/4, 1 tirsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVERISER: Jan Gehl, arkitekt og forfatter til 'Livet mellem husene'

I mere end 50 år har Jan Gehl arbejdet med byplanlægning. På arkitektskolen lærte han modernismens kunst: at bygge byen oppefra, fra flyvemaskinens vindue. Selv ønskede han at afsøge den indefra, fra gadens niveau. Først skaber vi byen. Så skaber den os. Arkitekturen og byplanlægningen har stor betydning for vores måde at være sammen på, for vores sociale liv og i sidste ende: vores velvære. Hvordan skaber man de mest optimale rammer for livet mellem husene? Bør vi bygge højt eller lavt? Tæt eller med stor afstand mellem bygningerne? Hvordan får man liv og form til at spille godt sammen?

Sommerlæsninger: Tre tirsdage – seks værker

TID: 19/4, 3 tirsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVERISER: Merete Mørup, cand.mag. i kunsthistorie og tilknyttet Øregård Museum

Du kan udfordre dig selv på disse tre kursusaf-
tener, hvor du bliver involveret i at læse bille-
der, der alle har et sommertema til fælles. På
små hold går vi til værkerne. Du bliver præsen-
teret for kendte og måske mindre kendte ma-
lerier af danske og udenlandske kunstnere. Og
sammen skal vi gå hvert billede igennem, ana-
lysere det og forstå dets motiv og baggrund i
sin tids kontekst. Værket kan ikke stå alene, så
hele historien bliver inddraget sammen med
de værker, der sandsynligvis har inspireret
kunstneren.

19/04: John Constable: 'The Hay Wain', 1821.

Peter Hansen: 'Høstbillede', 1910

**26/04: Berthe Morisot: 'En sommerdag',
1879. Johannes Larsen: 'Sommer,
solskin og blæst', 1899**

**03/05: Édouard Manet: 'Frokost i det grøn-
ne', 1862/63. P.S. Krøyer: 'Hip, Hip,
Hurra! Kunstnerfrokost på Skagen',
1888**

Tegninger – fra Michelangelo til Picasso

TID: 20/4, 3 onsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVERISER: Peter S. Meyer, ekstern lektor i kunsthistorie, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør, Trapholt

Fra renæssancen til i dag er tegningen blevet
betragtet som mere intim og tættere på kunst-
nerens skabelsesproces end maleriet. Skitsen
er der, hvor kunstneren tænker og overvejer. I
denne forelæsningsrække dykker vi ned i ska-
belsesprocessen og ser på tegninger fra Mi-
chelangelo, Dürer og Rembrandt frem til Picas-
so og Francis Bacon. Samtidig ser vi på, hvad
det betyder at oversætte det sette til tegningen.

Litteratur, film & musik

Michel Houellebecq – fransk litteraturs enfant terrible

TID: 6/9, 3 mandage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Morten Dyssel, formand for Det Danske Thomas Mann Selskab og ekstern lektor i tysk, Københavns Universitet

Siden udgivelsen af sin første af foreløbig syv romaner, 'Udvidelse af kampzonen', har Michel Houellebecq været fransk litteraturs provokatør par excellence. Forelæsningerne giver en værkorienteret indføring i centrale problemstillinger i et forfatterskab, som regnes blandt de mest markante og kontroversielle i samtidens europæiske litteratur. Provokationen har fra første færd været et æstetisk vandmærke hos Houellebecq, som har delt vandene med sine sortsynede og skånselsløse skildringer af det senmoderne samfund og menneske.

06/09: 'Udvidelse af kampzonen' (1994) og 'Elementarpartikler' (1998)

13/09: 'Underkastelse' (2015)

20/09: 'Serotonin' (2019)

Islands litterære mirakel. En introduktion til islandsk litteratur

TID: 6/9, 3 mandage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Erik Skyum-Nielsen, lektor i dansk litteratur, Københavns Universitet

Islandsk litteratur har i de seneste årtier oplevet en veritabel blomstring. Siden landet blev bebygget fra øst, har indbyggerne delt deres historier med hinanden, en tradition, som kulminerede i 1200- og 1300-tallet, og som afsætter tydelige sagaspor i prosaen af i dag. Ligeledes går der inden for lyrikken en ubrudt arvelinje fra kvadene i 'Den poetiske edda' til flere af de nyeste poeter. Forelæsningsrækken bygger på bogen 'Islands litterære mirakel' (Informations Forlag).

06/09: Magisk realisme og pragmatisk politik – Einar Káráson, Einar Már Guðmundsson og Andri Snær Magnason

13/09: Fra den ene verden til den anden – Kristín Ómarsdóttir, Gyrðir Elíasson og Sjón

20/09: Køn og magt til konstant forhandling – Vigdís Grímsdóttir, Kristín Marja Baldursdóttir, Gerður Kristný og Auður Ava Ólafsdóttir

Lær at elske opera – om operaens historie og genrer

TID: 7/9, 6 tirsdage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vi åbner dørene til en række landes operatraditioner og bevæger os samtidig op gennem operahistorien i både Frankrig, England, Italien, Rusland og Tyskland, så du får et samlet overblik over højdepunkterne i operahistorien. Operaer af komponister som Jean-Philippe Rameau, G.F. Händel, W.A. Mozart, Modest Musorgskij, Georges Bizet, Giuseppe Verdi, Giacomo Puccini, Benjamin Britten, Richard Wagner og Richard Strauss.

07/09: Opera fra barok til klassik – G.F. Händel, C.W. Gluck, W.A. Mozart. Thomas Milholt, cand.mag. og journalist med speciale i opera og jazz

14/09: Fra solkongens hof til 1800-tallets femme fatale – Jean-Philippe Rameau, Charles Gounod, Georges Bizet. Lilo Sørensen, cand.mag. i musik- og teatervidenskab

21/09: Guldalderens verdensstjerner – Gioacchino Rossini, Gaetano Donizetti. Thomas Milholt, cand.mag. og journalist med speciale i opera og jazz

28/09: Stjernerne i øst og vest – Modest Musorgskij, Benjamin Britten. Lilo Sørensen, cand.mag. i musik- og teatervidenskab

05/10: Fra opera til musikdrama – Richard Wagner, Richard Strauss. Lilo Sørensen, cand.mag. i musik- og teatervidenskab

12/10: Musikteatrets italienske mestre – Giuseppe Verdi, Giacomo Puccini. Thomas Milholt, cand.mag. og journalist med speciale i opera og jazz

FÅ VIDEN LIGE IND I ØRERNE

Lyt til forskerne
i Radio4 og som
podcasts

Skrivedrømme – om at skrive

— **TID:** 8/9, 5 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Efter at have grædt og grinet, tabt og vundet, levet og oplevet med hundredvis af litterære skæbner drømmer mange om at blive afsender på deres egen fortælling. Men hvordan kommer man i gang? Dette er ikke et skrivekursus, men en indføring i, hvad der allerede er tænkt og trykt om skriveprocessen, herunder refleksioner, tips og tricks til selv at give sig i kast med at skrive. Tilmeld dig forelæsningsrækken, og få mod, lyst og inspiration til at prøve kræfter med dét at skrive.

08/09: Tilblivelser: Bag om skriveprocessen.

Dan Ringgaard, professor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

15/09: Skrivning for begyndere.

Pablo Llambias, forfatter og studielektor ved Rytmsk Musikkonservatorium i København

22/09: Skrivelyst: Eksempler og eksperimenter – om at læse og skrive.

Martin Glaz Serup, forfatter, ph.d. og ekstern lektor i litteraturvidenskab, Københavns Universitet

29/09: Om kreativitet – hvorfor mister vi den med alderen, og kan den indlæres igen? Sat i perspektiv med egen romanproces.

Trisse Gejl, forfatter og ekstern lektor i skrivekunst, Syddansk Universitet

06/10: Fløjshandske eller jernnæve? Kritikerens som tidlig, men fremfor alt offentlig læser.

Erik Skyum-Nielsen, lektor i dansk litteratur, Københavns Universitet

Beatles, Velvet Underground og Beach Boys – Klaus Lynggaard fortæller

— **TID:** 8/9, 3 onsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Klaus Lynggaard, forfatter og journalist

Kom med, når Klaus Lynggaard på passioneret vis fortæller om The Beatles og deres fænomener og unikke karriere ud fra en skæv og personlig indfaldsvinkel. New York-kvartetten The Velvet Underground er på programmet efter The Beatles: En gruppe, der, trods sin miskendelse i samtiden, har fået skelsættende betydning for moderne musik, og hvis medlemmer Klaus Lynggaard alle har interviewet. Afslutningsvis skal det handle om The Beach Boys, der særligt huskes for deres besyngelser af ungdommens sorgløse livsstil i 1960'ernes solfyldte Californien.

08/09: The Beatles

15/09: The Velvet Underground

22/09: The Beach Boys

Filmens nordiske mestre

— **TID:** 27/9, 3 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Peter Schepelern, lektor emeritus i filmvidenskab, Københavns Universitet

Hør om tre hovedskikkelser i nordisk filmkunst. Ingmar Bergman, der i film som 'Persona' og 'Fanny og Alexander' analyserer fremmedgørelse og angst, parlivets genvordigheder og kunstnerens kamp. Aki Kaurismäki, der kaster sit både satiriske og nostalgiske blik på samfundets marginaliserede eksistenser i film som 'Manden uden fortid' og 'Miraklet i Le Havre'. Og Lars von Trier, der i film som 'Breaking the Waves' og 'Antichrist' tager os med på grænseoverskridende eks-kursioner ind i den mørke skov.

27/09: Ingmar Bergman

04/10: Aki Kaurismäki

11/10: Lars von Trier

Tre værker du bør kende

— **TID:** 29/9, 3 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Verden er beriget med litterære mesterværker, filmiske perler og interessante kunstværker. Det er umuligt at nå omkring dem alle, så hvilke værker skal man give sig i kast med først? Over tre aftener vil tre eksperter give dig deres bud på tre værker, du bør kende. Vær med, fordi du ikke ved, hvor du skal starte, fordi du er gået i stå, fordi du mangler inspiration til nye værker, fordi du vil udfordres. Eller bare fordi du er nysgerrig.

29/09: Tre bøger, du bør læse.

Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab

06/10: Tre film, du bør se.

Christian Monggaard, filmredaktør, Dagbladet Information

13/10: Tre kunstværker, du bør kende.

Peter S. Meyer, ekstern lektor i kunsthistorie, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør, Trapholt

Forfatteren og forskeren – Jesper Stein og Svend Skriver

— **TID:** 11/10, 1 mandag, kl. 17.15-19.00
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISERE: Jesper Stein Larsen, forfatter, og Svend Skriver, lektor ved Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, Københavns Universitet, og litteraturanmelder, Kristeligt Dagblad

De første smukke linjer i krimiforfatteren Jesper Steins selvbiografiske roman 'Rampen' (2020) griber øjeblikkeligt læserens opmærksomhed. Her er noget afgørende på spil. Jesper Steins stærke fortælling om svigt, alkoholisme og intellektuelt vingefang er på en gang en roman om dannelse og sammenbrud. Mød forskeren og forfatteren i en samtale om 'Rampen', skilsmisens betydning og litteraturens perspektiv på livet. Hvorfor har Jesper Stein valgt at bygge sin roman op, som han har? Og hvilke sammenhænge ser han mellem sin selvbiografiske 'Rampen' og sine kritikerroste krimier?

Forfatteren og forskeren – Naja Marie Aidt og Dan Ringgaard

TID: 12/10, 1 tirsdag, kl. 17.30-19.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISERE: Naja Marie Aidt, forfatter, og Dan Ringgaard, professor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Naja Marie Aidt debuterede i 1991 med digtsamlingen 'Så længe jeg er ung'. Hun har omkring 25 bøger bag sig, digt- og novellesamlinger, en roman, dramaer og en række samarbejder med andre forfattere, billedkunstnere og musikere. Senest har der været stor opmærksomhed omkring bogen 'har døden taget noget fra dig så giv det tilbage', som skildrer sorgen over hendes søns død. Er der et ord, som siger det hele om Aids bøger, må det være ordet 'uforfærdet'. Der er et stof, der presser sig på, og som altid finder en overraskende og ny form. Oplev Naja Marie Aidt i en samtale med litteraturprofessor Dan Ringgaard.

Forfatteren og forskeren – Morten Pape og Jon Helt Haarder om ghettolitteratur

TID: 25/10, 1 mandag, kl. 17.30-19.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISERE: Morten Pape, forfatter, og Jon Helt Haarder, lektor i litteratur, Syddansk Universitet

Kom til en hyggelig aften på Folkeuniversitetet, og oplev forfatter Morten Pape og lektor i litteratur ved Syddansk Universitet Jon Helt Haarder i en samtale om ghettolitteratur. Morten Pape modtog BogForums debutantpris for den selvbiografiske 'Planen' (2015), hvor han skildrer de hårde vilkår for opvækst i 'ghettoen'. Toeren 'Guds bedste børn' (2018) har flere hovedpersoner, der alle er forbundet med et drab, der fandt sted i virkeligheden, nemlig mordet på en indvandrerdreng på Amager i 2008. I efteråret 2021 udkommer tredje og sidste bog i Amagertrilogien – 'I ruiner'.

Dansk litteratur i 150 år II: 1960 til i dag

TID: 25/10, 6 mandage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

UNDERVISER: Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet

Tiden fra 1960 til i dag er en spændende brydningstid i dansk litteratur, fuld af interessante tekster og fascinerende fortællinger. Mange forfattere – fra Riffbjerg og Panduro til Helle Helle – skaber fortællinger om livet i velfærdssamfundet. Temaer som familien, køn og identitet er gennemgående. Nogle er optaget af nye værdier, visioner og livsformer. Og de fleste giver deres bud på, hvordan litteraturen kan blive moderne og bevidst om sin egen måde at være litteratur på. I denne forelæsningsrække nærlæser vi nogle af de bedste tekster.

25/10: 1960-65: Velfærdssamfundet og modernismen. Klaus Riffbjerg, Leif Panduro, Villy Sørensen, Benny Andersen, Peter Seeberg m.fl.

01/11: 1965-80: Oprør og krise – realismeformer og sprogeksperimenter. Suzanne Brøgger, Kirsten Thorup, Vita Andersen, Anders Bodelsen, Christian Kampmann, Svend Åge Madsen, Henrik Nordbrandt, Inger Christensen m.fl.

08/11: 1980'erne: Ny modernisme og magisk realisme. Michael Strunge, Søren Ulrik Thomsen, Pia Tafdrup, Ib Michael, Peter Høeg m.fl.

15/11: 1990-i dag: Senmoderne livsbilleder i minimalisme og ny realisme. Helle Helle, Christina Hesselholdt, Naja Marie Aidt, Jan Sonnergaard, Ida Jesen, Caroline Albertine Minor m.fl.

22/11: 2000-i dag: Identitet, køn og krop i det senmoderne. Erling Jepsen, Lone Hørslev, Leonora Christina Skov, Claus Beck-Nielsen, Kim Leine, Bjørn Rasmussen m.fl.

29/11: 2000-i dag: Økokritik, samfundskritik og litterære eksperimenter. Theis Ørntoft, Yahya Hassan, Jakob Ejersbo, Katrine Marie Guldager, Caspar Eric, Olga Ravn m.fl.

Ellen Hillingsø: Tæt på – om at spille Fru Heiberg, karakterstærke kvinder og arbejdet bag rollen

TID: 25/10, 1 mandag, kl. 17.30-19.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Rie Hammer, chefredaktør for ISCENE og formand for Foreningen Danske Teaterjournalister, og Ellen Hillingsø, skuespiller

I 'Samtaler om scenekunst' er det muligt at komme helt tæt på Ellen Hillingsø og hendes sceniske karakterarbejde. Vi taler om karakteren. Hvordan begynder arbejdet med rollen? Hvad er forskellen på at skabe en biografisk karakter i forhold til en fiktiv person – er der fx noget, man ikke må, når det er virkelige personer, som skal skildres på scenen? Vi går i dybden med fortolkningen af Fru Heiberg, som Ellen Hillingsø spiller til februar på Folketeatret i kammerspillet 'Fra regnormenes liv'. Vi taler om flere af de karakterstærke kvinder, som Ellen Hillingsø tidligere har fortolket, og kommer bl.a. omkring Blixens fiktive Babette fra 'Babettes Gæstebud'.

Følelser og litteratur

TID: 26/10, 3 tirsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet

Hør om tre centrale værker i nyere dansk litteratur: Naja Marie Aids fortælling om hendes søns pludselige død, 'har døden taget noget fra dig så giv det tilbage', Kirsten Thorups roman 'Bonsai' om en kvinde, hvis identitet formes udefra, beskæres som et bonsaitræ, og Bjørn Rasmussens roman 'Huden er det elastiske hylster der omgiver hele legemet' om en ung mands homoseksuelle begær og identitetskrise. Fælles for fortællingerne er dels, at de bygger på forfatternes egne livserfaringer og handler om voldsomme følelser og kriser, dels at de eksperimenterer løs og leder efter en form på fortællingen, der kan udtrykke det indre følelseskaos.

Filmens ABC

TID: 27/10, 5 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Hvilke film vi ser, og hvordan vi ser dem, er meget forskelligt. Nogle filmentusiaster kan citere Hollywood-klassikernes one liners. Andre vender altid tilbage til fransk nybølge. Film giver oplevelser. De kan give indblik og fremmane indlevelse i gribende personskildringer. De kan give indsigt i fiktive eller faktiske forløb. De kan være en fryd for øjet – og for øret. Og de kan give os et nyt syn på verden. Men hvordan kan filmen give os disse oplevelser, og hvilke virkemidler benytter filmene sig af?

27/10: Filmmediets historiske forandringer.

Bodil Marie Stavning Thomsen, professor MSO i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

03/11: Film og genre.

Ole Thaisen, ekstern lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

10/11: Film og musik.

Steen Kaargaard Nielsen, lektor i musikvidenskab, Aarhus Universitet

17/11: Film: Visuel stil og fortælling.

Ole Thaisen, ekstern lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

24/11: Sociologien om film og samfund.

Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

Forfatterne bag facaden – dagbogen som genre

TID: 27/10, 3 onsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Franz Kafka, Virginia Woolf, Anaïs Nin, Sylvia Plath og mange andre kendte forfattere skrev dagbog. Dagbogen er både et unikt blik ind i det skabende værksted og en måde at iscenesætte sin egen livsfortælling på. Få et litteraturhistorisk perspektiv på, hvordan udvalgte forfattere brugte dagbogsgenren til at forstå den verden, de var en del af. Forelæsningerne går tematisk til værks og nærstuderer uddrag fra forfatternes dagbøger. Og giver inspiration til egen dagbogsskrivning.

27/10: Sylvia Plath og Franz Kafka. Dagbogen som terapi.

Jacob Ulrich, cand.mag. i litteraturhistorie

03/11: Anaïs Nin. Dagbogen som redigeret livshistorie.

Jacob Ulrich, cand.mag. i litteraturhistorie

10/11: Virginia Woolf. Dagbogen som skriveøvelse.

Steen Klitgård Povlsen, lektor emeritus i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

Veje ind i russisk litteratur: Forelæsninger med unge eksperter

TID: 27/10, 6 onsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Hvad rummer russisk litteratur af spændende forfattere og værker, hvis vi spørger de yngre generationer? Det giver denne forelæsningsrække et ambitiøst bud på, når seks unge kandidater fra Københavns Universitet deler ud af deres ekspertise. Forelæsningerne kommer langt omkring i både tid og emner: fra Tolstoj's etisk-æstetiske projekt og de klassiske forfatters værker om Kaukasus, over modernistiske hovedværker og science fiction i begyndelsen af 1900-tallet, til eksilerfaringen hos en række 1900-tals-digtere og den nulevende hviderussiske forfatter Svetlana Aleksijevitj's særlige poetik.

27/10: Lev Tolstoj: Kunsten og meningen med livet.

Niels Peter Bock Nielsen, cand.mag. i russisk litteratur

03/11: Med Pusjkin, Lermontov og Tolstoj i Kaukasus.

Emilie Marie Nielsen, cand.mag. i russisk sprog og kultur

10/11: Hovedstæder i forvandling: Andrej Belyjs Petersborg og Mikhail Bulgakovs Moskva.

Jesper Nyeng, ph.d.-stipendiat i russisk litteratur, Københavns Universitet

17/11: Jevgenij Zamjatin's 'Vi' og tidlig russisk science fiction.

Kristoffer Møllegaard, cand.mag. i russisk sprog og kultur

24/11: Russiske digtere i eksil: Mandelsjtam, Tsvetajeva, Brodskij, Gorbanevskaja.

Ida Sparre-Ulrich, cand.mag. i litteraturvidenskab

01/12: Svetlana Aleksijevitj og stemmernes værd.

Nana Kofoed Nielsen, cand.mag. i moderne kultur med speciale i russisk litteratur

Forfatter Søren Ulrik Thomsen til salon om PH til Århundredets Festival. Vi stiller skarpt på de vigtigste danske forfattere og deres værker fra 1960 til i dag. Se side 86.

Litteratur mellem medier

TID: 28/10, 5 torsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk

Vi læser ikke kun litteratur med en bog i hånden. I dag er bogstaverne vandret ud af de trykte bøger og over i andre medier. Det ændrer litteraturens muligheder og gør den bevidst om sig selv som mediebåret. Det stiller også krav til læserne, der skal finde vej mellem skærme, computerspil, lydbøger, apps, oplæsninger og musik. I denne forelæsningsrække, der tager afsæt i bogen 'Litteratur mellem medier' (Aarhus Universitetsforlag), tager fem forskere det alvorligt, at litteratur placerer sig mellem medier – mellem skrift, lyd og billede.

28/10: Nyere bogeksperimenter. Sara Tandrup Linkis, postdoc i litteraturhistorie, Lunds Universitet

04/11: Forfatterbilleder. Anne Green Munk, ph.d.-studerende i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

11/11: Paratekster. Stefan Kjerkegaard, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

18/11: Digtoplæsningen. Martin Glaz Serup, forfatter, ph.d. og ekstern lektor i litteraturvidenskab, Københavns Universitet

25/11: Oversættelse og litteraturforståelse. Steen Bille Jørgensen, professor i fransk, Aarhus Universitet

Gustav Mahlers musik

TID: 30-31/10, 1 weekend, kl. 10.00-15.00

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

UNDERVISER: Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab, tidl. musikchef, Aarhus Symfoniorkester

Gustav Mahler (1860-1911) er en af musikhistoriens mest særprægede og fascinerende skikkelser. Hans musik, der næsten udelukkende omfatter symfonier og sange, er en hel verden for sig. Den er præget af store kontraster – det ophøjede over for det banale, det groteske over for det idylliske, fromhed over for skepsis, ekstrem smerte og ekstrem fortvivlelse over for ekstrem skønhed. Mahlers komplekse, senromantiske musik er meget personlig og har den særprægede egenskab, at den ganske enkelt ikke kan undgå at gøre indtryk på tilhørerne. Mahler vil os noget. På denne temawebweekend får du en introduktion til Mahlers helt særlige – og enestående – musikalske univers.

Kvindelige krigserfaringer

TID: 18/11, 4 torsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

"Den 'kvindelige' krig har sine egne farver, sine egne lugte, sin egen belysning og sit eget følelsesrum. Sine egne ord. Her er der ikke helte og fantastiske heltegerninger." Sådan lyder det i den hviderussiske forfatter Svetlana Aleksijevitsj's bog 'Krigen har ikke et kvindeligt ansigt': en barsk beretning om de kvindelige, sovjetiske soldater, der deltog i 2. Verdenskrig. Hør om fire bøger, der på hver deres måde skildrer, hvordan det er at være kvinde i og under krig.

18/11: 'Den stjålne vej', Anne-Cathrine Riebnitzsky. Kasper Green Munk, ph.d. i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

25/11: 'Krigen har ikke et kvindeligt ansigt', Svetlana Aleksijevitsj. Karen Margherita Syberg, forfatter

02/12: 'Indtil vanvid, indtil døden', Kirsten Thorup. Lars Handesten, lektor i dansk litteratur, Syddansk Universitet, og litteraturanmelder, Kristeligt Dagblad

09/12: 'Det, du ikke vil vide', Birgithe Kosovic. Lotte Kirkeby Hansen, forfatter og anmelder

Musik kan fortælle historier – som her til Århundredets Festival og til foråret i weekendforelæsningsprogrammet. Se side 91.

Johannes V. Jensens 'Kongens fald'

TID: 20/11, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet

Johannes V. Jensens 'Kongens fald' er en fascinerende roman, der tåler mange genlæsninger. Ikke kæmpelang, men utroligt righoldig. I 1999 valgte både Politikens og Berlingskes læsere den som det 20. århundredes bedste danske roman. Bogen og dens forfatter er selvfølgelig på kanonlister. Fagfolk bliver ved at skrive om den, forfattere refererer til den, læserne slipper den ikke. Hvad står der i bogen? Hvad er det, der fascinerer? Og hvad ved den kan evt. irritere? Hen over fire timer vil vi gå i dybden med romanen.

Kvinder på psyk

TID: 29/11, 3 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Steen Klitgård Povlsen, lektor emeritus i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

Det ligner næsten en genre for sig: kvinder, der i litterær form beretter om deres egne erfaringer med indlæggelse på psykiatriske hospitaler. Årsagerne til indlæggelsen, de fysiske rammer, behandlerne, forholdet til de andre indlagte osv. Forelæsningsrækken vil gennemgå syv, især nordiske romaner af kvindelige forfattere, der med udgangspunkt i sådanne oplevelser beskriver sindslidelsen i psykisk, feministisk, medicinsk og kulturpolitisk perspektiv. Ofte med vrede, ofte med empati og følsom overbærenhed. Alle med betydelig kunstnerisk kraft.

29/11: Amalie Skram: 'Professor Hieronimus', 'Paa St. Jørgen' (1895)

06/12: Virginia Woolf: 'Mrs Dalloway' (1925) og dagbøger, Sylvia Plath 'The Bell Jar' (1963)

13/12: Sara Stridsberg: 'Beckomberga' (2014), Karen Fastrup: 'Hungerhjerte' (2018), Linda Boström Knausgaard: 'Oktoberbarn' (2019)

Forfatteren og forskeren – Kaspar Colling Nielsen og Rigmor Kappel Schmidt

TID: 13/12, 1 mandag, kl. 17.30-19.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISERE: Kaspar Colling Nielsen, forfatter og taleskriver, og Rigmor Kappel Schmidt, forfatter, oversætter og cand.mag. i spansk

Jeg kender kun Kaspar Colling fra hans fortællinger, der fra litteraturens afkroge kommer til mig midt i den danske virkelighed, hvor især fantastikkens umulige nulpunkt og paradokset fra det mystiske møde med Gud lyser op. Men kan man møde Gud i en flad dansk virkelighed, eller er det derfor, Kaspar Colling rejser sit Mount København? Hvis paradiset have ligger i Danmark, skulle man tro, det lå langt væk. Men i virkeligheden opstår paradiset måske lige for næsen af os som noget, vi selv opfinder. Men jeg kender ikke Kaspar Colling, så måske kommer samtalen til at bevæge sig ad nogle helt andre vildveje.

Latter og lettere beruset. Om at læse Karen Blixen

TID: 16/12, 1 torsdag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Charlotte Engberg, lektor i dansk, Roskilde Universitet

Karen Blixens fortællinger er fulde af latter og alvor. Mod, humor, munterhed, det eventyrlige – kombineret med en sans for det gakkede og det komiske. Men der er samtidig en alvor bag latteren, en særlig form for ironi, der vender op og ned på konventionelle måder at opfatte tilværelsen på, inklusive relationen mellem mand og kvinde. Som forfatter er Karen Blixen en samler. Hun blander højt og lavt i sin lidenskabelige dialog med både litteratur- og kunsthistorien. Denne hellaften i selskab med Karen Blixens forfatterskab vil lægge øret til den berusende latter, der udgår fra fortællingerne.

Dylan, Cohen og Bowie – Klaus Lynggaard fortæller

TID: 17/1, 3 mandage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Klaus Lynggaard, forfatter og journalist

Bob Dylans værk fremstilles lidenskabeligt og kalejdoskopisk, i krydsfeltet mellem kunstnerisk nerve og eksistentiel erkendelse. Efter Dylan er Leonard Cohen på programmet, en af de væsentligste sangskrivere og digtere i nyere tid. Lynggaard har fulgt kunstneren tilbage fra de tidlige 70'ere. Han har set Cohen optræde utallige gange samt interviewet ham ved flere lejligheder og kender værker, bøger som plader, ud og ind. Tredje gang skal det handle om David Bowie: performer, modeikonet, rockgiganten.

17/01: Bob Dylan

24/01: Leonard Cohen

31/01: David Bowie

En introduktion til Marcel Prousts 'På sporet af den tabte tid'

TID: 18/1, 3 tirsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Steen Klitgård Povlsen, lektor emeritus i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

Den franske forfatter Marcel Prousts roman 'På sporet af den tabte tid' (1913-1927) er et af det 20. århundredes helt store litterære hovedværker. Her 150 år efter forfatterens fødsel kan det endnu begejstre ved sin farverige skildring af livet i de højere samfundsklasser på overgangen fra det 19. til det 20. århundrede; dets minutiøse analyse af kærlighedens og jalousiens væsen; og dets medrivende passager om kunstarternes blanding i et dybt fascinerende sprogligt mønster. Forelæsningsrækken pejler sig ind på de enkelte binds centrale steder.

18/01: Bind 1-4: Fra barndom til kærlighedens sommer

25/01: Bind 5-8: Kærlighedens tvetydighed i den fornemme verden

01/02: Bind 9-13: Indespærring, befrielse, krig og kunstnerisk forløsning

Knæk litteraturens koder

TID: 19/1, 6 onsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Litteratur giver oplevelser. Den giver adgang til nye refleksioner, andre menneskeskæbner og fremmede verdener. De unikke læseoplevelser findes overalt, og hver litterær genre har sine særlige kendetegn. Hvordan læses en novelle? Et digt? Dramaet? Eller en roman? Litteraturen bruger kodesprog i form af symboler, metaforer og andre fortælletekniske greb. Så for at forstå litteraturens skjulte lag må man fortolke og afdække dens strukturer. Lær centrale skønlitterære genrer at kende, og bliv klogere på deres udtryksformer, ligheder og forskelle.

19/01: Lyrikken. Jan Rosiek, professor i dansk, Københavns Universitet

26/01: Novellen. Erik Skyum-Nielsen, lektor i dansk litteratur, Københavns Universitet

02/02: Eventyret. Peer E. Sørensen, professor emeritus i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

09/02: Romanen. Simona Zetterberg-Nielsen, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

16/02: Dramaet. Johan Holm Mortensen, dramaturg, Det Kongelige Teater

23/02: Autofiktion. Stefan Kjerkegaard, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Nyere danske bestsellers – med kant

TID: 1/2, 6 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Grav et spadestik dybere ned i dansk litteraturs nyere bestsellers sammen med eksperterne. De udvalgte danske bestsellers er alle bøger med 'kant'. De tager fat på livets store spørgsmål på en vedkommende og udfordrende måde. Bøgernes dramaer udspiller sig både i de nære og hverdagslige relationer og på kri-gens internationale skueplads, der rykker tæt på. Tonelejerne spænder vidt: fra vemodige skildringer af stille eksistenser, gennem skarpe sansninger og refleksioner til voldsomme udladninger og grænseoverskridende erfaringer.

01/02: 'Meter i sekundet', Stine Pilgaard.

Michael Bach Henriksen, kultureddaktør, Kristeligt Dagblad

08/02: 'Bob', Helle Helle. Dag Heede, lektor i dansk litteratur, Syddansk Universitet

15/02: 'Det samme og noget helt andet',

Katrine Marie Guldager. Erik Skyum-Nielsen, lektor i dansk litteratur, Københavns Universitet

22/02: 'Farskibet', Glenn Bech. Amalie Langballe, forfatter og journalist

01/03: 'Kaptajnen og Ann Barbara', Ida Jessen. Lotte Kirkeby Hansen, forfatter og anmelder

08/03: 'Lone Star', Mathilde Walter Clark. Svend Skriver, lektor ved Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, Københavns Universitet, og litteraturanmelder, Kristeligt Dagblad

Islands litterære mirakel. En introduktion til islandsk litteratur

TID: 14/2, 3 mandage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Erik Skyum-Nielsen, lektor i dansk litteratur, Københavns Universitet

Islandsk litteratur har i de seneste årtier oplevet en veritabel blomstring. Siden landet blev bebygget fra øst, har indbyggerne delt deres historier med hinanden, en tradition, som kulminerede i 1200- og 1300-tallet, og som afsætter tydelige sagaspor i prosaen af i dag. Ligeledes går der inden for lyrikken en ubrudt arvelinje fra kvadene i 'Den poetiske edda' til flere af de nyeste poeter. Forelæsningsrækken bygger på bogen 'Islands litterære mirakel' (Informations Forlag).

14/02: Magisk realisme og pragmatisk politik – Einar Kárasen, Einar Már Guðmundsson og Andri Snær Magnason

21/02: Fra den ene verden til den anden – Kristín Ómarsdóttir, Gyrðir Eliasson og Sján

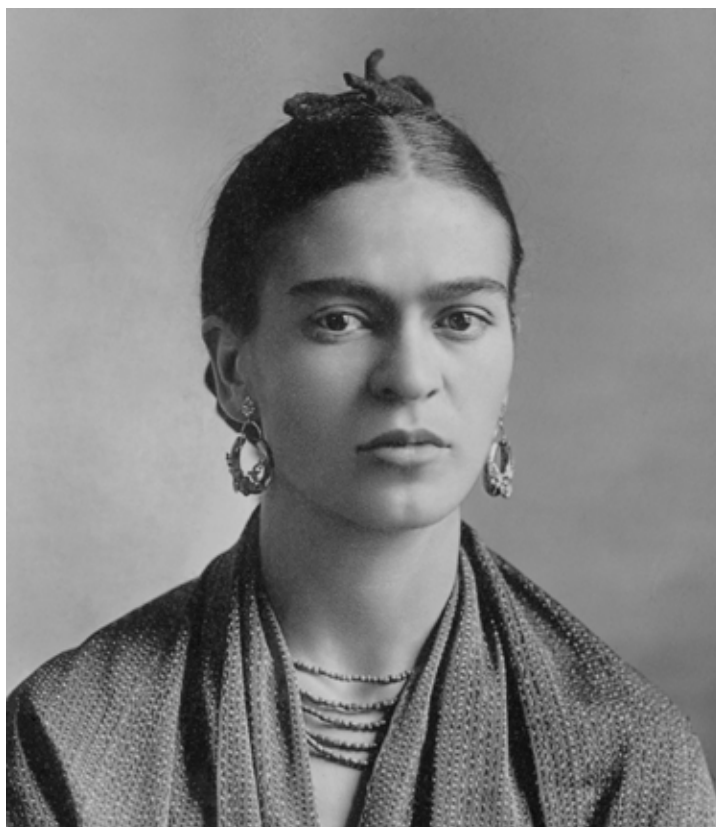
28/02: Køn og magt til konstant forhandling – Vigdís Grímsdóttir, Kristín Marja Baldursdóttir, Gerður Kristný og Auður Ava Ólafsdóttir

Folkeuniversitetets undervisning
foregår på Folkeuniversitetet i Emdrup
Tuborgvej 164, 2400 København NV

– MEDMINDRE ANDET ER ANGIVET. SE LOKALE PÅ FUAU.DK

Den mexikanske maler Frida Kahlo var blot én af mange markante kvindelige kunstere, som brød frem i løbet af 1800- og 1900-tallet. Vær med, når vi ser på stærke kvinder i kunstens og litteraturens verden. Se side 91.

Dansk litteratur i 150 år I: 1870-1960

TID: 22/2, 6 tirsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

UNDERVISER: Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet

Dansk litteratur – også den ældre – er fuld af spændende tekster og fascinerende fortællinger. Idéen med dette forløb er at gå tilbage og fortælle historien om dansk litteratur gennem de sidste 150 år. Vi skal nærlæse nogle af de bedste tekster – og forstå dem i sammenhæng med de skiftende tider: idéer, temaer, skrivemåder. Over seks aftener fokuserer vi på tiden fra det moderne gennembrud o. 1870 og videre op gennem det 20. århundrede med to verdenskrige og reaktioner på dem – indtil 1960.

22/02: Det moderne gennembrud o. 1870.

Realisme og naturalisme

01/03: Det moderne gennembrud, fortsat.

Impressionisme

08/03: O. 1900. Symbolisme, hjemstavnsliteratur mv. – og ny modernitet

15/03: Mellemkrigstidens avantgarde. Ekspressionisme, futurisme, surrealisme

22/03: Mellemkrigstidens realisme, psykoanalyse, kulturradikalisme

29/03: Efter krigen – eksistentialisme mv.

Stærke kvinder i litteraturen og kunsten

TID: 26/2, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab

Gennem 1800-tallet var der mange kvindestereotyper på spil, bl.a. femme fragile og femme fatale, og kvinder fyldte meget som motiv i litteratur og kunst, men ikke meget som udøvende kunstnere. Det ændrer sig, da femme nouvelle – en helt ny kvindetype – bryder frem i slutningen af 1800-tallet og skaber revolution. I kunsten, litteraturen og i virkeligheden. Vi får en helt ny stærk tilstedeværelse af og fremgang for kvinderne. Nogle af de stærke kvinder, der fortsat vinder frem op i 1900-tallet, er den mexicanske maler Frida Kahlo og de to stærke dronninger i dansk litteratur: Karen Blixen og Tove Ditlevsen.

Når musikken fortæller – berømte program-musikværker

TID: 5-6/3, 1 weekend, kl. 10.00-16.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

UNDERVISER: Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab, tidl. musikchef, Aarhus Symfoniorkester

Denne weekend vil du lytte til musikseksempler på tværs af flere hundrede års fortællende musik og få gennemgået hele eller dele af musikalske mesterværker med handling – bl.a. Vivaldi ('De fire årstider'), Berlioz ('Symphonie fantastique'), Mendelssohn, Liszt ('Les Préludes'), Smetana ('Moldau'), Wagner, Rimskij-Korsakov ('Sheherazade'), Borodin, Tjajkovskij ('Romeo og Julie'), Dvořák, Strauss ('Don Juan'), Dukas ('Trolldmandens lærling'), Debussy, Sibelius ('Finlandia'), Elgar, Respighi, Carl Nielsen og Gershwin ('En amerikaner i Paris'). Dagene giver dig desuden redskaber til at lytte til andre af de mange farvestrålende programmusikværker.

Modernismen mellem de to verdenskrige

TID: 5/3, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Peer E. Sørensen, professor emeritus i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Før og efter 1. Verdenskrig undergik alle kunstneriske udtryk store forandringer. Den russiske maler Vassilij Kandinskij opløste enhver genkendelighed til punkter og linjer. Hans landsmand, komponisten Igor Stravinskij, skrev balletmusikken 'Le sacre du printemps', og hans koreograf Nijinskij forkastede den klassiske ballets lethed og erstattede yndefulde spring med stampende indadvendte fødder. Digtere skrev værker fulde af meningsløse ord som "gaga blung", og den irske forfatter James Joyce hengav sig til litterære karakterers associative bevidsthedsstrømme. Kom omkring modernismen på bare fire timer.

Skriv kroppen frem

TID: 7/3, 3 mandage, kl. 17.15-19.00. Ingen undervisning 21/3

PRIS: 595 kr. Entré til ny-cirkus er ikke inkluderet i prisen

UNDERVISERE: Rie Hammer, chefredaktør for IScene og formand for Foreningen Danske Teaterjournalister, og Monna Dithmer, teater- og danseanmelder for Dagbladet Politiken

Vil du være skarpere på at give en faglig kritik af performance, dans, fysisk teater og ny-cirkus? Under forløbet vil vi arbejde med at kvalificere den kritiske tilgang til fysisk orienteret scenekunst. Underviserne er Monna Dithmer, anmelder af scenekunst på Politiken, og Rie Hammer, chefredaktør for IScene. Ud over at få en introduktion til ny-cirkus, brugersegmentering og analyse af scenekunst med kroppen i fokus tager vi sammen ind og ser en række forestillinger på Copenhagen Circus Art Festival (18.-25. marts), artist talks, anmelder og får individuel feedback.

Tre værker du bør kende

TID: 15/3, 3 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Verden er beriget med litterære mesterværker, filmiske perler og interessante kunstværker. Det er umuligt at nå omkring dem alle, så hvilke værker skal man give sig i kast med først? Over tre aftener vil tre eksperter give dig deres bud på tre værker, du bør kende. Vær med, fordi du ikke ved, hvor du skal starte, fordi du er gået i stå, fordi du mangler inspiration til nye værker, fordi du vil udfordres. Eller bare fordi du er nysgerrig.

15/03: Tre bøger, du bør læse. Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab

22/03: Tre film, du bør se. Christian Monggaard, filmredaktør, Dagbladet Information

29/03: Tre kunstværker, du bør kende. Peter S. Meyer, ekstern lektor i kunsthistorie, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør, Trapholt

Danske intellektuelles historie i det 20. og 21. århundrede

TID: 30/3, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Erik Svendsen, lektor i dansk, Roskilde Universitet

At være intellektuel er ikke en beskyttet titel. Det er heller ikke et erhverv. Alle og enhver kan virke som intellektuel, men det er de færreste, der får mulighed for det. Denne aften dykker vi ned i danske intellektuelles historie i det 20. og 21. århundrede. Hør om bl.a. Georg Brandes, PH, Harald Nielsen, Arne Sørensen, Søren Krarup, Hal Koch og Villy Sørensen og ikke mindst Elsa Gress og Suzanne Brøgger, der opløser det mandlige monopol på at agere som intellektuel. Forelæsningsen bygger på bogen 'De intellektuelle' (Forlaget Spring).

Ballerinaer danser da i tåspidssko – en intro til stærke kvinder og kvinderoller i dansens verden

TID: 30/3, 1 onsdag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Anne Middelboe Christensen, cand.mag., balletanmelder ved Dagbladet Information, ekstern lektor ved Københavns Universitet og forfatter til balletbøgerne 'Sylfiden findes' og 'Dansen i spejlet'

Ballerinaer beundres for deres skønhedsdans. Kom på en guidet tur rundt i ballettens verden set fra kvindernes perspektiv. Lige fra de romantiske ballerinaer med lange tylskørter i roller som svigtede kvinder – til moderne danserinder med bare fødder og tunge muskler i partier som sejrende kvinder. Du vil se danserinder i klip fra Bournonvilles yndefulde, danske balletstil og Petipas russiske bravurstil, men også video af nogle af de moderne danserinder, der smed balletskoene og satte kvindeskroppen fri på scenen – fra Martha Graham til Pina Bausch og Kitt Johnson.

Læs og forstå: Dostojevskijs forfatterskab

TID: 31/3, 1 torsdag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Tine Roesen, lektor i russisk, Københavns Universitet

2021 er 200-året for Fjodor Mikhajlovitj Dostojevskijs fødsel, og det markerer vi med dette helafteensarrangement om den russiske forfatters fortsat fascinerende litterære værker. Tine Roesen har beskæftiget sig med Dostojevskij gennem mange år som forsker, foredragsholder og oversætter og vil i forelæsningsen give sit bud på, hvad der er på spil af litterære og andre ambitioner i hhv. ungdomsværkerne (1846-49), værkerne umiddelbart efter Dostojevskijs eksil i Sibirien (1859-65) og de store kendte romaner fra hans modne år (1866-81). Undervejs vil excentriske personer, mindeværdige episoder og prægnante passager fra en lang række værker blive fremhævet.

Hvordan får vi mere ud af litteratur?

— **TID:** 2/4, 1 lørdag, kl. 10.30-14.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet

Hvad er det særlige, litteraturen har at tilbyde os? Hvad optager os, når vi læser? Får vi det hele med? Meningen med denne dag er at skærpe vores udbytte, når vi læser. Vi sætter fokus på litteraturens forskellige måder at rive os med på, at lege med os, drille os, at udvide vores horisont. Vi vil både se på, hvad litteratur har til fælles med anden kunst, med psykologi og filosofi m.m. – og på, hvad der er dens helt særlige udtryksmåde. I centrum står litteratur som fiktion, som fortælling, som sprogillustration, som drama – fra den sproglige leg til den dybe livstolkning.

Michel Houellebecq – fransk litteratures enfant terrible

— **TID:** 3/4, 1 søndag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Morten Dyssel, formand for Det Danske Thomas Mann Selskab og forstander for Liselund Højskole

Siden udgivelsen af sin første af foreløbig syv romaner, 'Udvidelse af kampzonen', har Michel Houellebecq været fransk litteratures provokatør par excellence. Forelæsningen giver en værkorienteret indføring i centrale problemstillinger i et forfatterskab, som regnes blandt de mest markante og kontroversielle i samtidens europæiske litteratur. Provokationen har fra første færd været et æstetisk vandmærke hos Houellebecq, som har delt vandene med sine sortsynede og skånselsløse skildringer af det senmoderne samfund og menneske.

Store filminstruktører

— **TID:** 20/4, 6 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vi forelsker os i film og fascineres af instruktørerne bag. Filmen og dens skabere overrasker konstant, og de seneste 30 år har en ny gruppe instruktører fundet vej til filmkernens hitliste. Vi går på opdagelse i nyere filmhistorie: fra Joel og Ethan Coen til Michael Haneke, David Lynch, Quentin Tarantino og Wes Anderson, hvis filmperler nydes verden over. Sidste gang søger vi uden for Vesten og stifter bekendtskab med sydkoreanske Bong Joon-ho, instruktøren bag bl.a. 'Parasite' (2019).

20/04: David Lynch. Ole Thaisen, ekstern lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

27/04: Coen-brødrene. Ole Thaisen, ekstern lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

04/05: Michael Haneke. Mathias Korsgaard, adjunkt i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet

11/05: Quentin Tarantino. Jakob Isak Nielsen, lektor i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet

18/05: Wes Anderson. Jakob Isak Nielsen, lektor i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet

25/05: Bong Joon-ho. Mathias Korsgaard, adjunkt i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet

Skrivedrømme – om at skrive

— **TID:** 20/4, 5 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Efter at have grædt og grinet, tabt og vundet, levet og oplevet med hundredvis af litterære skæbner drømmer mange om at blive afsender på deres egen fortælling. Men hvordan kommer man i gang? Dette er ikke et skrivekursus, men en indføring i, hvad der allerede er tænkt og trykt om skriveprocessen, herunder refleksioner, tips og tricks til selv at give sig i kast med at skrive. Tilmeld dig forelæsningsrækken, og få mod, lyst og inspiration til at prøve kræfter med dét at skrive.

20/04: Tilblivelser: Bag om skriveprocessen. Dan Ringgaard, professor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

27/04: Skrivning for begyndere. Pablo Llambias, forfatter og studiektor ved Rytmask Musikonservatorium i København

04/05: Skrivelyst: Eksempler og eksperimenter – om at læse og skrive. Martin Glaz Serup, forfatter, ph.d. og ekstern lektor i litteraturvidenskab, Københavns Universitet

11/05: Om kreativitet – hvorfor mister vi den med alderen, og kan den indlæres igen? Sat i perspektiv med egen romanproces. Trisse Gejl, forfatter og ekstern lektor i skrivekunst, Syddansk Universitet

18/05: Fløjlsandske eller jernnæve? Kritikeren som tidlig, men fremfor alt offentlig læser. Erik Skyum-Nielsen, lektor i dansk litteratur, Københavns Universitet

FÅ VIDEN LIGE IND I ØRNERNE

Lyt til forskerne i Radio4 og som podcasts i vidensprogrammerne 'Kraniebrud' og 'Vildspor'

Gratis livestreams

Mere end 100.000 har fulgt Folkeuniversitetets gratis livestreamede forelæsninger siden opstarten sidste forår. Vi fortsætter i efteråret, så du kan åbne en ny verden af viden, uanset hvor du er. De enkeltstående livestreams er gratis, men du skal tilmelde dig på fuau.dk. Vært er Noa Kjærsgaard Hansen, og det foregår i Microsoft Teams. Programmet realiseres med støtte fra Folkeoplysningspuljen under Slots- og Kulturstyrelsen.

Kan alt købes for penge?

— **TID:** 1/9, 1 onsdag, kl. 19.00-20.15
UNDERVISER: Andreas Brøgger Albertsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

Der er ikke meget, der ikke kan anskaffes af den, der har nok på bankbogen. Næsten alt kan købes og sælges på lige fod med hotelovernatninger og IKEA-møbler. I Indien kan man fx købe en nyre på det sorte marked. Spørgsmålet er, hvor markedets grænse egentlig går: Sikrer det et frit marked med muligheder, der passer til den enkeltes liv? Eller giver vi køb på lighedsprincipper, når markedet udbyder alt? Andreas Brøgger Albertsen kigger på markedets udvikling i lyset af teorier om markedet som fordelingsmekanisme.

MeToo og seksuel chikane på arbejdspladsen

— **TID:** 8/9, 1 onsdag, kl. 19.00-20.15
UNDERVISER: Anette Borchorst, professor i politologisk kønsforskning, Aalborg Universitet

I sensommeren 2020 startede en ny MeToo-bølge, da Sofie Linde til Zulu Awards sagde fra over for sexismen og sexchikane på arbejdspladsen. Mens den første bølge ikke rykkede så meget på dansk jord, skabte denne 2.0-udgave grobund for en alvorlig oprydning. Hvorfor var det først anden gang, problemet for alvor blev taget seriøst, og vil opmærksomheden bidrage til at skabe en kulturændring i det danske erhvervsliv? Anette Borchorst kigger nærmere på grundlaget for og afkastet af den #MeToo-bølge, der er rullet ind over Danmark.

Hjernens natteliv

— **TID:** 22/9, 1 onsdag, kl. 19.00-20.15
UNDERVISER: Maiken Nedergaard, professor, Københavns Universitet og Rochester University

Hvad sker der, når vi sover? Nyere forskning viser, at hjernen renser sig selv for affaldsstoffer, der ophober sig, når vi er vågne. Opdagelsen af hjernens rengøringsystem sætter fokus på betydningen af søvn. Hjernens hviler ikke, når vi sover, men varetager essentielle opgaver, der ikke kan forenes med at være vågen. Maiken Nedergaard står bag opdagelsen og udforskningen af systemet, der via vandtransport får hjernen til at skaffe sig af med skadelige stoffer og dermed beskytter hjernen mod demens.

Den strategiske konkurrence mellem Kina og USA

— **TID:** 29/9, 1 onsdag, kl. 16.30-17.45
UNDERVISER: Liselotte Odgaard, seniorforsker, Udenrigspolitisk Selskab

I USA er der enighed om, at Kina udgør en kæmpe udfordring for den liberale verdensorden og USA's ledende rolle. Hvordan stiller Europa sig i den strategiske konkurrence? Vil Europa bevare sin tætte tilknytning til USA, eller forsøger Europa i højere grad at balancere relationerne til USA med et stort økonomisk engagement i Kina? Liselotte Odgaard forklarer de væsentligste elementer i den kinesisk-amerikanske strategiske konkurrence, og hvordan Europa forholder sig til de voksende globale spændinger, der følger heraf.

Kan man få supersæd?

- **TID:** 29/9, 1 onsdag, kl. 19.00-20.15
UNDERVISER: Peter Humaidan, professor, Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet

Omkring hvert 10. danske barn kommer til verden med hjælp fra lægerne, mens andre aldrig får de børn, de ønsker. Hvis man som mand er mere opmærksom på sin sundhed, vil flere børn blive undfanget – enten i dobbeltsengen eller i fertilitetsklinikken. Peter Humaidan, der er aktuell med bogen 'Supersæd', vil gøre os klogere på, hvorfor mænds trivsel og sundhed skal i fokus, og hvordan en tremåneders sædkur effektivt kan booste sædkvaliteten.

Jugoslaviens sammenbrud

- **TID:** 6/10, 1 onsdag, kl. 16.30-17.45
UNDERVISER: Christian Axboe Nielsen, lektor i historie og human security, Aarhus Universitet

Krigene i Jugoslavien var præget af etniske konflikter, der opdelte byer og familier i hele landet. Det var første gang siden 2. Verdenskrig, at en så voldsom hændelse med både koncentrationslejre og massakrer fandt sted i Europa. Krigene fik stor betydning for hele verden, der havde håbet på en mere fredelig tid i Europa efter den kolde krigs afslutning. Danmark blev også mærket af krigen. Christian Axboe Nielsen fortæller om, hvorfor det kunne gå så galt i Jugoslavien.

Cæsar og Cæsars Rom

- **TID:** 6/10, 1 onsdag, kl. 19.00-20.15
UNDERVISER: Sine Grove Saxkjær, postdoc, Det Danske Institut i Rom og Aarhus Universitet

Cæsar står som en af antikkens mest berømte figurer – og det er med god grund: Cæsar skabte grobunden for det kejserlige Romerrige, han var en genial general, en innovativ politiker og en mester i selviscenesættelse. Sine Grove Saxkjær ser nærmere på både Cæsar og Cæsars Rom, arenaen for hans liv og virke.

Diktatoren i Damaskus

- **TID:** 13/10, 1 onsdag, kl. 16.30-17.45
UNDERVISER: Adam Holm, ph.d. i historie og tv- og radiovært

Krigen i Syrien har enorme menneskelige konsekvenser, hvor millioner af mennesker lever i frygt og fattigdom eller er flygtet. Men hvem er menneskene bag rædslerne? Hvem er Bashar al-Assad, og hvordan endte han med at stå i centrum af en af de mest ulykkelige krige i nyere tid? Med udgangspunkt i sin bog 'Diktatoren i Damaskus' fortæller Adam Holm den dramatiske og besynderlige historie om, hvordan Assad kom til magten.

Over grænsen til Brexit

- **TID:** 13/10, 1 onsdag, kl. 19.00-20.15
UNDERVISER: Sara Dybris McQuaid, lektor i britisk og irsk historie og samfund, Aarhus Universitet

I 2020 forlod briterne EU efter 47 års medlemskab. Det tager tid at vænne sig til forandringer og forstå, hvad det egentlig indebærer – både for befolkningen, for politikerne og for institutionerne. Fra de helt små ændringer, når det kommer til nethandel, til de store linjer, når det gælder eksempelvis politisamarbejde, fri bevægelighed og immigration. Sara Dybris McQuaid, lektor i engelsk, fortæller om Brexit-situationen.

Nudging, når det er bedst

- **TID:** 27/10, 1 onsdag, kl. 16.30-17.45
UNDERVISER: Pelle Guldborg Hansen, adfærdsforsker, Director of ISSP og formand for Dansk Nudging Netværk, Syddansk Universitet og Roskilde Universitet

Hvordan får man folk til at spise mindre kød? Hvordan undgår man ulykker på arbejdspladsen? Menneskelig adfærd er den grundlæggende komponent i enhver organisation. Når man kombinerer videnskab med adfærd, skaber det mulighed for forandring. Som adfærdsforsker arbejder Pelle Guldborg Hansen med udfordringen i at forandre adfærd i positive retninger. Guldborg giver en introduktion til begrebet nudging i relation til arbejdslivet.

Jordens dannelse

- **TID:** 27/10, 1 onsdag, kl. 19.00-20.15
UNDERVISER: Minik Rosing, professor i geologi, Statens Naturhistoriske Museum, Københavns Universitet

Flere milliarder år siden, en urtåge, en roterende sky af gas og planeter, der vokser frem ved sammenstød af stof i omløb om Solen. At forstå Jordens og livets opståen er komplekst, og nye opdagelser og teorier gør os konstant klogere på, hvad der skabte den planet, vi i dag bebor uden at tænke nærmere over det. Minik Rosing er kendt for bl.a. at have opdaget, at Grønland rummer de ældste tegn på liv på Jorden samt teorien om, at Jordens kontinenter er opstået som følge af liv i havet. Rosing tager os med på en rejse tilbage i tiden til Jordens og livets dannelse.

Hvorfor blev det vikingetid?

- **TID:** 3/11, 1 onsdag, kl. 16.30-17.45
UNDERVISER: Søren Michael Sindbæk, professor i middelalderarkæologi, Aarhus Universitet

Vikingen har haft stor betydning for vores nationale selvopfattelse. Nogle argumenterer for, at vikingetiden blev opfundet i 1800-tallet for at samle den danske nation, der historisk set havde lidt et nederlag eller to for meget. Andre opfatter vikingetiden som en del af jernalderen, mens flere mener, at man kan tale om en særlig vikingetid, fordi brugen af skibe grundlæggende forandrede samfundet på den tid. Professor Søren Michael Sindbæk hører til i den sidste lejr og vil kigge nærmere på, hvad der gjorde vikingetiden til en særlig periode.

Læs mere
og tilmeld dig
på fuau.dk

Vores eksplosive sol

— **TID:** 3/11, 1 onsdag, kl. 19.00-20.15
UNDERVISER: Tina Ibsen, astrofysiker og videnskabsformidler

Solen er kilden til livet på vores blå planet, men Solen er ikke så rolig, som den måske kan se ud på en varm sommerdag. Hver dag slynges tonsvis af materiale ud fra Solen i soludbrud, der kan nå hastigheder på flere tusinde kilometer i sekundet. Hvis materialet rammer os her på Jorden, kan det skabe nordlys, men også være katastrofalt for vores kommunikation og GPS-systemer. Tina Ibsen fortæller om Solens opbygning, om kilden til de voldsomme soludbrud, effekten af dem og det store arbejde, der bliver gjort for at forudsige udbruddene og væbne os mod dem.

Danmarkshistorien på 45 minutter

— **TID:** 9/11, 1 tirsdag, kl. 16.30-17.45
UNDERVISER: Asser Amdisen, cand.mag. i historie og forfatter

Få serveret cirka 12.000 års danmarkshistorie på cirka 45 minutter. Kom med på en underholdende og historisk tour de force fra de tidligste pilefund og frem til nuværende demokratiske og sundhedsmæssige kriser, når Asser Amdisen giver sin version af vores fælles fortælling. Forelæsningsen bygger på Amdisens bog 'En ualmindelig og kortfattet danmarks-historie'.

Hvordan kan filosofien hjælpe os videre efter pandemien?

— **TID:** 9/11, 1 tirsdag, kl. 19.00-20.15
UNDERVISER: Anne Marie Pahuus, lektor i filosofi og prodekan, Aarhus Universitet

Hvad har pandemien og nedlukningen gjort for vores tillid til de store og små fællesskaber? Har vi lært noget, vi kan bruge? Og hvordan kan filosofien bidrage til at få os helskindet ud på den anden side? Anne Marie Pahuus er medforfatter til en bog om tillid, der tager udgangspunkt i den danske teolog og filosof K.E. Løgstrups forståelse af begrebet. Med udgangspunkt i etisk gods fra både Løgstrup og Hannah Arendt vil Pahuus se nærmere på, hvordan filosofien kan hjælpe os videre.

The Shortest History of Germany

— **TID:** 17/11, 1 onsdag, kl. 16.30-17.45
UNDERVISER: Dr. James Hawes, Oxford Brookes University

A country both admired and feared, Germany has been the epicenter of world events time and again. From the Reformation to both World Wars and the fall of the Berlin Wall. Today Germany is the fourth largest economy and a standard-bearer of liberal democracy and as Dr. James Hawes writes in the introduction of 'The Shortest History of Germany': "There is no point studying the past unless it sheds some light on the present." In this livestream Hawes tells us the history of Germany in roughly 60 minutes through maps, diagrams and pictures.

Kan genmanipulation helbrede?

— **TID:** 17/11, 1 onsdag, kl. 19.00-20.15
UNDERVISER: Rasmus O. Bak, lektor i biomedicin, Aarhus Universitet

Kan genmanipulation helbrede? Det er et af de mest centrale spørgsmål i genetikforskningen i dag. Vores viden om gener er vokset eksplosivt, siden gåden om DNA-strukturen blev løst. Men med ny viden og teknologiske landvindinger kommer nye spørgsmål og etiske overvejelser. Hvad er CRISPR egentlig, og kan man virkelig ændre forskellige organismers gener? Kan vi tillade os at pille ved den genetiske kode? Det Spørgsmål og overvejelser som Rasmus Bak arbejder med til daglig og vil se nærmere på i denne livestream.

Kan psykedeliske stoffer hjælpe på psykiske lidelser?

— **TID:** 24/11, 1 onsdag, kl. 19.00-20.15
UNDERVISER: David Erritzøe, psykiater og hjerneforsker ved Imperial College London

Forskning peger på, at netop 60'ernes politisering af psykedeliske stoffer har været med til at fejlklassificere dem. Og selvom der er lang vej til, at depression kan behandles med psilocybinsvampe, så vil det være uetisk at bremse udviklingen. Det mener David Erritzøe, der er hjerneforsker ved Imperial College London. Han giver et indblik i nye opsigtsvækkende forskningsresultater, der peger på, at brugen af psykedeliske stoffer og MDMA i psykiatrien kan have en positiv effekt på flere sygdomme som fx misbrug, angst, depression og PTSD.

Findes der en nordisk litteratur?

— **TID:** 1/12, 1 onsdag, kl. 19.00-20.15
UNDERVISER: Dan Ringgaard, professor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Der findes verdenslitteratur, og der findes nationallitteratur. Med globaliseringen er de to kategorier blevet vanskeligere at holde ude fra hinanden. Og midt imellem dem er der dukket en tredje kategori op, som man kan kalde regional litteratur. For dansk litteraturs vedkommende er den oplagte region Norden. Idéen om Norden er ikke ny. I over 200 år har vi forestillet os Norden som et helt særligt fællesskab. Kan vi bruge idéen om en nordisk litteratur til noget? Ja, mener Dan Ringgaard. Han fortæller her, hvad nordisk litteratur er, og hvad vi kan bruge den til.

Europas historie på 45 minutter

— **TID:** 8/12, 1 onsdag, kl. 19.00-20.15
UNDERVISER: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag. i historie og oberstløjtnant

Det går over over stok og sten gennem kejserriger og kristendom, vikinger og vandaler, renessancer, reformationer og revolutioner. På rejsen støder vi på Karl den Store, pave Urban og Columbus. Vi går med Marie Antoinette til guillotinen, vi drager med Napoleon på slagmarken og følger Bismarcks kamp for et samlet Tyskland. Vi ser det samme Tyskland skrumpes i 1920, udvide sig i 1939, halveres i 1945 og forenes i 1989. Nu står vi her i det 21. århundrede og kan stille spørgsmålet, om den europæiske (verdens)historie er et afsluttet kapitel? Historiker Ebbe Juul-Heider tager os med på en tour de force gennem Europas historie.

Livestreamede forelæsningsrækker

Folkeuniversitetet byder også på livestreamede forelæsninger over flere gange via Zoom og med mulighed for dialog undervejs. Prisen er 195 kr. pr. hold og 95 kr. for studerende.

Universet, livet og alting

— **TID:** 4/11, 3 torsdage, kl. 19.00-20.15
UNDERVISER: Troels C. Petersen, lektor i eksperimentel subatomar fysik, Niels Bohr Institutet

Her er intet spørgsmål for stort. Hvordan er vores univers blevet til, hvad består det egentlig af, og hvad er de fundamentale love for det? Og hvordan ved vi alt det? Hvordan er livet på Jorden opstået, og hvordan leder vi efter liv andre steder? Har vi virkelig forstået 'alting'? Vær med til at stille de allerstørste spørgsmål, når Troels C. Petersen gennemgår selve fundamentet – ikke kun for vores liv på Jorden, ikke kun for universet på stor skala, men for alting!

04/11: Universet
11/11: Livet
18/11: Alting

Tre tænkere, ét emne: Mennesket og sproget

— **TID:** 29/11, 3 mandage, kl. 19.00-20.15
UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Siden Aristoteles har man i den filosofiske tradition bestemt mennesket som 'det sprogbevågede væsen'. I dag ser vi da også, at den menneskelige kommunikation er blevet verdensomspændende og allestedsnærværende. Men netop i det lys kan det være aktuelt at tænke over, hvori vores sprogbevågelse egentlig består. Kan det ligefrem tænkes, at vi – til trods for den megen kommunikation – står i fare for at miste den? Med udgangspunkt i Aristoteles gør Kasper Lysemose os klogere på, hvad tre relativt moderne tænkere har sagt om den sag.

29/11: Nietzsche: sproget og metaforen
06/12: Heidegger: sproget og meningen
13/12: Agamben: sproget og eden

Guldalder eller overmagt?

TID: 30/11, 3 tirsdage, kl. 19.00-20.15
UNDERVISER: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Vi dykker ned i tre tidsperioder og tre imperiers historie – først i Pax Romana, den romerske fred, fra 27 f.Kr. til 80 e.Kr. Herefter vendes blikket mod Pax Britannica fra 1815-1914 og til sidst den såkaldte Pax Americana fra 1945 og frem. Nogle historikere anser dem som eksempler på guldalder, hvor politisk stabilitet, økonomisk vækst og kulturel blomstring nåede nye højder. Andre ser perioderne som imperialismens højvandsmærker og påpeger, at 'freden' var for de få, imens de mange blev udnyttet eller undertrykt. Martin Husted ser nærmere på, hvad der lå til grund for Romerrigets, Storbritanniens og USA's mulighed for at fastholde freden og årsagerne til, at fredsperioderne sluttede.

30/11: Pax Romana
07/12: Pax Britannica
14/12: Pax Americana

Stresshåndtering og -forebyggelse

— **TID:** 25/11, 3 torsdage, kl. 19.00-20.15
UNDERVISER: Tanja Kirkegaard, adjunkt i psykologi, Aarhus Universitet, og medlem af Tænketanken for Bæredygtigt Arbejdsliv

I tre onlineforelæsninger ser vi på udfordringer og muligheder i arbejdet med at håndtere stress og fremme trivsel i (arbejds)livet. Få et indblik i, hvordan din hjerne reagerer under stress, og bliv præsenteret for konkrete øvelser og værktøjer til at håndtere og forebygge arbejdsrelateret stress. Du vil også få indblik i, hvordan kulturen på arbejdspladsen kan indvirke på din og dine kollegaers måde at håndtere og tale om oplevelsen af arbejdspress på. Derudover sættes der fokus på de udfordringer, der knytter sig til et arbejdsliv i en corona-krise.

25/11: Hvorfor virker min hjerne ikke? Forebyggelse og håndtering af stress
02/12: Kend din arbejdspladskultur, og kend din håndtering af stress
09/12: Corona i et arbejdslivsperspektiv

Praktiske oplysninger

NYE LOKALER – NÆSTEN SAMME STED:

Folkeuniversitetets forelæsninger vil fremadrettet primært foregå i den røde hovedbygning med tårnet, som hedder bygning A. Her findes alle A-lokaler og festsalen. Vi vil fortsat også have et mindre antal forelæsninger i D-bygningen i primært auditorium D169.

TILMELDING

Tilmeld dig på fuau.dk, og betal med Dankort, VisaDankort, Mastercard, Visa Electron eller Mobilepay. Firmabetaling på EAN eller faktura.

AFMELDING

Hvis du fortryder, kan du få det indbetalte beløb refunderet fratrukket ekspeditionsgebyr på 100 kr. pr. billet. Afmelding senest 14 dage før holdstart. Tilmelding til rejser/ekskursioner er bindende, og depositum refunderes ikke.

STUDIERABAT

På udvalgte hold gives der rabat til studerende, som er berettiget til SU. Oplys uddannelsessted og årskortnummer. Husk studie kort første undervisningsgang.

FORBEHOLD

Folkeuniversitetet forbeholder sig ret til ændring af underviser, lokale, dato, tidspunkt og format. Sådanne ændringer giver ikke ret til refusion af betalingen. Ændringer oplyses på fuau.dk og via mail og/eller sms. Er vi nødsaget til at aflyse et hold, refunderer vi beløbet til samme konto, som der er betalt fra.

FOTOS OG ILLUSTRATIONER

Fotos s. 1, 4, 39, 57: Martin Bubandt og fotoassistent Jonas Søndergaard, s. 7, 11, 29, 45, 64, 69: shutterstock, s. 18: Tariq Mikkil Khan, s. 19: Søren Kjeldgaard, s. 50, 54, 75, 81, 91: Wikimedia, øvrige fotos: Martin Dam Kristensen. Grafik og layout: Walk Agency.

NOTER OG SLIDES

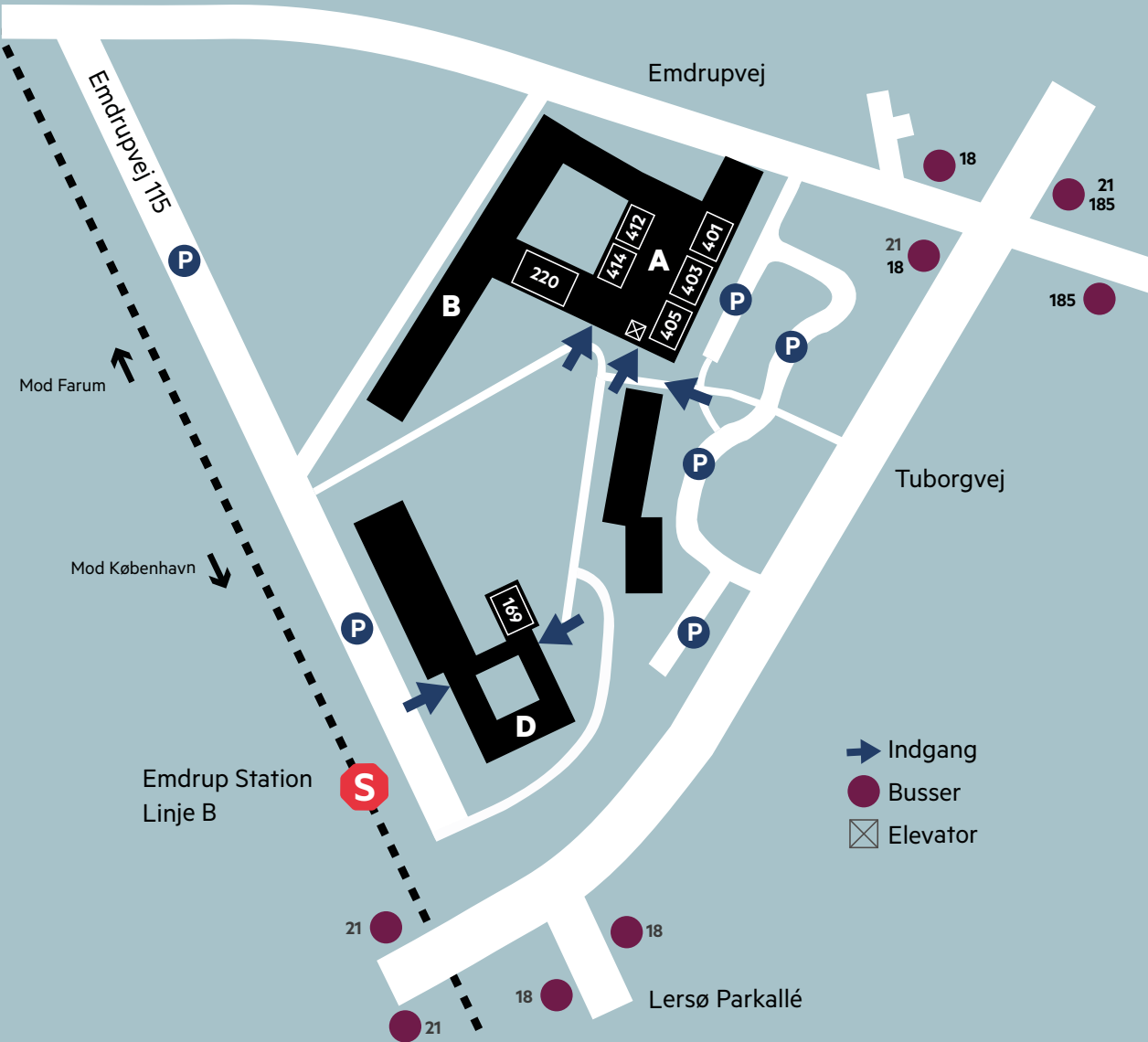
Slides og undervisningsnoter er ikke inkluderet i prisen, og de kan ikke forventes fremskaffet og udleveret.

PROGRAMMETS MILJØAFTRYK OG HÅNDBTERING

Programmets sider er trykt på 100 % genbrugspapir, og omslaget på ubestrøget offset-papir. Papirmassen er fra ansvarligt skovbrug (FSC-mærket), og fremstillet under skrappe miljøkrav (Svanemærket og EU-blomsten). Programmet skal efter brug puttes i papircontaineren.

Find vej til undervisningen

BYGNING A:

A401, A403, A405, A412 og A414 er på 4. sal.
A220 / Festsalen er på 2. sal.

BYGNING D:

D169

HEARTS & MINDS

Festival om krop, sind og sundhed

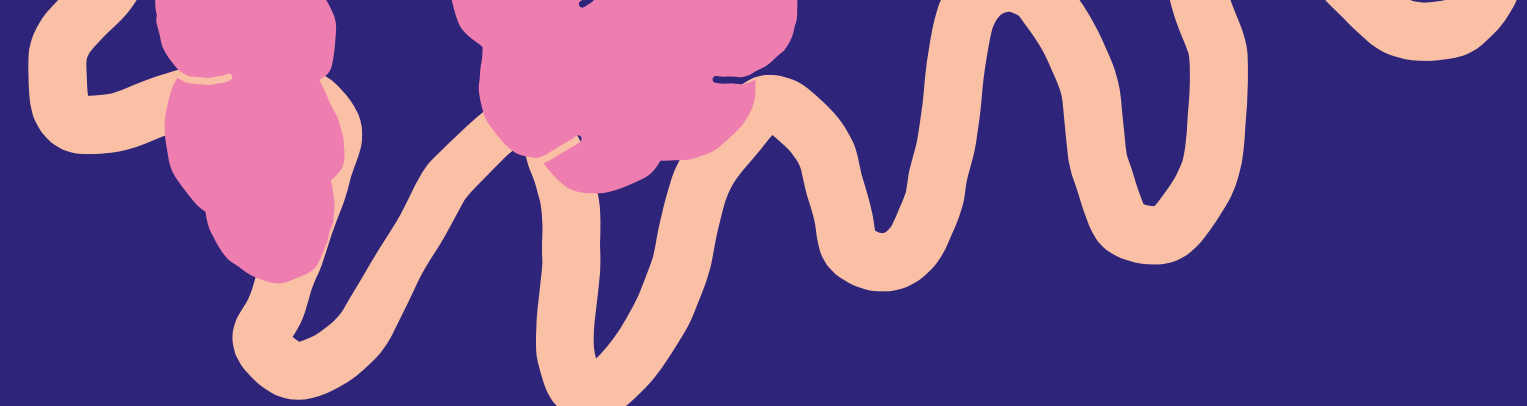
Lotte Fynne

Speciallæge og forsker
i mave-tarm-lidelser

Folkeuniversitetet

FRA ENDE TIL ANDEN

26.–28. nov.

FRA ENDE TIL ANDEN

HEARTS & MINDS VIDENSFESTIVAL

26. – 28. NOVEMBER

Vi går gennem livet i én og samme krop, og alligevel ved de fleste af os meget lidt om, hvad der foregår inden i os. Hvad foretager de 1,5 kg bakterier, der bor inde i tarmen, sig i løbet af en dag? Hvilke dele af hjernen bruger vi hvornår – og hvorfor går det nogle gange galt? Hvordan hænger krop og psyke sammen? Og hvilke forbindelser er der egentlig fra ende til anden?

Vær med, når Hearts & Minds-festival igen sætter fokus på krop, sind og sundhed d. **26.-28. november**.

Under årets tema **'Fra ende til anden'** har festivalen et særligt spor med fokus på tarmen, og du kan blive klogere på alt fra fordøjelse, forstoppelse og tarmvenlig kost til forbindelsen mellem tarm og hjerne. Du kan også dykke ned i andre ender af kroppen og høre om bl.a. retsmedicin, psykedeliske stoffer og psykopati, eller du kan tage med på vandreture, nyde intelligente cocktails eller få hjernen til at swinge med Aarhus Jazz Orchestra.

Rigtig god festival!

Praktiske oplysninger

FESTIVALSEKRETARIAT

Folkeuniversitetet i Aarhus, Emdrup og Herning
Bartholins Allé 16, 3. sal i bygning 1328, Aarhus C
88438000 | info@fuau.dk | fuau.dk
hearts-minds.dk

Rektor: Sten Tiedemann

Projektschef: Joakim Quorp Matthiesen

Projektleder: Anne Marie Støvring Sørensen

GRAFIK OG LAYOUT

Grafik og layout: Walk Agency

Foto: Ditte Chemnitz

Forsidemodel: Lotte Fynne, speciallæge og forsker i mave-tarm-lidelser

Hearts & Minds er støttet af:

Lundbeckfonden

PROGRAM KØBENHAVN

FREDAG

26. NOVEMBER

Intelligente cocktails: følelser og fordøjelse

Er du melankolsk, kolerisk, flegmatisk eller sangvinsk? Fra antikken og næsten 2.000 år frem troede man, at fire kardinalvæsker – blod, slim, gul og sort galde – havde afgørende betydning for individets temperament. Ny forskning viser, at der er noget om snakken, når vi taler om koblingen mellem følelser og fordøjelse, psyke og krop. Nemlig i kraft af tarmbakterien. Mærker du noget i maven? Måske er det de trillioner af bakterier, der kommunikerer med din krop og dit humør. Bliv klogere slurk for slurk, når adjunkt i forskningskommunikation ved Medicinsk Museion **Adam Bencard** og **Lidkoebs** dygtige bartendere tager os med på en væskende fortælling om kroppens mikroliv og forbindelsen mellem følelser og fordøjelse, krop og sind.

TID: 26/11, fredag, kl. 18.00-20.30

PRIS: 400 kr. inkl. fem cocktails

STED: Lidkoebs, Vesterbrogade 72B

Videnskaben bag maden – mad til tarmens bakterier

De fleste ved, at en sund tarm er helt afgørende for vores sundhed, og de seneste år har forskning givet os meget ny viden omkring samspillet mellem kost, tarmbakterier og sundhed. Således er det bevist, at vores kost påvirker bakterierne i tarmen, og at netop tarmbakterierne har indflydelse på vores risiko for at udvikle fx type 2-diabetes og hjerte-kar-sygdomme. **Tine Rask Licht**, professor fra DTU Fødevareinstituttet forsker i tarmens bakterier, og hvordan de påvirkes af det, vi spiser. Denne aften vil hun gøre os meget klogere på, hvad vores kost betyder for bakterierne i tarmen, hvor bakterierne får deres næring fra, hvordan de påvirker vores sundhed, og hvilke udfordringer der ligger i at forske i kost og tarmbakterier. Efterfølgende serveres en delikat, flerretters middag sammensat af restaurant **Væksts** kreative kokke ud fra den viden, vi har fået i løbet af foredraget.

TID: 26/11, fredag, kl. 16.15-19.30

PRIS: 750 kr. inkl. middag med vinmenu eller et alkoholfrit alternativ

STED: Vækst, Sankt Peders Stræde 34

Lykken er...et håndarbejde

Uanset om det er en mohairsweater, surdejsbrød, keramikopper eller ved høvlebænken i kælderens – at skabe noget med hænderne gør os godt. De seneste år har flere og flere kastet sig over et håndarbejde eller håndværk, og udviklingen er bare eskaleret under corona. Hvorfor ser vi denne udvikling? Hvad sker der i vores hjerne og krop, når vi er kreative? Hvordan kan et håndarbejde fremme vores sundhed? Og kan man egentlig blive afhængig af strikkepindene? Tag med til en fyraftensdrink i Vartov i godt selskab med psykolog og kunsthåndværker **Anne Kirke-terp**, hjerneforsker **Mikkel Wallentin** og **Mette Wendelboe Okkels**, strikkeentusiast, strikdesigner og ejer af Petiteknit. I en blanding af oplæg og samtale kommer vi forbi emner som flow, selvforglemmelse, stress, lykkehormoner, nørderi, passion og fællesskab. Vi serverer en forfriskning og håber, du har lyst til at gribe strikkepindene eller hæklenålen og tage et lille håndarbejdsprojekt med at sidde med.

TID: 26/11, fredag, kl. 16.30-18.15

PRIS: 160 kr., studerende 100 kr.

STED: Vartov, Farvergade 27

TILMELD DIG PÅ:
HEARTS-MINDS.DK

PROGRAM KØBENHAVN

LØRDAG

27. NOVEMBER

En god maveførelse – fra ende til anden

Vores tarmsystem er afgørende for vores liv og velvære, men dets funktioner er noget, vi helst ikke taler om i bedre selskaber. Tusindvis af danskere har maveproblemer, og det er kilde til ubehag både fysisk og psykisk. Samtidig kan de være årsag til, at man trækker sig fra sociale sammenhænge og ikke lever sit liv fuldt ud. De seneste år har forskning i stigende grad understreget vigtigheden af en sund og velfungerende tarm, og emnet er med tiden blevet mindre tabubelagt. Men hvad kan man selv gøre for at få en sund og rask tarm og øget livskvalitet? Hvilken rolle spiller kosten? Kan man spise sig til en sund tarm? Hvad stiller man op med luft i maven, forstoppelse eller irriteret tyktarm? Og hvornår skal man søge professionel hjælp? Bliv klogere på, hvordan du får en god maveførelse, og kom omkring tarmens tabuer med speciallæge og forsker i mave-tarm-lidelser **Lotte Fynne** og klinisk diætist **Mette Borre**.

TID: 27/11, lørdag, kl. 10.00-12.00

PRIS: 120 kr., studerende 60 kr.

STED: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D169, Tuborgvej 164

Kender du en psykopat?

De fleste af os vil nok mene, at vi ikke møder ret mange psykopater i hverdagen. Men psykopati kan komme til udtryk i både større og mindre grad. I Danmark antager man, at der findes omkring 250.000 psykopater. Det betyder, at vi hver især kender én – måske to. Så hvad dækker begrebet egentlig over? Hvor når er man psykopat? Hvor møder man dem typisk, og hvordan tackler man en psykopat? Bliv klogere på psykopati, og hør om livet helt tæt på en psykopat med chefpsykolog **Tine Wøbbe** fra Psykiatrisk Center Sct. Hans og standupkomiker **Geo**, der i efteråret er aktuell med showet 'Søn af en psykopat'. Dagens vært er videnskabsjournalist **Line Friis Frederiksen**.

TID: 27/11, lørdag, kl. 10.00-12.00

PRIS: 120 kr., studerende 60 kr.

STED: AU, Campus Emdrup, bygning A, lokale A220, festsalen, Tuborgvej 164

Filosofien bag mindfulness: Udslettelse af selvet eller åndelig fitness?

Mindfulness er i de seneste årtier gået fra at være en eksotisk subkultur til at være en del af vores vestlige verden. For mange er det også blevet en del af dagligdagen. Men selv om mindfulness ofte omtales som noget enkelt og almenmenneskeligt, som ikke kræver særlige forudsætninger, er det også et meget komplekst fænomen. Fordyb dig en hel dag, når **Niels Viggo Hansen**, filosof og postdoc ved Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet, byder på filosofiske oplæg og guider dig gennem forskellige typer af mindfulness i praksis. Mød op iklædt tøj til bevægelse, og medbring liggeunderlag.

TID: 27/11, lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

STED: AU, Campus Emdrup, bygning A, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164

Lyt til podcastserien **Heads Up!**

om krop, sind og sundhed.

Se mere på hearts-minds.dk

Jeg kan ikke lade være...

De fleste mennesker kender følelsen af at have trang til en bestemt madvare – det føles, som om maven skriger på chokoladen eller chipse, og det kan opleves, som om man ikke kan kontrollere trangen. Denne trang betegnes også craving, og den melder sig ofte, selvom man egentlig ikke er sulten. Hvorfor er fænomenet så udbredt? Hvorfor er det så svært at stå imod? Kan man reelt være afhængig af en madvare? Og kan man gøre noget ved sine cravings? Denne dag stiller lektor i ernæring og sundhed **Søren Lavrsen** og psykolog og ph.d. **Anette Schnieber** skarpt på cravings, fristelser, nydelse, vaner og afhængighed af madvarer fra et ernæringsmæssigt og et psykologisk perspektiv.

TID: 27/11, lørdag, kl. 13.00-15.00

PRIS: 120 kr., studerende 60 kr.

STED: AU, Campus Emdrup, bygning A, lokale A401, Tuborgvej 164

Forbandet ungdom – mød Cavling-vinder og professor

Emil vil væk fra det hele. Han står op døgnet rundt for at brænde kalorier af. Han er indlagt på børne- og ungdomspsykiatrisk afdeling B 204 i Glostrup. Og han er et af de unge mennesker, som journalist **Anders Legarth Schmidt** mødte, da han helt ekstraordinært fik lov at følge hverdagen på afdelingen igennem en uge for Politiken. Det blev til en artikelserie, der indbragte Cavling-prisen i 2020. Og meget tyder på en øgning af psykisk mistrivsel blandt børn og unge i Danmark. Hvad skyldes denne stigning? Denne formiddag kan du møde journalist **Anders Legarth Schmidt**, professor i børne- og ungdomspsykiatri **Per Hove Thomsen** samt journalist **Bille Sterll** til foredrag, samtale og debat om psykiske lidelser blandt unge.

TID: 27/11, lørdag, kl. 13.00-15.00

PRIS: 120 kr., studerende 60 kr.

STED: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D169, Tuborgvej 164

Hjernen på svampe – en vej til et sundt sind?

Psilocybinsvampe er en svampeart, der indeholder psykoaktive stoffer så som psilocybin. Stofferne virker bevidsthedsudvidende, hallucinogene og psykedeliske. De 'magiske svampe' er blevet brugt af mennesker i århundreder, men inden for de seneste år har forskere rettet fokus mod, hvordan psilocybin potentielt kan bruges i medicinske sammenhænge. Meget tyder på, at behandling med psykedeliske stoffer kan have gode effekter på bl.a. psykiatriske lidelser som depression og angst. Vær med, når overlæge og klinisk professor i neurobiologi **Gitte Moos Knudsen** og psykolog og ph.d. i neuroscience **Dea Siggaard Stenbæk** sætter fokus på psilocybin og hjernens funktioner, kontrollerede svampetrip, muligheder og udfordringer. Dagens vært er videnskabsjournalist **Line Friis Frederiksen**.

TID: 27/11, lørdag, kl. 13.00-15.00

PRIS: 120 kr., studerende 60 kr.

STED: AU, Campus Emdrup, bygning A, lokale A220, festsalen, Tuborgvej 164

Vidensbif: Jeg er stadig Alice

Flere og flere mennesker lider af demens, og Alzheimers sygdom er den hyppigste årsag til tilstanden. Men hvad er Alzheimers sygdom egentlig? Selvom forekomsten af Alzheimers stiger jævnt med alderen, så rammer sygdommen også yngre. Netop denne situation skildres i filmen 'Jeg er stadig Alice' (instrueret af Richard Glatzer og Wash Westmoreland), hvor lingvistikprofessoren Alice Howland (spillet af Julianne Moore) får konstateret Alzheimers kort tid efter sin 50-års fødselsdag. Gennem filmen følger vi Alice og hendes kamp for at holde fast i, hvem hun er. Inden filmen stiller professor i neurovidenskab **Leif Østergaard** skarpt på sygdommen, og hvad der sker i hjernen.

TID: 27/11, lørdag, kl. 13.00-15.30

PRIS: 120 kr.

STED: Park Bio, Østerbrogade 79

De døde kroppes hemmeligheder

Rejseholdet kører land og rige rundt for at undersøge det. Barnaby finder sjældent en britisk flække, uden at det har fundet sted. Også virkelighedens nyheder og statistikker fyldes konstant med det. Død og drab. Denne aften dykker vi ned i vores forundring over det væmmelige og modbydelige ud fra et psykologisk, populærkulturelt og retsmedicinsk perspektiv med **Mathias Clasen**, lektor i engelsk og forsker i gys og gru, og **Asser Hedegård Thomsen**, der er speciallæge i retsmedicin. **Jonas Vázquez Bøgh**, der er Architect of Fear ved Dystopia Entertainment, sætter ord på arbejdet med at designe interaktive horror-events. Dystopia Entertainment sørger også for at skabe de rette omgivelser til en uhyggelig aften.

TID: 27/11, lørdag, kl. 19.00-21.00

PRIS: 120 kr., studerende 60 kr.

STED: AU, Campus Emdrup, bygning A, lokale A220, festsalen, Tuborgvej 164

Den nydende hjerne – ølsmagning på Mikkeller Baghaven

Det boomer med mikrobryggerier, der eksperimenterer og rykker ved vores opfattelse af, hvordan øl kan smage, dufte, føles på tungen og tage sig ud i glasset. Dette er netop omdrejningspunktet, når vi besøger det innovative mikrobryggeri Mikkeller Baghaven med læge og lektor i smags- og lugtesansen **Alexander Fjælstad** samt brygmester **Ehren Schmidt**. Vi skal have forklaringen på, hvad der sker i hjernen, når sanserne aktiveres, og vi drikker et godt glas øl. Og hvad betyder det, hvis man mister smags- og lugtesansen i forbindelse med COVID-19? Kan man træne sanserne tilbage? Hver øl bliver præsenteret af Ehren Schmidt (på engelsk), der også viser os rundt.

TID: 27/11, lørdag, kl. 19.00-21.00

PRIS: 300 kr. inkl. ølsmagning (fem 5 glas à 12 cl)

STED: Mikkeller Baghaven, Refshalevej 169B

PROGRAM KØBENHAVN

SØNDAG

28. NOVEMBER

Løb på hjernen

Vi ved alle, at en løbetur er godt for vores fysiske helbred. Men hvordan påvirker det vores hjerne, når vi snører løbeskoene og tager en tur ud i det fri? Denne dag vil overlæge og hjerneforsker **Troels W. Kjær** gøre os klogere på, hvad der sker i hjernen, når vi løbetræner, og hvilken påvirkning dette har på vores humør, hukommelse og indlæring. Efterfølgende tager **Thomas Lind**, kandidat i humanfysiologi og programleder i *Bevæg dig for livet – Løb og gang*, os med på en løbetur ved Utterslev Mose og Bispebjerg Kirkegård.

TID: 28/11, søndag, kl. 10.00-12.00

PRIS: 120 kr., studerende 60 kr.

STED: AU, Campus Emdrup, bygning A, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164

Så slap dog af!
Pausen i praksis

I en verden, hvor vi bombarderes af information og sanseindtryk og halser afsted for at nå alting, synes afslapning at være en svær kunst. Pausen er under pres. Vi bilder os ganske vist ind, at vi stopper op og giver plads til os selv. Men gør vi nu også det? Og hvad er afslapning og pauser egentlig? Lektor emeritus i læring **Ole Lauridsen** giver os indblik i pausens betydning for læring og arbejdssevne og i, hvordan vi giver hjernen de bedste betingelser for at arbejde i fred, i samtale med journalist og foredragsholder **Lotte Printz**. Vi skal også arbejde med pausen i praksis – med nogle enkle teknikker, der er lige til at tage med hjem.

TID: 28/11, søndag, kl. 10.00-12.00

PRIS: 120 kr., studerende 60 kr.

STED: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D169, Tuborgvej 164

Yngre med årene –
mød Bente Klarlund
Pedersen

Professor og overlæge **Bente Klarlund Pedersen** går videnskabeligt til værks og giver råd til en livsstil, hvor dine celler og dermed din krop i biologisk forstand bliver yngre. Klarlund kommer hele vejen rundt om mennesket – lige fra kost, rygning, alkohol og motion til det videnskabelige faktum, at du får flere år i live, når du er del af et fællesskab og lever dit liv, så det giver mening. Det lange, sunde liv handler derudover om pauser, sex, ærefrygt, vin og samvær med vennerne – og alt det påvirker også vores udseende. Forelæsningsen er baseret på bogen 'Yngre med årene' (Gyldendal).

TID: 28/11, søndag, kl. 11.00-12.45

PRIS: 120 kr., studerende 60 kr.

STED: AU, Campus Emdrup, bygning A, lokale A220, festsalen, Tuborgvej 164

Vandretur:
Genskab kontakten
til naturen

Mange kender oplevelsen af, at naturen kan gøre noget godt ved os. Vi slapper af, sanserne skærpes, og humøret stiger. Forskning peger på, at naturen har en positiv effekt på os – både fysisk og mentalt. Tag med på vandretur, og bliv klogere på, hvordan man kan bruge naturen til at styrke det mentale og fysiske overskud. Turen ledes af naturvejleder og ph.d.-studerende i naturterapi **Simon Høegmark**. Tag tøj og sko på efter vejret.

TID: 28/11, søndag, kl. 13.00-15.00

PRIS: 120 kr., studerende 60 kr.

STED: Mødested: Indgangen ved Frederiksberg Runddel

Hvad er det gode liv?

Coronakrisen har vist sprækker af lys. Vi er blevet rystet af hamsterhjulet – med de muligheder, det åbner for fordybelse, nærvær og at finde glæden i et mere enkelt liv. Og mange af os er nok også blevet ramt af tanken: Skal vi kigge helt andre steder hen efter det gode liv? Med **Sebastian Dorset** som eftermiddagens vært forsøger vi at nærme os det store spørgsmål med en række eksperter: ph.d. og sognepræst **Pia Søltøft**, læge og billedkunstner **Lærke Egebjerg** samt professor i medicinsk fysiologi **Ole Bækgaard Nielsen**.

TID: 28/11, søndag, kl. 14.00-16.00

PRIS: 120 kr., studerende 60 kr.

STED: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D169, Tuborgvej 164

Når hjernen svinger
– Aarhus Jazz
Orchestra & Peter
Vuust

Hvad sker der i hjernen, når vi lytter til musik? Dette spørgsmål er udgangspunktet for hjerneforsker, komponist og musiker **Peter Vuust**, når han sammen med **Aarhus Jazz Orchestra** tager dig med på en rejse gennem jazzens univers og ind i hjernens dybeste afkroge. Sammen med dirigent **Nikolai Bøgelund** vil Aarhus Jazz Orchestra og Peter Vuust improvisere, swinge og spille både de rigtige og de forkerte toner og give et bud på, hvordan hjernen bearbejder det hele fysiologisk, følelsesmæssigt og sprogligt.

TID: 28/11, søndag, kl. 19.30-21.00

PRIS: 280 kr.

STED: DR Koncerthuset, studie 2, Ørestads Blvd. 13

Tarmen tur/retur

Ubalance i sammensætningen af tarmbakterier kan være årsag til en lang række lidelser og sygdomme, som vi tidligere ikke forbandt med tarmen. Selv vores psyke og adfærd kan blive påvirket, hvilket stiller spørgsmålstegn ved, hvad tarmbakterierne egentlig har af betydning for vores personlighed. På næsten magisk vis har det vist sig at være muligt at overføre en komplet tarm-mikrobiota fra en rask donor til en syg patient. Behandlingen kaldes fæcestransplantation. Men hvordan foregår en fæcestransplantation egentlig? Kom med igennem tarmen tur/retur med professor **Oluf Borbye Pedersen**, klinisk lektor, og overlæge **Morten Helms** og dagens vært, læge **Maja Thiele**.

TID: 28/11, søndag, kl. 14.00-16.00

PRIS: 120 kr., studerende 60 kr.

STED: AU, Campus Emdrup, bygning A, lokale A220, festsalen, Tuborgvej 164

Gratis livestream

Se mere på hearts-minds.dk

Hjernens natteliv – livestream med Maiken Nedergaard

Hjernen hviler ikke, når vi sover, men varetager essentielle opgaver, der ikke kan forenes med at være vågen. Hjerneforsker **Maiken Nedergaard** går i dybden med, hvad det egentlig er, hjernen foretager sig, når søvnen indtræffer.

TID: 22/9, onsdag, kl. 19.00-20.15

Kan man få supersæd? – livestream med Peter Humaidan

Det tager cirka tre måneder at skabe en sædcelle, så ændrer manden livsstil, påvirker det hurtigt sædcellernes kvalitet. Professor i klinisk medicin **Peter Humaidan** gør os klogere på, hvorfor mænds trivsel og sundhed skal i fokus, og hvordan en sædkur effektivt kan booste sædkvaliteten.

TID: 29/9, onsdag, kl. 19.00-20.15

Kan genmanipulation helbrede? – livestream med Rasmus O. Bak

Hvad er CRISPR egentlig, og kan man virkelig ændre forskellige organismers gener? Kan vi tillade os at pille ved den genetiske kode? Spørgsmål og overvejelser, som **Rasmus O. Bak**, ph.d. og lektor i biomedicin, arbejder med til daglig og vil give indblik i til denne livestream.

TID: 17/11, onsdag, kl. 19.00-20.15

Vi ved ofte ikke, hvorfor folk bliver forstoppede

Der spildes meget energi på at lede efter årsager til afføringsforstyrrelser, fordi de ofte er svære at finde. Afføringsmiddel kan derfor blive manges følgesvend resten af livet – det er der dog intet farligt i, forklarer Lotte Fynne, speciallæge og forsker i mave-tarm-lidelser på Diagnostisk Center ved Regionshospitalet i Silkeborg.

Af Noa Kjærsgaard Hansen

Døren står på vid gab, så familiens 1-årige schæferhund frit kan gå ind og ud. Lige nu har den dog lagt sig roligt i sin kurv, så den kan lade op til aftenens hundetræning. Inden da tager jeg en snak med Lotte Fynne, der er speciallæge og forsker i mave-tarm-lidelser på Diagnostisk Center ved Regionshospitalet i Silkeborg om, ja, afføring. Men hvorfor er det stadig tabu? Lotte forklarer:

"Fordi det er afføring. Det er sexet at tale om mikrobiomer (det økologiske samfund af kroppens mikroorganismer, bakterier, red.) og alt det andet nye spændende, men det er usexet at tale om, at man ikke kan få afføring ud af endetarmen, medmindre man graver i det. Selvom der er 20 procent, der har været eller er forstoppet – i alle aldersgrupper – så snakker vi ikke om det. Så hvis ikke det er os selv, må det være naboen."

DER FINDES IKKE ALTID EN ÅRSAG

Årsagen til afføringsforstyrrelser er ofte svær at finde, og det er en kilde til stor frustration blandt patienter. Men man ved ganske enkelt ikke, hvad der sker, når en person bliver forstoppet. Det kan måles, men ikke forklares. Især diagnose irritabel tyktarm er upopulær, fortæller hun:

"Irritabel tyktarm var sådan en klassisk skraldespandsdiagnose for 5-10 år siden. Man skød alle undersøgelser af, og når alt var normalt, forklarede man alt det, patienten ikke fejlede, og at det derfor måtte være irritabel tyktarm. Det blev forklaringen på alt. Derfor har det haft en virkelig negativ klang."

Der bruges i dag flere diagnoser, og de mest almindelige forstyrrelser varierer fra kronisk forstoppelse til diarre, opustethed, irritabel tyktarm og inkontinens. Fælles for dem alle er dog, medmindre det skyldes eksempelvis strålebehandling eller en omgang diarre i Thailand, at de i mange tilfælde også kan betegnes funktionelle lidelser, fordi man ikke kan forklare årsagen.

"Selvom der er 20 procent, der har været eller er forstoppet – i alle aldersgrupper – så snakker vi ikke om det."

FYNNES FEM FIF TIL EN SUND TARM

Selvom det ved forstyrrelser i mave-tarm-regionen er svært at finde kilden til problemet, så kan det ofte behandles, og vi kan også selv gøre noget for at bidrage til en sund tarmflora – både fysisk og mentalt. Her får du Fynnes fem fif:

- 1) Bevæg dig 30 minutter om dagen. En rask gåtur, en cykeltur, tag trapperne i stedet for elevatoren osv.
- 2) Spis fiberrigt og varieret, og drik halvanden til to liter væske dagligt.
- 3) Vær sikker på, at du føler dig tømt, når du har været på toilet.
- 4) Drop frygten for, at afføringsmedicin er farlig eller vanedannende.
- 5) Lad være med at lede efter årsagen, og husk, at problemet ofte kan behandles.

Læs hele artiklen på hearts-minds.dk
Oplev Lotte Fynne til Hearts & Minds 2021

